जिल्ला विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ बर्दिया

११ औं अद्यावधिक संस्करण २०७८

DISTRICT DISASTER PREPAREDNESS AND RESPONSE PLAN 2078

जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
बर्दिया

'आधारभुत मानविय मापदण्डका गुणस्तर र उत्तरदायित्वहरू

दस्तावेज : जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ (एघारौ अद्यावधिक संस्करण २०७८)
District Disaster Preparedness and Response Plan 2078

प्रकाशक: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बर्दिया

प्रकाशन मिति : २०७८ जेष्ठ २१

सर्वाधिकार : ©प्रकाशकमा

आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग : एक्सन एड् नेपाल/कमैया महिला जागरण समाज नेपाल
डेनिस रेडक्रस/नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
प्रयाक्टिकल एक्सन/सामाजिक बिकास तथा अनुसन्धान केन्द्र

सल्लाहकार : श्री सन्तबहादुर सुनार, प्रमुख जिल्ला अधिकारी, बर्दिया

सम्पादक मण्डल : श्री माधव प्रसाद शर्मा, सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी, बर्दिया
श्री ओम प्रकाश देवकोटा, प्र.अ. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बर्दिया
श्री नारायण प्रसाद ढकाल, प्र.अ/विपद फोकल पर्सन, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बर्दिया
श्री गंगाराम अधिकारी, कम्प्यूटर अपरेटर, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बर्दिया

सहयोग : श्री जीतराम चौधरी, कार्यक्रम अधिकृत, कमैया महिला जागरण समाज नेपाल

संयोजन : श्री गौरीलाल बुढाथोकी, सूचना व्यवस्थापन अधिकृत, जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र (रेडक्रस मार्फत), बर्दिया

जोखिम नंक्शां : श्री मुकेश चन्द्र गौतम, सूचना व्यवस्थापन अधिकृत, जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र, सुर्खेत

प्राविधिक सहयोग तथा सहजीकरण : श्री मानबहादुर डाँगी, मोवाईल नं. ९८५८०२६६०६

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
गुलरिया, बर्दिया

स्थाई लेखा न. २०१२८४७७३
०८४-४२०१३३ प्र.जि.अ.
०८४-४२००९५ स.प्र.जि.अ.
०८४-४२०२४५ फ्याक्स
०८४-४२०९९९ DEOC
Website:daobardiya.moha.gov.np
Email:daobardiya@moha.gov.np,
daobardiya@gmail.com

मेरो भनाई

मितिः २०७८/०२/२०

बर्दिया जिल्लाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (DPRP) २०६८ को ११औ संस्करण अद्यावधिक गरी यहाँहरु समक्ष प्रस्तुत गरी अनुमोदन गर्न पाउँदा अत्यन्तै हर्षित छ । बिगत देखि वर्तमानलाई हेर्दा समग्र बर्दिया जिल्ला बाढी, जंगली जनावरको आतंक, आगलागी, हावाहुरी, शीतलहर, खडेरी, चट्याङ जस्ता विपद्हरुका दृष्टिकोणबाट अति नै जोखिममा छ । बाढी यस जिल्लाको एक प्रमुख प्रकोपको रुपमा रहेको र यसबाट धनजनका ठूलो क्षती हुनुकासाथै भौतिक पूर्वाधारलाई असर पुऱ्याउँदै कैयौ बस्ती विस्थापित हुँदै आएका छन । यी बिभिन्न प्रकोपहरु विपद्मा परिणत हुँदा पनि यस अद्यावधिक योजनाले समयमै चुस्तदुरुस्त रुपमा क्षेत्रगत अवधारणामा आधार भै समयमै प्रतिकार्य गर्न सहज र सफल हुंने कुरामा दुईमत छैन । प्रकृति र प्राकृतिक विपद्सँग लडनु भन्दा पनि सावधानी अपनाउनु बुद्धिमानी हुने विषयलाई मध्यनजर राख्दै योजना बनाउंन प्रारम्भ गरिएको यो अभ्यास "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७" राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा २०७० (प्रथम संशोधन २०७५) को मार्गदर्शनमा आधारित भएर विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ अद्यावधिक गर्ने प्रयास स्वागत योग्य एवम् अनुशरणीय छ र यसले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

बिगतका वर्षहरुमा यस जिल्लामा भएका विपद्हरुबाट धेरै जनधनको क्षति व्यहोर्नु परेको तितो अनुभव छ भने दैनिक जसो हुने आगलागीका घटना, जंगली जनावरहरुको आतंकले हामी सबैलाई चिन्तीत बनाएको छ । विपद्का कारणबाट प्रभावित भएका समुदायमा खोज तथा उद्धार एवं राहतका गतिविधिहरु एकद्वार प्रणालीमा संचालन र सम्पन्न गर्न यो योजनाले ठूलो टेवा पुऱ्याउने विश्वास लिएको छु ।

योजना अद्यावधिक गर्ने क्रममा सहयोग पुऱ्याउने जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु, स्थानीय तह, राजनैतिक दल, सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थालाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । योजना अद्यावधिक गर्न विगत देखि सहयोग पुऱ्याउने जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (एक्सनएड्/कमैया महिला जागरण समाज) को योगदान स्मरण गर्दछु । त्यसैगरी योजनालाई अध्यावधिक गर्ने क्रममा सहयोग पुऱ्याउने नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्रलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस योजनालाई अद्यावधिक गर्ने कार्यमा प्रत्यक्ष सहयोग पुऱ्याउने सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी माधव प्रसाद शर्मा, प्रशासकीय अधिकृतद्वय ओम प्रकाश देवकोटा र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्य सचिव नारायण प्रसाद ढकाल, प्राविधिक तथा सहजीकरण टिमका रुपमा संलग्न रेडक्रस मार्फत जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा कार्यरत सुचना व्यवस्थापन अधिकृत गौरीलाल बुढाथोकी लगायत DEOC परिवार, पूर्व सूचना व्यवस्थापन अधिकृतहरु रुपन ज्ञवाली (हाल DEOC बाँकेमा कार्यरत), मुकेश गौतम (हाल DEOC सुर्खेतमा कार्यरत), तथ्याङ्क व्यवस्थापनमा सहयोग गर्नुहुने जिल्ला प्रशासन कार्यालयका कम्प्यूटर अपरेटर गँगाराम अधिकारी, कमैया महिला जागरण समाजका कार्यक्रम अधिकृत जितराम चौधरी, परामर्शदाता मान बहादुर डाँगीलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्तमा यो योजना आफैमा एक दस्तावेज भएकाले यसलाई सम्बद्ध सबै निकाय र क्षेत्रहरुले योजना अनुरुप आ-आफ्नो जिम्मेवारीकासाथ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि तयारी अवस्थामा रहने र कार्यान्वयनमा ल्याउने अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद ।

सन्त बहादुर सुनार
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
एवं अध्यक्ष
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बर्दिया

सन्त बहादुर सुनार
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

Nepal Red Cross Society
Bardiya District Chapter

Gulariya Municipality-05, Red Cross Marg,
Matanga Tole, Bardiya
Phone : +977-084-420125, 421182
Fax : +977-084-420845
Email : nrcs.bardiya06@gmail.com
Blood Bank :- 084-420835

Nepal Red Cross Society Bardiya District Chapter Estd: 2029

Ref. No. :

२०७८/०२/१९

शुभकामना

मानवीय सहायताका क्षेत्रमा बिभिन्न गतिविधिहरु संचालन गर्दै आएको विश्वव्यापी संस्था रेडक्रसले विपद्-व्यवस्थापन तथा समुदाय उत्थानशिलता सम्बन्धि अन्य धेरै कार्यक्रमहरू अभियानका साझेदार राष्ट्रिय सोसाइटीहरू एवं द्विपक्षीय साझेदारहरुसँग सहकार्य गर्दै सर्वत्र संचालन गर्दै आइरहेको छ । २०२० भाद्र १९ गते नेपालमा स्थापित नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया जिल्लामा पनि मानविय सहायताका लागि २०२९ षौष १३ गते स्थापना भई विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा रेडक्रसले महत्वपूर्ण योगदान गर्दै आएको छ । देशभरका ७७ जिल्ला शाखा र स्थानिय स्तरमा क्रियाशिल १५०० उपशाखाहरु मार्फत विपद् व्यवस्थापन, स्वास्थ्य सेवा, संगठन विकास, रेडक्रस प्रचार प्रसार तथा मानविय मूल्य प्रवर्द्धन एवं अन्य सेवाहरू बिभिन्न साझेदार संस्थाहरु र आफ्नै श्रोतबाट संचालन गर्दै आएको छ ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले विपद् व्यवस्थापन तथा अन्य सामाजिक कार्यका सन्भर्दमा नेपाल सरकारको सहयोगी निकायका रूपमा नेपाल भित्र सेवा मूलक कार्य गर्दै आएको छ । यसैक्रममा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया शाखा र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति बर्दियाको सहकार्य र सहजिकरणमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ देखि निर्माण गरि बार्षिक रुपमा अद्यावधिक गर्ने कार्य निरन्तर भईरहेको छ र भबिष्यमा निरन्तर रहने छ जसकालागि जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्रमा बर्दिया रेडक्रसको तर्फबाट सन् २०१५ देखि १ जना सूचना व्यवस्थापन अधिकृतको व्यवस्थापन गरी समग्र विपद् व्यवस्थापनको प्राविधिक सहयोग र सहकार्यतामा होस्टेमा हैसे प्रदान गरिरहेको छ । यस्ता किसिमका कार्यमा थप टेवा पुग्ने उद्धेश्यले हाल गुलरिया, बारबर्दिया र ठाकुरबाबा नगरपालिका पनि १-१ जना पालिका सहायक पाँचौ स्तरको कर्मचारीको व्यवस्थापन गरिएको छ । विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा जिल्ला तथा स्थानिय तहैका विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरुसंगको सहकार्य उपलब्धि मूलक देखिएको अनुभव विगतका बाढी विपद् प्रतिकार्य गर्ने क्रममा प्राप्त अनुभव र सहकार्यले स्पष्ट पारेको छ । विपद् प्रतिकार्यलाई अझै प्रभावकारी बनाउन विगत देखि नै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाउँदै आएको र यस कार्यमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया जिल्ला शाखा तथा सम्बन्धित उपशाखाको सहकार्यता नियमति रुपमा भैरहेको छ । विश्वव्यापीरुपमा फैलिएको कोभिड १९ को महामारीवाट नेपाल अछुतो रहन सकेन, कोभिड १९ को प्रतिकार्य र व्यवस्थापनका बिच योजनाको अद्यावधिक कार्य चुनौतीपूर्ण छ तर विपद् व्यवस्थापनका सन्दर्भमा अझ जिम्मेवार हुदै कार्य अघि बढाइने छ ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आधारमा क्षेत्रगत अगुवा शाखाहरुको नेतृत्वमा विपद् प्रतिकार्यका कार्यहरू हुँने कुरा प्रति विश्वस्त गराउदै यो योजना प्रकाशनका लागि सहकार्य गर्ने एक्सन एड, कमैया महिला जागरण समाज, सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र, स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानसिल समितिहरु र अन्य सरोकारवाला निकाय प्रति आभार प्रकट गर्दछु । आशा एवं विश्वास छ विगतमा भएका विपद्को स्मरण र भविष्यमा हुनसक्ने विपद्लाई मध्यनजर गरी अध्यावधिक गरिएको यो योजनाले विगतको भन्दा अझ प्रभावकारी रुपमा विपद् प्रतिकार्य गर्न उपयुक्त मार्गदर्शन गर्नेछ र प्रतिकार्यका काम कार्यवाहीलाई अझ द्रुत रुपमा संचालन गर्न यो योजना सहयोगी हुनेछ ।

धन्यवाद ।

भवदीय

कृष्ण प्रसाद गौतम
सभापति
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, बर्दिया

actionaid

ActionAid International Nepal
P.O. Box: 6257
Apsara Marga, Lazimpat
Kathmandu, Nepal
Telephone: +977 (0) 1 400 2177
Email: mail.nepal@actionaid.org

शुभकामना !

एक्सनएड मानव अधिकार, सामाजिक न्याय, लैंगिक समानता र गरिबी उन्मूलनको लागि कार्यरत अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक संगठन हो र एक्सनएड नेपाल त्यस संगठनको एक सदस्य हो । सन् १९८२ मा सामाजिक न्यायका लागि कार्य गर्ने उद्देश्यले गैर सरकारी संस्थाका रुपमा स्थापित एक्सनएड नेपाल हाल नेपालको बिभिन्न स्थानिय, प्रान्तीय तथा राष्ट्रिय स्तरमा कार्यरत छ ।

सन् २०१९ को अन्त्य संगै देखापरेको विश्वव्यापि कोरोना (COVID-19) महामारिको कारण मानव जगतले ईतिहासकै कठिन परिस्थितिको सामना गरिरहेको छ, जुन महामरी संग जुध्नको लागि विश्वको कुनै पनि राष्ट्रको प्रयाप्त पूर्व तयारी नभएको प्रमाणित भईसकेको छ । यसको थप प्रभाव तथा फैलावटको नियन्त्रणको लागि सम्पूर्ण विश्व नै एकजुट भई लागिपरेको छ । पछिल्लो केही महिनायता नीजि, सरकारी तथा गैरसरकारी सवै क्षेत्रले उच्च प्राथमिकताका साथ कोरोना महामारीको नियन्त्रणका लागि विविध प्रयासहरु गरिरहेका छन् । एक्सडएड नेपालले पनि सुरुवातदेखी आफ्नो स्तरवाट उच्च प्राथमिकताका साथ विविध कार्यहरु गरिरहेको छ ।

अन्य विपद जस्तै कोरोना महामारीको कारण सवैभन्दा वढी गरिव वर्गनै प्रभावित भएको देखियो । कोरोना महामारीसंग्र जुध्दै गर्दा वर्षायाम पनि नजिकै आउँदै छ । वर्षायामसंगै आउने विपद्वाट गरिव वर्गनै वढी प्रभावित हुने विगतको अनुभव रहेको छ । यस्ता विपदका घटनाहरुले नागरिकको जीवन सुरक्षा, वास तथा सम्पत्तिको संरक्षण र जीविका माथी नकारात्मक प्रभाव पारिरहेको सर्वविदितै छ । समय-समयमा देखापर्ने यस्ता किसिका विपत्का सामना गर्न नसक्दा हाम्रो देशमा गरिबीको रेखामुनी झर्ने जनसंख्या ठूलो छ । वि.सं. २०७२ सालको भूकम्पले गरिबीको रेखामुनी झर्नेको संख्या करिब ७ लाखले थपिएको अनुमान छ । २०७३ सालमा तराईमा आएको बाढीले मात्र ३३ वटा जिल्लाहरु सवैभन्दा वढि प्रभावित भएको र त्यसले ठूलो मात्रमा जनधनको क्षति गऱ्यो भने कोरोना माहामारीको कारण यो संख्या कति पुग्ने हो अहिल्यै अनुमान गर्न गाह्रो छ ।

समय समयमा देखापर्ने विपत्को सामना गर्न समूदायलाई सक्षम बनाउन क्षमता अभिबृद्धि गर्ने, नीजी तथा सार्वजनिक संरचना निर्माण गर्दा विपद्को आँकलनको आधारमा निर्माण गर्ने र परिआउँदा विपद्को सामना गर्नका लागि आवश्यक साधन-स्रोत सहीत तम्तयार रहने कुरा नै मुख्य हुन् । यस कार्यमा वर्दिया लगायतका एक्सनएडले काम गर्ने जिल्ला तथा समुदायहरुमा आफ्ना साझेदार सँस्थाहरु मार्फत् सक्रिय योगदान गरिरहेको छ । बर्दिया जिल्ला विपत् जोखिमका हिसाबले उच्च जोखिम रहेको जिल्ला मध्येको एक हो । २०७१ सालको बाढीजन्य विपद्को त्रासदीले अझैपनि आम मानिसलाई पछ्याउन छोडेको छैन । भूक्षयका कारण लगातार नदीको सतह भरिनुले बर्षेनी बाढीको सम्भावनालाई अझ बढाइरहेको छ । त्यसैले विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक पूर्व तयारी गर्ने र विपद् आइपरे त्यसको प्रतिकार्यको कामलाई योजनाबद्ध गर्न सकियो भने क्षतीमा कमी ल्याउन सकिन्छ । यसै अभिप्रायका लागि जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति बर्दियाको अगुवाइमा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ लाई अद्यावधिक गर्दै विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ तयार भएको छ । यो योजनालाई अद्यावधिक गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालय लगायत सबै सरकारी निकाय तथा नेपाल रेडक्रस सोसाईटी लगायत गैर सरकारी संस्थाहरुको संलग्नता र सहयोग प्रति म जिल्ला अगुवा सहयोगी सँस्थाको (DLSA) तर्फबाट हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा, एक्सनएड नेपाललाई बर्दिया जिल्लाको जिल्ला अगुवा सहयोगी सँस्थाको जिम्मेवारी प्रदान गर्ने गृह मन्त्रालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय बर्दिया, विभिन्न नगरपालिकाहरु र गाउंपालिकाहरु तथा अन्य Cluster lead agencies लाई यहाँको योगदानको स्मरण गर्दै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक कार्यमा एक्सनएड नेपालको साझेदार सँस्थाको रुपमा संयोजन तथा सहजीकरण गर्ने कमैया महिला जागरण समाज (KMJS) नेपाललाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

आशा छ, मिहिनतले निर्माण गरिएको यो योजना व्यवहारमा लागु हुने छ । सबैमा शुभकामना !

सुनिता तिवारी

एक्सनएड नेपाल

बिषय सूचि

		पेज नं.
परिच्छेद १. जिल्लाको संक्षिप्त परिचय		**(१-११)**
१.१.	बर्दिया जिल्लाको संक्षिप्त परिचय	१-३
१.२.	विपद्को जोखिम र संकटासन्नता	३
१.३.	विपद्को पृष्ठभूमी	४
१.४.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्यहरु	४
१.५.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा	४-५
१.६.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा विधि तथा प्रक्रिया	५-११
	१.६.१. योजना तर्जुमाको पूर्वानुमान	६-९
	१.६.२. विपद्ले २०७५ सालमा पुऱ्याएको क्षतिको विवरण	९
	१.६.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक कार्य र प्रक्रिया	९-११
	१.६.४ प्रकोपको जोखिम विश्लेषण	११
१.७.	जोखिम विश्लेषण	१२-२१
	१.७.१ प्रकोपको प्रभावस्तर	१२-१६
	१.७.२ विषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको विवरण	१७-१८
	१.७.३ निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी	१८-२१
परिच्छेद २. जिल्लास्थित स्रोत साधनको आाकलन		**२१-२४**
२.१	जिल्लास्थित स्रोत साधनको आँकलन	२१-२३
२.२.	भौतिक साधन श्रोतको आवश्यकता र ९न्उब० खाडल	२३-२४
२.३.	सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य	२४
परिच्छेद ३. विपदको प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना		**(२४-६२)**
३.१.	विषयगत क्षेत्र : समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन	२४-२८
३.२.	विषयगत क्षेत्र : खोज तथा उद्धार	२८-३१
३.३.	विषयगत क्षेत्र : गैर खाद्य सामग्री तथा शिविर व्यवस्थापन	३१-३५
३.४.	विषयगत क्षेत्र : खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन	३६-४०
३.५.	विषयगत क्षेत्र : खानेपानी तथा सरसफाई	४०-४४
३.६.	विषयगत क्षेत्र : संरक्षण	४४-४९
३.७.	विषयगत क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण	४९-५३
३.८.	विषयगत क्षेत्र : आपत्कालिन शिक्षा	५४-५९
३.९.	विषयगत क्षेत्र : पुनःस्थापना तथा पुनःर्निर्माण	५९-६२
परिच्छेद ४. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति		**(६२)**
४.१.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने	६२
४.२.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना	६२
४.३.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधिक	६२
परिच्छेद ५. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन		**(६२-६३)**
५.१.	प्रतिवेदन तथा संचार	६२
५.२.	संस्थागत व्यवस्था	६३
५.३.	अभिलेखिकरण	६३
५.४.	अनुमोदन प्रक्रिया	६३

अनुसूचिहरू : .... **(६४-११९)**
अनूसूचि १ :समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ६४
अनूसूचि २ :खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ६४
अनूसूचि ३ :गैर खाद्य सामाग्री र शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ६४-६५
अनूसूचि ४ :खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ६५
अनूसूचि ५ :खानेपानी तथा सरसफाई विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ६५
अनूसूचि ६ :संरक्षण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ६६
अनूसूचि ७ः :स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ६६
अनूसूचि ८ :आपत्कालिन शिक्षा विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ६६-६७
अनूसूचि ९ :पुनःस्थापन तथा पुनःनिर्माण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ६७
अनूसूचि १० :जल तथा मौसम मापन केन्द्रहरुको सम्पर्क विवरण ६७
अनूसूचि ११ :बिभिन्न निकायसंग भएका दक्ष जनशक्तिको विवरण... ६७-६८
अनूसूचि १२ :नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया जिल्ला शाखा अन्तर्गत तालिम प्राप्त तथा प्रशिक्षित जनशक्ति ६८
अनूसूचि १३ :निर्माण व्यवसायी संघ बर्दियामा आवद्ध निर्माण व्यवसायीहरुसंग रहेको हेभि उपकरणहरुको विवरण :. ६९
अनूसूचि १४ :जिल्लामा रहेका खोज तथा उद्धारमा प्रयोगहुने डुङ्गाहरुको विवरण ६९-७०
अनूसूचि १५ :सुरक्षित आश्रय स्थलको विवरण ७०-७१
अनूसूचि १६ :जिल्ला प्रहरी कार्यालय र मातहतका युनिटहरुको विवरण : ७१-७२
अनूसूचि १७ :जिल्लामा रहेका नेपाली सेनाका सम्पर्क सूची : ७२
अनूसूचि १८ :देवदत्त गण अर्न्तगत सुरक्षा पोष्टहरुमा भएका कमाण्डीङ पोष्ट विवरण :........................... ७२-७३
अनूसूचि १९ :जिल्लामा रहेका सशस्त्र प्रहरी बल नं. ३१ गण हे.क्याव. र मातहतका युनिटहरुको विवरण : ७३-७४
अनूसूचि २० :सशस्त्र प्रहरी बल नेपालका युनिटहरुमा रहेका सवारी साधनहरुको विवरण : ७४
अनूसूचि २१ :स्वास्थ्य कार्यालय र मातहतका स्वास्थ्य केन्द्रहरुको विवरण :...................................... ७४-७५
अनूसूचि २२ :नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखाहरुको विवरण ७५
अनूसूचि २३ :जिल्लामा सञ्चालनमा रहेका एम्बुलेन्सहरुको विवरण : ७६
अनूसूचि २४ :सरकारी कार्यालयहरुसँग भएको साधन श्रोतको विवरण विवरण :................................ ७७
अनूसूचि २५ :विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैह्रसरकारी सँस्थाहरुको विवरण :... ७८
अनूसूचि २६ :बबई नदी तटीय क्षेत्रका समुदायलाई बाढी पूर्व सूचना प्रदानक गर्ने व्यक्तिहरुको विवरण : ७८-७९
अनूसूचि २७ :कर्णाली नदी तटीय क्षेत्रका समुदायलाई बाढी पूर्व सूचना प्रदान गर्ने व्यक्तिहरुको विवरण : ७९-८२
अनूसूचि २८ :सञ्चार कर्मीहरुहरुको सम्पर्क विवरण : ८२-७३
अनूसूचि २९ :हेलीप्याड र हेलिकप्टर बस्नसक्ने स्थानहंरुको विवरण ८३-८४
अनूसूचि ३० :दमकलहरुको विवरण : ८४
अनूसूचि ३१ :क्रियाशील राजनैतिक दलहरुको सम्पर्क विवरण :.. ८४
अनूसूचि ३२ :खोज तथा उद्धारका सामाग्रीहरुको विवरण :.. ८५-८९
अनूसूचि ३३ :संकटासन्न क्षेत्र र सो क्षेत्रसम्म पुग्न लाग्ने समय विवरण : ८९-९०
अनूसूचि ३४ :बाढी बिपद् प्रतिकार्य तालिका : ९०-९३
अनुसुचि ३५ :विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम नमुना : ९३-९६
अनूसूचि ३६ :तिन दिने बाढी पूर्वानुमान र पूर्वतयारी कार्यसञ्चालन विधि ९६-१००
अनूसूचि ३७ :विपद् प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (IRA) फारम १००-१०३
अनूसूचि ३८ :पालिका स्तरिय स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति/विषयगत शाखाहरुको बिवरण १०४-१०६
अनूसूचि ३९ :बाढी विपद् प्रतिकार्य तालिका १०६-१०७
अनूसूचि ४० :भुकम्प विपद् प्रतिकार्य तालिका १०८-१११
अनुसूचि ४१ :बर्दिया बाढी पूर्वसूचना सञ्चार प्रणाली... १११-११७

शब्द सक्षेंप :

१	जि.वि ब्य.स. DDMC	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति District Disaster Management Committee
२	जि.स.स	जिल्ला समन्वय समिति
३	प्र.जि.अ.	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
४	न.पा.	नगरपालिका
५	गा.पा.	गाउँपालिका
६	स्वा.का.	स्वास्थ्य कार्यालय
७	प.से.का.	पशु सेवा शाखा
८	ने.रे.सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
९	ने.से.	नेपाली सेना
१०	सं.प्र.	संघीय प्रहरी
११	प्र.प्र.	प्रदेश प्रहरी
१२	न.प्र.	नगर प्रहरी
१३	स.प्र.ब.ने.	शसस्त्र प्रहरी बल नेपाल
१४	म.बा.शा.	महिला तथा बालबालिका शाखा
१५	जि.स.अ.	जिल्ला समन्वय अधिकारी
१६	डि.व.का.	डिभिजन वन कार्यालय
१७	ज.उ.प्र.नि.बि.	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण बिभाग
१८	रा/अ.गै.स.स.	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था
१९	स्था.आ.का.का.सं.के. LEOC	स्थानीय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र Local Emergency Operation Center
२०	जि.आ.का.का.सं.के. DEOC	जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र District Emergency Operation Center
२१	रा.आ.का.का.सं.के. NEOC	राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र National Emergency OperationCenter
२२	उ.वा.सं	उद्योग वाणिज्य संघ
२३	ने.प.म.सं.	नेपाल पत्रकार महासंघ
२४	रा.द.	राजनैतिक दल
२५	DLSA जि.अ.स.नि	District Lead Support Agency जिल्ला अगुवा सहयोगी निकाय
२६	UNICEF	United Nations International Children's Emergency Fund
२७	SC	Save the children
२८	D-WASH CC	District Water and Sanitation and Hygiene Coordination Committee
२९	NRCS	Nepal Red Cross Society
३०	KMJS	Kamaiya Mahila Jagaran Samaj
३१	LDCRC	Local Disaster Climate and Resilient Committee
३२	LDCRP	Local Disaster Climate and Resilient Plan
३३	ACT	Assessment Coordination Team
३४	IRA	Initial Rapir Assessment
३५	MIRA	Multi Cluster Rapid Assessment
३६	LDMC	Local Disaster Management Committee
३७	PEOC	Provience Emergency Operation Center
३८	DUDBC	Department of Urban Development and Building Construction
३९	DCC	District Coordination Committee
४०	NFRI Kit	Non Food Relief Iteam kit
४१	SFP	Supplementary Feeding Programme
४२	SAM	Severe Acute Malnutrition
४३	RRT	Rapid Response Team
४४	EDPs	Epidemiology and Disease Programmes
४५	ECD Kit	Early Child Development kit
४६	LLIN	Long Lasting Insectcidal Net

बर्दिया जिल्लाको चिनारी :

१.१.पृष्ठभूमी :

लुम्वीनी प्रदेशमा पर्ने बर्दिया जिल्ला नेपालको पश्चिम क्षेत्रको अन्नभण्डारको रुपमा चिनिन्छ । यो जिल्लाको पुर्वमा बाँके, पश्चिममा कैलाली, उत्तरमा सुर्खेत र सल्यान तथा दक्षिणमा भारतको उत्तर प्रदेशको बहराईच जिल्ला पर्दछ । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २०२५ वर्ग कि.मी. मध्ये दुई तिहाई भन्दा बढी भु-भाग (६८.७६ प्रतिशत) तराईको समथल जमिनले ओगटेको छ भने बाँकी भाग (३१.२४ प्रतिशत) चुरे पर्वत पर्दछ । बिगतमा आदीबासी थारुहरुको बाहुल्यता रहेको यो जिल्ला पछिल्ला दिनहरुमा बाहिरी जिल्लाहरुबाट बसाईसराईको क्रम बढेसंगै जातिय र साँस्कृतिक बिबिधता रहेको छ ।

सुगौली सन्धीबाट गुमेको भु-भाग मध्ये बि.स. १९१७ मा बाँके, बर्दिया, कैलाली र कंञ्चनपुर नेपाललाई फिर्ता आएकोले बर्दिया लगाएत उल्लेखित जिल्लाहरु नयाँ मुलुकको रुपमा पनि चिनिन्छन । यस जिल्लाको नाम बर्दिया रहनुको पछाडी विभिन्न जनश्रुति, धार्मिक एवम् पौराणीक आख्यानहरु रहेको पाइन्छ । ती मध्ये केही यस प्रकार छन् ।

- थारु भाषामा गाईगोरु पाल्नेलाई वर्दवा भनिन्छ । वर्दिया जिल्लामा गाईगोरुलाई प्रशस्त चरनक्षेत्र भएकोले धेरै गाई गोरु पाल्ने र वर्दवाहरु धेरै बसोबास गर्ने भएकाले पछि वर्दवाबाट अपभ्रंस भई बर्दिया जिल्ला नामकरण रहेको हो भन्ने पनि भनाई छ ।
- साविक पदनाह गा.वि.स. हालको बारबर्दिया नगरपालिकामा वारवर्दिया भन्ने गाँउ छ, पहिले यसै ठाँउमा हरिहर उपाध्याय नामका ठुला जमिन्दारको महल थियो । वर्दियामा खेतिको लागि उपयुक्त जमिन भएको कारण बाहिरबाट बसाई सराई गरी यसै ठाउँमा आउन थाले र यो ठाउँ प्रसिद्ध हुन थाल्यो, अन्तमा यसै ठाउँको नामबाट बर्दिया जिल्ला नामाकरण रहन गएको हो भन्ने भनाई छ ।

जैविक विविधता, दुर्लभ वन्यजन्तु कृष्णसार संरक्षण, बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, देशकै ठूलो कर्णाली नदी, धार्मिक-भाषिक विविधता, अन्न भण्डार, विविध धार्मिक पर्यटकीय स्थल, धार्मिक साँस्कृतिक, सहिष्णुता सहितको समाज समेतले बर्दियाको चिनारी दिइरहेको छ ।

१.१.२ भौगोलिक अवस्थिति, सीमाना

यस जिल्लाको भौगोलिक अवस्थालाई संक्षेपमा निम्न तालिकाबाट प्रस्तुत गर्न सकिन्छ ।

तालिका १ः भौगोलिक अवस्थिति र सीमाना ः

अक्षांस	२८° १७° उत्तरदेखी २८° ३९° उत्तर सम्म
देशान्तर	८१° ३° पूर्वदेखी ८१° ४१°
पूर्व	बाँके जिल्ला
पश्चिम	कैलाली जिल्ला
उत्तर	सुर्खेत र सल्यान जिल्ला
दक्षिण	भारतको उ.प्र.को बहराईच जिल्ला
क्षेत्रफल	२,०२५ व. कि. मि.
औषत लम्बाई	६४ कि.मि.
औषत चौडाई	३५.७१ कि.मि.
उचाई	समुन्द्र सतहबाट १३८ मि. १२७९ मि.सम्म
अधिकतम उचाई	१२७९ मि.(चेपाङ गाउँ)

१.१.३ प्रमुख नदी-नाला र ताल तलैयाहरूः

कृषि प्रधान मुलुकका लागि जलसाधन सबैभन्दा महत्वपूर्ण प्राकृतिक साधन हो किनकि कृषि, उद्योग जस्ता आर्थिक क्षेत्रको विकास गर्न यसको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । भौगोलिक वनावटका कारण यस जिल्लामा धरातलीय जलसाधन प्रचुर मात्रामा रहेको छ । यहाँका जलभण्डारहरूमा मूलतः नदिनाला र तालतलैयाहरू पर्दछन् । यस जिल्लामा बग्ने मुख्य नदी र खोलाहरूमा कर्णालीनदी, गेरुवानदी, बबईनदी, ओराही खोला, वुढीकुला, मानखोला, डुडुवा नाला, रेउखोला, कुठरा लगनिया खोला आदी पर्दछन् । बाह्रै महिना पानी बग्ने यहाँका नदी र खोलाहरूबाट सिंचाईको सुविधा लिनसक्ने सम्भावना प्रचुर रहेको छ ।

१.१.४ पर्यटकीय स्थल

बर्दिया राष्ट्रियनिकुञ्ज, बढैयाताल, चिसापानी पुल, कोठियाघाटमा रहेको नेपालको सवैभन्दा लामो पक्की पुल, कृष्णसार क्षेत्र, चेपाङ्ग गाउँ, ठाकुरद्वारा, डल्ला होमस्टे, ठाकुरबाबा मन्दिर, राजापुर गणेश मन्दिर, केदारेश्वर धाम(बाँसँगढी), सतखलुवा ताल यहाँका पर्यटकीय स्थलकारुपमा रहेका छन् ।

१.१.५ व्यापारिक महत्वका स्थानहरू:

गुलरिया, ताराताल, राजापुर, भुरीगाँउ, बाँसँगढी, मैनापोखर, सितलाबजार, बगनाह, स्याउली बजार, ठाकुरद्वारा, भोलागौडी, कतरनिया, शान्तिवजार, खोल्टी वजार आदि बजारहरु बर्दियाका मुख्य ब्यापारिक क्षेत्रहरु हुन् ।

१.१.६ राजनैतिक एवं प्रशासनिक विभाजन:

बर्दिया जिल्लालाई २ वटा गाउँपालिका र ६ वटा नगरपालिका सहितको स्थानीय तह कायम गरिएको छ। २ गाउँपालिका र ६ नगरपालिकालाई २ वटा संघीय र ४ वटा प्रदेश निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजन गरिएको छ। यसको विस्तृत विवरण यस प्रकार छ।

तालिका नं. २: जिल्लाको राजनैतिक बिभाजन :

विवरण	संख्या	नगरपालिका/गाउँपालिका
संघीय निर्वाचन क्षेत्र	२	क्षेत्र नं. १: बाँसँगढी नपा, बढैयाताल गापा, गुलरिया न.पा. र बारबर्दिया नपा क्षेत्र नं. २: मधुवन नपा, ठाकुरद्वारा नपा, राजापुर नपा र गेरुवा गापा
प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र	४	क्षेत्र नं. १: बाँसँगढी नपा र गेरुवा गापा क्षेत्र नं. २: गुलरिया नपा र बारबर्दिया नपा वडा नं. ४ देखि ११ सम्म क्षेत्र नं. ३: मधुवन नपा, ठाकुरबाबा नपा र बारबर्दिया नपा वडा नं.१ देखि ३ सम्म क्षेत्र नं. ४: राजापुर नपा र गेरुवा गाउँपालिका
नगरपालिका	६	१.बाँसँगढी नपा, २. गुलरिया नपा, ३. बारबर्दिया नपा, ४.मधुबन नपा, ५. ठाकुरबाबा नपा र ६. राजापुर नपा
गाउँपालिका	२	१. बढैयाताल गापा र २. गेरुवा गापा
जम्मा वडा	७५	(१) बाँसँगढी नपामा ९ वडा , (२) गुलरिया नपामा १२ वडा, (३) बारबर्दिया नपामा ११ वडा, (४) मधुबन नपामा ९ वडा, (५) ठाकुरबाबा नपामा ९ वडा, (६) राजापुर नपामा १० वडा, (७) बढैयाताल गापामा ९ वडा र (८) गेरुवा गापामा ६ वडा रहेका छन् ।
घरधुरी संख्या	८३,१४७	स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१.१.७ भू-क्षेत्रको वर्गीकरण :

बर्दिया जिल्लाको भौगोलिक क्षेत्रलाई मुलतः दुई भागमा वर्गीकरण गर्न सकिन्छ। यो क्षेत्रमा २० डिग्रीभन्दा कम भिरालोपना छ। दक्षिण क्षेत्र समथर भू-भागको क्षेत्रमा भिरालोपनको अभावले गर्दा बर्षायाममा पानी जम्ने र निकासको समस्याले बाढीको रुप पनि लिने गर्दछ।

१.१.८ जलवायु तथा हावापानी :

यस जिल्लाको भौगोलिक बनावट अनुसार हावापानी पनि दुई प्रकारको पाईन्छ। चूरे क्षेत्रमा शितोष्ण र तराइ क्षेत्रमा उष्ण (Tropical) प्रकारको हावापानी पाईन्छ। अधिकतम वार्षिक वर्षा २०५० मि.मि.रेकर्ड भएको पाइन्छ। बर्दिया जिल्लाको जलवायुको अभिलेख अनुसार औषत न्युनतम वर्षा १११८ मी.ली. छ। जसमध्ये ८५ प्रतिशत वर्षा मनसुन याममा हुने गर्दछ। तुलनात्मक रुपले उत्तरी क्षेत्रमा बर्दिया निकुञ्जको घना जङ्गलको प्रभावले बढी पानी पर्दछ। यस जिल्लाको औसत सापेक्षिक आर्द्रता ७१.४ छ। हावाको औसत वेग ३ कि.मि. प्रति घण्टा छ।

हावापानीको दृष्टिले बर्दिया जिल्लालाई मुलतः ३ भागमा विभाजन गर्न सकिन्छ।

क) गर्मी सुख्खा र समशितोष्ण हावापानी (Hot Dry sub-tropical climate)

ख)	न्यानो सुख्खा समशितोष्ण हावापानी (Warm Dry sub-tropical climate)

ग)	शितोष्ण आद्र हावापानी (Cool moist Tropical)

गर्मी सुख्खायाम (बैशाख-जेष्ठ) मा भारतको थार मरुभूमीबाट तातो हावा (लू) बढ्नाले जनजीवन अस्तव्यस्त हुने गरेका छ । मौसम परिवर्तन हुने समयमा पानीजन्य र किटजन्य रोगहरु जस्तै ईन्सेफ्लाईटिस, मेनिन्जाइटिस, झाडापखाला, छालाको रोग जस्ता प्रकोपहरु बढ्ने गर्दछन् ।

१.१.९ जनसंख्या विवरण :

जनगणना २०६८ अनुसार बर्दिया जिल्लाको कुल जनसंख्या ४,२६,५७६ रहेको देखिन्छ । जसमध्ये पुरुषको जनसंख्या २,०५,०८० जना र महिलाको जनसंख्या २,२१,४९६ जना छ। यस जिल्लामा कुल घरधुरी संख्या ८३,१४७ छ। औषत घरपरिवारको आकार ५.१३ छ। जनघनत्व २११ प्रति वर्ग कि.मि र जनसंख्या बृद्धि दर १.०९ रहेको छ। यस जिल्लाको २०३८ देखि २०६८ सम्मको जनसंख्यालाई तालिका ३ मा देखाइएको छ।

तालिका ३ : जनसंख्याको विवरण :

जनगणना (बर्ष)	जनसंख्या					बृद्धि प्रतिशत	घरधुरी संख्या	परिवारकोऔषत आकार
	कुल	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत			
२०३८	५९९०४४	२९०३१३	४८.४६	९५१६५	५१.५४	३.८५		७.५
२०४८	२९०३१३	१७४४५४	५०.७९	१४२३८६	५०.७९	३.७	४१२९८	७.०
२०५८	३८२६४९	१९२६५५	५०.३५	१८९९९४	५०.३५	२.७९	५९५६९	६.४२
२०६८	४२६५७६	२०५०८०	४८.०७	२२१४९६	५१.९३	१.०९	८३१४७	५.१३

स्रोत : केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग

१.१.१० भू- उपयोग :

जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २,०२,५०० हेक्टर मध्ये वन क्षेत्र १,२१,६८२ हेक्टर, खेतीयोग्य जमिन ७५,००० मध्ये ६०,१०० हेक्टर जमीनमा मात्र खेती गरिएको छ । सामुदायिक वनले १८,४२५.०८ हेक्टर ओगटेको छ भने राष्ट्रिय निकुञ्जले ८७,९३६.०० हेक्टर जमीन ओगटेको छ। मध्यवर्ती क्षेत्रको वनले ११,९७० हेक्टर ओगटेको छ भने राष्ट्रिय वनले १८,६९४.६ हेक्टर ओगटेको छ।

१.२ विपद्को जोखिम र संकटासन्नता :

बर्दिया जिल्ला प्रकोप तथा विपद्को दृष्टिले उच्च जोखिम भएको जिल्ला हो। यस जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति, धरातलीय स्वरुप, माटो, जलवायु विविधता र संवेदनशीलता नै प्रकोपका मुख्य कारण हुन् । खासँगरी भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोतसाधनको उचित व्यवस्थापनको अभाव, अवैज्ञानिक भू-उपयोग, असुरक्षित संरचना निर्माण, राष्ट्रिय निकुञ्ज जस्ता कारणले भू-क्षय, सुख्खाग्रस्तता, आगलागी, जंगली जनावरको आक्रमण एवं जलउत्पन्न प्रकोपहरु सिर्जना भईरहेको छ। विगतदेखि हालसम्मको प्रकोपको इतिहासलाई नियाल्दा यस जिल्ला देहायका प्रकोपहरुबाट बढि प्रभावित भएको देखिन्छ । बर्दिया जिल्लामा रहेका प्रमुख प्रकोपहरु निम्नानुसार छन् - १) बाढी २) जंगली जनावरको आक्रमण ३) आगलागी ४) सडक दुर्घटना ५) हावाहुरी ६) पुनर्निर्माण७) शितलहर ८) खडेरी ९) असिना।

यस बाहेक भुकम्प र महामारी(कोभिड १९ लगाएत) पनि यस जिल्लाका प्रकोपका रुपमा देखिएका छन् । बर्दिया जिल्लामा रहेका पुराना विद्यालय, सार्वजनिक तथा नीजि संरचनाहरु प्रायः प्राविधिक परामर्श बिनानै निर्माण गरिएकाले भूकम्पीय दृष्टिकोणबाट अति संवेदनशील रहेका छन् । योजना निर्माणको क्रममा उपलब्ध सूचना, स्रोत, साधन र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शनका आधारमा माथि उल्लेखित मूख्य विपद्हरुमा केन्द्रित रही यो पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी गरिएको छ। यद्पी उल्लेखित वाहेक अन्य ठूला विपद्हरु आइलागेको अवस्थामा समेत तत्काल प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरी विपद्को सामना गर्न यस योजनाले सघाउन सक्ने अपेक्षा गरिएको छ।

१.३ विपद्को पृष्ठभूमी :

नेपाल बाढी, पहिरो, आगलागी, खडेरी, अतिवृष्टी, शितलहर तथा भूकम्प जस्ता प्रकोपबाट उच्च जोखिममा रहेको छ। यस्ता विपद्वाट जोगाउन र प्रकोप सृजित विपद्को समयमा प्रभावकारी रुपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न र सम्बन्धित निकायहरुको जिम्मेवारीलाई प्रष्ट किटान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ। आपत्कालमा गरिने प्रभावकारी मानवीय प्रतिकार्यमा संलग्न निकायहरूको पूर्वतयारीको स्तर र उनीहरुको क्षमता तथा सबै तहमा उपलब्ध स्रोत साधनको ठूलो प्रभाव पर्दछ। तसर्थ, प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित जुनसुकै खालका विपद्का घटनाबाट हुन सक्ने जीउधनको क्षतिलाई न्यून गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपूर्ण पक्ष हो। यसले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई वृद्धि गर्ने र समुदायहरुलाई विपद् उत्थानशील गराउने कार्यमा मद्धत पुर्‍याउँदछ। यसै सन्दर्भमा गृह मन्त्रालयले तयार गरेको "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७" पहिलो संशोधन २०७६ को आधारमा जिल्लास्थित सरोकारवालासँग छलफल र अन्तर्क्रिया गरी विपद्को न्यूनीकरण र सामना गर्ने क्षमताको विकास गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ साल देखि नै तर्जुमा गरी अभ्यास गर्दै आएको छ। सोही योजनालाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधिकरण गर्ने क्रममा "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७" ले निर्धारण गरेका विधि तथा प्रक्रिया पूरा गरी "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ को ११ औँ अद्यावधिक संस्करण २०७८" तर्जुमा गरिएको छ।

विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न चरणमा गरिने कामहरू मध्ये विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना विपद् जोखिम व्यवस्थापनको एक महत्वपूर्ण अंश हो । यसले विपद् पहिले, विपद्को अवस्था र विपद्को तत्कालीन प्रभाव समाप्त नभएसम्म गरिने कार्यलाई प्राथमिकता दिन्छ। विपद् पूर्वतयारी कार्यले विपद् अघि गरिने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखेको हुन्छ भने आपत्कालीन कार्ययोजनाले विपद्को समयमा र विपद्बाट उत्पन्न असहज अवस्थामा आधारभूत मानवीय सेवा उपलब्ध गराउने कार्यलाई महत्व दिएको हुन्छ। विपद् बाट उत्पन्न असहज अवस्थामा प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी मानवजीवनको रक्षा गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य रहेकोछ। एक क्षण अथवा केही दिन मात्रको विपद्ले लामो समय लगाएर आर्जित उपलब्धीलाई तहस नहस बनाई समग्र विकासको स्थितिलाई पछि धकेल्न सक्ने भएकाले विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनको अवधारणालाई विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्नु आजको आवश्यकता भएको छ।

१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका उद्देश्यहरु :

१. प्रकोपका कुनै पनि घटनाबाट हुन सक्ने विपद् र त्यसवाट सृजित मानवीय असरहरुलाई न्यूनीकरण गर्न पूर्व योजना तर्जुमा गर्ने।

२. विपद्को समयमा र विपद् पश्चात् गर्ने गतिविधिहरुको जिम्मेवारी सरोकारवालाहरुलाई जानकारी गराउने।

३. विपद्को क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी, गै.स.स. तथा अन्तराष्ट्रिय गैससहरुसंग विपद् पूर्व नै आकस्मिक योजना तयार गरी विपद् सामना गर्न सक्ने क्षमता ९ऋयउयउश्लन ऋबउबअष्तथ० को पहिचान गर्ने।

४. विपद्को समयमा संयमित र संगठित भई विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई योजनावद्ध तरिकावाट पूर्व जिम्मेवारीको किटान गरी व्यवस्थापन गर्न सहयोग गर्ने।

१.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समग्र उद्देश्य विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी ींक्रियाकलापहरुलाई संगठित, व्यवस्थित बनाई प्रभावकारी प्रतिकार्य मार्फत् सम्भावित क्षति, नोक्सानी न्यूनीकरण गर्नु हो। साथै विपद्को समयमा प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी स्थानीय स्रोत साधनको अधिकतम उपयोगद्वारा प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ। यस योजनाका विशिष्ट उद्देश्य निम्नअनुसार छन्।

- विपद् पहिला गर्नुपर्ने आधारभुत जोखिम न्युनीकरणका कार्य सुनिश्चित हुनेछन्।
- विपद्का समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्न सकिनेछ।
- विपद् जोखिम कम गर्न सरोकारवाला र समुदायबीच सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ
- उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा पीडित समदायको समान पहुँचको प्रत्याभुति हुनेछ।
- सामाजिक, सास्कतिक मर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धि भइ विपद्को सामनामा एकजुट हुने वातावरण तयार हुनेछ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग, पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुका साथै जवाफदेहीता र उत्तरदायित्वको भावना विकास हुनेछ।

- सङ्कटासन्न समुदाय एवं क्षेत्रहरु पहिचान भई प्रकोप जोखिम नक्शांकन तयार हुनेछ।
- जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु पहिचान भई स्रोत र साधनको आँकलन हुनेछ।
- बिषयगत क्षेत्रहरुको आकस्मिक योजना निमार्ण भई प्रतिकार्यका लागि सरल दस्तावेज निर्माण हुनेछ।
- विपद् प्रभावितहरुलाई तत्काल उद्दार तथा राहत सेवा पुऱ्याउन सरल उपायहरु अवलम्बन गर्न सजिलो पार्नेछ।
- जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र मार्फत समुदाय र सरोकारवाला बीच द्रुत सूचना स्थापित गरि प्रतिकार्य प्रभावकारी हुने छ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्ने सरोकारवालाहरु वीच समन्वयात्मक संयन्त्रको निर्माण भई प्रकोपको समय र प्रकोप पश्चात तत्काल प्रतिकार्य गर्न सहज हुनेछ
- विपद्को समयमा स्थानीय निकाय तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय र सहकार्यमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधीलाई अघि बढाइने छ।
- स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समितिलाई जवाफदेही बनाउदै विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि क्षमतावान बन्नलाई मद्दत गर्ने छन्

१.६ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा विधि तथा प्रक्रिया :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा गृह मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६)लाई मूलआधार बनाईएको छ। साथै नयाँ संरचाना अन्तर्गत जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरुबाट आएका सुझावलाई समेटीएको छ। जसको खाका निम्नाअनुसार रहेको छ :

- मानवीय सहायतामा कार्य गर्ने साझेदारहरुको पहिचान
- विद्यमान सूचना/अभिलेखको पुनरावलोकन
- साझेदारहरुको बैठक आयोजना(कोभिड १९ को मापदण्ड अनुरुप)
- अन्तिम कार्यशालाको आयोजना
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा
- कार्ययोजना कार्यान्वयन
- समन्वय
- पुनरावलोकन

उपरोक्त मार्गदर्शनको खाकालाई अनुशरण गर्ने क्रममा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ लाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नका लागि सर्वप्रथम जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको वैठकले जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (DLSA) एक्सन एड नेपाल/कमैया महिला जागरण समाज नेपाललाई जिम्मेवारी प्रदान गरेको थियो। संस्थाहरुले जिल्लामा रहेका विपद्मा कार्य गर्ने सरकारी, गैर सरकारी, राजनैतिक दल, वुद्धिजिवी, सञ्चारकर्मी तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्रसँग समन्वय गरी आवश्यक सूचना तथा जानकारी संकलनगरी विद्यमान सूचनाहरुलाई अद्यावधिक गर्ने काम गऱ्यो। जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिवाट विभिन्न ९ वटा विषयगत क्षेत्र (Cluster) को पहिचानगरी संयोजन गर्ने क्षेत्रगत कार्यालय र जिम्मेवारी समेत तोक्ने काम भयो। यसरी पहिचान भएका ९ वटै विषयगत क्षेत्रसँग सम्बन्धीत सरोकारवालाहरुको बैठक, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक तथा जिल्ला स्तरीय सरोकारवालाहरुको कार्यशाला गोष्ठीमा व्यापक छलफल र अन्तर्क्रिया गरी प्राप्त भएका थप सूचना, सुझाव र निर्णयहरु समेतको आधारमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ लाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा तयार भयो। प्रस्तुत मस्यौदा उपर मिति २०७८ जेष्ठ १९ गतेको जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठकमा छलफल एवं बिश्लेषण भई प्राप्त भएका राय सुझावहरुलाई समेत समावेश गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ को ११ औं अद्यावधिक संस्करण २०७८ पारित गरियो। साथै, यस योजनालाई आधार मानि स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समितिहरुले आ-आफ्नो क्षेत्रमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्ने निर्णय गरियो।

१.६.१ योजना तर्जुमाको पूर्वानुमान परिस्थिति तथा योजना तर्जुमासम्बन्धी पूर्वानुमानः

जिल्लामा २०४०, २०५१, २०६३, २०६५, २०७०,२०७१ र २०७४ सालमा गएको बाढीको प्रभाव तथा २०७२ वैशाख १२ गते गएको विनासकारी भुकम्प तथा २०७२ सालमा भएका विपद्का घटना र २०७७ सालसम्म भएका विपद्का घटनाहरुमा जिल्लामा सञ्चालन गरिएका विपद् जोखिम न्यूनीकरणका क्रियाकलापहरूलाई मध्यनजर गरी २०७८ का लागि योजना तर्जुमा गरिएको छ। २०७१ श्रावण २९ गते आएको वाढी र २०७२ र २०७३ मा भएका विपद्का घटना र त्यसले पारेका प्रभाव समेत ध्यानमा राखी यस वर्ष २०७८ (सन् २०२१) मा निम्न वमोजिम विपद् असरको पूर्वानुमान सहित राहत प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ।

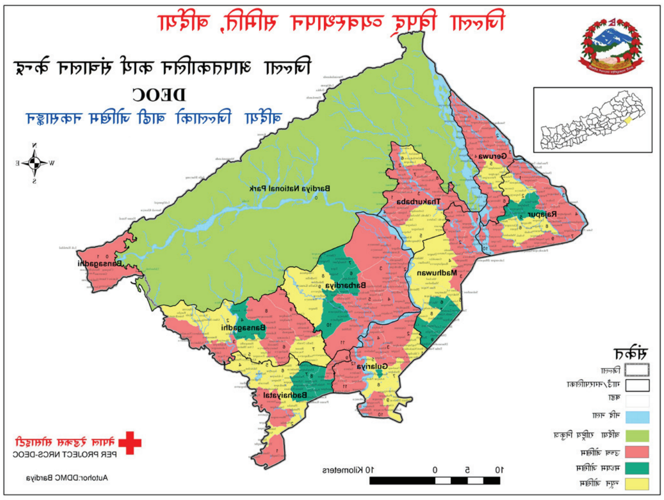

यस वर्ष (२०७८)मा विपदबाट निम्नानुसार प्रभावित हुनसक्ने अनुमान गरिएको छ :

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरिक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता भएका नागरिक (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगली जनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागी	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

उल्लेखित जनसंख्या उच्च प्रभावमा पर्नसक्ने पूर्वानुमान सहित यो जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ तयार गरिएको छ। बर्दिया जिल्लामा वर्षेनी पानीजन्य आपत्काल निम्त्याउने मुख्य नदीहरुमा कर्णाली नदी, ववई नदी, मान खोला, औरही खोला, रेउ खोला, वुढी कुला जस्ता नदिनालाहरु छन। यी नदीहरुमा आउने बाढीका कारण वर्षेनी ठूलो मात्रामा मानवीय तथा भौतिक क्षती हुने गरेको छ।

चीनको बुहानबाट सन् २०१९ डिसेम्वरदेखि फैलिएको नोभल कोराना भाईरस (कोभिड १९)को दोश्रो लहर पुनर्निर्माण विश्वभर फैलिएको छ। यस महामारीले नेपालमा समेत ब्यापक प्रभाव पारेको छ। यस बर्षको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सञ्चालनमा कोभिड १९ को संक्रमण फैलीनबाट रोक्ने उपायहरु (सामाजिक दुरी कायम गर्ने र अन्य स्वास्थ्य सुरक्षा मापदण्ड) अवलम्वन गर्दै विपद् प्रतिकार्यको कार्य सञ्चालन गर्नु पर्ने देखिएको छ। जसका कारण राहत तथा उद्धार कार्य अझबढी चुनौती पूर्ण भएको छ।

सम्भावित विपद्बाट प्रभावित समुदायलाई शीघ्र उद्धार तथा राहत सेवा पुऱ्याउन विगतदेखि नै क्षेत्रगत अवधारणामा आधारित भएर योजना बमोजिम प्रतिकार्यका गतिविधिहरू संचालन भैरहेका छन। बर्दियाको पश्चिम अवस्थित राजापुर नगरपालिका र गेरुवा गाँउपालिकाका अधिकांश समुदायहरुले कर्णाली नदीको सामना गर्दछन। पाताभार, तिघ्रा, मनाउ, खैरीचन्दनपुर, गोला, दौलतपुर, राजापुर र भिम्मापुर गाउँहरु बाढीको कारण ज्यादै असुरक्षित छन्। बबई नदी र महाभारत पर्वतबाट उत्पन्न हुने मानखोला लगाएत अन्य साना अस्थायी खोलाहरुले पनि जिल्ला सदरमुकाम गुलरिया, वारवर्दिया, बाँसँगढी नगरपालिका, बढैयाताल गाउँपालिका लगायत तल्लो भेगका समुदायमा वार्षिकरुपमा क्षति गर्ने गरेका छन्। बर्दिया जिल्लाको सबैभन्दा बढि बाढीको जोखिम भएका अधिकांश गाउँहरुमा उच्च जनघनत्व (सामान्यतया २०० देखि ६०० प्रति वर्ग किलोमिटर) छ। दौलतपुर, नेउलापुर, वनियाभार, खैरीचन्दनपुर, गुलरिया आदि जस्ता

नदीको किनारमा अवस्थित गाउँहरुमा उल्लेखनीय अनुपातमा विपन्न वर्गका मानिसहरुको बसोबास छ। जसले गर्दा यी क्षेत्रमा बाढीले थप असुरक्षा बढाएको छ। विगत १३ वर्षको बाढीको विवरण तालिका नं. ४ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं.४ विगत १० वर्षको बाढीको विवरण :

क्र. सं.	आ.ब.	प्रभावित घर र जनसंख्या					मानवीय क्षति		
		घरपरिवार	महिला	पुरुष	बालबालिका	जम्मा	मृत्यु	बेपत्ता	घाइते
१	२०६४/०६५	४३१४	८६३१	८५९१	९२४०	१७२२२	८	१६	४
२	२०६५/०६६	२८५९	९०३३	७०८४	१५९३	१६११७	-	-	-
३	२०६६/०६७	२८७०	८९१७	७६१२	६९१	१६५२९	२	-	-
४	२०६७/०६८	६	१३	१५	१०	२८	-	-	-
५	२०६८/०६९	१४	३९	४५	-	८४	-	-	-
६	२०६९/०७०	-	-	-	-	-	-	-	-
७	२०७०/०७१	५९०	१७६९	१८१९	-	३५८८	-	-	-
८	२०७१/०७२	१७३७६	-	-	-	९३१८९	३१	-	२२
९	२०७२/०७३	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	२०७३/०७४	१	०	१	१	१	१	०	०
११	२०७४/०७५	२०९८१	-	-	-	१११७६४	-	-	-
१२	२०७५/०७६	२६	-	-	-	१४३	२	-	१
१३	२०७६/०७७	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	२७६८३	२८४०२	२५१६७	११५३५	१४५५९१	४४	१६	२७

यो प्रति कार्ययोजना विशेष गरी जल उत्पन्न आपत्‌काललाई मध्यनजर गरी बनाइएको छ।

(क) बाढी :

२०७१/०४/२८ र २९ गते गएको बाढीबाट प्रभावित जनसंख्या:

प्रभावितकुल जनसंख्या : ९३,१८९ जना,
पूर्ण प्रभावित : २०,३७६ जना,
आंशिक प्रभावित : ७२,८१३ जना
भौतिक क्षति : १७,३७६ घरधुरी
पूर्ण : ३,८५९ घरधुरी
आंशिक : १३,५१७ घरधुरी
मानवीय क्षति :
मृत्यू : ३१ जना ,
घाइते : २२ जना

२०७४/०४/ २९ गते गएको बाढीबाट प्रभावित:

२०७४ श्रावण २९ गतेको वाढीका कारण २३७३ घर पूर्ण, १८६०८ आंशीक गरी १११७६४ जनसंख्या प्रभावित भएको थियो। लगभग रु ५० करोड वरावरको कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा क्षति पुगेको थियो।

(ख) जंगली जनावारको आतंक:

जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २०२५०० हेक्टरमध्ये वन क्षेत्र १२१६८२ हेक्टर रहेको छ। जसमध्ये सामुदायिक वनले १८४२५.०८ हेक्टर, राष्ट्रिय निकुञ्जले ८७,९३६.०० हेक्टर जमीन ओगटेको छ। यसरीनै, मध्यवर्ती क्षेत्रको वनले ११९७० हेक्टर ओगटेको छ भने राष्ट्रिय वनले १८६९४.६ हेक्टर ओगटेको छ। जिल्लाको अधिकांश भूभाग राष्ट्रिय निकुञ्ज वन, राष्ट्रिय वन तथा सामुदायिक वन र छिमेकि मुलुक भारतको राष्ट्रिय निकुञ्ज वन, जैविक मार्ग क्षेत्र पर्दछ। फलस्वरुप बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, मध्यवर्ती क्षेत्र, सामुदायिक वन,

राष्ट्रिय वन र भारतिय निकुञ्ज आसपासका मानवीय बस्तीहरुमा जंगली जनावरको आतंक अत्याधिक रहने गरेको छ। जंगली जनावारको आतंकको कारण मानिसको ज्यान जाने, भौतिक संरचनामा क्षति पुग्नुका साथै वालिनालिको समेत क्षति हुने गरेको छ। यस बर्ष (२०७७) मात्र बर्दिया जिल्लामा बाघको आक्रमणबाट १४ जनाको र हात्तीको आक्रमणबाट ०० जनाको ज्यान गएको छन्।

(ग) आगलागी

गर्मीयाम बढ्नासाथ प्रत्येक बर्ष जिल्लामा आगलागीको घटना हुने गरेको छ । आर्थिक विपन्नता तथा जनचेतनाको कमिका कारण घर हरुको संरचना आगलागीको जोखिममा रहेका छन । समुदायका मानिसहरूको असावधानीपूर्वक आगोको प्रयोग र घरको बनोटले गर्दा गुलरिया न.पा. र राजापुर न.पा.मा आगलागीका घटना बढी हुने गरेको पाइन्छ। जिल्लाका अन्य न.पा. तथा गा.पा.हरूमा पनि आगलागीको प्रकोप भएतापनि प्रभावितहरूको संख्या तुलनात्मक रुपमा कम हुने गरेको छ ।

तालिका नं.५: विगत १४ बर्षको आगलागिको घटना विवरण:

क्र.सं.	आ.ब.	घरपरिवार	प्रभावित घर र जनसंख्या	मृत्यु	बेपत्ता	घाइते
१	२०६४/०६५	२६	११९	-	-	४
२	२०६५/०६६	२४	१२५	-	-	४
३	२०६६/०६७	२७	१४२	-	-	२
४	२०६७/०६८	४१	२८२	-	-	-
५	२०६८/०६९	५४	३४२	-	-	४
६	२०६९/०७०	१३४	८०४	-	-	-
७	२०७०/०७१	४३	२४३	-	-	-
८	२०७१/०७२	२८	१९५	-	-	-
९	२०७२/०७३	२९	१६०	२	-	२
१०	२०७३/०७४	२२	१५१	-	-	-
११	२०७४/०७५	४६	१३३			
१२	२०७५/०७६	३५	१९६	१		३
१३	२०७६/०७७	५५	५५			१
१४	२०७७/०७८	९०	५५०	०		११
१५	२०७८ जेष्ठसम्म	१३	७०	०		०

(घ) सडक दुर्घटना :

यस जिल्लामा सडक दुर्घटनाको प्रमुख कारणहरुमा मानवीय, यान्त्रिक, सडक, वातावरणिय प्रभाव (बाक्लो कुहिरो) प्रमुख रहेको छ। देशको विकाससंगै यातायातका साधनको चाप यस जिल्लामा पनि अत्याधिक बढिरहेको छ। मुख्यगरी मानवीय कारण लापरवाही पूर्वक सवारी साधन चलाउनु, मादक पदार्थ सेवन गरी सवारी साधन चलाउनु, ट्राफिक नियमको पालना नगर्नु, पैदल यात्रीमा ट्राफिक नियमकोबारेमा जानकारीमा कमी हुनु तथा सवारी साधनको अवस्था ठिक नहुनु, सवारी क्षमताभन्दा बढी भार बोक्नु र पुराना र साँघुरा सडकहरु हुनु, सवारी अनुमति नभएकाले सवारी चलाउनु, कम उमेरका चालकले वर्षेनी सडक दुर्घटना बढ्दो छ। यस जिल्लाको मुख्यगरी गुलरिया बजार, भादा नदी, गणेशपुर, सितलावजार, मैनापोखर, भोलागौडी र राजमार्ग तर्फ मानखोला नजिक, लखना चोक, बाँसगढी, माछागढ, बैदी, कर्तर्निया, भुरीगाउँ बजार, ठाकुरद्वारा बजार, कुसुम्बा बजार, वेलवा चोक, ओराली बजार, कोठियाघाट, मानपुरटपरा, राजापुर बजारक्षेत्र सडक दुर्घटनाको दृष्टिकोणले अति जोखिम यूक्त ठाउँहरु मनिन्छ। गत वर्ष २०७७ वैशाख देखि चैत्रसम्म साना ठुला गरी २१२ वटा सडक दुर्घटना भएका छन। जसमा १६४ जना घाइते भएका र ३६ जनाले ज्यान गुमाएका छन। वर्षेनी यस्तो घटनाहरु वढ्दो क्रममा रहेको छ।

ङ) भूकम्प

यस जिल्लाले हालसम्म भुकम्पका कारण कुनै त्यस्तो ठूलो क्षती ब्यर्होनु परेको छैन र भुकम्प प्रतिकार्यको अनुभव पनि छैन। तर Humanitarian Country Team (HCT) and key partners engaged Durham University ले गरेको अध्ययन अनुसार

नेपालको मध्य तथा सुदुर पश्चिम भागमा भुकम्प जान सक्ने सम्भावना रहेको र ठुलो मात्रामा जनधनको क्षति हुनसक्ने अनुमान गरेको छ । भूकम्पको जोखिममा नेपाल राष्ट्र नै उच्च जोखिमा रहेको हुनाले बर्दिया जिल्ला पनि यस प्रकोपबाट अछुतो रहन सक्दैन । बिशेष गरी यस जिल्लाको केहि क्षेत्रमा भुकम्पको फल्टलाईन रहेको विज्ञ हरुको अनुमान रहेको हुँदा भूकम्पको उच्च जोखिम भएको अनुमान गर्न सकिन्छ । भुकम्पबाट विगतमा भएको क्षतिको एकिन तथ्यांक जिल्लामा उपलब्ध हुन सकेन । यद्यपि भुकम्पीय दृष्टिकोणबाट जिल्लाका गाउँपालिका तथा न.पा.मा रहेका अधिकांश पुराना विद्यालय, निजी भवनहरु तथा संरचनाहरु जोखिममा रहेका छन् ।

भूकम्पबाट प्रभावित हुनसक्ने सम्भावित नगर तथा समुदायहरुः

राजापुर न.पा., पाताभार, गोला, पशुपतिनगर, दौलतपुर, मनाउ, खैरीचन्दनपुर, सुर्यपटुवा, ढोढरी, सानोश्री (कुसुम्बा बजार), ठाकुरबाबा न.पा. (भुरीगाउँ), बाँसँगढी न.पा., मैनापोखर, कालिका, मगरागडी र गुलरिया नगरपालिका तथा पुराना विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था र निजी पुराना संरचनाहरु उच्च जोखिममा रहेका छन् । भुकम्पबाट प्राभावित जनसंख्या र संरचनाको विवरण निम्नानुसार अनुमान गरिएको छ ।

भूकम्प पछिको अनुमानीत अवस्था :

प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्या	: ५००० जना
मृत्यु हुन संक्ने जनसख्या	: १०० जना
घाईते हुनसक्ने जनसंख्या	: २००० जना
बिस्थापित हुनसक्ने जनसंख्या	: ३००० जना (घाईते समेत गरी)
क्षति हुनसंक्ने संरचनाः पूर्ण नष्ट घर	: २५० घरधुरी, आंशिक नष्ट घर : १५०० घरधुरी साथै संचार टेलिफोन टावरहरु क्षति ग्रस्त हुनसक्ने र यातायात प्रभावित क्षेत्रहरुमा १ महिना सम्म यातायात असहज हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ ।

(च) शीतलहर :

तराईका जिल्लाहरूमा हिउँदको महिना मंसिर देखि माघ/फाल्गुनसम्म बाक्लो हुस्सु लाग्ने र अत्यधिक चिसो हुने गर्दछ । चिसोबाट बालबालिका, सुत्केरी, गर्भवती, वृद्धवृद्धा तथा गरीब परिवार शीतलहरको उच्च जोखिममा रहेका छन् ।

(छ) हुरीबतास :

विगतका वर्षहरुमा हावाहुरीका कारण जिल्लामा सयैंको संख्यामा घरहरु क्षति गरिरहेको देखिन्छ । खासगरी चैत्र महिनादेखि जेष्ठ महिनासम्म हुरीबतासजन्य प्रकोपको कारण धनजनको क्षति भएको पाइएको छैन ।

१.६.२ विपद्ले २०७६ मा पुऱ्याएको क्षतिको विवरणः

जिल्ला आपतकालिक कार्य संचालन केन्द्र बर्दियामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल प्रहरी तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीद्वारा केन्द्रमा सम्प्रेषण गरिएको तथ्याङ्कक अनुरुप बि.सं. २०७७ मा बिभिन्न विपद्ले क्षति पुऱ्याएको थियो । विपद्को क्षति विवरण जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका व्यवस्थापन गरिएको छ ।

१.६.३ विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक कार्य र प्रक्रिया :

जिल्लामा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति क्रियाशिल रहेको छ । यो समितिको काम, कर्तव्य, अधिकार तथा जिम्मेवारीहरु विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७४ बमोजिम रहेको छ ।

सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

बर्दिया जिल्लामा आइपर्न सक्ने विपद्हरुलाई प्रभावकारी ढंगले सामना गर्न सक्ने क्षमताको विकास तथा पुर्वतयारीको आवश्यकतालाई महसुस गरी विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना ९म्एच्ए० निर्देशिकामा भएको प्रावधान अनुसार जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति वर्दियाको अग्रसरतामा यस जिल्लामा वि.सं.२०६८ सालदेखि विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी बार्षिकरुपमा नियमित आवश्यक परिमार्जन गर्ने गरिएको छ । यस बर्ष विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा निर्देशिका २०७६ को आधारमा यो योजना निर्माण गरिएको छ । गृह मन्त्रालयले बि.स.२०६४ देखि विपद् जोखिम न्युनीकरणमा संलग्न निकायहरुको प्रतिकार्य क्षमतालाई सुधार गर्ने कार्यको प्रारम्भ गरेको देखिन्छ । विपद् सम्वन्धी साझा धारणा निर्माण तथा उद्धारकर्ताको संगठनात्मक भूमिका,

प्रकृया र पद्धतिमा सुधारका लागि गृह मन्त्रालयले विभिन्न तह र क्षेत्रमा राष्ट्रसंघीय निकाय, अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, रेडक्रसको अन्तराष्ट्रिय महासंघ तथा सरकारी अधिकारीहरुको संलग्नतामा विभिन्न गोष्ठी तथा छलफल गर्ने गरेको छ।

यी छलफलबाट प्राप्त सुझाव तथा निचोडलाई मध्यनजर गर्दै जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकाय बीच विपद् सम्बन्धी साझाधारणा र बुझाई कायम गरी योजना तर्जुमाका लागि विभिन्न चरणमा बैठक, कार्यशाला गोष्टी सम्पन्न गरी जिल्ला स्तरीय विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ। हाल बर्दिया जिल्लामा आपत्कालिन अवस्थामा प्रतिकार्य तथा सूचना र समन्वयका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्वमा सन्चालन हुने गरी जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा जिल्ला आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र (DEOC) स्थापना भई कार्यान्वयनमा रहेको छ। पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य सञ्चालन बिधि र पूर्वसूचना प्रणाली, आपत्कालिन कोष कार्य सञ्चालन विधि समेत तत्कालिन जिल्ला दैवीक प्रकोप उद्धार समितिबाट पारित भै कार्यान्वयमा रहेको छ। साथै जिल्ला भित्र साविकका स्थानीय निकाय र न.पा.मा स्थानीय जलवायु अनुकुलन योजना तयार भएका छन्।

बर्दिया जिल्लामा बिभिन्न निकायहरुवाट बिभिन्न समयमा बिपद् सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान एवं योजनाहरु सम्बन्धी प्रतिवेदनहरु प्रकाशन भएका छन्। यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाका लागि बिभिन्न सन्दर्भ सामाग्रीहरुको अध्ययन गरिएको छ। केही महत्वपूर्ण सामाग्रीहरु र त्यसबाट प्राप्त असल अभ्यासहरु तालिका नं. ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं.६ : सन्दर्भ सामाग्रीहरूको विवरण :

क्र.स.	प्रतिवेदन/प्रकाशनको नाम	सिकाई/असल अभ्यासहरु
१	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८-२०७६	जिल्लास्तरको विपद् जोखिम स्तरिकरण,र विषयगत अभ्यासहरु।
२	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा निर्देशिका २०७६	
३	प्रकोप व्यवस्थापन कार्ययोजना २०६६, बर्दिया	समग्र जिल्लाको विपद् जोखिमको अवस्थाको चित्रण।
४	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका बार्षिक प्रतिबेदनहरु	जिल्लामा हुने गरेको विपद्का घटनाहरु र समाधानका उपायहरु बारे जानकारी।
५	विभिन्न गै.स.स.को सहयोगमा समुदाय स्तरमा तयार गरिएका स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन कार्ययोजना र अनूभवहरु	स्थानीय निकायले गरेको प्रयास र सफलताका कथाहरु एवं गाउँ स्तरमा योजना निर्माण गर्ने प्रक्रिया स्थानीय समुदायको प्राथमिकताहरु बारे जानकारी भएको विपद्को स्थिति र स्थानीयस्तरबाट गरेका परम्परागत असल अभ्यास र सम्भावित उपायहरु।
६	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा बर्दिया को आपत् कालिन जनस्वास्थ्य योजना-२०६९ (२०७० दोस्रो संसोधन)	२०६८ मा बनेको आपत्कालिन जनस्वास्थ्य योजना २०६९ अद्यावधिक गरिएको। स्वास्थ्य क्षेत्रमा तत्काल मानवीय सहयोग पुऱ्याउन रु ७,४४,९१३ को आपत्कालिन कोष स्थापना र सो कोषमा रकम थविपदै् जाने रणनीति रहेको
७	विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६	राष्ट्रिय स्तरमा तयार भएको नीतिबारे जानकारी र जिल्ला स्तरमा समायोजन गर्ने प्रक्रिया बारे स्पष्टता
८	विपद जोखिम न्युनिकण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ को पहिलो सम्शोधन २०७५	ऐनले व्यवस्था गरेको मापदण्ड र सरकारी संरचना बारे बुझाई
९	स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्वन्धमा व्यवस्थापन गर्न वनेको ऐन २०७४	विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा स्थानीय निकायको भुमिकाबारे स्पष्टता
१०	स्फेयर परियोजना	राहत मापदण्ड र न्यूनतम आवश्यकता बारे जानकारी भएको
११	ह्योगो कार्य संरचना सन् २००५ देखि १५(सेन्डाई कार्य संरचना २०२०-२०३०) तथा फ्लागसिप फोर २००९	विपद् लाई प्राथमिकता क्षेत्र अन्तर्गत समावेश गर्न

१२	प्रकोप पिडितलाई राहत प्रदान गर्ने मापडण्द २०४५, तेश्रो संशोधन २०७४	राहत सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण गरिएको ।
१३	राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्य ढाँचा २०७० को पहिलो सम्शोधन २०७५	तत्कालको प्रतिफल सम्बन्धी पूवानुमानमा सहजता
१४	स्थानीयस्तरमा तयार गरिएका स्थानीयविपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना	कार्ययोजना तत्काल प्रतिकार्यमा सहज
१५	लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२	लाभान्वित पहिचानको आधार
१६	नेपाल सरकारद्वारा गरिने निर्देशन तथा परिपत्रहरु ।	प्रतिकार्यमा सहजता
१७	जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्रवाट प्राप्त सूचना	तथ्यांक एकिकृत तथा प्रतिकार्यमा सहजता
१८	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी बर्दिया जिल्ला शाखाबाट प्राप्त तथ्यांकहरु	तथ्यांक एकिकृत तथा प्रतिकार्यमा सहजता
१९	पूर्वानुमानमा आधारीत बाढी पूर्वसूचना कार्यबिधि २०७५	विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी बाडफाँडमा सहजता ।
२०	दिगो बिकास लक्ष्य २०२०-३०	दिगो बिकास लक्ष्यका उद्देश्य नं. १३ को परिपुर्तिमा प्रत्यक्ष सहयोग पुग्ने ।
२१	आपतकालिन संचार प्रणालीको तहगत आवद्धता र संचालन मापदण्ड २०७५	विपद्का वेला सवै तह सरोकारवाला विच आपतकालिन सञ्चार संचालनाको सहि व्यवस्थापन
२२	विपद् जोखीम न्यूनीकरणतथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६	सवैको भुमीका र अधिकार वारेमा स्पष्ट

१.६.४ प्रकोप जोखिम विश्लेषण:

बर्दिया जिल्लामा रहेका प्रकोपहरु विश्लेषण निम्नानुसार गरिएको छ । बर्दियामा निम्नानुसारका विपद्का घटनाहरु हुने गरेका छन् १) बाढी, २) जनावरको आतंक, ३) आगलागी, ४) सडक दुर्घटना, ५) हावाहुरी, ६) महामारी, ७) शितलहर, ८) खडेरी र ९) असिना

बर्दिया जिल्लाको गा.पा./न.पा स्तरिय बिपद् प्रभावितहरुको संख्या र सङ्कटाभिमुखता स्तर तालिका ९ देखि १६ सम्म समावेश गरिएको छ ।

तालिका नं. ७ : वातावरणीय दृष्टिले संवेदनशील क्षेत्रहरु

क्र.सं.	विवरण	साविक न.पा. तथा स्थानीय तहक.हरू	समस्याहरू
१	भु-क्षयको दृष्टिकोणले बढी खतरा क्षेत्र	गुलरिया तपाका, प्रयागपुर, बारबर्दिया नपाको बबई नदी तटीय क्षेत्र, राजापुर नपाका नदी तटीय क्षेत्र, गेरुवा गापा नदी तटीय क्षेत्र	बबई नदीबाट बढी कटान
२	नदी कटानका दृष्टिकोणले बढी संवेदनशिल क्षेत्र	बारबर्दिया नपाको बबई नदी तटीय क्षेत्र र बाँसगढी नपा र बढैयाताल गापाको मानखोला तटिय क्षेत्र	बबइ नदीबाट कटान, भविष्यमा सम्वन्धित क्षेत्रमा धैरै क्षेत्रमा असर गर्न सक्ने ।
३	भु-क्षय तथा नदीकटानका हिसावले खतराजन्य क्षेत्र	राजापुर नपा, गेरुवा गापा र ठाकुरबाबा नपा अन्तरगतका कर्णाली, गेरुवा र ओराही नदी तटिय क्षेत्र	कर्णाली नदी, गेरुवा नदी र ओराही नालाबाट कटान हुने गरेको ।

माथिको तालिकामा उल्लेख गरिएको तथ्याङ्क बिश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी क्षति गर्ने प्रकोपको रुपमा क्रमशः बाढी, जनावरको आतङ्क र आगलागी रहेका छन् । बर्दिया जिल्लामा रहेका पुराना विद्यालयहरु, सार्वजनिक तथा नीजि संरचनाहरु प्राय प्राविधिकको परामर्श विनानै निर्माण गरिएको हुदा भुकम्पीय जोखिका दृष्टिले पनि यो जिल्ला संबेदनशिल रहेको छ ।

१.७ जोखिम विश्लेषण

१.७.१ प्रकोपको प्रभावस्तर :

गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको वडास्तरिय बाढी प्रकोपको संकटासन्न स्थलहरुको विवरण/जोखिम नक्साङ्कन तल तालिका नं. ९-१६ मा उल्लेख गरिएको छ। जोखिम नक्साङ्कन २०७१ र २०७४ को बाढीबाट पूर्ण प्रभावित घरधुरी को औषत मानेर निमार्ण गरिएको छ।

वढैयाताल गाउपालिका

क) जनसंख्या ४७८६८, ख) क्षेत्रफल : ११५.१९ वर्ग कि.मि, ग) साविक : सोरहवा, मैना पोखर, जमुनी र कालिका गा.वि.स. घ) वडा सख्या : ९, सिमाना : पुर्व बाँके जिल्ला, पश्चिम : गुलरिया नगरपालिका, उत्तर : बासँगढी नगरपालिका, दक्षिण : भारत

नोटः प्रस्तुत तथ्याङ्कहरु गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संकटासन्नता क्षमता आँकलन र स्थानीय जलबायु अनुकुलन योजनाका आधारमा प्रबिष्ट गरिएको छ र सबै पालिकाहरुको जोखिम नक्शाँकन अनुसुची-४३ मा राखिएको छ।

तालिका नं. ८

वडा नं.	समुदायको नाम	अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
१	शान्तिपुर, सानो डाफैं, ठुलो डाँफे	११०	२३६	८८४	४३
२	नकहनाला वरिपरी,फुटाहा, सितापुर, रानिपुर, शिवालयटोल	२८२	६४९	३३४	३३
३	गौडी, प्रगतिटोल, साविक ७ हुलाकी रोडको उत्तर तर्फ, साविक ८ वट्नी नाला, साविक ९ पुष्पनगर, दौलतपुर, पिपल पुर	२६१	३२०	६४५	१
४	गर्न्धव बस्ती, भगरा, वुटाह, सिक्टी रिहार, गोला वस्ती	३१	२१८	५८१	११५
५	पासिपुर, झसैला, साधुपुर, मोहनपुर, जगतिया, सिक्टी रिहार, स्कुलटोल, वढैयागाउँको उत्तर र पुर्व,	३७	४१३	५००	५९
६	पेले टोल, बगदैली, कोठारपुर, चपला वस्ती , भेटनरी हुदै हुलाकरोड, लल्ला चोक	८२	३४७	६६१	८१
७	सहगापुर, राजापुर हुलाकीरोड वरीपरि, श्रीलँका टोल, कार्णालीपुर, मर्घटिया, तिलकाना, प्रगति वस्ती, रामनगर	११५	२५९	५००	३०
८	नयावस्ती, सितलाबजार क,ख, हुलाकी रोडको दक्षिण, दैलेखि टोल, पशुपतिबजार	१४०	४७४	३९८	१९१
९	लठ्ठवा बजार, श्रीलँका, टेसनपुर	0	८६२	३६४	0

मधुवन नगरपालिका

क) जनसंख्याः ४६,४३७, ख) क्षेत्रफल : १२९.७३ वर्ग कि.मि. ग) साविक : सानोश्री, ताराताल, ढोढरी र सूर्यपटुवा गा.वि.स., घ) वडा सख्या : ९, सिमाना : पुर्व : बारबर्दिया नगरपालिका, पश्चिम : राजापुर नगरपालिका तथा भारत, उत्तर : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा ठाकुरबावा नगरपालिका, दक्षिण : गुलरिया नगरपालिका तथा भारत।

तालिका नं. ९

वडा नं.	समुदायको नाम	अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
१	दुर्गानगर,कुशुम्मा, पत्थरबोझी , इन्द्रपुर, छोड्की टडुवा, बड्की टडुवा, भर्नाटोल, डल्ला, सोमलपुर	११	५१	१०४	१६३
२	रजवारा, खैरानी, गँगावटुवा, कोठिया, सोनहा, बँगलीपुर, अम्मरपुर,	११९	१३४	१३७	१३४
३	सुकुम्वासी, भगरैया, खाता, मुक्तकमैया र भगतपुरमा	१९	३१	३२	३१
४	कोढियाफाँटा ,ढोढरी उत्तरटोल , बादरभारिया, महुवा, बसन्ता, बेलवा, मचाड, ढोढरी उत्तरटोल, जव्दाटोल	२	२	८	८

५	शान्तिपुर ,बरगाँउ,कृष्णानगर, राम नगर	४१	५२	३०	१३
६	सिरकैरा,नयाँ बजार, श्रीनगर, बुद्धनगर	५५	८८	९३	७९
७	गँगावस्ती, शुक्रवस्ती, दशरथ वस्ती र मुक्तकमैया वस्ती	१०	१०	१५	२०
८	टि सि एन फाँटा, बजार क्षेत्र, दुर्गापुर, गणेशपुर, शिव नगर	८०	९०	१६८	१६२
९	धर्मवस्ती, इन्द्रपुर, कुश्मा देवि, विकास टोल	३५	५३	६३	१०४

गुलरिया नगरपालिका

क) जनसंख्याः ६६,६७९, ख) क्षेत्रफल : ११८.२१ वर्ग कि.मि, ग) साविक : गुलरिया नगरपालिका र महोम्दपुर गा.वि.स., घ) वडा सख्या : १२ सिमाना : पुर्व वढैयाताल गाउँपालिका : पश्चिम : मधुवन नगरपालिका तथा भारत : उत्तर : बारवर्दिया नगरपालिका दक्षिण : भारत

तालिका नं. १०

वडा नं.	समुदायको नाम	अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
१	चौधरीटोल, नवजगरण टोल, पार्वती मन्दिर टोल, मिलन टोल, केरावारी, सँगम टोल, दर्जिटोल, छेदापुर, सगहापुर, मलरिया टोल, १६ न गाँउ, १० न गाँउ, भगरिया टोल	३३६	४३०	४६५	४३७
२	सँगम बस्ती, पण्डितपुर, पचास खल्ला, भगहर, जैनपुर, खैरापुर, पटाह	१४०	३२०	३०६	३०१
३	हरियाली, मनकामना, चेतना, उदयपुर, उदयपुर क, अनन्दनगर, शिवमन्दिर, मानिकापुर, राधाकृष्णा क, शान्तिटोल, दर्गाटोल, शँकरटोल, जानकी, राधाकृष्णा, सिकहिया, भगौटीटोल	११	१६४	५०१	२६७
४	वगही, तुलसीपुर, गणेशचोको उत्तर, तुलापुर, सानो वेचैपुर, लक्ष्मी नरायण टोल, करागार, तुरुन्तपुर, हरियालीटोल, कैलाश नगर, प्रगती नगर	१३५	९२५	५४५	१४५
५	वालापुर, सोहेल्वा, सन्तोषीटोल	११०	२२०	३२१	२३१
६	भेटनरी टोल,दिपेन्द्र नगर,आनन्द टोल ,आदर्श नगर,विद्युत टोल,हस्पिटल हुदै दक्षिण,भनुभक्तटोल, शिवशँकर,शान्तिटोल, राधाकृष्णाटोल,समृद्धिटोल	१०६	५३१	२४८	२०९
७	चौगुर्जी,सर्जुनदी परी टपरा,भन्सार वरिपरि खल्ला	१०६	३०२	३४०	२३७
८	कोठिया, थपुवा, मक्तिनरायण, परसपुर, गँगानगर, सुरजपुर, टेपरा, लक्ष्मणपुर, आशापुर पकरिया	२७६	३२५	३८४	३४९
९	गोडियनपुर, टपरी, खालीपुर, प्रयागपुर, बाह्रविगहा उत्तर, डव्वा, पदमपुर, रामनगर, पण्डापुर	१९०	१२०	२०८	३७०
१०	मस्जिदिया, रत्नापुर, बाजी प्रसिया, जयरामपुर, रँगीपुर, शिवशँकर टोल, राधाकृष्णाटोल, चमनटोल, लटकनिया, दलितटोल, नयाँ प्रयागपुर, पुरानो प्रयागपुर, कालाबन्जर, थारु प्रसिया, रामजी टोल (रत्नापुर),	३६७	४१७	४०९	७७२
११	लालपुर, इन्द्रपुर, डाँडालालपुर	१६६	२६७	३८९	१७१
१२	ठुलो विक्री, सानोविक्री, भैसाही, तडुवा, सुर्जी गौडी, लालपुर, दुधा	११६	३५५	२८५	१४२

गेरुवा गाउपालिका :

क) जनसंख्या ३४८७१, ख) क्षेत्रफल : ७८.४१ वर्ग कि.मि, ग) साविक : पाताभार, गोला, पशुपतिनगर र मनाउ, घ) वडा सख्या : ६ सिमाना : पुर्व : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, पश्चिम : राजापुर नगरपालिका, उत्तर : कैलाली जिल्ला, दक्षिण : राजापुर नगरपालिका

तालिका नं. ११

वडा नं.	समुदायको नाम	जम्मा घरधुरी	उच्च जोखिम घर धुरी	मध्यम जोखिम घर धुरी	न्यून जोखिम घर धुरी
१	सरखोल, भठेरा, वनखेत, वघैपुर,	९०४	१	२३	८८१
२	टिकुलीगड, राजिपुर, वनघुश्रा	८२९	0	२१	८०८
३	सनकटी , वनकट्टी , लोहारपुर	८३२	0	२१	८११
४	डिकुनिया, गद्दिटोल , खल्लागाँउ, खोल्टी वजार	११६६	१	२९	११३६
५	विन्द्रा, वनजरीया, स्याउलीवजार	१२३६	0	३१	१२०५
६	सोनहाफाँटा, गुप्तीपुर, सैजनावाचपुर हात्तिखल्ला	११६८	0	२९	११३८

ठाकुरवावा नगरपालिका :

क) जनसंख्याः ४४३६१, ख) क्षेत्रफल : १०४.५७ वर्ग कि.मि., ग) साविक : बगनाहा, नेउलापुर, शिवपुर र ठाकुरद्धारा गा.वि.स., घ) वडा सख्या : ९, सिमाना : पुर्व : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, पश्चिम : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, उत्तर : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, दक्षिण : मधुवन नगरपालिका

तालिका नं. १२

वडा नं.	समुदायको नाम	अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
१	ढुम्रेनी, टाँडीपुर, खानेपानी टँकी टोल, त्रिभुवन टोल, सिँहबाहानी, सेम्रहवाफाँटा, खोदाउ, आदर्शनगर, विकास नगर, बनटुक्री, सुर्योदयटोल, सिमलपुर, भुरीगाँउ, कृष्णा नगर, बुद्धनगरटोल	0	२३४	१२३	३५
२	रानीपुर बेर्समाफाँटा, अम्वासा, अम्रेनी, कर्मलाको निमुनिया फाँटा, प्रतापपुरको काठमाण्डौ, बालाटी, पेरहानी खल्ला, खुलपुर, सतघरुवा, तीनघरुवा, सुजनपुर असपरी टोल, रानीपुर कोरनिया	२८६	१९८	१४५	६०
३	नेउलापुरको चटकपुर, मिर्चैयाको जीतपुर र मितपुर, मानपुर, जुड्पानी, गिद्धरपुर, कन्चनपुर	४१६	३३०	२०५	११५
४	खैलार, बर्गदा, सैनावर, मैनावर, बावनपुर, बगनहा	१३८	८९	५७	३१
५	गोविन्दपुर, घुम्नाफाँटा, बीरेन्द्रटोल, बनकट्टी, शाहीपुर, बनवीरपुर, तकिया, खोनपुर, ढोँग्रहवा	२९५	२०७	१२२	६३
६	मोतीपुर, तुलसीपुर, मनिकापुर, लँकापुर, तीनघरुवा, खोकलपुर बनखेत, दक्षिण बकुवा, लठ्हवा	१७०	१२०	७३	४२
७	मुक्तिपुर, कर्मला टोल, कानपुर, सुन्दरपुर, कालीगौडी, सानीगाँउ, पहाडीपुर, भदेली, बठनपुर, बर्कापुर, गिरीटोल	३१४	१९४	११०	५५
८	गोब्रेला, उत्तरी मडेला, चित्कैया खैरानी टोल, सुखड, सुतैया, घोघीपुर, मदनपुर	१८२	१२७	७४	४७
९	बेतहनी र मिठुनिया, वानतरिया, खुसलपटुवा, शिवपुर गाँउ, ठाकुरद्धारा गाँउ, बानुगाँउ	५९	४४	२९	१८
		१८६०	१५४३	९३८	४६६

बाँसगढी नगरपालिका :

क) जनसंख्याः ५५८७५, ख) क्षेत्रफल : २०६.०८ वर्ग कि.मि, ग) साविक : डेउढाकला, मोतिपुर र वेलुवा गा.वि.स., घ) वडा सख्या : ९ , सिमाना : पुर्व : बाँके जिल्ला, पश्चिम : बारबर्दिया नगरपालिका , उत्तर : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, दक्षिण : बडैयाताल गाउँपालिका

तालिका नं. १३

वडा नं.	समुदायको नाम	अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
१	चेपाँग, खोटे, कुरुल्ले, बटुल्ले, भगँहा	८२	१७८	१८०	१२०
२	अमैया, बनमुरवा, बेतहनी, हजारी बगिया, भुरिया, नयाँवस्ती, राफ्ाँ, विजौरा, अक्षरिया, पुर्व नौलो बागिया, रंगीटोल	१८७	५६६	६७७	३५
३	महादेवा, सुन्दरवस्ती, बेलवा पुर्व गाँउ, लखना, शन्तिपुर, लक्ष्मणपुर, उत्तर भकारी (चमकपुर), सल्यानी टोल, गौडी, खल्ला भकारी	६४	७६१	६२४	२२९
४	अस्नेरी,नेवाडा, मदहा, बठुवा, लक्ष्मणपुर, पहाडीपुर, शँखरिया, भगरपुर	३७	७०९	८८९	३३४
५	खानेपानी टोल, फिल्महल टोल, उत्तर रामपुर, मिलनचोक, हस्नापुर तथा कर्णालीपुर, बाह्र विगहा, हाउपुर, दक्षिण रामपुर, मोतिपुर	१६८	४९१	५४३	१८९
६	नारायणपुर, पुर्वी दमौली, रिहारपुर, मोतीपुर पश्चिम भाग, प्रगती नगर, १० नं. टोल, दंगपुर, दमौलि, अमेलिया, जाजरकोटी टोल	३९	४३०	७३९	२४९
७	बड्की डेउडा, गौडी, राधा कृष्णा टोल, चौधरीपुर, गौरीपारा, सगहापुर, बोभनपुर, कालावन्जर, छोट्की डेउडा, हरैया, पर्सोहवा, बड्की डेउडा	१००	३३५	३५१	४७
८	बनगौडी, लक्ष्मणा पुर्वीटोल, रेसमटोल, खैरापुर टोल, ककौरा चौक, बेलौली, पश्चिम पहाडीपुर, भैसासुर, रिहारपुर, दाँगपुर	२३२	४९७	६०२	१०७
९	थुमनी, दुर्गाफाँटा, खैरानी टोल, शान्तिनगर, कनैठी, तोरैया, तिकुनुवा, पहाडीपुर	२०७	६९८	६०२	१०६

राजापुर नगरपालिका :

क) जनसंख्या ५९५५३, ख) क्षेत्रफल : १२७.०८ वर्ग कि.मि., ग) साविक : राजापुर, भिम्मापुर, दौलतपुर, मानपुरटपरा, बदालपुर, नयाँगाँउ र खैरीचन्दनपुर गा.वि.स., घ) वडा सख्या : १०, सिमाना : पुर्व गेरुवा गाउँपालिका, पश्चिम कैलाली जिल्ला, उत्तर कैलाली जिल्ला तथा गेरुवा गाउँपालिका, दक्षिण भारत

तालिका नं. १४

वडा नं.	समुदायको नाम	उच्च जोखिम घर धुरी	मध्यम जोखिम घर धुरी	न्यून जोखिम घर धुरी
१	टिहुनी, दौलतपुर, चनौरा, भदाली टोल, प्रेमनगर, मुर्गहवा, सोनाहा, दुर्गानगर, धोविनपुर, मैलाबरगद्दी, सिन्द्रा	२	६४	१०२२
२	नयाँगाउ, बरगद्दी, बिपतपुर, डाँडाटोल, सोहरीया, चैनपुर	२	६१	९६९
३	सिन्द्रा, मुरैया, बसन्ता, तिघ्रा, रजपुरुवा, टेडीया, चख्खापुर	२	५९	९४४
४	संघर्षनगर, दलई, अनन्तपुर, खल्लाटोल	४	१०३	१६४४
५	जयपुर, भौरा, टंकीटोल	३	७२	११४३
६	कोईली, मौवा, भ्बटी, जोगीपुर	२	६४	१०२६

७	शंकरपुर, भालुफाँटा, लालचीपुर, बेलासा	१	४०	६३१
८	काफ्लेटोल, कोईलीगाँउ, बन्जारीतारा, ओस्ताजपुर, मनीपुर,भोगपुर, सुकुम्वासीटोल, भिम्मापुर, धोबिनपुर	२	५९	९४२
९	मैलानाला, ईश्वरीगञ्ज, दलैपुर, बनियापुर, चैनपुर, दुर्गानगर, गोडीयाना	२	५१	८१४
१०	लालपुर, भप्टी, ढुण्डीपुर, मझरा, पहाडीपुर	३	७०	१११४

बारबर्दिया नगरपालिका :

क) जनसंख्याः ६८०१२, ख) क्षेत्रफल : २२६.०९ वर्ग कि.मि) साविक : धधवार,मगरागाडि,पदनाहा र बनियाभार स्थानीय तह., घ) वडा सख्या : ११ सिमाना : पुर्व : बाँसगढी नगरपालिका, पश्चिम : मधुवन नगरपालिका, उत्तर : ठाकुरवावा नगरपालिका र बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, दक्षिण : गुलरिया नगरपालिका

तालिका नं. १५

वडा नं.	समुदायको नाम	अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
१	राजीपुर, सैलाही, छोट्कीपुर, लँगहवा, मदरहवा, जमुनिया र जमुना फुलवारी ,पहाडीपुर, दाँगपुर, मुर्गीहवा, कुसुम डाँडा, भँगहा, जोधीपुर	५७३	१७१	१५९	१३७
२	बेपत्तापुर, गिद्धरपुर र शान्तिपुर, लठठहवा, लामी दामार, हस्नापुर, दाँगपुर, घोघीपुर, जीतपुर, ढुग्राही, कुसुम डाँडा, पाँचघरुवा, नरायणपुर, बड्कापुर	३२७	३४२	२३५	१६०
३	तँगवापुल, बज्जा, बेलौली, झुन्डीपुर, बनगाइ, खुरखुरे, बनहुवाफाँटा, लक्ष्मणपुर, रामपुर, मरघतान टोल, झक्कीपुर ,जव्वरपुर र लालपुर, भैसाखानी, सेमरहवा, राजीवस्ती, नेपालँगज	६८५	५४१	२७१	१०६
४	पदनहाबजारको वरिपरि, तरानगर, बैरिया र ज्वालागिरी, जगतिया, खैरानी, घोरपित्ता, रानीपुर, बर्बाता र सर्जीपुर, गुरुवागाँउ, फत्तेपुर	३१२	४६८	३६९	१४९
५	बनघुस्री, बबुवाफाँटा, बरबर्दिया, मगरागडी, तर्कापुर, शदाशिवा, पत्थरपुर, धोविया, जव्दहवा	२०१	४०४	३४३	६०
६	पत्थारडाँडा, गिरीटोल, कोठारपुर, जयपुर, गुलरा(गुमस्ता), गुलरा ,जोगनटोल, सिउरिया, बाहुनटोल, मन्दिर टोल, खाडा वस्ती, सम्भ्काना, भातपुर, दक्षिणटोल, मनिकापुर, दुल्लीपकरिया, शक्तिनगर,	६२५	४०६	२५७	१८५
७	सोनपुर, सिउनिया, हर्नवा, घुम्रा, राजीपुर, जकार र शिवनगर	२०१	४२८	५१०	२७९
८	भगतपुर, राजकुला टोल, अलवलवा टोल, श्रीलँका, नहरदेखि उत्तर, गाँउदेखि उत्तर पश्चिम, सम्झाना, उत्तर थानफेना, थानफेना, बरगदी, कालिका	२७१	४८४	४६३	२०५
९	खल्ला कतर्निया, पर्सौहवा, मथिल्लो बनगाई, बनगाई बनखेत, सुकुम्वासी(जम्ली टोल)	१७५	३६०	४११	६३
१०	हौसलपुर, गुमस्ता, डफैया, मेरैया, बैदा, सिमरहवा, लम्कीफाँटा, विजय नगर	४७८	६१५	४३४	४०३
११	खुन्तीपुर, जव्दी, बेलभार, फचकहवा, अकलघरवा, शान्तिटोल	१९०	२२९	३६०	४४५

१.७.२ विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको विवरण :

जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको मिति २०७७ चैत्र २४ गते को बैठकले बर्दिया जिल्लामा २०७८ सालको लागि पनि साविक कै ९ वटा विषयगत क्षेत्रलाई निरन्तरता दिने र हाल राज्य पुर्नसंरचना अनुसार जिल्लामा रहेका विषयगत क्षेत्रका अगुवाई गर्ने संस्थाहरु जिल्ला तहमा घट्दैजाँदा मुलतः जिल्लास्तरमा समन्वयकारी भुमिकामा जोड दिदै तयार पारिएको छ। स्थानीय तहमा रहेका सम्बन्धित गाउपालिका/नगरपालिकामा शाखा/इकाईको रुपमा रहेकाले गाउँपालिका/नगरपालिकाको अगुवाइमा विषयगत क्षेत्र परिचालनमा जोड दिदै स्थानीय तहलाई बढी जिम्मेदार बनाउने प्रयास गरिएको छ। विषयगत क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने जिल्लास्थित सम्बन्धित निकायहरू (Cluster Leads) सँग समन्वय गरी मानवीय गतिविधि सञ्चालन गर्नका लागि निम्नलिखित विषयगत क्षेत्रहरू (Clusters) गठन गरिएको छ। साथै क्षेत्रसँग सम्वन्धित सहयोगी निकायहरुको विवरण तालिका नं. १६ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. १६ : बिषयगत क्षेत्रहरू, अगुवा संस्था र सदस्यहरु

बिषयगत क्षेत्रहरु	अगुवा संस्था	सदस्यहरु	
१) समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जिल्ला समन्वय समिति, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल, नेपाल प्रहरी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	DEOC, नेपाल टेलिकम स्थानीय एफ.एम., पत्रपत्रिका नेपाल पत्रकार महासंघ राष्ट्रिय अनुसन्धान, कर्णाली वेसीन कार्यालय, CSDR/PA, KMJS Nepal, RKJS
२) खोज तथा उद्धार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,	नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल, नेपाल प्रहरी, गाउँपालिकाहरु, नगरपालिकाहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	DEOC, राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय ईलाका प्रहरी कार्यालयहरु बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, ठाकुरद्वारा
३) गैर खाद्य सामग्री र शिविर ब्यवस्थापन	शहरी विकास तथा भवन निमार्ण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन इकाइ, नेपालगञ्ज र नेपाल रेडक्रस, बर्दिया शाखा	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासघ, सुरक्षा निकाय, एक्सन एड नेपाल, युनिसेफ, डिभिजन वन कार्यालय, प्लान नेपाल	DEOC, स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति (प्राविधिक शाखा, शिक्षा शाखा) उद्योग व्यापार संघ, गैसस महासंघ, कमैया महिला जागरण समाज
४) खाद्य तथा गोदाम ब्यवस्थापन	कृषि ज्ञान केन्द्र सम्पर्क कार्यलय, गुलरिया	स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु, नेपाल प्रहरी, जिल्ला समन्वय समिति विश्व खाद्य कार्यक्रम रेडक्रस, एक्सनएड नेपाल	नेपाल खाद्य संस्थान राजापुर, कमैया महिला जागरण समाज नेपाल, गैसस महासंघ, जिल्ला खाद्य अधिकार संजाल, उद्योग वाणिज्य संघ,
५) खानेपानी तथा सरसफाई	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय दाङ फिल्ड कार्यालय बर्दिया	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, वेस बर्दिया, जनजागरण महिला संघ	युनिसेफ, प्लान, कमैया महिला जागरण समाज नेपाल
६) संरक्षण	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जिल्ला वालकल्याण समिति नेपाल प्रहरी, जि.स.स. युनिसेफ, एक्सन एड् नेपाल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, प्लान नेपाल	राधाकृष्ण थारु जनसेवा केन्द्र, कमैया महिला जागरण समाज नेपाल, दलित महिला उत्थान संघ, माइति नेपाल, शक्ति समुह, ओरेक नेपाल

७) स्वास्थ्य तथा पोषण	स्वास्थ्य कार्यालय, बर्दिया	जिल्ला अस्पताल, स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति,नेपाल रेडक्रस, आयुर्बेद अस्पताल	सरकारी स्वास्थ्य सेवा प्रदायक निकायहरु, युनिसेफ, सेभ द चिल्ड्रेन, जनजागरण महिला संघ, सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रहरु, औषधि व्यवसायी संघ
८) आपत्कालिन शिक्षा	शिक्षा बिकास तथा समन्वय इकाई	सम्वन्धित स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा बिकास शाखाहरु, जिल्ला समन्वय समिति, एक्सन एड् नेपाल युनिसेफ, प्लान नेपाल, जिल्ला समन्वय समिति	प्याब्सन, एन प्याब्सन आरकेजेएस, बेस बर्दिया, कमैया महिला जागरण समाज नेपाल
९) पुनःस्थापना तथा पुर्ननिर्माण	शहरी विकास तथा भवन निमार्ण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन इकाइ, नेपालगञ्ज डिभिजन कार्यालय	डिभिजन वन कार्यालय, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय बाँके फिल्ड कार्यालय बर्दिया, बबई सिंचाई आयोजना, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति (प्राविधिक शाखा)	सा.वन उपभोक्ता समितिहरु, नेपाल टेलिकम, जिल्लामा कार्यरत अन्तर्राष्ट्रिय गैससहरु, एक्सन एड नेपाल, केयर नेपाल, कमैया महिला जागरण समाज, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

नोट : बिभिन्न क्षेत्रसँग सम्बन्धित निकायहरुको सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नम्बर विषयगत अनुसूचीहरुमा राखिएको छ।

१.७.३ निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको ध्येय विपद्बाट उत्पन्न हुन सक्ने मानवीय तथा भौतिक क्षतिहरुलाई सकेसम्म कम गर्नुको साथसाथै विपद्का घटना भै हालेमा विपद् प्रभावितलाई तत्काल उद्धार तथा राहत सहयोग उपलब्ध गराउनु हो। बर्दिया जिल्लामा विपद्को अवस्थामा हुन सक्ने मानवीय तथा भौतिक क्षतिलाई न्युनीकरण गर्न तथा प्रतिकार्यलाई छिटो, छरितो, ब्यवस्थित तथा जवाफदेही बनाउन मानवीय सहायताको क्षेत्रमा कार्यरत निकायहरुको पहिचान, पहुँच आँकलन र त्यस्तो महत्वपूर्ण समयमा कसरी सहयोग गर्न सकिन्छ भन्ने कुरा यकिन गर्न अति आवश्यक हुन्छ। त्यसैले, ती निकायहरुको जिल्लामा पहुँच तथा कार्यक्रमको प्रकृतिलाई तालिका नं. १७ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. १७ : निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी :

क्र. सं.	निकायको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बर्दिया	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	विपद् जोखिम व्यवस्थापन ऐन २०७४ गरको व्यवस्था वमोजिम गठित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सामान्य कार्य शर्तहरु : ● विपद् जोखिम व्यवस्थापन र उद्धारको कार्यमा स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समितिहरु संग समन्वय गर्ने वा समन्वय गर्न लगाउने । ● जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गरी प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति, गृह मन्त्रालय मार्फत कार्यकारी समितिमा पेश गर्ने । ● स्थानीय तहहरुमा रहेका स्थानीय विपद व्यस्थापन समितिबाट संचालित राहत तथा उद्धारको कार्यको अनुगमन गर्ने र संचालित कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्ने । ● समय-समयमा विपद् राहत उद्धार कार्यमा भैरहेको प्रगतिको बारेमा क्षेत्रीय तथा केन्द्रीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी दिने । ● संघीय कार्यकारी समिति, गृह मन्त्रालय तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राप्त निर्देशनका आधारमा कार्य संचालन गर्ने । ● वाह्य सहयोगका लागि सरकारी र गैरसरकारी निकायका वीच समन्वय वैठकको आयोजना गर्ने । ● वाह्य सहयोगका लागि सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, राष्ट्रिय/ अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था, ब्अतष्यल ब्ष्मरमीक्ब, रेडक्रस अभियानका सदस्य लगायतका निकायहरुकावीच प्रतिकार्यको समीक्षा गर्न वैठक संचालन गर्ने । ● क्षतिको २४ घन्टा भित्र क्ष्च्ब मोवाइल एप्लीकेशन मार्फत विवरण सङ्कलन गर्ने । ● बहु विषयगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा, आवश्यकता अनुसार थप लेखा जोखा गर्ने निर्णय गर्ने र संङ्कलित तथ्याङ्क विश्लेषण र सम्प्रेषण गर्ने ।
२	जिल्ला समन्वय समिति बर्दिया	जिल्ला समन्वय अधिकारी	● समन्वयात्मक कार्यमा सहयोग गर्ने । ● आवास तथा पुनःस्थापना कार्य गर्ने । ● स्रोत (आर्थिक, भौतिक, मानविय श्रोत) परिचालन तथा समन्वय गर्ने ।
३	स्थानीय तहहरु (स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति	प्रमुख/ अध्यक्ष	● विपद् जोखिम व्यवस्थापन र उद्धारको कार्यमा सुरक्षा निकाय, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, सामुदायिक विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय गरी सोही अनुसार परिचालन गर्ने । ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिमा विपद् लेखाजोखाको प्रतिवेद पेश गर्ने । ● स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना अनुसारका विषयगत क्षेत्र र सहयोगी निकायहरु समन्वय गरी तत्काल उद्धार तथा राहत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । ● जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द र प्रदेशस्तरीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा विपद्का घटना र सोको प्रभाव वारे जानकारी गराउने । ● विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शनले तोकेको ढाँचामा फारम छपाइ तयारी अवस्थामा राख्ने । ● लेखाजोखाका लागि आवश्यक जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने । ● तत्काल प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा गर्न लगाउने ।

४	सुरक्षा निकाय (नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नेपाल प्रहरी र नगर प्रहरी)	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	• प्रमुख जिल्ला अधिकारीको मातहतमा रही खोज तथा उद्धार कार्यको नेतृत्व तथा उद्धारकार्य गर्ने । • बिशेष सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने । • विषयगत समितीमा रही सहयोग गर्ने ।
५	राजनितिक दलहरू	दलका प्रमुखहरू	• समन्वय तथा स्रोत संकलनमा सहयोग । • जनपरिचालन गर्ने ।
६	जिल्ला आपतकालिन कार्य संञ्चालन केन्द्र	विपद् सम्पर्क व्यक्ति	• प्रमुख जिल्ला अधिकारीको मातहतमा रही सूचना संकलन, समन्वय र संप्रेशण गर्ने । • विषयगत समितिमा रही सहयोग गर्ने । • सबै सरोकार निकायसंग समन्वय र सहकार्य गर्ने । • स्थानीय तहको क्षमता अभिवृद्धिकालागी सहजिकरण गर्ने । • सुचना संचार समुदाय देखि केन्द्रसम्म प्रभावकारी बनाउने । • स्रोत साधन तथा मानवस्रोतको खाडल ९न्बउ० पहिचान गरी अभाव पुरा गर्ने । • विपद्का सबै सूचनाहरुलाई एकरुपता दिदै एकद्वार प्रणाली मार्फत सम्प्रेषण गर्ने ।
७	जिल्ला अगुवा सहयोगी निकाय मीक्ष्ब्अतष्यल ब्ष्म ल्भउर्बा	कार्यक्रम सँयोजक	• विषयगत सदस्य संस्था (राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैसस, सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, रेडक्रस अभियानका सदस्य आदि)का वीचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्ने । • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयगत अगुवा निकाय, सरकारी निकाय, नागरीक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकाय वीच समन्वय गर्ने । • विषयगत क्षेत्रका सहभागीहरु सम्बन्धित नीतिगत मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका वारेमा जानकारी राख्दछन् र सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्दछन् भन्ने कुराको प्रत्याभूति गराउने । • विषयगत क्षेत्रका कार्यसमूहको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको प्रगतिको समीक्षा गर्न तथा प्रतिवेदन र प्रभावकारी सूचना प्रवाहको प्रत्याभूति दिन प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापना गर्ने । • मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम संचालनगर्न सहयोग गर्ने ।
८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	• खाद्य, गैर खाद्यसामाग्री तथा अस्थाई आवास ब्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने । • आपत्कालीन आवास तथा बन्दोबस्ती ९ीयनष्क्तष्अ० व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने । • विपद् व्यवस्थापनमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि तालिम संचालन गर्न सहयोग गर्ने । • विपद् सर्वेक्षणमा संलग्नहुने ।
९	जिल्ला स्थित विषयगत सरकारी कार्यालय र स्थानीय तहमा रहेका विषयगत शाखाहरु	कार्यालय तथा शाखा प्रमुखहरु	• स्थानीय स्तरको विषयगत समितीमा रहि क्षेत्रगत अगुवा भूमिका निर्वाह गर्ने । • सम्बन्धित कार्यालयको आपत्कालिन योजना निर्माण गर्ने । • वडा तथा समुदाय स्तरमा विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य समूह निर्माणगरी लागु गर्ने ।
१०	उद्योग वाणिज्य/ व्यापार संघ	अध्यक्ष	• सुख्खा तथा तयारी खाना RTE जस्तैः चिउरा, भुजा, विस्कुट आदि, खाद्यसामग्री संकलन वितरण र व्यवस्थापनमा सघाउने

११	यातायात व्यवसायीहरु	अध्यक्ष	• राहात तथा उद्धार कार्यका लागि यातायातका साधनहरु र जनशक्ति उपलब्ध गराउने ।
१२	संचार माध्यम	नेपाल पत्रकार महासंघ, सञ्चारकर्मीहरु	• सहि सूचना संकलन विश्लेषण तथा सम्प्रेषण गर्ने ।
१३	गै.स.स.महासंघ, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	• मानवस्रोत परिचालन गर्ने • स्रोत संकलनमा सहयोग गर्ने • गै.स.स. वीच समन्वय • क्षमता विकास तथा सहजिकरण कार्य गर्ने

२.१ जिल्लास्थित स्रोत-साधनको आँकलन

तालिका नं.: १८ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल ९न्बउुक० को पहिचान

क्र.स.	खाडल (Gap's)	खाडल (Gap's) पुरा गर्न पुर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता	समय सिमा	संयोजक
१	तथ्यांक संकलन र विषयगत तथ्यांक संकलनमा समस्या	मोवाइल एप्लीकेशन मार्फत तथ्यांक संकलनका लागि IRA, MIRA फर्मेटवारे तालिम, ACT को व्यवस्थापन IRA, MIRA /CSDA सूचना लिने फर्मेटको छपाइ गर्ने मोवाईल डाटा मार्फत तथ्यांक संकलन गर्न प्रयास गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस, डिईओसी,	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति) जि.स.स., एक्सन एड, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी,	असार मसान्त सम्म	श्री नारायण प्रसाद ढकाल (प्र.अ.) कृष्ण प्रसाद गौतम (सभापति) सुनिता तिवारी-परियोजना अधिकृत/एक्सन एड नेपाल
२	खोज तथा उद्धार सामाग्रीको कमी	खोज तथा उद्धारका सामाग्री -(जस्तै रवर टयुव, डुंगा, डोरी, लाइफज्याकेट) तीनवटै सुरक्षानिकाय र आठ ओटै स्थानीय तहमा भण्डार गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रेडक्रस,	असार मसान्त सम्म	श्री नारायण प्रसाद ढकाल (प्रशासकिय अधिकृत)
३	सुरक्षा निकायमा पौडी खेल्ने जनशक्तिको कमी	सुरक्षानिकायका करीव ९० जनालाई (जिल्ला र इलाकामा गरी) पौडी सम्वन्धि ७ दिने तालिम दिने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह	असार मसान्त सम्म	स्थानीय तहका प्रमुखहरु

४	जिल्लामा गैर खाद्य सामाग्रीको अभाव (एन.एफ.आई किट)	करीव ५००० परिवारलाई पुग्ने गैर खाद्य सामाग्रीको वन्दोवस्ती गरी ८ वटा स्थानीय तहमा स्टक गरी राख्ने	जिल्ला समन्वय समिति, न.पा., गा.पा., (स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरु), नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जि.स.स., नपा, गा.पा., एक्सन एड नेपाल, केयर नेपाल, विश्व खाद्य, खाद्य संस्थान राजापुर, युनिसेफ	असार १५	(जिल्ला समन्वय अधिकारी, स्थानीय तहका प्रमुखहरु, कृष्ण प्रसाद गौतम सभापति, (रेडक्रस) सुनिता तिवारी परियोजना अधिकृत,
५	विपद्को समयमा कम्तिमा ७२ घण्टा सम्म पुग्ने सुख्खा खाद्य सामाग्रीको अभाव	करीव ५००० परिवारलाई पुग्ने सुख्खा खाद्य सामाग्रीको वन्दोवस्ती गरी ८ वटा स्थानीय तहले स्टक गरी राख्ने	स्थानीयविपद् व्यवस्थापन समिति का कृषि शाखाहरु	स्थानीय तह, उद्योग वाणिज्य संघहरु,विश्व खाद्य, खाद्य संस्थान राजापुर,	असार १५	स्थानीय तहका कृषि शाखाका प्रमुखहरु
६	वर्षात भन्दा पहिले बाढी संकटासन्नता पहिचान र रोकथामका कार्य गर्न नसकिएको	वर्षात भन्दा पहिले बाढी संकटासन्नता पहिचान र रोकथामका कार्य गर्ने	स्थानीय तहहरु, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, जल उत्पन्न प्रकोप, बबई, ओराही नदी नियन्त्रण कार्यालय, कर्णाली नदी नियन्त्रण कार्यालय	जिसस, स्थानीय तह, नेरेसो, सिएसडिआर,	असार मसान्त सम्म	स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति
७	अन्तर संस्था समन्वयको कमी (संस्थाहरु वीच अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा) राहत एउटै स्टयाण्डर्ड नभएको	स्थानीय तहले विषयगत क्षेत्र हरुको छुट्टा छुट्टै प्रतिकार्य योजना बनाइ कार्यान्वयन गर्ने (स्थानीय तहको प्रतिकार्य योजना जिल्ला विपद् प्रतिाकार्य योजनमा समावेस गराउने)	सम्पूर्ण स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र क्षेत्रगत अगुवा निकायहरु	स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैससहरु	असार मसान्त	स्थानीय तहका प्रमुखहरु, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (Action Nepal)
८	प्रभावित स्थलमा जानका लागि बाटोको समस्या	हेलिकप्टर तथा मोटर वोटको व्यवस्था गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति, सुरक्षा निकाय, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैससहरु	आवश्यक्ता अनुसार	जिल्ला प्रशासन, स्थानीयतहहरु, प्रहरी, सेना र सशस्त्र प्रहरी, नगर प्रहरी

९	स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समितिको सक्रियता वढाउने ।	गाँउपालिका, नगरपालिकामा राहत सामाग्री तयारी अवस्थामा राख्ने । र आपतकालिन कोष स्थापना गरि राख्ने कर्मचारीहरुलाई तयारी अवस्थामा रहन र बर्षातको समयमा विदा नलिने वारेमा पत्राचार गर्ने स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समितिलाई अभिमूखिकरण गर्ने ।	स्थानीय तहहरु, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	सम्वन्धि गाँउपालिका, नगरपालिकामा काम गर्ने संस्था	निरन्तर	नगरपालिका/ गाउपालिका प्रमुखहरु
१०	म्भ्इत्र्च मा स्थायी प्रकृतिको जनशक्तिको ब्यवस्थापन	म्भ्इत्र्च मा दक्ष जनशक्तिलाई निरन्तरता दिने र तालिम दिने अधिकृत स्तरको कमाण्डमा म्भ्इत्र्च लाई निरन्तरता दिने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	जिल्लामा कार्यरत अन्तराष्ट्रिय गैससहरु	निरन्तर	नारायण प्रसाद ढकाल (प्रशासकिय अधिकृत जि.प्रशासन कार्यालय)
११	प्रत्येक स्थानीयतहमा स्थानीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र स्थापना गर्ने	सबै स्थानीय तहमा विपद् सूचना संयन्त्र तयार गर्ने विपद् फोकल पर्सनलाई सूचना ब्यवस्थापन सम्वन्धि तालिम दिने । दक्ष जनशक्तिको अभिलेख तयार गर्ने ।	सम्पूर्ण स्थानीय तहका प्रमुखहरु	स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील समिति	अषाढ मसान्त	सम्पूर्ण स्थानीय तहका प्रमुखहरु

२.२ भौतिक साधन श्रोतको आवश्यकता :

तालिका नं.: १९

सामाग्रीको विवरण	आवश्यकता	जिल्लामा श्रोत	संभावित सहयोग
सामग्री ढुवानी ट्रक र ट्रिपर	५ नगरपालिका र २ गाउँपालिकामा	गु.न.पा.संग २ ट्रिपर र १ ट्याक्टर जि. प्रहरी र शसस्त्र प्रहरीसंग १,१ ट्रक	स्थानीय तह
जनशक्ति तथा खाद्यान्न ओसार पसार साधन र जिप हलुका सवारी		जि.प्रहरी	जिल्ला प्रहरी, ध्ँए, ल्च्त्रक
गोदाम राहत सामाग्री भण्डारका लागी	२५० मे.टन क्षमता भएको २ वटा गोदामघर (गुलरिया न.पा.मा १ र राजापुरमा १)	राजापुर खाद्य संस्थान १	स्थानीय तह, स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.हरु
मान खोलामा वाढी पूर्व सूचना प्रणालीको स्थापना	वर्षा मापन केन्द्र र सूचना संयन्त्र		जिल्ला समन्वय समिति

ओराही खोला वाढी पूर्व सूचना प्रणालीको स्थापना			ठाकुरबाबा र मधुवन न.पा.
ऱ्याफ्टिङ्ग वोट उद्धार सामाग्री	२ थान		जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह र अन्य सहयोगी निकाय
सुरक्षित आवास (उच्च मचान)	१० वटा(गु.न.पा.४, बारबर्दिया ३, राजापुर न.पा.३ वटा)		स्थानीय तह, प्रदेश सरकार, केन्द्र सरकार र दातृ निकायहरु

२.३. सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य ।

- विपद् व्यवस्थापनका विविध उद्देश्यका लागि विषयगत क्षेत्र भित्र र वाहिर समन्वयात्मक संयन्त्र स्थापना गर्ने ।
- सुरक्षा निकायका कर्मचारी तथा रेडक्रसका स्वयंसेवकहरुलाई खोज तथा उद्धार सम्बन्धी तालिम दिने ।
- गैरखाद्य सामग्री तथा अन्य प्रतिकार्य सामग्रीहरुको संकलन तथा भण्डारण ।
- जिल्लास्तरमा कार्य संचालन विधि सहित आपत्कालीन् प्रतिकार्य कोष स्थापना गर्ने ।
- विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी कृतिम घटना अभ्यास तथा नमूना अभ्यास संचालन गर्ने ।
- कोभिड १९ को संक्रमण न्यूनिकरणका लागि कन्ट्र्याक्ट ट्रेसिंङ, टेष्ट र ट्रिटमेन्ट लगाएत सम्पूर्ण स्वास्थ्य मापदण्ड पुरा गर्नका लागि क्वारिनटिन, आईसोलेसन, स्वस्थ्य सामग्री र स्वास्थ्यकर्मी तयारी अवस्थामा राख्ने तथा परिचालन गर्ने ।

यसैगरि मौसम पूर्वानुमान गरि नदी तटिय समुदायका वासिन्दाहरुलाई वाढी आउनु पूर्व सजग गराई जिउधनको सुरक्षा गर्ने उद्देश्यका साथ यस जिल्लामा पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य संचालन विधी (क्इए) बर्दिया, नेपाल तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। सोको संक्षिप्त रुप अनुसूचि ३६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

३ बिषयगत क्षेत्रको बिस्तृत पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाहरू

३.१. विषयगत क्षेत्रः समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन

अगुवाई गर्ने निकाय : जिल्ला प्रशासन कार्यालय/जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंञ्चालन केन्द्र (DEOC)
मुख्य बिपद्को किसिम : बाढी, भुकम्प, आगलागी, हावाहुरी, जंगली जनावरको आक्रमण, शितलहर, लू, महामारी
विपद्को अनुमानित अवस्थाः यस जिल्लामा हुने प्रमुख विपद्बाट निम्नानुसार सख्यामा मानिसहरु प्रभावित हुन सक्ने छन् ।

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरिक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता भएका नागरिक (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगलिजनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागि	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- ६ वटा नगरपालिका र २ वटा गाउँपालिकाका प्रभावित समुदायले सम्बन्धित तहसँग सम्पर्क र समन्वय विस्तार गर्नुपर्ने हुन सक्छ ।
- सूचना प्रविधिहरू अवरुद्ध वा नष्ट भई सूचना आदान-प्रदानमा समस्या आउनसक्छ।
- सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलनमा कठिनाइ उत्पन्न हुनसक्छ ।
- कर्णाली नदीको कैलाशपुरी तथा ववई नदी अन्तरगत भारतको सिमानामा रहेको गोपिया व्यारेजहरुका गेटहरुका कारण पानीको प्रवाह अवरुद्ध हुनगई नेपालतर्फको भूभाग तथा समुदायहरु डुवानमा पर्न सक्ने ।
- भौतिक पुर्वाधारहरु जस्तै भवन, पुल, कलभर्ट सडक, विद्युत प्रशारण लाईन क्षति हुनसक्छ ।
- आगलागी तथा जंगली जनावरका कारण भौतिक संरचना घरगोठ, धनमाल तथा मानवीय क्षति हुनसक्छ ।

- सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलनमा दक्ष जनशक्तिको अभाव हुनसक्छ ।
- पुनर्निर्माणजन्य सम्भाव्य रोगहरु देखा पर्नसक्छन् ।
- कृषि वालीमा रोगजन्य तथा किट जन्य प्रकोप हुन सक्नेछ ।
- बालबालिका, जेष्ठनागरिक, गर्भवती महिला, अपांगता भएका ब्यक्तिहरु जोखिममा रहनसक्छन ।

बिषयगत उद्देश्यः

- सूचना संकलन एवं व्यवस्थापनका लागि विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन अनुसारको ढाँचा सहितको ठोस संयन्त्र स्थापना गर्ने, सुचनाप्रवाहका वैकल्पिक उपायहरू पहिचान गर्ने तथा सुचनाहरूलाई विश्लेषण गरी सम्बन्धित क्षेत्रहरूमा उपलब्ध गराई प्रभावकारी प्रतिकार्य प्रणाली सुनिश्चित गर्ने ।
- सूचना संकलन एवं व्यवस्थापनका लागि जनशक्ति तयार गरि राख्ने ।
- विपद्को जोखिम सम्बन्धी समुदायलाई पूर्वसूचना प्रदान गर्ने ।
- सम्पूर्ण बिषयगत क्षेत्रसँग सम्पर्क-समन्वय र परिचालन गर्ने ।
- प्राप्त सूचनाहरु संकलन तथा विश्लेषण गरी जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र र जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति मार्फत सम्प्रेषण गर्ने ।
- मनसूनको समयमा माथिल्लो तटीय क्षेत्र, छिमेकी जिल्लाहरु र भारतीय समकक्षीसंग निरन्तर सम्पर्कमा रही डुवान, कटान र क्षतिका बारेमा जानकारी लिने दिने र समस्या समाधानका लागि पहल गर्ने ।
- संघ, प्रदेश, जिल्ला, स्थानीयतह र समुदायस्तरसम्म प्रभावकारी समन्यय गरी बिपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि जिल्ला आपतकालिन संचालन केन्द्रले भुमिका खेल्ने । विपद् सम्बन्धी सवै सूचना सङ्कलन विश्लेषण र प्रसारणमा एकद्वार प्रणालीको नीति अवलम्व गर्ने ।
- संरक्षण बिषयगत क्षेत्रको सम्पूर्ण समन्वयको कार्य गर्ने ।
- तीन दिने मनसुन पुर्वानुमानमा आधारित कार्यविधि अनुसार कार्य गर्ने

रणनीतिः

- समुदायमा हुनसक्ने संभावित विपद्को सूचनाहरु सम्बन्धित निकायहरुबाट निरन्तर प्राप्त गर्ने र विश्लेषण गर्ने ।
- विभिन्न निकायका सूचना अधिकारी एवम् समुदायस्तरका सूचना सर्म्पक व्यक्ति/समुह मार्फत स्थानीयतह, स्थानीयतहका विपद् व्यवस्थापन समितिहरु, सुरक्षा निकाय, स्थानीय राजनितिक दल, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, संचारमाध्यमहरु, स्थानीय संघसंस्थासंग समन्वय र सहकार्य गरी म्भ्इऋ मार्फत सम्भाव्य प्रभावित क्षेत्र तथा निकायहरुमा सुचना सम्प्रेषण गरी आ-आफ् ना तालुक निकायहरुमा पठाउने ।
- संभावित प्रकोप हुनसक्ने अवधिभर र विपद्को समयमा स्थानीय समाचार माध्यम (एफ. एम. रेडियो, टि.भि., पत्रिका) मार्फत प्रसारण तथा प्रकाशन गर्ने ।
- विपद्को समयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरुलाई सक्रिय वनाउन भूमिका निर्बाह गर्ने ।

तालिका नं. २० विपद् अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजनाः

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
०-१ घण्टा	• तत्काल सरोकारवाला सम्पर्क व्यक्तिहरुसँग सूचना लिने • कर्णाली र बबईको जल मापन केन्द्रका गेज रिडरहरु संग निरन्तर सम्पर्क गरी बाढीको सूचना सङ्कलन गर्ने । • कर्णाली वेसिन कार्यालय नेपालगञ्जसँग निरन्तर मौसमी विवरण लिने • सम्भाव्य प्रभावित समुदायहरुलाई विपद् को सूचना एफ एम रेडियो र टेलिफोन मार्फत आवश्यकताको आधारमा प्रवाह गर्ने । • न.पा./गापा. तथा समुदाय स्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी नियमित सूचना आदान-प्रदान गर्ने • बिषयगत क्षेत्रहरुलाई तत्काल सूचना सम्प्रेषण गर्ने । • जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, प्रदेश विपद् ब्यवस्थापन समिति र ल्भ्इत्रऋ मा प्रतिवेदन गर्ने । • उद्धार कार्यको लागि थप जनशक्ति र श्रोत साधन का लागि एभ्इत्रऋ रल्भ्इत्रऋ मा तुरुन्त सम्पर्क गर्ने । • अन्तरजिल्ला समन्वय गर्ने । • पुर्वानुमानमा आधारित वाढी पुर्वतयारीका लागि कार्यविधिअनुसार तयारी गर्ने	• स्थानीय तहमा रहेको सरोकारवाला निकायको सर्म्पक व्यक्तिको टेलिफोन नम्वर अद्यावधिक गर्ने । • जलमापन केन्द्रहरुको सम्पर्क व्यक्तिहरुसंग सर्म्पक गर्ने । • जल तथा वर्षा मापन केन्द्रमा रहेको उपकरण र जिल्ला प्रहरी कार्यालयको कन्ट्रोल रुममा रहेको विद्युतीय डिस्प्ले बोर्डको अवस्था वारे जानकारी लिने • कर्णाली वेसीन कार्यालयवाट मौसम पुर्वानुमानको आंकलन गरिरहने । • सम्बन्धित सरोकारवाला निकायका सूचना अधिकारी मार्फत बाढी प्रभावित समुदायहरुलाई सूचना प्रवाह गर्ने । • प्रभावित हुने समुदायहरुलाई उपयूक्त सूचनाको माध्यम मार्फत विपद्को बारेमा जानकारी गराउने । • पुर्वानुमानमा आधारित वाढी पुर्वतयारीका लागि कार्यविधिअनुसार विषयगत क्षेत्रको वैठक वस्ने	• बाटो कल्भर्टहरु क्षति हुन सक्ने । • प्राविधिक कारणले फोन सम्पर्कमा ढिलाई हुने । • अनुमान भन्दा बढी जोखिमको विपद् आउन सक्ने । • पुर्वानुमानमा आधारित वाढी पुर्वतयारीका लागि कार्यविधि अद्यावधिक गर्ने	DEOC, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जि.स.स. गाँउपालिका, नगर पालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, कर्णाली वेसीन कार्यालय, ने.रे.सो. बर्दिया, स्थानीय एफएम रेडीयोहरु विश्व खाद्य कार्यक्रम

१-७ घण्टा	• घाईतेहरुको विवरण लिई कोभिड १९ को संक्रमणलाई मध्यनजर गरी उपचारको ब्यवस्था मिलाउने । • जल मापन केन्द्रहरुमा नियमित सम्पर्क गर्ने र सूचना सम्प्रेषण गर्ने । • बिषयगत क्षेत्रको बैठक गरी आ-आफ्ना केन्द्रिय निकायमा सूचना प्रवाह गर्ने र गर्न लगाउने । • जिल्ला प्रशासन कार्यालयले गृह मन्त्रालयको NEOC मा निरन्तर जानकारी गराउने । • जल तथा मौसम विज्ञान कार्यालय कोहलपुरसँग निरन्तर मौसमी विवरण लिने । • डिईओसीले ३ दिने मौसमपूर्वानुमान सूचना प्रवाह गर्ने ।	• ०(१ घण्टा भित्र गरिने सवै गतिविधिहरुलाई निरन्तरता दिने । • घाईतेहरुको उपचारका लागि सम्बन्धीत निकायसंग समन्वय गर्ने ।	• बाटो कल्भर्टहरुमा क्षति हुनसक्ने । • प्राविधिक कारणले फोन सम्पर्कमा ढिलाई हुने । • अनुमान भन्दा बढी जोखिमको विपद् आउन सक्ने ।	DEOC, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जि.स.स., जिल्ला प्रहरी कार्यालय, कर्णाली वेसिन कार्यालय ।
७-२४ घण्टा	• घाईतेहरुको विवरण अध्यावधिक गर्ने र उपचारको क्रमलाई निरन्तरता दिने । • उद्धार गरिएका व्यक्तिहरुको लगत तयार गर्ने • अन्य विषयगत क्षेत्रका क्रियाकलापमा समन्वय र सहयोग गर्ने । • प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पठाउन • मोवाइल मार्फत IRA तथ्याक सकंलन गर्ने • ACT परिचालनको लागि गृह मन्त्रालयमा पत्राचार गर्ने	• प्रभावित व्यक्तिहरुलाई उपचारको लागि शिविर व्यवस्थापन गर्ने । • उद्धार गरिएको व्यक्ति (घाईते र विस्थापित) हरुको लगत तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने । • रेडक्रस, नेपाल प्रहरी र स्थानीय तहका कर्मचारीको सहभागितामा प्राप्त गर्ने	• समन्वय र सहयोगमा ढिलो भएमा प्राथमिक उपचार शिविर सञ्चालनमा ढिलाई हुने । • मोवाइलवाट तथ्याक संकलन गर्ने दक्ष जनशक्तिको अभाव	DDMC, DEOC जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, LDMC, DLSA र अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी समुदाय
२४-४८ घण्टा	• विपद्बाट प्रभावितहरुको लगत तयार गर्ने • कोभिड १९ लाई मध्यनजर गरी अस्थायी शिविर व्यवस्थापन गर्ने । • मृत जनवार (घरपालुवा चौपाया) को दुर्गन्ध व्यवस्थापन गर्ने । • अस्थायी शिविर सुरक्षाको व्यवस्थापन गर्ने ।	• तयार गरिएको लगतका आधारमा राहत वितरणका लागि विषयगत क्षेत्र परिचालन गर्ने । • अस्थायी शिविरमा सुरक्षा व्यवस्था गर्ने ।		DEOC, जि.प्र.का., जि.स.स.,जिल्ला प्रहरी कार्यालय

४८-७२ घण्टा	• खोज तथा उद्धार कार्यको समन्वय र सूचनालाई निरन्तरता दिने । • दुर्गन्ध व्यवस्थापन गर्ने । • व्यक्तिगत क्षति भएको सम्पतिको विवरण संकलन गर्ने	• व्यक्तिग क्षति भएका विवरणलाई सम्प्रेषण गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।	• समयमै व्यवस्थापन गर्न नसक्दा दुर्गन्ध फैलन सक्ने । • दक्ष जनशक्ति नभएर गलत तथ्यांक आउन सक्ने ।	DEOC , DDMC, सुरक्षा निकाय र LDMC
७२ घण्टा देखि ७ दिन	• प्रभावित तथा क्षतिको तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने । • शिविर व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने । • स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनमा समन्वयात्मक भूमिका निर्वाह गर्ने	• सुरक्षा निकायमा समन्वय गर्ने । • स्वास्थ्य विषयगत क्षेत्र परिचालन गर्ने ।	• समन्वय र तथ्यांक ब्यवस्थापन समयमै हुन नसकेमा थप जोखिम बढन सक्ने ।	DDMC, LDMC, सुरक्षा निकाय, समुदाय, स्वास्थ्य विषयगत क्षेत्र
एक साता देखि १ महिना भित्र	• समन्वय र सुचना व्यवस्थापन । • सबै बिषयगत क्षेत्रसंग निरन्तर समन्वय गर्ने	• DDMC को बैठक बस्ने । • सुरक्षा समितिको बैठक बस्ने ।	• पुनर्निर्माणफैल्न सक्ने ।	DDMC, सुरक्षा समिति, LDMC, समुदाय

समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको सम्पर्क सूचिः अनुसूचि १ मा उल्लेख गरिएको छ।

३.२. विषयगत क्षेत्रः खोज तथा उद्धार

अगुवाइ गर्ने निकायः जिल्ला प्रशासन कार्यालय/जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC)

मुख्य बिपद्को किसिमः बाढी, भुकम्प, जंगली जनावर र आगलागी

विपद्को अनुमानित अवस्थाः

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्माजनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरिक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगलिजनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागि	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- बाढीवाट प्रभावित १५००० परिवार र भूकम्पवाट प्रभावित ५,००० परिवारमध्ये ३००० परिवारलाई तत्काल उद्धार गर्नुपर्ने अवस्था रहने ।
- भौतिक संरचनाहरुः घर, बाटो, पुल, कलभर्ट आदि भत्किन सक्छ यातायात अवरुद्ध हुनसक्ने ।
- मानिसहरु वेपत्ता हुने, पुरिने, वगाउने, नदी वीचमा फस्ने, घाइते हुने तथा मानवीय क्षति हुनसक्ने ।
- ६ नगरपालिका र २ गा.पा.का जोखिमयूक्त क्षेत्रहरुमा डुवान, कटान र पटान हुन सक्ने ।
- सहर उन्मुख वस्तीहरु भूकम्पीय जोखिममा पर्न सक्ने ।
- सूचना सम्पर्क बिच्छेद हुने र कायम गर्न कठिन हुन सक्ने ।
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति अस्थायी रूपमा क्षति, बाल-वालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा तथा फरक क्षमता(अपाङ्गता) भएका मानिसहरू मुख्यरूपमा प्रभावित हुने ।
- विद्यालयमा कक्षा कोठा, प्रहरी चौकी र स्वास्थ्य केन्द्र जस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरू माथि चाप पर्ने ।
- अस्थायी आवासमा बसेको समयमा चोरी, लुटपाट, बलात्कार र मानव बेचबिखन जस्ता घटनाहरु हुन सक्ने ।

विषयगत उद्धेश्य:

- प्रभावितहरुको तत्काल जीवन बचाउनु ।
- सम्भावित मानवीय क्षति कम गर्नु ।
- सुरक्षित स्थानको खोजी गर्नु ।
- कोभिड १९ को सुरक्षा मापदण्ड अवलम्वन गर्दै विपद्मा परेका समुदायलाई उद्धार गरी सुरक्षित आश्रय स्थलमा राख्नु ।
- विपद्को समयमा प्रभावित समुदाय तथा सुरक्षा पोष्टहरुमा खोज तथा उद्धारका लागि अवश्यक सामाग्रीहरुको प्रवन्ध मिलाउने ।
- कोभिड १९ को सुरक्षा मापदण्ड अवलम्वन गर्दै विपद्मा परेकाहरुलाई उद्धारका लागि खोजी गर्नु, विशेष गरी महिला, वालवालिका, जेष्ठ नागरीक, अपांग तथा असहायलाई खोजी कार्यमा प्राथमिकता दिनु ।
- कोभिड १९ को सुरक्षा मापदण्ड अवलम्वन गर्दै विपद्मा परेको व्यक्तिहरुको यथाशीघ्र खोज तथा उद्धार कार्य गरि जीउधनको सुरक्षा गर्नु ।

रणनीति :

- कोभिड १९ को सुरक्षा मापदण्ड अवलम्वन गर्दै सुरक्षा निकायको समन्वयमा समुदायका तालिम प्राप्त जनशक्तिहरुलाई परिचालन गराउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने ।
- उद्धार सामाग्रीहरुको थप आपूर्तीका लागि सम्बन्धित निकायहरुमा समन्वय गरि व्यवस्थाका लागि पहल गर्ने ।
- DEOC/DLSA मार्फत विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरुसँग समन्वय गरी खोज तथा उद्धार कार्यको लागि थप आवश्यक पर्ने साधन (सवारी साधन समेत) को प्रबन्ध मिलाउने ।

तालिका नं. २१ विपद्को अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजना :

विपद् को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
०-१ घण्टा	• सुचना प्राप्त गर्न साथ आपत्कालिन बैठक बस्ने • प्रभावित क्षेत्रको पहिचान र प्राथमिकता निर्धारण गर्ने । • खोज तथा उद्धार टोलीको परिचालन र खोज तथा उद्धार कार्यको थालनी । खोज तथा उद्धार कार्य सञ्चालन गर्दा कोभिड १९ को सुरक्षा मापदण्ड अवलम्वन गर्ने । • स्वयम् सेवकहरु परिचालन गर्ने । • प्राथमिक उपचारक टोली परिचालन गर्ने । • DDMC का सदस्यलाई जानकारी दिने ।	• सम्वद्ध व्यक्तिहरुको सम्पर्क नम्वर राख्ने • खोज तथा उद्धार टोलीको लागि आवश्यक वन्दो वस्तीको सामग्रीहरू तयारी गर्ने । • खोज तथा उद्धार टोली, प्राथमिक उपचारक टोली तथा स्वयंसेवक तयारी अवस्थामा राख्ने । • रेकर्ड तयारी गर्ने । • स्वयंसेवकहरुलाई अभिमुखिकरण ।	• उद्धार सामग्री को कमी हुन सक्ने • जोखिम क्षेत्रमा रहेका सुरक्षा निकायका पोष्टरुमा थप उद्धार सामाग्रीको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।	जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरु, DEOC , प्रदेश विपद् ब्यवस्थापन समिति, गृह मन्त्रालय र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
१-७ घण्टा	• खोज तथा उद्धारका कार्य जारी राख्ने । • आवश्यकता अनुसार मोटरबोट, हेलिकप्टर, रवर बोट आदिको प्रयोग गरी खोज तथा उद्धार गर्ने ।	• ०-१ घण्टामा गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिने • खोज तथा उद्धारका गर्न हेलिकप्टर तयारी अवस्थामा राख्न समन्वय गर्ने ।	• हेलीकप्टर तयारी अवस्थामा राख्नका लागि कठीनाई हुन सक्ने ।	जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरु, प्रदेश विपद् ब्यवस्थापन समिति, गृह मन्त्रालय र DEOC, स्थानीय निकाय

७-२४ घण्टा	• जोखिममा रहेका लाई स्थानान्तरण गर्ने • घाईतेहरुलाई प्राथमिक उपचार गर्ने • प्राथमिक उपचार गरि थप उपचारका लागि अस्पताल पठाउने । प्राथमिक उपचार गर्दा कोभिड १९ को मापदण्ड अवलम्वन गर्ने । • घटना मुचुल्का तयार गर्ने, मृत अवस्थामा फेला परेमा पोष्टमार्टमको लागि अस्पताल पठाउने । • खोजी तथा उद्धार कार्यको निरन्तरता	• सम्वद्ध व्यक्तिहरुसंग सम्पर्क गरि रहने । • स्वयंसेवकहरुलाई परिचालनमा निरन्तरता • प्राथमिक उपचारको टोली परिचालनमा निरन्तरता । • सुरक्षा निकाय र तालिम प्राप्त स्वयम सेवकहरुलाई तयारी अवस्थामा राख्ने • रेकर्ड तयारी गर्ने ।	• जोखिममा रहेकाहरुले घरछोडन तत्परता नदेखाउन सक्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, प्रदेश विपद् ब्यवस्थापन समिति, गृह मन्त्रालय, रेडक्रस सोसाइटी
२४-४८ घण्टा	• खोज तलासको क्रममा भेटिएका व्यक्ति तथा सम्पत्तीहरु सम्बन्धित परिवारहरुलाई जिम्मा लगाउने । • घटनाको द्रुत लेखाजोखालाई निरन्तरता दिने • थप भेटिएका घाईतेहरुलाई प्राथमिक उपचार गर्ने • प्राथमिक उपचार गरि थप उपचारको लागि अस्पताल पठाउने । • बेपत्ता व्यक्ति, व्यक्तिगत सम्पति, पशु चौपाय खोजी दुर्गन्ध व्यवस्थापन गर्ने । • घटनाको बारेमा DDMC मा प्रतिवेदन दिने	• सम्वद्ध व्यक्तिहरुसंग सम्पर्क गरि रहने । • खोजि तथा उद्धार कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने । • शिविर व्यवस्थापन गर्ने • स्वयंसेवक परिचालनमा निरन्तरता । • प्राथमिक उपचारको टोली परिचालनमा तयारी अवस्थामा राख्ने • सुरक्षा निकाय र तालिम प्राप्त स्वयम सेवकहरुलाई तयारी अवस्थामा राख्ने • रेकर्ड तयारी गर्ने ।	• सञ्चार सम्पर्क बिच्छेद हुनसक्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल, प्रदेश विपद् ब्यवस्थापन समिति, गृह मन्त्रालय, स्थानीय विपद् तथा वडा विपद् ब्यवस्थापन समिति, रेडक्रस सोसाइटी

तालिका नं. २२ कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (वैठक, कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
१.	जोखिममा रहेका व्यक्ति वा समूहको पहिचान गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति र सम्बन्धित गा.पा., न.पा., ने.रे.सो., एक्सनएड नेपाल, KMJS Nepal	घरधुरी सर्वेक्षण, जि.स.स., गा.पा., न.पा.को पार्श्वचित्र, स्थानीय विपद् जोखिम ब्यवस्थापन तथा जलबायू अनुकुलन योजना	हरेक वर्षको पुष मसान्त सम्ममा
२	क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरूसंग समन्वय बैठक गर्ने ।	स्थानिय विपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, DEOC	बैठक	जेष्ठ मसान्त सम्म

३	विपद् व्यवस्थापन कार्यसंग सम्बन्धी कृतिम अभ्यास गराई फौजलाई तयारी राख्ने ।	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, NRCS , DEOC	तालिम तथा कृत्रिम घटना अभ्यास	असार मसान्त सम्ममा
४	उद्धार सामग्रीहरूको संकलन ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल	समन्वय	आषाढको अन्त्य सम्ममा
५	सुरक्षा निकायका इकाईहरु तथा समुदाय स्तरका तालिम प्राप्त स्वयम सेवकहरुको सम्पर्क सुची तयार गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रेडक्रस, स्थानीय तह	फोन, इमेल, संकलन गरी राख्ने	आषाढको अन्त्य सम्ममा
६	सुरक्षा निकाय तथा समुदायस्तरमा रहेका उद्धार टिमलाई अभिमुखिकरण	DDMC, DEOC	अभिमुखिकरण	असार दोश्रो हप्ता
८	खोज तथा उद्धार टोलीलाई पौडी सम्वन्धि व्यवहारिक अभ्यास (Simulation) गर्ने	DDMC, सुरक्षा निकाय	तालिम दिने	,,
९	मौजुदा सामाग्रीहरुको जांच/परिक्षण गर्ने ।	DDMC, DEOC ,सुरक्षा निकाय र स्थानीय समुदाय	अनुगमन गर्ने, पूर्व अभ्यास गर्ने ।	निरन्तर
१०	आवश्यकता अनुसारको सामाग्रीहरुको पुग/नपुग आँकलन गर्ने	DEOC ,सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र	संकलन, ढुवानी र आवश्यक्ता पहिचान गर्ने ।	

खोज तथा उद्धार क्षेत्रका सदस्यहरुको सम्पर्क सूचिः अनुसूची २ मा उल्लेख गरिएको छ ।
खोज तथा उद्धारमा प्रयोग हुने मानवीय श्रोत (तालीम प्राप्त जनशक्ति)ः अनुसूचि ११मा उल्लेख गरिएको छ ।
खोज तथा उद्धार सामाग्रीहरुको यस वर्षको मौजाद र खाडल विवरण अनुसूची १४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

३.३ विषयगत क्षेत्रः गैरखाद्य सामाग्री तथा शिविर व्यवस्थापन

अगुवाइ गर्ने निकायः शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज
अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्रः

विपद्को अवस्थामा विस्थापित व्यक्ति, परिवार तथा समुदायलाई स्थिति सामान्य भएर आफ्नो घर फर्किने अवस्था तयार नभएसम्म आपत्कालीन आश्रयस्थलमा राख्नु पर्ने हुन्छ । सामान्यतया समुदायमा उपलब्ध विद्यालय, सामुदायिक भवन, मन्दीर, न.पा, गापाका, सरकारी भवन तथा सार्वजनिक खाली स्थानलाई आपत्कालीन आश्रयस्थलको रुपमा प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ भने आवश्यक भएमा कोभिड १९ को मापदण्ड बमोजिम अस्थायी शिविर खडा गरी बसोवास गराउनु पर्ने हुन्छ । आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रले विस्थापितका लागि दैनिक जीवनयापनका लागि भाँडावर्तन, ओड्ने, ओछ्याउने लुगाफाटो वा खाना बनाउने, खाने भाँडा र इन्धन तथा नगद सहयोग लगायतको मानवीय सेवा उपलब्ध गराउनु पर्ने हुन्छ ।

मुख्य बिपद्को किसिमः बाढी, भुकम्प, जंगली जनावर, आगलागी र महामारी

विपद्को अनुमानित अवस्था र जोखिममा पर्ने अनुमानित जनसंख्याः

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरिक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगलिजनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागि	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

उच्च जोखिममा रहेका गाँउ/नगर पालिका तथा बाढीको कारण २०,००० परिवार मध्ये पुर्ण क्षति हुन सक्ने अनुमानित ५,००० परिवारको लागि अस्थायी शिविरको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने। भुकम्प को कारण ५,००० परिवार मध्ये पुर्ण क्षति हुन सक्ने अनुमानित २,००० परिवारको लागि अस्थायी शिविरको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने। आगलागीको कारण वार्षिक २०० परिवार पुर्ण क्षति हुन सक्ने परिवारको लागि अस्थायी शिविरको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने। वर्दिया जिल्लामा उल्लेख गरिए वमोजिमको विपद्ले निम्न अवस्था आउन सक्ने आँकलन गरिएको छ ।

- व्यक्तिगत घरहरु, सार्वजनिक र सामुदायिक भवनहरु क्षति/नष्ट भएको हुनेछ।
- भिडभाड सृजना भई कोभिड १९ को संक्रमण बढ्न सक्ने खतरा।
- विपद्ले विस्थापित भई खुल्ला स्थानमा वसोवास गर्नुपर्ने अवस्था सृजित हुनेछ।
- यातायात अवरुद्ध भइ आवतजावतमा र राहत सामाग्री ढुवानीमा कठिनाई हुन सक्नेछ।
- सुरक्षित आश्रय स्थल तथा गैर खाद्य सामाग्रीको अभाव हुनसक्नेछ।
- अपाङ्कता, वालवालिका, विशेष परिस्थितिका महिला, जेष्ठनागरिकलाई दैनिक जीवन निर्वाहमा अप्ठ्यारो परिस्थिति सृजना हुन सक्नेछ।
- विद्यालयहरु क्षतिग्रस्त तथा बन्द हुन सक्नेछ।
- विद्यालय, प्रहरी चौकी तथा स्वास्थ्य केन्द्रहरू, सार्वजनिक भवन, सामुदायिक आश्रयस्थल जस्ता सार्वजनिक संरचनाहरूमा विस्थापित मानिसहरूको बसोवासको लागि दबाव पर्न सक्नेछ।

विषयगत उद्धेश्यः

- तत्काल गैर खाद्य सामाग्री त्रिपाल, कम्बल, म्याट्रेस तथा डोरी आदीको व्यवस्थापन गर्ने ।
- सुरक्षित आवासको लागि स्थान तथा आश्रयस्थल पहिचान गरी सामाजिक दुरी कायम हुनेगरी शिविरहरू र अस्थायी भौतिक संरचना निर्माण गर्ने।
- विपद्का कारणले घरवार विहीन मानिसहरूका निम्ति स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्ने।

रणनीति :

- विपद्को समयमा भौतिक तथा मानवीय क्षति न्यूनिकारणका लागि तत्काल उपलब्ध स्थानीय श्रोत र साधनको उच्चतम प्रयोग गरी आकस्मिक शिविर व्यवस्थापन गर्न स्थानीय तह तथा सरोकारवालाहरुको समन्वयमा स्थानीय स्तरका स्वंयम सेवकहरुलाई व्यवस्थापन र परिचालन गर्ने
- विपद् प्रभावित व्यक्ति/परिवारहरूका लागि समयमा नै राहत प्रतिकार्य समूहको पहूँच सुनिश्चित गरी अस्थायी आवासका सामग्रीको उपलब्धता र थप घरायसी गैर खाद्य सामाग्री उपलब्धताको आधारमा जिन्सी तथा निर्शत नगद सहयोग तथा सुरक्षित स्थानहरूमा अस्थायी आवासको ब्यवस्था गरी विपद्को अवस्थाबाट जनजीवन सामान्य बनाउने।
- विपद्बाट पूर्ण रुपमा प्रभावित हुनसक्ने पूर्वानुमान गरिएका परिवारलाई सामाजिक दुरी कायम गरी कोभिड १९ का अन्य सुरक्षा मापदण्डलाई ध्यान दिदै तत्काल अस्थायी आवासको ब्यवस्था गर्ने र आवश्यकताको आधारमा गैरखाद्य सामग्री तथा नगद सहयोग उपलब्ध गराउने।
- बिपद् पश्चात् बजारको चलाईमान बिश्लेषण गर्ने र बजारमा आधारित भएर नगद बितरणका उपयुक्त राहत कार्यक्रम संचालन गराउने।

मानवीय सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड :

- स्फेयर मापदण्ड अनुसार औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५ बर्ग मिटर छानाभित्रको क्षेत्रफल र क्याम्प ब्यवस्थापनका लागि प्रतिब्यक्ति ४५ वर्ग फिट क्षेत्रफल उपलब्ध उपलब्ध हुनेछ। (औसतमा एक ५ सदस्यीय परिवारका लागि कम्तिमा पनि १० मिटरको डोरीसहितको प्लाष्टिक सिट र अन्य थप सहायता सामग्री उपलब्ध गराईने छ।)
- केन्द्रीय आवास विषयगत क्षेत्रले तयार गरेको राहत सामाग्रीको मापदण्डलाई स्थानीय सन्दर्भ र आवश्यकतामा आधारित भएर कार्यान्वयनको लागि स्थानीय तथा जिल्लातहमा छलफल तथा समन्वय गरिने छ।
- प्रत्येक प्रभावित परिवारलाई नेपाल रेडक्रस सोसाईटीको मापदण्ड अनुसार एक सेट गैरखाद्य सामग्री उपलब्ध गराईने छ। वा स्रोतको उपलब्धताको आधारमा स्फेयरको न्यूनतम मापदण्ड अनुसरण गर्ने प्रयास गरिने छ। अन्य घरायसी गैरखाद्यय राहत सामाग्री भने बिस्तृत सर्बेक्षण पश्चात् आवश्यकता साथै स्रोतको उपलब्धताको आधारमा नगद तथा भौचरमा आधारित भएर गर्न सकिने छ।

तालिका नं. २३ विपद्को अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य(विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि स्रोत व्यवस्थापन
० देखि १ घण्टा	• समन्वय गर्ने र क्लष्टर सदस्यलाई गैह्रखाद्य क्षेत्रको बैठकको सुचना दिने। • सञ्जाल भित्रबाट सुचना संकलन (टेलिफोन मार्फत)	• गैर खाद्य क्षेत्रको सदस्यहरुको सर्म्पक नम्वर राख्ने • रेडक्रस सञ्जाल र सरोकारवाला निकाय भित्रका सदस्यहरुको सम्पर्क नम्बर संकलन र अद्यावधिक गर्ने	• टेलिफोनको सम्पर्क विच्छेद भएको अवस्था	शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज, रेडक्रस, प्रहरी, DEOC, नपा/गापा	DDMC/ DEOC, DCC, DUDBC, रेडक्रस, संघसस्था
१ देखि ७ घण्टा	• गैह्रखाद्य क्षेत्रको बैठक बस्ने र गैह्र खाद्य सामग्रीहरुको लेखाजोखा गर्ने।	• आवश्यक सामग्री उपलब्धताकोलागि बजार सर्वेक्षण गर्ने ।	• तालीम प्राप्त जनशक्तिको अभाव • परिचालनमा कठीनाइ • प्रभावित स्थान सम्मको पहुँचमा अवरोध	DDMC/DEOC, DCC, DUDBC, नपा/ गापा, नेपाल प्रहरी, रेडक्रस, संघसस्था	
७ देखि २४ घण्टा	• तत्काल आवश्यकताको आधारमा त्रिपाल तथा गैर खाद्य सामाग्री वितरण गर्ने ।	• ५००० वटा त्रिपाल, डोरी, जुट कार्पेट र नाइलन गुन्द्री तयारी अवस्थामा राख्ने।	• ४८०० वटा त्रिपालको लागि आर्थिक अभाव ।	DDMC, रेडक्रस, सुरक्षा निकाय, राजनैतिक दलहरु, स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति	२०० वटा त्रिपाल रेडक्रस संग रहेको,
२४ देखि ७२ घण्टा	• शिविरमा बसेका प्रभावितपरिवारहरुलाई गैह्र खाद्य सामग्री बितरण • वालवालिका, विशेष परिस्थितिका महिला, अपागताका लागि संरक्षण विषयगत क्षेत्रसग समन्वय गर्ने	• ५००० गैह्र खाद्य सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने। • १०० वटा टेन्ट तयारी अवस्थामा राख्ने।	• ४६०० गैह्रखाद्य सामग्री अभाव। • १०० टेन्टको अभाव।	DDMC, रेडक्रस, सुरक्षा निकाय, राजनैतिक दलहरु, स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति	

एक हप्ता भित्र	• DDMC बाट निर्णय गराई Detailed Assessment Form प्रयोग गरि घरधुरी तहको सर्बेक्षण गर्ने • अन्य विषयगत क्षेत्रसग समन्वय गरि अगाडी वढ्ने • बजारको संभाव्यता अध्ययन गर्ने	• रेडक्रस संजाल,तालिम प्राप्त जनशक्ति क्लष्टरका सदस्यहरुलाई MIRA सम्वन्धि तालिम दिने • १५००० प्रति विस्तृत सर्बेक्षण फारमहरु छपाई गर्ने । • बजार संभाव्यता बिश्लेषणका लागि क्षमता भएका आवास सदस्यहरुसँग छलफल तथा समन्वय गर्ने	• अभिमुखिकरण खर्च र छपाईका लागि आर्थिक श्रोतको अभाव ।	DDMC/DEOC, रेडक्रस, एक्सन एड,	
१ महिना सम्म	• आवास व्यवस्थापन गर्ने • वासस्थानहिन परिवारलाई सुरक्षित वासस्थान निमार्ण शुरु गर्ने • आवासका थप आवश्यकता परिपूर्ति गर्न निर्शत नगद सहयोगका गतिविधि संचालन गर्ने	• ५००० गैह्र खाद्य सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने । • ५००० वटा अस्थायी आवासका लागी सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने । • कामका लागि नगद कार्यक्रम मार्फत जम्मा भएको भग्नावशेष हटाउने र निशर्त नगद वितरणका कार्यक्रम संचालन गर्ने	• ४६०० गैह्र खाद्य सामग्री अभाव ।	DDMC/DEOC, DCC, DUDBC, नापी, भुमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय डिभिजन वन कार्यालय, नपा/गाँपा,नेपाल रेडक्रस,	DDMC/DEOC, DCC, DUDBC, नापी, वन कार्यालय, नपा/गाँपा, नेपाल रेडक्रस,

गैरखाद्य सामाग्री र शिविर व्यवस्थापन क्षेत्रका सदस्यहरुको सम्पर्क सूचीः अनुसूची ३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २४ गैर खाद्य सामाग्री र शिविर व्यवस्थापन :

क्र. सं.	विवरण	अनुमानित आवश्यकता		जिल्लामा भएको परिणाम		अपुग परिणाम		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने संस्थाको नाम र सहयोगको संख्या	कैफियत
		संख्या	रु	संख्या	रु	संख्या	रु		
१	गैह्रखाद्य सामाग्री	५००० घर परिवार	३ करोड ५० लाख	४००	२८ लाख	४६००	३ करोड २२ लाख	जिल्लामा कार्यरत संघ संस्थाहरुले फण्ड संकलन गरी कोष खडा गर्ने र सामान स्टक तथा व्यापारी संग सम्झौता गर्ने	२०० सेट रेडक्रस
२	त्रिपाल	५०००	७५ लाख	७००		४२००		,,	२०० रेडक्रस ५०० थान युनिसेफ
३	टेण्ट	१००	१० लाख	-	-	१००	१० लाख		
४	अस्थायी आवास सामाग्री	५०००							

५	इराको फर्मेट र मोवाइल	५००० प्रति	३००००			५००० प्रति	३००००	DDMC, स्थानीय तह,रेडक्रस	करिव ५०० जनालाई IRA मोवाइल एप्लीकेशन चलाउने जनशक्ति उत्पादन
६	बिस्तृत सर्वेक्षणको फर्मेट छाप्ने	१५०००	२ लाख			१५०००	२ लाख	स्थानीय तह	

तालिका नं. २५ कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (वैठक, कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
१.	साझेदार संस्थाहरु सँग भएको राहत सामाग्रीहरुको परिमाण तयार गर्ने नगद र जिन्सी	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बैठक तथा छलफल	मनसूनपूर्व
२	५००० घर परिवारलाई पुग्ने गैह्र सामाग्रीहरु व्यवस्था गरी राख्ने र रणनीतिक स्थानमा (राजापुर, वांसगढी, भुरिगाउं, गुलरिया, मैनापोखर, मगरागाढी) तयारी अवस्थामा राख्ने	,,	गोदाम व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम	मनसूनपूर्व
३	राहत सामाग्रीहरु वितरण प्रकृया एकद्वार प्रणाली मार्फत गर्न सहमति जुटाई राख्ने	जिल्ला विपद् व्वस्थापन समिति	बैठक तथा छलफल	मनसूनपूर्व
४.	गैह्र खाद्य सामाग्री उपलव्ध गराउन सक्ने विक्रेताहरु पहिचान गरी उनीहरुसंग आपतकालिन अवस्थामा सामान उपलव्ध गराउने सम्झौत गर्ने	नेपाल रेडक्रस र जिल्ला प्रशासन कार्यालय	बजार सर्वेक्षण र लिखित सम्झौता	मनसूनपूर्व
५	गैह्र खाद्य सामाग्रीको वितरणको प्रक्रिया तयार गर्ने	,,	छलफल	मनसूनपूर्व
६	१०० वटा टेन्ट खरिद गरी राख्ने अथवा भण्डार संग सम्झौता गर्ने	शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघिय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज,उद्योग वाणिज्य	बजार सर्वेक्षण र लिखित सम्झौता	मनसूनपूर्व
७	शिविर व्यवस्थापनकोलागि आवश्यक ठाउंहरु पहिचान गरी राख्ने	शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघिय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज, स्थानीय तहका प्राविधिक शाखा	समुदायमा छलफल	मनसूनपूर्व
८	नगद वितरण	जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस,	सेवा प्रदायकहरुको मापन, नगद तथा बजार बिश्लेषण सचेतना अभिमूखिकराण तथा तालिम संचालन, नगदको प्याकेज तयारी	

३.४ बिषयगत क्षेत्रः खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन :

अगुवाइ गर्ने निकाय : एकिकृत कृषि तथा पशु विकास कार्यालय, गुलरिया, बर्दिया

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, भुकम्प, जंगली जनावर, आगलागी, शीतलहर, बन्यजन्तुबाट बाली नोक्सानी र किराको संक्रमण

विपद्को अनुमानित अवस्थाः

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्माजनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरिक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगली जनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागि	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- तत्काले आवश्यक सुख्खा खानाको अभाव।
- भण्डारण गरिएको खाद्यान्न नष्ट भएको अवस्था।
- खाद्यान्नको अभाव, खाद्यान्नको पहुँचमा बाधा।
- पारिवारिक स्तरमा खान पकाउने ईन्धन तथा पानीको अभाव।
- विउ विजन नष्ट हुनु।

विषयगत उद्धेश्यः

- प्रभावित ब्यक्तिहरुका लागि समयमा नै सुख्खा खाना, खाद्यान्न तथा खाद्यान्न पहुँचको सुनिश्चतता गर्ने।
- दैनिक जीवनयापनको आवश्यक सामग्रीहरु (खाद्य सरसामानहरु)को ब्यवस्थापन गर्ने।
- पहिचान भएका राहत तथा उद्धार सामग्रीको संकलन, भण्डारण र वितरण गर्ने।
- भण्डारण क्षेत्रको पहिचान र सुनिश्चितता गर्ने।
- प्रभावितहरुको जीवनलाई सरल बनाउनमा सहयोग गर्ने।

विषयगत रणनीतिः

- स्थानीय तह (जिल्ला समन्वय समिति.,न.पा.तथा गा.पा.)मा आपत्कालिन कोष स्थापनाका लागि पहल गर्ने।
- खाद्य सामग्री आपूर्तिका लागि गैसस, सामाजिक संघसंस्थाहरुको सहभागिता तथा सहकार्य।
- खाद्य सामग्री आपूर्तिका लागि स्थानीय उद्योग बाणिज्य संघहरुबाट, स्थानीय ब्यापारी तथा ब्यवसायीहरुलाई खाद्य सामग्री सञ्चितिका लागि अनुरोध गर्ने।
- खाद्य संस्थानमा पूर्वतयारी स्वरुप चामल, पीठो लगायतका आवश्यक खाद्यान्न समाग्री मौज्दात राख्ने।
- साल्ट ट्रेडिंगलाई चिनी र नुन मौज्दात राख्न अनुरोध गर्ने।
- ढुवानीको लागि स्थानीयतहहरु समन्वय गर्ने।
- विभिन्न संघ संस्थामा रहेको मौज्दात खाद्यान्नको विवरण राख्ने।

मानवीय सहयोगको मापदण्ड :

प्रभावित व्यक्तिहरुको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ :

- स्फेयर मापदण्ड अनुसार प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्यूनतम २१०० किलोक्यालोरी खाद्यान्न उपलव्घ गराउन प्रयास गर्ने।
- प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँच योग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक (complementary) को रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पूरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने,
- निश्चित समूहका व्यक्तिहरू (स-साना बालबच्चा, एचूआईभी एडस् संक्रमित व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) को आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक रासनको व्यवस्था गर्ने।

(क) मापदण्ड बमोजिमको खाद्य किट (kit) सिफारिश :

चामल : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४१० ग्राम (स्फेयर मापदण्ड अनुसार)

दाल : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम (स्फेयर मापदण्ड अनुसार)

वनस्पति तेल : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० मि.लि. (स्फेयर मापदण्ड अनुसार)

नुन : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम (स्फेयर मापदण्ड अनुसार)

तरकारी : उपलव्धताको आधारमा

स्थानीय परिस्थिति बमोजिम खाद्यान्न वितरणको मात्रा निर्धारित गरिनेछ। तर पनि शुरुमा घरायसी स्तरमा वितरण गरिने र अन्तिम लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधार तथा व्यक्ति र परिवार संख्याका आधारमा मापदण्ड बनाई वितरण गरिनेछ।

तालिका नं. २६ विपद्को समयमा गरिने कृयाकलापः

समयावधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालिन अवस्था सम्वोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य सम्वोधन गर्न खाडलको पहिचान	मूख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
० देखि १ घण्टा भित्र	• विपद्मा परेका घरधुरी तथा जनसंख्या पहिचान र प्रारम्भिक सूचना /तथ्यांक संकलन	• बिषयगत क्षेत्रको बैठक • सम्वन्धित नियकायसंग सम्पर्क समन्वय।	• सुख्खा खानाको भण्डारण परिमाण एकिन गर्ने। • सहयोगी निकायकोपहिचान गर्ने।	सम्वन्धित स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति, एकिकृत कृषि तथा पशु विकास कार्यालय, उद्योग बाणिज्य संघ, रेडक्रस, गैससहरु	
२ देखि ७ घण्टा भित्र	• तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने कार्य र समन्वय(निरन्तर)	• स्थानीयरुपमा सुख्खा खानाको प्याकेजिंग सुरु गर्ने। • थप खाद्य सामग्री खरिद गर्ने। • ढुवानी ब्यवस्था गर्ने। • वितरण टोली तयारीमा राख्ने। • सुख्खा खानाको प्याकेट ढुवानी। • खाद्य सामग्रीको परिमाण एकिन गर्ने र वितरण।	• वितरण टोलीको पहिचान • राहत सामग्रीको आंकलन	उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायी संघ, नेपाल रेडक्रस, कृषि सम्बन्धी कार्यालयहरु, सम्बन्धित स्थानीयतहका कृषि शाखाहरु, जिल्ला समन्वय समिति, गैससहरु,	
८ देखि २४ घण्टा भित्र	• तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने (निरन्तर) • प्रारम्भिक द्रुत सर्वेक्षण गर्ने। • सूचना संकलन गर्ने • अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	• सुख्खा खाना वितरण • पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण	• खाद्यान्न सामग्री भण्डारण हुने वा नहुने अवस्था अनिश्चित • राहत सामग्रीको आंकलन • सामग्री ढुवानी	उद्योग बाणिज्य संघ, कृषि सम्बन्धी कार्यालयहरु, यातायात ब्यावसायीहरु, विश्व खाद्य कार्यक्रम, स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरु	

२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	• तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने । • सूचना संकलन गर्ने । • अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	• पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने • खाद्यान्न लगाएतका सामग्रीहरु संकलन गरी राख्ने	• खाद्यान्न सामग्रीहरुको उलब्धता सामग्री ढुवानी ब्यवस्था	उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायी संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु, कृषि सम्बन्धी कार्यालयहरु, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरु	
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	• तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने • सूचना संकलन गर्ने • अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	• पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने • खाद्यान्न लगाएतका सामग्रीहरु संकलन गरी राख्ने	• खाद्यान्न सामग्रीको उपलब्धता	उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायीहरु, विश्व खाद्य कार्यक्रम, स्थानीयतहका कृषि शाखाहरु, कृषि ज्ञान केन्द्र, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरु	
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	• तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने • सूचना संकलन गर्ने • अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	• पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने • खाद्यान्न लगाएतका सामग्रीहरु संकलन गरी राख्ने	• खाद्यान्न सामग्रीको उपलब्धता	उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायी संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, कृषि सम्बन्धी कार्यालयहरु, स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु , राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरु	
७ दिन देखि २ साता भित्र	• तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने • सूचना संकलन गर्ने • अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	• पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने • खाद्यान्न लगाएतका सामग्रीहरु संकलन गरी राख्ने	• खाद्यान्न सामग्रीको उपलब्धता	उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायी संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, कृषि सम्बन्धी कार्यालयहरु, स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरु	
२ साता देखि १ महिना भित्र	• कृषि क्षेत्रमा परेको असरको बारेमा लेखाजोखा गर्ने, तथ्यांक तयार गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने	• पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने • पुनर्स्थापनका लागि पहल गर्ने	• बीउ लगाएत अन्य कृषि उत्पादन तथा जीविकोपार्जनको लागिराहतकार्यक्रम सञ्चालनका लागि योजना तयारी बजेट माग तथा सञ्चालन	एकिकृत कृषि तथा पशु विकास कार्यालय, स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु,उद्योग बाणिज्य संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरु, सम्वन्धित विभाग तथा मन्त्रालय	

आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान(भौतिक साधन दक्ष जनशक्ति, पेशा) :

जिल्लाको कुल जनसंख्याः ४२६९४६ (महिलाः २२१५८० र पूरुषः २०५०९६)
कुल घरधुरीः ७९१९७
कुल परिवार संख्याः ८४२०७

तालिका नं. २७ प्रभावित हुनसक्ने अनुमानित जनसंख्याः १,००,००० जना (अनुमानीत २०,००० घरपरिवार)

संख्या	विवरण	अनुमानित आवश्यक्ता		जिल्लामा भएको परिमाण		अपुग परिमाण		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने निकाय, संस्थाको नाम र सहयोगको संख्या
		संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	
१	चाउचाउ	८ लाख पोका	२ करोड	८ लाख पोका	२ करोड			सहयोगका लागि प्रतिवद्धता गर्ने निकाय, पहिचान हुन नसकेको तर विपद् पश्चात योजना वनाइ केहि मात्रामा सहयोग जुटाउन सकिने विगत को अनुभव रहेका
२	बिस्कुट	४ लाख पोका	८० लाख	३ लाख पोका	६० लाख	१ लाख	२० लाख	
३	चिउरा	१००००० केजी	९० लाख	१००००० केजी	९० लाख			
४	भुजा	१२५०० केजी	१० लाख	१२५०० केजी	१० लाख			
५	चिनी	२५०० केजी	२ लाख	२५०० केजी	२ लाख			
६	सखर	२५०० केजी	२ लाख	२५०० केजी	२ लाख			
७	चामल	३७१९१८ केजी	१ करोड ६७ लाख	३७१९१८ केजी	१ करोड ६७ लाख			
८	दाल	७५०० केजी	१५ लाख	७५०० केजी	१५ लाख			
९	नून	७०० केजी	१४ हजार	७०० केजी	१४ हजार			
१०	तेल	२२५०० ली	३३ लाख ७५ हजार	२२५०० ली	३३ लाख ७५ हजार			

जिल्लामा खाद्य सामग्रीको उपलब्धताः
मुख्य बजारहरुः गुलरिया, राजापुर, सानोश्री, ताराताल, भुरीगाउँ, ठाकुरद्वारा, बाँसगढी, मैनापोखर, माछागढ, मगरागढी, शान्तिबजार, पशुपतिनगर, बग्नाह ।
पाईने खाद्य सामग्रीहरुः
सुख्खा खानाः चाउचाउ, चिउरा, भुजा, चिनी, नुन, सख्खर(गुँड), बिस्कुट, पानी
खाद्यान्नः चामल, पिठो, दाल, तेल ठुलो मात्रामा बजारमा स्टक राख्ने नगरिएको तर माग अनुसार आपूर्ति गर्न सक्ने क्षमता भएको ।

आवश्यकताः
पहिलो ४ दिनको लागि १,००,००० जनसंख्याको लागि सुख्खा खाना

- पानी बोतल ४ लाख बोतल (स्वच्छ पिउने पानी नपाएको अवस्थामा मात्र)
- चाउचाउ ८ लाख पोका (दैनिक २ पोका)
- चिउरा १,००,०००.० केजी (दैनिक २५० ग्राम)
- भुजा १,००,०००.० केजी (दैनिक २५० ग्राम)
- चिनी २०,०००.० केजी (दैनिक ५० ग्राम)
- नुन २,०००.० केजी (दैनिक ५ ग्राम)
- दालमोठ २,००००.०० केजी (दैनिक ५० ग्राम)

नियमित खानाको लागि ५औं दिन देखि २०औं दिनसम्म १६ दिनको (वयस्कका) लागि हिसाव गरिएको आधारमा

- चामल ७९२००० केजी (प्रतिदिन प्रतिब्यक्ति ४९५ ग्रामका दरले)
- दाल १६०,००० केजी (१०० ग्राम)
- तेल ४८००० ली (३०मिली)
- नून ८००० के.जी (५ ग्राम)

समन्वयका लागि महत्वपूर्ण निकायहरु तथा संघसंस्थाहरु

- उद्योग बाणिज्य/व्यापार संघहरु
- नगरपालिका/गापाहरु
- खाद्य सामग्री सप्लायर्सहरु
- चामल, दाल तथा तेल मिल उद्योगहरु
- नेपाल खाद्य संस्थान
- अन्तराष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरु
- पानी, चाउचाउ, चिउरा उत्पादन उद्योग

तालिका नं. २८ जिल्लामा प्रकोपको समयमा हुने खाद्यान्नको स्टक अनुमान(केजी)

क्र. सं.	मुख्य बजार	चामल	दाल	तेल	नुन	चिनी	चिउरा	भुजा	बिस्कुट	मसला	तरकारी	कै.
१	गुलरिया	५००००	५०००	१०००	१०००	२०००	५००	५००	२००	१००	१०००	
२	राजापुर	२०००००	१००००	१०००	१०००	२०००	५००	५००	२००	१००	२००	
३	सानोश्री	५००००	१००००	१०००	१०००	२०००	१०००	८००	२००	१००	१००	
४	ताराताल	१००००	५०००	५००	५००	१०००	५००	५००	१००	५०	१००	
५	भुरीगाउँ	५००००	१००००	१०००	१०००	२०००	१०००	५००	२००	१००	२००	
६	ठाकुरद्वारा	५००००	२५००	५००	५००	१०००	५००	५००	१००	५०	१००	
७	बाँसगढी	१०००००	१००००	१०००	१०००	२०००	१०००	१०००	३००	२००	५००	
८	मैनापोखर	१०००००	१५०००	५००	५००	७००	५००	३००	१००	५०	१००	
९	माछागढ	५००००	५०००	५००	५००	७००	४००	३००	१००	५०	१००	
१०	कतर्निया	५००००	५०००	५००	५००	७००	४००	३००	१००	५०	१००	
११	मगरागढी	१०००००	१००००	१०००	१०००	२०००	७००	७००	२००	१००	१००	
१२	बग्नाह	५००००	५०००	५००	६००	१०००	५००	३००	१००	५०	२००	
१३	शान्तिबजार	५००००	५०००	५००	५००	१०००	५००	३००	२००	१००	१००	
१४	पशुपतिनगर	२०००	५०००	५००	५००	१०००	३००	२००	१००	५०	१००	
जम्मा		९१२०००	१०२५००	१००००	१०१००	१९१००	८३००	६६००	२२००	११५०	३०००	

खाद्य तथा गोदाम ब्यवस्थापन क्षेत्रका सदस्यहरुको सम्पर्क सूचिः अनुसूचि ४ मा उल्लेख गरिएको छ

३.५ विषयगत क्षेत्रः खानेपानी तथा सरसफाई :

अगुवाइ गर्ने निकायः खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय बाँके , फिल्ड कार्यालय बर्दिया

प्रमुख विपद् : बाढी, आगलागि, भूकम्प, महामारी

विपदको अनुमानित अवस्था :

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्माजनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरिक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००

जंगली जनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागी	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईको असुविधा हुन सक्ने ।
- नदीको कटान, बाढी, पहिरो, भुकम्पका कारणबाट होचो स्थानमा रहेका क्षेत्रका खानेपानीको मुहानहरुमा क्षतिहुने, डुवानमा पर्ने, इनार तथा कुवाहरु दुषित हुन सक्ने ।
- व्यक्तिगत तथा सामुदायिक चर्पीहरु क्षतिग्रस्त हुन सक्ने ।
- वातावरण दुषित हुनेगरी शौचालयहरु भरिने, सेफ्टीट्याङ्की फुट्ने, पानीका मुहानहरु दुषित हुने र सरसफाईका सामाग्रीहरुको अभाव रहने हुन सक्ने ।
- सुरक्षित पानीको अभाव तथा वातावरण दुषित हुन सक्ने ।
- फोहरमैलाको व्यवस्थापनमा कठिनाइ भई महामारीको ाप्रकोप फैलिन सक्ने ।

विषयगत उद्देश्य :

- विस्थापित भएर शिविरमा बस्ने मानिसहरुका लागि कोभिड १९ को सुरक्षा मापदण्ड अनुरुप सुरक्षित खानेपानी र अस्थायी शौचालयको व्यवस्थापन गर्ने ।
- जिल्लामा कार्यरत खानेपानी तथा सरसफाई संस्थासंग समन्वय र सहकार्य गरी जिल्लाका प्रभावित गा.पा र न.पा.मा खानेपानी र सरसफाईको अवस्थालाई व्यवस्थित र प्रभावकारीरुपमा कार्यान्वयन गर्ने र सोको रिपोर्टिङ जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने ।
- खानेपानी र सरसफाईमा आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरुको खोज, व्यवस्थापन, भण्डारण र वितरणमा जिल्ला विपद् ब्यवस्थापनको निगरानीमा रही कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्ने ।
- अस्थायीरुपमा व्यक्तिगत सरसफाईका सुविधाहरुमा पहुँच वृद्धिगर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरु बस्ने शिविरहरुमा सरसफाई कायम गर्न तिनको सशक्तिकरण कार्य गर्ने ।
- स्थानीयस्तरको पत्रपत्रिका, एफ.एम. रेडियोहरुमा खानेपानी तथा सरसफाईको कारणबाट लाग्ने सक्ने विभिन्न किसिमको महामारीबाट बच्नको लागि अपनाइने उपायहरुको बारेमा जनताहरुलाई जानकारी दिने ।
- विपद्को समयमा खानेपानी र सरसफाईको अभावबाट हुन सक्ने पुनर्निर्माणरोगलाई रोकथाम र न्यूनीकरणगर्ने ।
- जिल्ला तथा स्थानीय तहमा खानेपानी सेवाप्रदायक संस्थालाई विपद्का समयमा स्वच्छ खानेपानी सेवा संचालनको लागि सजग र जिम्मेवार बनाउने ।
- क्षतिग्रस्त भएका खानेपानी तथा सरसफाई सम्वन्धी आयोजना र संरचनाहरुको लगत तयार पारी सम्बन्धीत निकायहरुमा जिल्ला विपद् ब्यवस्थापनको सिफारिस सहित पठाउने ।
- विपद् हुनु पुर्व पनि विपद्मा हुन सक्ने महामारीलाई रोकथाम गर्न गा.पा. तथा न.पा.मा खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी सचेतीकरण गर्ने, स्थानीय पत्रपत्रिका, रेडियोहरुमा सन्देश प्रसारण गर्ने ।

तालिका नं. २९ विपद्को समयमा गरिने क्रियाकलापहरुः (खानेपानी तथा सरसफाइ)

समय अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था संवोधन गर्न गरिने पूर्व तयारी कार्य	कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत	कैफियत
० देखि २४ घण्टा	• खानेपानी तथा स्वच्छता प्रर्वधन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने • क्षतिको आकलन गर्न टोली परिचालन गर्ने	• विपद् पश्चात बैठक बस्ने समय र स्थान पहिचान गर्ने र सदस्यहरुको सम्पर्क सूची व्यवस्थित गर्ने । • क्षति आकलन टोलीको निर्माण गर्ने र टोलीको कार्य सूची निर्माण गर्ने ।	• सिमित जनशक्तिबाट कार्य संचालन गर्नुपर्ने • थप जनशक्तिको परिचालन गर्नुपर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय , जिल्ला समन्वय समिति, गाउपालिका, नगरपालिका र Wash Cluster	३,००,०००।-	तथ्याङ्क संकलन अभिमुखीकरण फारम छपाई र विश्लेषण
२४ देखि ७२ घण्टा	• द्रुत सर्वेक्षणको आधारमा प्रभावितहरुको आवश्यकता पहिचान गर्ने । • पानी शुद्धिकरण गर्ने औषधी वितरणगर्न सकिने	• पानी शुद्धिकरण गर्ने सामाग्रीहरुको व्यवस्थापन जस्तै : पियूस, एक्वाटयाव्स् वाटरगार्ड	• हाइजिनकिट ९९०० वटा,	खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, गाउपालिका, नगरपालिका वेस बर्दिया, UNICEF, NRCS, KMJS, Care Nepal	१४,८५,०००।-	पियुष ५०० थान, एक्वाट् याबस् १००० पिस
७२ घण्टा देखि ७ दिन सम्म	• अस्थायी चर्पी र खानेपानीको धारा निर्माण गर्ने, • सन्देशमुलक सामग्री स्थानीय एफ. एम. र पत्रपत्रिकाहरुमा प्रसारण गर्ने	• चर्पी निर्माणका लागि आवश्यक सामाग्रीहरु गोदाममा व्यवस्थित गर्ने, सचेतना सामाग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने		खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय, वेस बर्दिया, UNICEF, NRCS, Save the children, SUAHARA, Care Nepal		
७ दिन देखि २ हप्ता सम्म	• आश्रय स्थलहरुमा चर्पी र खानेपानीको धारा निर्माण गर्ने ।	• खानेपानी र चर्पी निर्माणका लागि आवश्यक सामाग्रीहरु उचित स्थानमा गोदाम गर्ने ।	५० धारा १०० चर्पीको प्यान	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय र Wash Cluster	धारा जडान रु. ८,२५००० चर्पी प्यान रु. ५०,०००।-	

२ हप्ता देखि १ महिना सम्म	• वितरण गरिएको सामाग्रीहरु तथा सरसफाई को अवस्थाबारे अनुगमन गर्ने, अपुगभएको सामाग्रीको उपलब्धता गर्ने र वितरण गर्ने • क्षतिग्रस्त क्षेत्रको स्थलगत अध्ययन गरी जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको सिफारिस पेश गर्ने ।	• अनुगमन टोली गठन गर्ने र अनुगमन प्रक्रिया बारे प्रष्ट पार्ने, • खानेपानी आयोजना सम्वन्धी उपभोक्ता समितिलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने ।		• खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय • विभिन्न खानेपानी सरसफाइउपभोक्ता संस्था • खानेपानी सरसफाइ सुरक्षा योजना समिति		

तालिका नं. ३० खाडल पहिचान (खानेपानी तथा सरसफाई) :

क्र. सं.	विवरण	अनुमानित संख्या		जिल्लामा भएको परिमाण		अपुग परिमाण		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने निकाय	कैफियत
		संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम		
१	स्यालो टूवेल	५०	८२५०००।-	५०	८२५०००।-			खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय,बाँके	प्रयाप्त
२	पलास्टिक प्यान	४००	२०००००	४००	२०००००।-			खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय,दाङ	प्रयाप्त
३	पिउस	१२०००	४००००।-	२०००	१००००	१००००	३००००।-	८०० खानेपानी ६०० बेस बर्दिया,	अपुग सामाग्रीको ब्यवस्थापन खा.पा.तथा स.स.डि. कार्यालय तथा युनिसेफ
४	एक्वाट्याबस्	८०००	१,५०,०००।-	१५०० पत्ता	१५।-	६,५००	९७,५००।-	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन,दाङ , यूनिसेफ	

५	झुल	१०००	३०००००।-			१०००	३०००००।-	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, बर्दिया	
६	सावुन	२०००	४००००।-	२०००	४००००।-	पर्याप्त		खानेपानी तथा सरसफाई डि.कार्यालय,दाङ संग १००० थान र बेस बर्दियासंग १००० थान	
७	बाल्टिन	१००००	३००००००।-	१००	३००००।-	९९००	२९७००००।-	३० वटा खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, ७० वटा बेस संग	WASH सेक्टरसंग मागगर्ने

खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रका सदस्यहरुको सम्पर्क सूचिः अनुसूचि ५ मा उल्लेख गरिएको छ

३.६ विषयगत क्षेत्रः संरक्षण

प्रमुख विपद् : बाढी, भुकम्प, जंगली जनावर र आगलागी

अगुवाइ गर्ने निकाय : जिल्ला प्रशासन कार्यालय, वर्दिया

विपद्को अनुमानित अवस्था :

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्माजनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरिक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगलिजनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागि	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- बाढीबाट प्रभावित क्षेत्रका करीव २० हजार घरधुरी र १,००,००० जनसंख्या प्रभावित हुन सक्ने ।
- विपद् बाट प्रभावित ५ हजार जनालाई संरक्षणको आवश्यक्ता पर्न सक्ने ।
- असुरक्षाको वातावरण सृजना हुन सक्ने ।
- धनजनको क्षति, घाइते बाल-बालिका, बिछोडिएका बाल-बालिका, एकल महिलाहरू, अनाथ, टुहुरा बालबालिकाहरू र अपांगता भएका ब्यक्तिहरुको सङ्ख्यामा वृद्धि हुन सक्ने ।
- बाढी पीडितप्रति हुने हिंसा र अन्य आपराधिक गतिविधिहरू (लुटपाट, चोरी, हत्या, डकैती, अपहरण, बलात्कार) बढ्ने सम्भावना रहने ।
- गर्भवती, सुत्केरीहरू तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु वढी प्रभावित हुने । समय भन्दा पहिले सुत्केरी हुने संभावना ।
- लिङ्गमा आधारित हिंसामा बृद्धि हुने, विशेषगरी बालिका र किशोरीहरु जोखिममा पर्न सक्ने ।
- शोषण, भेदभाव बढ्ने,समाजमा कलह र अशान्तिको वातावरण सृजना हुन सक्ने ।
- मानसिक आघात, साहारा विहिन हुनेहरुको संख्यामा बृद्दि हुन सक्ने ।
- गरिबी बढ्ने, बेचविखन तथा ओसार पसार हुन सक्ने ।
- यौनजन्य हिंसा हुन सक्ने ।
- आवश्यक उपचार, स्वास्थ्य सेवा एवं न्यूनतम पोषण प्राप्त गर्नबाट बञ्चित हुन सक्ने ।

विषयगत संरक्षण क्षेत्रको उद्धेश्यः

- आपतकालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार, हेला तथा जोखिममा रहेका वा जोखिममा रहने संभाव्य ब्यक्तिहरू बिशेषगरी महिला तथा बालबालिकाहरुलाई हिंसा र दुर्व्यबहारबाट संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यबहारबाट प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि सेवा सम्बन्धी प्रावधानहरूमा पहुँचकालागि सहयोग गर्ने ।
- यौन दुर्व्यवहार, शोषण तथा हिंसाको रोकथाम र तिनको अनुगमन र रिपोर्टिङ्ग गर्ने ।
- जोखिममा रहेका समूहहरूका लागि मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानुनले प्रत्याभूत गरेका मौलिक अधिकारहरूको सरंक्षण गर्ने ।
- बालबालिका, महिला, बिशेष क्षमताका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई सुरक्षित आश्रय वा वातावरणको बन्तोबस्तो भए नभएको निगरानी राख्ने र सिफारिस गर्ने ।
- जोखिममा रहेका समूहहरूको संरक्षण सुनिश्चितका लागि आपतकालीन सहयोगको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने
- बाल तथा महिला मैत्री स्थान तथा मनो-सामाजिक परामर्श सम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरणमा बालबालिका तथा महिला रमाउँदछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- बिछोड भएका सबै बाल-बालिका र खास गरी पाँच वर्षको उमेर भन्दा मुनिका केटाकेटी पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी जाँचका बारेमा सहयोग र त्यस्तो सहयोग पछि उपयुक्त सेवा तथा संरक्षणका सुविधा सहित परिवारको खोजी गर्ने कार्यमा सहयोग प्राप्त गर्दछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- जोखिममा रहेका गर्भवती, बालबालिका, वृद्ध एवं दिर्घरोग भएका व्यक्तिहरुलाई न्यूनतम आधारभूत आवश्यकता तथा सेवाको प्राप्तिको सुनिश्चितता गर्ने ।

संरक्षण समुहले गर्ने मुख्य-मुख्य क्रियाकलापहरू

- सरोकारवालाहरुसंग समन्वय
- हिंसा र दुर्व्यबहारबाट महिला, बालबालिका, अपागंता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकको संरक्षणकोलागि आबश्यक निगरानी
- मनोसामाजिक सेवा
- लेखाजोखा तथा अनुगमन
- प्रतिबेदन तयारी, सम्प्रेषण गर्ने, पैरवी र समिक्षा
- सम्बन्धित निकायमा गुनासो सुनुवाई संयन्त्रहरुको सबल कार्यान्वयन र अभिलेखिकरणमा सहजीकरण र पैरवी

तालिका नं. ३१ विपदको अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजना :

विपद् को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
० देखि १ घण्टा भित्र	• स्थानीय स्तरमा रहेका सम्पर्क निकाय/संयन्त्र/ ब्यक्तिहरुद्धारा सम्बन्धित सबै मूख्य निकायहरुमा सूचना लिनेदिने	• सम्पर्क ब्यक्तिको नाम,थर र सम्पर्क नं. टाँसगरी जो सुकैले सूचना दिन सक्ने ब्यबस्था मिलाउने र जिल्ला स्तरका सरोकारवालाहरुलाई सम्पर्क नं.हरु उपलब्ध गराउने	• स्थानीय स्तरका सम्पर्क ब्यक्तिहरुलाई अभिमूखीकरण र हातेपर्चा छपाइ निर्माणको लागि श्रोतको कमी	सम्पूर्ण स्थानीय तहमा रहेका म.तथा बा.बा.शाखा तथा अन्य सरोकारवाला	• पूर्व सूचना तथा विपद् पूर्व तयारी वारे पुनर्ताजगी २०००००।- • हाते पर्चा छपाईमा रु १००००

१ घण्टा देखि ७ घण्टा भित्र	• सुरक्षित आश्रय स्थलको सुनिश्चितामा सहयोग • सूचना संकलक, अनुगमनकर्ता र निगरानीकर्ताको उपस्थिती	• जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिबाट पहिचान गरिएका सुरक्षित मार्ग, स्थान, आश्रय स्थल र योजनाको जानकारी दिने	कार्यालयको सवारी साधन मोटर नभएको हुँदा समयमा सम्बन्धित स्थानमा पुगी सेवा दिन कठिन र अनुगमनकर्ताहरुलाई आधारभूत खर्च उपलब्ध नहुँदा खटिन कठिन	सम्पूर्ण स्थानीय तहमा रहेका म.तथा बा.बा.शाखा र अन्य सरोकारवाला	• निर्माण भएको सुरक्षित स्थानहरुमा राख्ने
७ घण्टा देखि २४ घण्टा भित्र	• स्थानीय महिला सहकारी संस्थाहरु, गाउँ बाल संरक्षण समितिहरु, निगरानी समूहहरु र बाल क्लबहरु परिचालन गरी सङ्कटाभिमुख समुहहरु पहिचानगरी सम्बन्धित सबै सम्पर्क निकायहरुमा आबश्यक सहयोगको लागि सिफारिस गर्ने	• द्रुत सर्बेक्षण फाराम बिपद् पूर्वनै तयार गरी राख्ने । • संभाब्य प्रभावित स्थानहरुमा स्थानीय स्तरमा पहिचान गरिएका निकायहरुलाई तयारी अबस्थामा राख्ने	• बजेट तथा जनशक्तिको कमी • बालबालिका जेष्ठ नागरिक र अपांगता भएका ब्यक्तिहरुको लागि उपयुक्त आश्रय स्थल/ब्यबस्थापनमा ध्यान जाने नगरेको	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/ महिला तथा बालबालिका कार्यालय	६०००० । (फारमको अभिमूखीकरण)
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	• मानबीय सहयोगको अनुगमन र सुधार गर्न आबश्यक बिषयमा सुझाव संकलनको लागि टोली परिचालन गर्ने	• स्थानीय स्तरमै बिभिन्न उपसमितिहरु निर्माणगरी पूर्ब तयारी अबस्थामा राख्ने ।	यातायात तथा सञ्चार खर्चको अभाव	स्थानीय तहमा रहेका म.तथा बा.बा.शाखा र अन्य सरोकारवाला	१५०००० आवश्यकताको आधारमा
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	• शिशु, सुत्केरी, गर्भवती, नियमित औषधि सेवन गर्नुपर्ने अबस्थाका जे.ना.हरुलाई आबश्यक राहत सामाग्री प्याकेजमा वितरण गर्ने • लक्षित वर्गको सुरक्षा र संरक्षणमा जोखिम कम गर्न सुझाव र समन्वयकारी भूमिकाको लागि ब्यक्ति परिचालन गर्ने • महिला र बालिका माथि हुन सक्ने संभाब्य हिंसा, दुर्ब्यबहारबाट संरक्षणको लागि निगरानी गर्न नियमित रुपमा टोली वा ब्यक्ति परिचालन गर्ने ।	• सरोकारवालानिकायहरु बीच कार्यक्षेत्र र जिम्मेवारी बाँडफाड • मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरुको नक्शाङ्कन • मनोसामाजिक परामर्शकर्ता उत्पादन एवंम पुर्नताजगी • आकस्मिक सहयोगकोष स्थापना गर्ने ।	• यातायात, खाना, आबास आदि ब्यबस्थाको लागि श्रोतको कमी • प्रतिस्ठा सामाग्री (म्घ्निलष्तथ पष्तक)को कमि • खोप, स्वच्छ खानेपानी, यातायात, ढुवानी खर्च र भैपरी आउने खर्च नहुदा समयमा प्रभावित स्थानमा पुग्न कठिन	स्थानीय तहमा रहेका म.तथा बा.बा.शाखा र अन्य सरोकारवाला	४००००० (श्रोतको खोजी गर्नुपर्ने)

४८ घण्टा देखि ७२ घण्टा भित्र	• हिंसा दुर्व्यबहारबाट संरक्षणकोलागि नियमित टोली वा ब्यक्ति परिचालन गर्ने । • मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरु परिचालन गर्ने • हिंसामा परेका महिलाहरुलाई अल्पकालिन आश्रय र आबश्यकत्ता अनुसार कानूनी सहायता प्रदान गर्ने ।	• बिपदको समयमा अप्रत्याशित सेवा दिनुपर्ने भएको हुँदा आबश्यक, श्रोतसाधन र दक्ष जनशक्तिको नाम लिष्ट विवरण संकलन गरिराख्ने ।		जिल्ला महिला कानूनी सहयायता समिति	करिब २०००००(आवश्यकता अनुसार)
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	• गर्भवती, सुत्केरी, बिरामी/अशक्त जेष्ठ नागरिक र अपांगता भएका ब्यक्तिहरु, अनाथ, सहायहरुलाई सहायताकोलागि आबश्यकसमन्वयकारी भूमिका निर्बाह गर्न नियमित रुपमा स्वमंसेवक परिचालनकोब्यबस्था मिलाउने । • अपांगता सहायक सामाग्री उपलब्ध गराउने	• प्रभावितहरु सेल्टरमा बस्नुपर्ने अबधिभर दैनिक आलोपालोगरी खटिने स्वमंसेवकको ब्यबस्था • अनुमानित सम्भावित संख्यामा अपांगता सम्बन्धि सहायक सामाग्रीहरु खरिद वा प्राप्तगरी स्टोरगरी राख्ने	• सहायक सामाग्री खरिदकोलागि रकमको अभाव • दिनभर खटिने स्वमं सेवकलाई चिया, खाजासम्मको ब्यबस्था पनि नहुनु	स्थानीय तहमा रहेका महिला तथा बालबालिका शाखा बर्दिया अपाङ्ग पुनर्स्थापना केन्द्र, जनस्वाथ्य कार्यालय	करिब २ लाख पचासहजार करिब ५० हजार (श्रोतको खोजी)
७ दिन देखि २ साता भित्र	• प्रभावित बालबालिका तथा महिलाहरुलाई मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरता			स्थानीय तहका म. तथा बा.बा. शाखा,केएमजेएस नेपाल, ओरेक नेपाल, माइती नेपाल, जिल्ला कानूनी सहयाता समिति,	३०००००

२ साता देखि १ महिना भित्र	• बालमैत्री सुरक्षित स्थल निर्माण र उपयोग • कानूनी तथा मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरताका साथै बिशेष प्रकृतिका मुद्दाहरुलाई जिल्ला सेवा केन्द्र तथा सम्बन्धित निकायहरुमा रिफर • अस्थाई आवासमा सम्भावित हिंसा बिरुद्ध सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन, • विपद्बाट प्रभावितहरुको अभिलेख राख्ने • नियमित बैठकहरु र समिक्षा • अनुगमन तथा प्रतिबेदन	• सहयोगी सरोकारवालाको पहिचान र समन्वय • सचेतनाकोलागि आबश्यक कन्टेन र सहजकर्ता र कार्यक्षेत्र निर्धारण	बिशेष आयमुलक क्रियाकलापमा स्थाई सदस्य बाहेककालाई कार्यक्रम नराखिने र प्रभाव क्षेत्र भन्दापनि आफ्नो क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिने र समन्वयको कमी	सरोकारवाला सबै निकायहरु (प्लान नेपाल, यूनिसेफ, केएर नेपाल)	४००००० आवश्यकता अनुसार

जिल्ला स्तरमा रहेका संरक्षण क्षेत्र अन्तर्गतका सदस्य निकायहरु र सम्पर्क ब्यक्तिको विबरणः अनुसूचि ६ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ३२ आबश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान (भौतिक साधन, दक्ष जनशक्ति, पैसा)

क्र. सं.	विवरण	अनुमानित संख्या		जिल्लामा भएको परिमाण		अपुग परिमाण		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने निकाय
		संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	
१.	बिभिन्न बैठक, कार्यशाला, अभिमूखीकरण, सचेतना	४३ पटक	६८२०००					स्थानिय तहका महिला शाखा
२	सूचना, सचेतना तथा तथ्याङ्क संकलन सम्बन्धी बिभिन्न फारम छपाई र वितरण	४ पटक	८००००					नेरेसो, स्थानीय तह, संरक्षण कलष्टर सदस्यहरु
३	निगरानी, अनुगमन, राहत विबरण, ढुवानी, भैपरी	करिब १०० जना	४२७५००					नेरेसो, स्थानीय तह, संरक्षण कलष्टर सदस्यहरु
४	सहायक सामाग्री खरिद तथा ढुवानी	जना १००	२५००००					स्थानिय तह
५	मनोसामाजिक परामर्शसेवा	जिल्लाभर	३०००००					ओरेक, माइती नेपाल, जिल्ला कानूनी सहयाता समिति, स्थानिय तह (महिला तथा बाल बालिका कार्यालय)

६	कानूनी सहायता तथा अल्पकालिन आश्रय	जना २०	१५००००					जिल्ला कानूनी स. स.
७	बालमैत्री सुरक्षित आश्रय स्थल स्थापना	स्थान ३	३०००००					प्लान नेपाल, स्याक नेपाल, बिग्रुप, युनिसेफ, केयर नेपाल, एक्सन एड
९	बिशेष प्रकृतीका प्रभावितलाई राहत सामाग्री वितरण							संरक्षण कलष्टर सवै
१०	सम्बन्धित निकायको गुनासो सुनुवाई प्रणाली सुदृढिकरणमा सहजीकरण र पैरवी	१०	५०००००					संरक्षण क्लष्टर/जिल्ला प्रसासन/स्थानीय सरकार
११	म्ष्लष्तथ प्ष्त तयारी अबस्थामा राख्ने	१० हजार						संरक्षण क्लष्टर/जिल्ला प्रसासन/स्थानीय तह
१२	यौन तथा लैगीक हिंसा प्रभावितलाई तत्काल राहत उपलव्ध गराउन कोषको व्यवस्था गर्ने, अस्थाइ वास, स्वास्थ्यउपचार तथा मनोसामाजिक सहयोग प्रदान गर्ने नियकायहरुको सुचि अध्यावधिक गरी समन्वय गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।	रु.५ लाख						संरक्षण क्लष्टर/जिल्ला प्रसासन/स्थानीय सरकार

विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको विवरणः अनुसूचि ६ मा उल्लेख गरिएको छ।

३.७ विषयगत क्षेत्रः स्वास्थ्य तथा पोषण :

क्षेत्रगत अगुवा : स्वास्थ्य कार्यालय, बर्दिया

प्रमुख विपद् : बाढी, डुबान, आगलागी, भुकम्प, जंगली जनावर र महामारीजन्य रोगहरु

अनुमानित अवस्था :

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्माजनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरिक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगली जनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागि	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

विद्का कारणले विस्थापित परिवारहरूलाई स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाइको असुविधा हुन सक्ने, नदीको कटान, बाढी, पहिरो, भूकम्पका कारणबाट होचो स्थानमा रहेका क्षेत्रका खानेपानीको मुहानहरूमा क्षति हुने, डुवानमा पर्ने, इनार तथा कुवाहरू दूषित हुने, पुरिन सक्ने, ब्यक्तिगत तथा सामुदायिक चर्पिहरु क्षतिग्रस्त हुन सक्ने, वातावरण दूषित हुने गरी शौचालयहरू भरिने, सेफ्टीट्याङ्की फुट्ने, पानीका मुहानहरू दूषित हुने र सरसफाइका सामाग्रीहरूको अभाव हुन सक्ने र सुरक्षित पानीको अभाव तथा दूषित वातावरण भई माहामारी प्रकोप फैलिन सक्ने सम्भावना रहन्छ।

त्यसै गरी विश्वभर महामारीको रुपमा फैलिरहेको कोभिड-१९ को संक्रमण नेपालमा पनि दिनानुदिन बढ्दै गैरहेको छ। यस रोगको संक्रमणलाई समयमा रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न सकिएन भने ठुलो जनधनको क्षति हुने देखिन्छ। समयमै कोभिड-१९ को रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि राजनैतिक प्रतिवद्धता, दातृनिकायको सहयोग, नागरिकको संयमता/धैर्यता र कोरोना बिरुद्धको लडाईमा अग्रपंतिमा रहेका स्वास्थ्य, सुरक्षा लगाएत सबै सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरुको सहकार्य भएमा हालको बिद्यमान समस्यालाई थप जटिल हुनबाट बचाउन सकिने छ।

विषयगत उद्धेश्य :

जस्तोसुकै आपतकालीन अवस्था परे पनि मानव कल्याण तथा जीवन सुरक्षा (human survival and well-being), खासगरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषण सम्बन्धी आवश्यकताहरू पूरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने।

विशिष्ट उद्देश्य (स्वास्थ्य) :

- झाडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्ने।
- अरू द्रुत लेखाजोखा (rapid assessment) सँग एकीकृत गरि स्वास्थ्य तथा पोषण (अवस्था तथा सेवाहरू) को द्रुत सर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ पार्ने।
- रोग फैलन गएको खण्डमा सहयोग तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको संचालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (referral mechanism) को विकास गर्ने।
- पर्याप्त आपतकालीन आपूर्ति र मानव स्रोतलगायतका विषयमा शीघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि पहल गर्ने।

विशिष्ट उद्देश्य (पोषण) :

- विस्थापित मानिसहरूका लागि पूरक खाना खुवाउने कार्यक्रम ९क्गउउभिफभलतबचथ ँभभमष्लन एचयनचबक्रभ (SFP) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा स्तनपान गराउने महिला एवं पाँच वर्ष मुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भीर तथा मध्यम कुपोषणको अवस्थालाई रोकथाम गर्न पहल गर्ने।
- गम्भीर कुपोषण ९क्भखभचभ ब्अगतभ ःबलिगतचष्तष्यल (SAM) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्ने।
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छितरुपमा स्तनपानका विकल्पहरूको (डब्बाको दुध) वितरणमा रोक लगाउन पहल गर्ने।
- भिटामिन ए को वितरण/जुकाको औषधि तथा प्रभावित बालबालीकाहरुका लागि खोप सेवा सुनिश्चित गर्ने।

समुदायस्तरमा रोग तथा चोटपटकको उपचार विद्यमान स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको क्षमताभन्दा बाहिर गएको अवस्थामा अन्य स्वास्थ्य सेवा प्रदायक निकायहरुमा रिफर गर्ने

तालिका नं. ३३ विपद् अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजना :

समय अवधि	विपद्को समयमा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
० देखि १ घण्टा भित्र	• सूचना आदान-प्रदान गर्ने गराउने (स्थानीय तह, सेना, प्रहरी र स्थानीय समाजसेवीहरु)	• सूचनाको आधारमा स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न गराउन तयार पार्ने।	• समयमा सही सूचना प्रवाह गर्न नसकिने।	स्थानीय तह, सेना, प्रहरी र स्थानीय समाजसेवीहरु	२०,०००

२ देखि ७ घण्टा भित्र	• सूचनाको आधारमा विपद् प्रभाविद क्षेत्रमा स्थानिय तहका प्रतिनिधिहरु, स्थानीय स्वास्थ्य कर्मीहरु, सेना, प्रहरी र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका स्थानीय उद्धारकर्ताहरुलाई सहयोग पुर्‍याउनमा मद्दत गर्ने गराउने ।	• विपद् प्रभाविद क्षेत्रमा विपद् बाट प्रभावित ब्यक्तिहरुको अवस्था प्रथामिकीकरण गर्न गराउनमा सहयोग पुर्‍याउने ।	• उद्धारकर्ताहरु र सामग्रीहरुको कमी हुन सक्ने ।	स्थानीय तह, सेना, प्रहरी, स्वास्थ्यकर्मी र स्थानीय समाजसेवीहरु	१,००,०००
८ देखि २४ घण्टा भित्र	• विपद् प्रभाविद क्षेत्रमा स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरु, स्थानीय स्वास्थ्य कर्मीहरु, सेनाहरु, प्रहरीहरु र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका स्थानीय उद्धारकर्ताहरु सँग समन्वय गरी प्राथमिक उपचार सेवा पुर्‍याउने, प्रेषण गर्ने, स्वास्थ्य शिक्षा दिने, पिउने पानी शुद्धिकरण गर्नको लागी वाटर गार्ड/प्यूस ब्यवस्था गर्ने ।	• विपद् प्रभाविद क्षेत्रमा प्राथमिक उपचार सेवा पुर्‍याउने, प्रेषण गर्ने, स्वास्थ्य शिक्षा दिने, पिउने पानी शुद्धिकरण गर्नको लागी वाटर गार्ड/प्यूस ब्यवस्था गर्ने ।	• आपूति ब्यवस्थापन गर्न गराउनमा कठिनाई हुन सक्ने ।	स्थानीय तह, सेना, प्रहरी, स्वास्थ्यकर्मी र स्थानीय समाजसेवीहरु	५,००,०००।
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	• च्च्त्त को बैठक बसी विपदको क्षति आंकलन गर्न गराउन ऋगिकतभच च्बउष्म च्भकउयलकभ त्भक लाई परिचालन गर्ने । • विपद् प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी स्वास्थ्य शिविर स्थापना गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।	• क्षति आंकलन टोली निर्माण गर्ने र टोलीको कार्यसूची निर्माण गरि परिचालन गर्ने गराउने । • अस्थायी स्वास्थ्य शिविर स्थापना गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।	अस्थायी स्वास्थ्य शिविर निमार्ण गर्न त्रिपाल, स्ट्रेचर तथा अन्य ब्यवस्थापन का साथै आपूति ब्यवस्थापन गर्न गराउनमा कठिनाई हुन सक्ने	म्ः ऋतथा स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	१०,००,०००।

४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	• द्रुत सर्वेक्षणको तथ्यांकको आधारमा प्रभावितहरुको स्वास्थ्य सम्बन्धी आवश्यकताको पहिचान गर्ने गराउने • खानेपानी शुद्धिकरण गर्न सामाग्रीहरु लगायत भाँडा कुँडा वितरण गर्ने । • सरसफाई पानीजन्य रोगको बारे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने • स्तनपान प्रर्बद्धन गर्ने र तयारी खानाको व्यबस्थापन र बितरण गर्ने । • किट्जन्य रोगहरुबाट बच्न तथा बचाउनको लागि Long Lasting Insecticidal Nets बितरण गर्ने गराउने	• द्रुत सर्वेक्षण फारमबारे अभिमुखिकरण गर्ने • खानेपानी शुद्धिकरण गर्ने सामाग्रीहरु उचित स्थानमा गोदाममा ब्यवस्थापन गर्ने । • सरसफाई सचेतना सम्बन्धी सामाग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने । • तयारी खानाका र बहु सुक्ष्म पोषक तत्व उचित स्थानमा भण्डारन गर्ने • किट्जन्य रोगहरुबाट बच्न तथा बचाउनको लागि LLIN तयारी अवस्थामा राख्ने	आपूति ब्यवस्थापन गर्न गराउनमा कठिनाई हुन सक्ने माँग अनुसारको सामग्री प्राप्त हुन नसक्ने र भण्डारणको लागी ठाउँको अभाव हुन सक्ने ।	DDMC, NRCS, भ्म्एकर स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	१०,००,०००। केन्द्रबाट प्राप्त हुने
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	• DDMC र सरोकार हरूको सहकार्यमा बैठक बसी प्रकोपको बारेको जानकारी तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी संचालन गरिएका कार्यक्रम बारे सूचना प्रदान । • जिम्मेवारी बांडफांड, अत्यावश्यकीय तथा स्वास्थ्य सेवा प्रदान, स्रोत परिचालन सुचना तथा जनचेतनामुलक सन्देशहरू प्रसारण गर्ने । • आश्रय स्थालहरुमा अस्थाई चर्पि र खानेपानीको धारा निर्माणमा सहयोग गर्ने । • अभिलेख तथा प्रतिवेदन अत्यावश्यकीय सेवाहरुको उपलव्धता (खोप, पोषण, क्षयरोग, प्रजजन स्वास्थ्य, मनोवैज्ञानिक परामर्श) • ज ङ क भ ब क भ क्गचखभर्षीबिलअभ • क उ भ अ ङ ड्ड भ ल ऋर्यीभिअतष्यल • क्उचबथष्लन तय उचभखभलत भलमभ्रुष्अ ाचयक ष्लकभअतक • ध्बकतभ ज्ञबलबनभ्रुभलत • पशु उपचार, रोग नियन्त्रण र रोकथाम कार्यहरुका लागी सम्बन्धीत निकाय संग समन्वय गर्ने ।	• थप औषधीको भण्डारण तथा ब्यबस्था गर्ने • तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन पहिचान गरी तयारी अवस्थामा राख्ने • समन्वय, स्रोतको पहिचान गरी राख्ने । • चर्पि निर्माणका लागि आवश्यक सामाग्रीहरु गोदाममा व्यवस्थित गर्ने • सचेतना सम्बन्धी सामाग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने • पशु सेवाका लागि प्राविधिक टोली गठन	निर्माण कार्यको लागि आवश्यक सामाग्री खरीद गर्न रकमको अभाव	DDMC, NRCS, EDPs र स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	१०,००,०००।

७ दिन देखि २ साता भित्र	• बितरण गर्ने सामाग्रीहरु तथा सरसफाईको अवस्थाबारे अनुगमन गर्ने • नपुग भएको सामाग्रीहरुको उपलब्धता गर्ने र बितरण गर्ने	• अनुगमन टोली गठन गर्ने र अनुगमन प्रक्रियाबारे स्पष्ट गराउने • सामाग्रीहरु उपलब्ध गराउने निकाय एवं संगठनहरुको अग्रिम पहिचान गर्ने	समयमा अनुगमन प्रक्रिया अगाडी बढन नसक्ने ।	DDMC, NRCS, EDPs/ जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	१,००,०००।
२ साता देखि १ महिना भित्र	• मानवको पुर्व अवस्था नहुदा सम्म प्याकेज कार्यक्कम निरन्तर संचालन तथा फलोअप गर्ने । • अनुगमन तथा निरिक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिने । सरोकारहरूसंग बैठक, पूर्व तयारी कार्य योजनाको समीक्षा गर्ने • सूचना तथा जनचेतनामुलक सन्देशहरू प्रसारण, समन्वय अत्यावश्यकीय स्वास्थ्य सेवाको निरन्तरता दिने । • मध्यम शिघ्र कुपोषणको व्यवस्थापनको लागि थप आहार कार्यक्रम तथा कडा शिघ्र कुपोषणको व्यवस्थापन कार्यक्रम लाई निरन्तरर्ता दिने • सुक्ष्मपोषण तत्व कार्यक्रम अर्न्तगत बाल भिटा र भिटामिन ए वितरण • गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरुका लागि आइरन फोलिक एसिड चक्कि वितरण तथा मातृ पोषण परामर्श प्रदान गर्ने	• पूर्व तयारी कार्य योजना निमार्ण गर्ने • नियमित सरोकारवालाहरु सँग समन्वय गर्ने ।	नियमित सरोकारवालाहरु सँग समन्वय नहुन सक्ने ।	DDMC, NRCS, EDPs/ स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	२०,००,०००।

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका सदस्यहरुको विवरणः अनुसूचि ७ मा उल्लेख गरिएको छ।

३.८ आपतकालिन शिक्षा :

अगुवाइ गर्ने निकाय : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, बर्दिया,

प्रमुख विपद् : बाढी, भुकम्प, जंगली जनावर, महामारी र आगलागी

विपद्को अनुमानित अवस्था

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरिक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगलिजनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
ऋागलागि	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- बर्दिया जिल्लाका ६ नगरपालिका र २ गाउँपालिकाका करिव १५० ओटा विद्यालयहरु बाढीको कारणले प्रभावित हुने लगभग जिल्लाका ८० प्रतिशत विद्यालय तथा मदरसा भवन भुकम्पिय दृष्टिकोणबाट जोखिममा रहेका।
- लगभग १५,००० विद्यार्थीको किताव तथा शैक्षिक सामग्री आपतकालिन अवस्थामा हराउन वा नष्ट हुन सक्ने
- विद्यालयहरुलाई आपतकालिन अवस्थामा आश्रयस्थलको रुपमा प्रयोग गर्दा विद्यालयको वरीपरी पुनर्निर्माणजस्ता समस्याहरु उत्पन्न हुन सक्ने।
- विद्यार्थीहरुलाई विद्यालयको जाँदा आउँदा र विद्यालय परिसरमा र बाटोमा रहेका रुखहरु ढलेर च्याप्ने र चोटपटक लाग्ने सम्भावना भएको।
- विद्यार्थीहरुलाई विद्यालय जाँदा आउँदा बस ट्रक गाडी मोटरसाइकल आदि बाहानहरुबाट दुर्घटना हुन सक्ने।
- गर्मियाममा विद्यार्थीहरु बिद्यालय जादाँ आउदाँ बिद्यालय परीसरमा हुदा उच्च तापक्रमका कारण लु लाग्ने सम्भावना रहेको।
- जाडोयाममा ठण्डीको कारण बिशेष गरेर कम उमेरका र विपन्न परीवारका (न्यानो लुगाबाट बन्चित हुने विद्यार्थीहरुलाई शितलहर लाग्ने सम्भावना रहेको।
- शिक्षकहरु स्वयम विपदबाट प्रभावित भइ विद्यालय आउन नसक्ने अवस्था ।
- विद्यार्थीहरु शिक्षण सिकाइ मा अनुपस्थिति, अनुत्तिर्ण हुने , विद्यालय छाड्ने ।
- विद्यार्थीहरुमा मनोवैज्ञानिक समस्या सिर्जना हुन सक्ने।
- बाढीको बेलामा विद्यालय बन्द हुँदा वैकल्पिक पठनपाठन को व्यवस्था नहुन सक्ने।
- बाढीका कारणले विद्यालय जाने बाटोघाटो अवरुद्ध हुन सक्ने।
- भुकम्प, आगलागी र बाढीका कारण विद्यालयमा फर्निचर, पठन पाठन सामग्री ,अभिलेख सामाग्री , प्रयोगशाला सामग्री आशिक वा पुर्ण रुपमा क्षति हुन सक्ने।
- भुकम्प हावाहुरि आगलागीका कारण शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुको ज्यान जोखिममा पर्न सक्ने।
- विद्यालयमा खानेपानीका स्रोत प्रदुषित हुँदा झाडापखाला सरुवा रोग, ज्वरो आदिले प्रभावित हुन सक्ने।
- जंगली जनावरको आतंकका कारण शिक्षक विद्यार्थी प्रभावित हुन सक्ने।
- विद्यालयहरुलाई क्वारेन्टाईनको रुपमा प्रयोग गर्दा कोभिड-१९ को संक्रमण फैलिन सक्ने।
- विद्यालयहरुमा उपयुक्त किसिमको सरसफाई मापदण्ड पुरा नगरिएको र सामाजिक दुरी पालना नगरिएको अवस्थामा कोभिड-१९ जस्ता संक्रामक रोगहरु फैलिन सक्ने।
- कोभिड-१९ को संक्रमणका कारण लामो समयसम्म विद्यालय सञ्चालन हुन नसक्ने र विद्यार्थीहरुको सिकाईको अवसरबाट बञ्चित हुनसक्ने।

विषयगत उद्देश्य

- प्राकृतिक विपद्बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका बालबालिका तथा शिक्षकहरुलाई गुणस्तरीय शिक्षा सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरुलाई सुरक्षित रुपमा सिकाउने एवम् सिक्ने वातावरण तयार पार्ने।

- आपत्कालिन परिस्थितिमा पहिलो प्रतिकार्य उपलब्ध गराउने व्यक्तिका रुपमा सरोकारवालाहरुको क्षमता बढाउने ।
- बालबालिका, शिक्षक, कर्मचारी तथा अभिभावकको आपतकालिन अवस्थामा विपद जोखिम न्यूनीकरणका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- प्रभावकारी आपतकालिन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई सहजीकरण गर्नका लागि निमित्त क्षेत्रगत कार्य समूहका सदस्यहरु (cluster members) का बीचमा प्रभाकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदानप्रदान सुनिश्चित गर्ने ।
- विद्यालयको भौतिक संरचना र अभिलेख सुरक्षित गर्ने कार्यमा स्थानीय सरकारको शिक्षा समिति र शाखालाई सहयोग एवं सहजीकरण गर्ने ।
- विपद्बाट भएको भौतिक क्षतिको पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण गर्ने कार्यमा स्थानीय सरकारलाई सहजीकरण गर्ने ।
- लामो समयसम्म विद्यालय बन्द भएको अवस्थामा दुरशिक्षण तथा भर्चुअल शिक्षणको माध्यमले विद्यार्थीहरुको सिकाई अवसर सुनिश्चित गर्न वकालत र सहजीकरण गर्ने ।

तालिका नं. ३४ शिक्षा कलस्टरको विपद व्यवस्थापन कार्यान्वयन योजना एबम् गरिने क्रियाकलापहरु :

समायवधि	विपद अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद् को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्थाको सम्वोधन गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य सम्पादन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
० देखि १ घण्टा भित्र	• विषयगत क्षेत्रको बैठकको आह्वान गर्ने ।	• विपद् प्रभावित हुने संभावित क्षेत्रमा रहेका विद्यालय मदरसाका शिक्षक र अभिभावकहरुको मोवाइल एवम् टेलिफोन नम्वर अद्यावधिक	• पूर्ण रुपले अद्यावदिक भैसकेको ।	• शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ • स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा शाखाहरु • पालिकाका वडा समितिहरु, विद्यालय, शिक्षक, केएमजेएस नेपाल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	• शिक्षक, स्थानीय स्वयंसेवक, सहयोगी कार्यकर्ताको कार्यदल गठन गरी परिचालन गर्ने ।		• पूर्ण रुपले अद्यावधिक भै नसकेको ।	• शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, गाउँपालिका नगरपालिका, वडा समितिहरु, शिक्षकका ।
१ देखि ७ घण्टा सम्म	• प्रारम्भिक विवरण संकलन गर्ने ।	• स्थानीय स्तरमा रहेको दक्ष जनशक्तिलाई तालीम प्रदान गर्ने ।	• कलस्टरका सदस्यहरुकोविवरण अद्यावधिक भएको ।	• शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ • गापा, नपा • कमैया महिला जागरण समाज नेपाल
	• प्रारम्भिक विवरण स्थानीय तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई उपलब्ध गराउने ।	• शिक्षा कलस्टरमा सहभागी संघसस्थाको विवरण अद्यावधिक	• सर्भे फारम विवरण संकलक र उद्दारकर्मीलाई अभिमुखीकरण	• गापा,नगरपालिका, वडा समितहरु • नेपाल रेडक्रस सोसाइटि
	• थप क्षति हुन नदिन सूचना प्रवाह गर्ने, स्थानीय स्तरमा रहेको दक्ष जनशक्ति परिचालन गर्ने	• विवरण संकलन गर्ने फारम दक्ष र तालिम प्राप्त संकलक एबम् उद्दारकर्मीहरुको सूची अद्यावधिक	• टेन्टको व्यवस्थापन गर्न बाँकी	• गापा, नगरपालिका, वडा समितिहरु नेपाल रेडक्रस सोसाइटीहरु

८ देखि २४ घण्टा सम्म	• सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने	• आवश्यक पर्ने स्थान, कक्षा कोठा र टेन्टको व्यवस्थापन	• टेन्टको व्यवस्थापन गर्ने काम बाकी	• शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ • गाँउ र नगरपालिका वडा समितिहरु • विद्यालय र अन्य विषयगत क्षेत्रहरु • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	• शिक्षा कलस्टरको बैठक सञ्चालन गरी क्षतिको प्रारम्भिक विवरणको विश्लेषण	• आवश्यक पर्ने स्थान ,कक्षाकोठा र टेन्टको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने ।	• पर्याप्त जनशक्ति तयार गर्न नसकिएको	• शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ • गाँउ र नगरपालिका, वडा समितिहरु • विद्यालय र अन्य सम्बन्धीत गैर सरकारी संघसंस्थाहरु
२४ घण्टा देखि ४८ घण्टा सम्म	• विद्यालय परिवार वडा कार्यालयको जनशक्ति परिचालन गरी क्षतिको विवरण संकलन र उद्दार कार्य निरन्तरता दिने	• जोखीम व्यवस्थापन र लेखाजोखाको तालीम प्राप्त गरेका शिक्षक र विद्यार्थीहरुको सूची अद्यावधिक गर्नु पर्ने ।	• यस भन्दा पहिले भए जस्तै निरन्तर • ग्याप नहुने • ग्याप नहुने	• पालिकाहरु, वडा समितिहरु, विद्यालयहरु, प्र.अ. शिक्षक विद्यालय व्यवस्थापन समिति एबम् रेडक्रस उपशाखाहरु र संघसंस्थाहरु
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	• विद्यालयलाई विपदबाट प्रभावितहरुका लागि सेल्टरको रुपमा तयारी र व्यवस्थापन	• प्रारम्भिक स्थालगत विवरण संकलन गर्ने	• यस भन्दा पहिला भए जस्तै । • ग्याप नहुने	• गाउँ नगरपालिका, वडा समितिहरु, विद्यालय, प्र.अ. शिक्षक विद्यालय व्यवस्थापन समिति एबम् रेडक्रस उपशाखाहरु शिक्षकका पेशागत संस्थाहरु
७२ घण्टा देखि ७ दिन सम्म	• विद्यालयहरुलाई विपदबाट प्रभावितहरुका लागि सेल्टरको रुपमा तयारी र व्यवस्थापन ।	• कलष्टरको बैठक सञ्चालन गर्ने	• ग्याप नहुने • ग्याप नहुने • ग्याप नहुने	• पालिका ,वडा समितिहरु,विद्यालयहरु, प्र.अ. शिक्षक विद्यालय व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस उपशाखाहरु शिक्षकका पेशागत सङ्स्थाहरु ।
८ दिन देखि २ साताभित्र	• बिद्यालय भित्र प्रभावित हरुको अवस्था लेखाजोखा गर्न शिक्षक, जुनियर रेडक्रसका तालिम पाएका विद्यार्थीलाई स्वयम्सेवकको रुपमा परीचालन गर्ने ।	• जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको बैठकमा सहभागी भई प्राप्त विवरण प्रस्तुत गर्ने	• स्रोतको पहिचान हुन बाँकी • विज्ञको अभाव • दाताहरुको सुनिश्चितता भइ नसकेको	• जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, विद्यालय, प्र अ, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति एबम् रेडक्रस उपशाखाहरु, शिक्षा सरोकार मञ्च, संघ संस्थाहरु र शिक्षकको पेशागत संस्थाहरु, बाल क्लवहरु
२ साता देखि १ महिना सम्म	• आवश्यक्ता अनुसार पहिलो दिनको प्रकृया दोहर्याउने	• पहिलेका गतिविधि हरु लाई निरन्तरता दिने	• स्टिमेसनका लागि स्रोतको व्यवस्था नभएको • केन्द्रबाट संशोधन हुने कुराहरुमा ढिलाई हुने गरेको ।	• जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, शिक्षा मन्त्रालय, विद्यालय, प्रधानाध्यापक, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति एबम् शिक्षा सरोकार मञ्च र संघ संस्थाहरु र शिक्षकका पेशागत संस्थाहरु

तालिका नं. ३५ शिक्षा क्षेत्रको विपद व्यवस्थापनमा आवश्यक्ताको लेखाजोखा एबम् ग्याप पहिचान (भौतिक साधार, दक्ष जनशक्ति एबम् रकम)

क्र स	विवरण	अनुमानित आवश्यक्ता		प्रतिबद्ध परिमाण		खाडल परिमाण		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने		
		संख्या	रकम रु हजारमा	संख्या	रकम	संख्या	रकम रु हजारमा	संस्था	संख्या	रकम
१	विपद सम्बन्धी पूर्व सूचना अभिमुखीकरण	१५० विद्यालय	७५०			१५० विद्यालय	७५०			
२	कृत्रिम मचान हरुको निर्माण	१० स्थान	१०००			१० स्थान	१०००			
३	विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण	१५० विद्यालय	७५०							
४	क्षतिको लेखाजोखा एवम् सर्वेक्षण	१५० विद्यालय	१५०							
५	मनोसामाजिक परामर्श	१५० विद्यालय	१५००	१५० विद्यालय	१५००				१५० विद्यालय	१५००
६	अस्थायी कक्षाकोठा निर्माण	२० कोठा	१०००			२० कोठा	१०००			
७	विद्यार्थी किटबक्स	१५०००	२२५००			१५०००	२५०००			
८	विपद उद्दार कोष	१	२००			१	२०००			
९	पाठ्यपुस्तक	१०००० सेट	२०००					स्थानीय शिक्षा शाखा	१०००० सेट	२०००
१०	कार्पेटिङ कुसन समेत	३०० कक्षा कोठा	१५००			३०० कक्षाकोठा	१५००	गै स स		
११	विद्यालय किट	१५० सेट	७५०			१५० सेट	७५०			
१२	भ्रऋम किट	२०० सेट	८००			२०० सेट	८००			
१३	विद्यालय परिसर निर्मलीकरण र	१५० विद्यालय	७५००			१५ विद्यालय	१५००	वि व्य स		
१४	खानेपानी	१५० धारा	१५०००							
१५	शौचालय	१५० ओटा	१५००००	२०	१०००			स्थानीय शिक्षा शाखा		

१६	कक्षाकोठा मर्मत	३०० कक्षाकोठा	७५००	२०	५००	३०० कक्षाकोठा	७५००	वि व्य स.		
१७	कक्षा कोठा निर्माण	२० कोठा	८००	१०	४००	१०	४००	स्थानीय शिक्षा शाखा	१०	४००
१८	स्वयम् सेवक परिचालन व्यवस्थापन	१५० विद्यालय	१५०			१५० विद्यालय	१५०	स्थानीय तह		
१९	जिल्ला स्तरीय बैठक,गोष्ठी सञ्चालन एबम् योजना निर्माण	१२ पटक	१००			१२ पटक	१००	जिल्ला समन्वय समिति		
२०	अनगुमन,निरीक्षण र प्रतिवेदन	१ ५ ० विद्यालय	१००			१ ५ ० विद्यालय	१५०			
२१	क ो भि ड - १ ९ सम्बन्धि सूचना, जानकारी र अभिमुखिकरण र विद्यालयमा सरसफाई न्यूनतम मापदण्ड जानकारी	सबै विद्यालय	३००							
२२	दुरशिक्षण तथा भर्चुअल शिक्षण	सबै विद्यालय	४०००							
	कूल जम्मा		४६०००		३४००		४२६००			

तालिका नं. ३६ शिक्षा कलष्टरको विपद व्यवस्थापन कार्यान्वयन योजना सहितको पूर्व तयारी कार्यको विवरण

क्र. सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्व तयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय ,	कार्यान्वयन गर्ने तरिका बैठक कार्यशाला तालिम	समय सिमा (कार्यतालिका)
१	विपदबाट प्रभावित हुने सम्भावित विद्यालय र विद्यार्थीहरुको विवरण अद्याबधिक गर्ने	स्थानीय तहका शिक्षा शाखाहरु र संघ संस्थाहर	बैठक एवम् कार्यशाला	शैक्षिक शत्रको आरम्भमा
२	संकटासन्न विद्यालयका शिक्षक एबम विद्यालय व्यवस्थापन सिमितका पदाधिकारीहरुको सम्पर्क नम्वर अद्याधिक गर्ने	स्थानीय तहका शिक्षा शाखाहरु र संघसंसथाहरु	बैठक एवम् कार्यशाला	शैक्षिक शत्रको आरम्भमा
३	बाढीको मूहान एबम् स्रोतको रुपमा रहेका दाङ, सुर्खेत जिल्ला सँग नियमित सम्पर्कमा रही सूचना एबम् जानकारी लिने	DDMC शिक्षा कलष्टरका सदस्यहरु, विद्यालय र संघसंस्थाहरु	कुराकानी सञ्चार सम्पर्क	बाढी आउने सम्भाव्य समयमा

४	विद्यालयमा शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावकहरुलाई पूर्व सूचना प्रणालीबारे अभिमुखीकरण गर्ने ।	DDMC शिक्षा कलष्टरका सदस्यहरु, विद्यालय र संघसंस्थाहरु	बैठक एवम् कार्यशाला	शैक्षिक शत्रको आरम्भमा
५	संकटसन्न विद्यालयका शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुलाई बाढी पूर्व सूचना अभिमुखीकरण प्रकोप व्यवस्थापन र प्राथमिक उपचार, आधारभूत तालीम दिने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय अन्तरगतका स्वास्थ्य संस्थाहरु जिल्ला विपद व्यस्थापन समिति	अभिमुखीकरण र तालीम	मनसुन पूर्व गर्ने
६	कोभिड-१९ सम्बन्धि सूचना, जानकारी र अभिमुखिकरण र विद्यालयमा सरसफाई न्यूनतम मापदण्ड व्यवस्थापन	DDMC, NRCS, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय अन्तरगतका स्वास्थ्य संस्थाहरु	अभिमुखिकरण, तालिम, रेडियो टिभी	वर्षको बैशाख, जेठ र असार महिनाभित्र
७	दुरशिक्षण तथा भर्चुअल शिक्षणको लागि आवश्यक तयारी गर्ने (शिक्षक तालिम, पाठ्यक्रम तयारी, सामग्री प्रसारण र विद्यार्थी प्रतिक्रिया र अनुगमन प्रणालीको पूर्वतयारी)	जिल्ला तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सम्बन्धित शिक्षा क्लष्टर, सहयोगी निकायहरु	तालिम। सेमिनार, बैठक, रेकर्डिङ्ग तथा प्रसारण कक्ष निर्माण, विद्यार्थी तथा शिक्षक अभिभावक अभिमुखिकरण, शिक्षकको सम्बन्धित जीम्मेवारी किटान	वर्षको बैशाख, जेठ र असार महिनाभित्र

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका सदस्यहरुको विवरणः अनुसूचि ८ मा उल्लेख गरिएको छ।

३.९ पुर्नस्थापना तथा पुनर्निर्माण :

अगुवाई गर्ने संस्था : शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, भुकम्प, जंगली जनावर, महामारी र आगलागी

विपद्को अनुमानित अवस्था :

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्माजनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरिक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगलिजनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागि	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- व्यक्तिगत घरहरु, सार्वजनिक र सामुदायिक भवनहरु क्षति/नष्ट भएको हुनेछ।
- विपद्ले विस्थापित भई खुल्ला स्थानमा वसोवास गर्नुपर्ने अवस्था सृजित हुनेछ।
- यातायातमा अवरुद्ध भइ आवत जावतमा कठिनाई हुन सक्नेछ।
- सुरक्षितआश्रय स्थलतथा गैर खाद्य सामाग्रीको अभावहुनसक्नेछ।
- अपाङ्कता, वालवालिक, विशेष परिस्थितिका महिला, जेष्ठ नागरिकलाई दैनिक जीवन निर्वाहमा अप्ठ्यारो परिस्थिति सृजना हुन्छ।
- विद्यालय, प्रहरी चौकी तथा स्वास्थ्य केन्द्रहरू, सार्वजनिक भवन, सामुदायिक आश्रयस्थल जस्ता सार्वजनिक संरचनाहरूमा विस्थापित मानिसहरूको बसोवासको लागि दबाव पर्ने।

विषयगत उद्देश्य:

- विस्थापित परिवारहरुलाई पहिल्यैको अवस्थामा लैजानका लागि पुनर्निमाण र पुनर्स्थापनाका कार्यहरु गर्ने।

- भत्किएका, पूर्ण रुपले नष्ट भएका भौतिक संरचनाको निर्माणका कार्य गर्ने । पुर्ननिर्माण गर्दा बलियो र विपद् जोखिम कम हुने गरी निर्माण गर्ने ।
- सार्वजनिक सुविधाका सेवाहरु संचालनमा टेवा पुऱ्याउने ।
- प्रभावित समुदायमा जिविकोपार्जनको वैकल्पिक उपायको अवलम्बन गर्ने ।

रणनीति :

नष्ट भएका भौतिक संरचनाहरुको विस्तृत सर्वेक्षण तथा इष्टीमेट अनुसारको बजेट विनियोजन गर्ने साथै पुनस्थापनका लागि संभावित स्थानहरुको समेत पहिचान गरि DDMC मार्फत सम्बन्धीत मन्त्रालयमा पेश

तालिका नं. ३७ विपद् अवस्थामा आधारित आपतकालीन् प्रतिकार्य योजना :

विपद् को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीनअवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो दिन देखि पहिलो हप्ता सम्म	• गाउँपालिका तथा नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मार्फत घर, जग्गाजमिन, पशुहरुको क्षतिको प्रारम्भिक तथ्यांकलिन शुरु गर्ने	गाउँपालिका तथा नगरपालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको फोन नम्वर राख्ने		शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वियन ईकाई, नेपालगञ्ज ,जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानसील समिति	
दोश्रो हप्ता	• विस्तृत सर्वेक्षण पश्चात पूर्ण क्षति भएका र आंशिक क्षति भएका घरधुरीको जानकारी लिने • राहत प्रदान गर्नको लागि तथ्यांक अनुसार लगत इस्टिमेट तयार गर्ने • राहतका लागि DDMC मा सिफारिस गर्ने • आवासको लागी सामुदायिक वनहरुबाट सहुलियत वा निशुल्क काठहरु उपलव्ध गराउने • सार्वजनिक सेवाहरु (विजुली, टेलिफोन, यातायात) सुचारु गर्ने • पुर्ननिर्माणका सामाग्रीहरु (वेल्चा, गैटी, डोरी, गल, हयुमपाइप, डोजर, अस्थायी भऱ्याड., इस्काभेटर) उपलव्ध गराउने • विग्रे भत्केका संरचनाहरुको भग्नावशेष हटाउन कार्य गर्ने	• घर क्षति भएकाहरुको लागि उपलव्ध राहतको मापदण्डवारे स्पष्ट हुने र सवैलाई जानकारी गराउने • सामुदायिक वनहरु संग अग्रिम समझदारी गर्ने • पुनर्निर्माणका सामाग्रीहरु स्टकमा राख्ने (वेल्चा, गैटी, डोरी, गल, हयुमपाइप, डोजर, इस्काभेटर)	राहत मापदण्डको यकिन विवरण उपलव्ध हुन कठिनाई हुने पुर्न निर्माणका सामाग्रीहरु पर्याप्त मात्रामा नहुने	शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वियन ईकाई, नेपालगञ्ज, जिल्ला समन्वय समिति, ने.रे.सो. बर्दिया, सामुदायिक वन, सडक डिभिजन नेपालगंज, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,	

पहिलो महिना	• क्षतिभएका पूर्वाधारहरुको विस्तृत विवरण तयार गर्ने • खेतिवाली पूर्ण वा आंशिक रुपमा नष्ट भएका परिवार हरुलाई कृषि कार्यालयसँग समन्वय गरी सहुलियत रुपमा विउविजन उपलव्ध गराउने • छिटो उत्पादन हुने प्रजातीका विउविजनहरु उपलब्ध गराउने • पूर्वाधारहरु पुनःनिर्माण गर्न विस्तृत प्राविधिक इष्टिमेट गर्ने र सम्वन्धित कार्यालयमा प्रतिवेदन पठाउने • घरेलु कार्यालय संग मिलेर आय आर्जन गर्न सकिने तालिमहरु दिने • वालीविमा गरेको भए क्षतिपूर्ति दिने	• प्रभावित स्थानको कृषी प्रणालीवारे जानकारी राख्ने र विउविजन हरु भण्डारण गरी राख्ने • तालिम संचालनका लागी आवश्यक स्रोत र साधनको अग्रिम व्यवस्थापन गर्ने • पूर्वाधारको विस्तृत विवरण तयार गर्न जिल्ला प्रविधिक कार्यालयको सहयोगमा प्राविधिकहरुको सम्पर्क सूची तयार गर्ने • राजमार्ग तथा सहायक मार्ग, हुलाकी सडक क्षतीको सूची सम्वन्धीत सडक कार्यालय र स्थानीयतहका प्राबिधिक ले तयार गर्ने • बाली विमा गर्न किसानलाई उत्प्रेरित गर्ने	• विभिन्न तामिमहरु सञ्चालन गर्ने स्रोत र साधनको अग्रिम व्यवस्था गर्न चुनौति हुने	शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वियन ईकाई, नेपालगञ्ज , जिल्ला समन्वय समिति, डिभिजन वन कार्यालय (आपूर्ती समिति), सामुदायिक वन, स्थानीय तहका कृषि बिकास शाखाहरु, सिंचाई कार्यालय, बबई,भादा,ओराही नदी ब्यवस्थापन आयोजना ।	
दोस्रो र तेश्रो महिना	• उपलब्ध वजेटको आधारमा विग्रेका, भत्केका पूर्वाधारहरु पुनः निर्माण प्रक्रियालाई अगाडि बढाउने । पुर्ननिर्माण गर्दा विपद्को जोखिम कमहुने प्रकारले दिगो र बलियो संरचना बनाउने • मनोसामाजिक समस्या आउन नदीन कार्यक्रमहरु गर्ने	• पूनःनिर्माणका लागि जिल्ला समन्वय समिति, गाउपालिका, न. पा. मा जगेडा कोषको स्थापना गर्ने		शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज, जि.स.स., जिल्लावन कार्यालय (आपूर्ती समिति), सा. वन, स्थानीय तहका महिला तथा वालवालिका शाखा	

तालिका नं. ३८ कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (वैठक, कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
१.	पुनःर्निर्माणका सामाग्रीहरु स्टकमा राख्ने (वेल्चा, गैटी, डोरी, गल, हयुमपाइप, डोजर, इस्काभेटर)	शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, जिल्ला समन्वय समिति नगरपालिका तथा गाउँपालिका, DDMC	सामाग्री खरिद गरी स्टकमा राख्ने र सम्वन्धित व्यापारी संग समन्वय	मनसुन पूर्व
२	वन तथा सामुदायिक वन संग काठ दाउरा सहयोग वारे छलफल गर्ने	डिभिजन वन कार्यालय	छलफल र वैठक	,,
३	प्राविधिकको टोलीलाई स्थलगत अध्ययनका लागि अभिमुखिकरण तथा प्रभावित स्थानमा परिचालन	शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज जिल्ला समन्वय समितिको प्राविधिक शाखा	वैठक	

४	समन्वय, स्रोत पहिचान र पून निर्माणको कार्ययोजना वनाउने	शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज ,जिल्ला समन्वय समिति	वैठक	
५	जिल्ला समन्वय समितिमा भएको विपद् व्यवस्थापन कोषलाई अभिवृध्दि गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति	छलफल र निर्णय	
६	स्थानीय तहका कृषी विकास शाखासंग समन्वय गरी छिटो उत्पादन हुने खालका विउ विजन छनौट गरी राख्ने र वाली विमा गर्न प्रोत्साहन गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहमा रहेका कृषी विकास कार्यालय	,,	
७	नदी नियन्त्रण तटवन्धका लागि आवश्यक जाली व्यवस्थापन गर्ने	बबई,भादा,ओराही नदी ब्यवस्थापन आयोजना	बैठक	

पुनःस्थापना तथा पुनर्निर्माण क्षेत्रका सदस्यहरुको सम्पर्क सूचिः अनुसूचि ९ मा उल्लेख गरिएको

४ कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति :

४.१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने :

यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना जिल्लास्तरको विपद् व्यवस्थापनका लागि उपलव्ध भौतिक, मानविय र आर्थिक श्रोतहरुको आंकलन गरी, नेपाल सरकारको विपद् जोखिम ब्यवस्थापनको रणनीति र उद्धारका न्यूनतम आधारभूत पक्षहरुलाई दृष्टिगत गर्दै जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिबाट अनुमोदन भएको हो । जिल्ला भित्र विपद् सम्बन्धी कुनै घटना घट्ना साथ यस योजनामा उल्लेखित बिषयगत समितिहरु र सरोकारवालाहरु स्वतः परिचालित हुनेछन् ।

४.२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना :

जिल्लामा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायहरूले विभिन्न विषयगत क्षेत्रमा आवद्ध रहि यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन गर्न सघाउने छन् । साथै गाउँपालिका तथा नगरपालिका र त्यहाँ भएका विषयगत शाखाहरु, कार्यरत संघसंस्थाहरूले पनि बिषयगत योजनाहरू कार्यान्वयन गर्न आवश्यक सहयोग गर्नेछन् ।

४.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधि :

जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिले यसका पदाधिकारीहरू मध्येबाट उपयुक्त व्यक्तिहरू छनौट गरी एक कार्यदल बनाइ विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्ययोजना कार्यान्वयनको समग्र अनुगमन गर्नेछ । प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन नियमित समिक्षा गरिनेछ

नोटः विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यमा कोभिड-१९ सुरक्षा मापदण्डलाई पालना गर्ने गराउने तर्फ सजगताका साथ कार्य गरिने छ ।

५.प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

५.१. प्रतिवेदन तथा संचार :

बर्दिया जिल्लामा बाढीले हरेक वर्ष प्रभावित गर्ने हुँदा सो सम्बन्धि विपद्बाट हुने क्षति न्यूनिकरणका लागि बाढी पूर्वसूचना प्रणालीको स्थापना भैसकेकाले त्यसको व्यवहारिक प्रयोग गरी वर्षाको समयमा माथिल्लो तटीय र तल्लो तटीय समुदाय वीच निरन्तर सम्पर्क कायम गर्ने साथै बाढी सम्बन्धी सूचना स्थानीय सञ्चार माध्यमबाट प्रसारण गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । प्रतिकार्यका लागि गठित बिषयगत अगुवाहरुले विपद् सम्बन्धी प्रतिवेदन जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समितिलाई बुझाउनु पर्नेछ । यस्तो प्रतिवेदन विपद्को अवधिमा सकेसम्म दैनिक रुपमा तयार गर्नु पर्दछ । साथै विपद्को बारेमा स्थलगत अनुगमन टोलीले तयार गरेको प्रतिवेदन जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठकमा प्रस्तुत गर्नेछ ।

५.२. संस्थागत व्यवस्था :

विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७४ को पहिलो संशोधन २०७५ र विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६ को प्रावधान बमोजिम विपद् व्यवस्थापनका लागि जिल्ला र स्थानीय तह (गा.पा. तथा न.पा.) स्तरमा छुट्टाछुट्टै संस्थागत संरचना तयार भएको छ। प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन प्रकृयालाई संस्थागत गरिने छ। यसको संयोजन जिल्लास्तरमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय र गाँउपालिका तथा नगरपालिकाहरुमा जिल्ला समन्वय समितिको सहयोगमा सम्बन्धित वडा र स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानसील समितिले गर्ने छ।

५.३. अभिलेखिकरण :

जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको तर्फबाट जिल्लास्तरमा विपद् प्रतिकार्यको अभिलेखिकरण जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रले गर्ने छ भने स्थानीयस्तरमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरूले गर्नेछन् । जिल्ला वा स्थानीय दुवै तहमा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूले सर्वेक्षण तथा अभिलेखिकरण कार्यलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्नेछन् ।

५.४. अनुमोदन प्रकिया

मिति २०७७ जेष्ठ १९ गते गतेका दिन जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठकबाट विषयगत क्षेत्रका अगुवा संस्था र सहयोगी संस्थाहरु एवं निकायहरुको सहभागितामा अनलाईन बैठकको आयोजना गरी जिल्ला अगुवा सहयोगी निकाय एक्सन एड् नेपाल/कमैया महिला जागरण समाज नेपालको प्राविधिक सहयोग तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा वर्दिया र CSDR समेतको सहभागितमा अद्यावधिक भएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ को ११ औं अद्यावधिक योजना २०७८ अनुमोदन गरियो ।

कोभिड १९ सुरक्षा मापदण्ड

अनूसूचिहरू :

अनूसूचि १ : समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र.सं.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सन्त बहादुर सुनार	९८५८०३७७७७	नारायण प्रसाद ढकाल	९८५८०३०१३२
२	जिल्ला समन्वय समिति	शंकर प्रसाद थारु	९८५८०५४३१३	खेम प्रसाद चौधरी	९८५८०६२२२२
३	नेपाली सेना	श्याम शाही	९८५११७७१११	श्याम शाही	९८५११७७१११
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	ईश्वर कार्की	९८५८०३५५५५	हेम शाही	९८५८०२७२९९
५	सशस्त्र प्रहरी वल	नर बहादुर रावत	९८५१२५९२६०	भिम बहादुर चौधरी	९८४८०२९१३३
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	हरि केशी	९८५८०२७१७७
७	नेपाल टेलिकम	जितराम श्रेष्ठ	९८५८०२३६९९	धर्मदेव सिंह	९८५८०२०१९१
८	नेपाल पत्रकार महासंघ	यादव आचार्य	९८४८०२७५५४	भावुक योगी	९८५८०५०९६१
९	राष्ट्रिय अनुसन्धान जि.का.	जयेन्द्र प्रसाद उपाध्याय	९८५८०३८६६६	तोयानाथ वली	९८६८२५७५२९
१०	जिआकासके (DEOC)	गौरीलाल बुढाथोकी	९८५८०२७५५१	भिम बहादुर रावत	९८५७८९०६९९

अनूसूचि २ : खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र.सं.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सन्त बहादुर सुनार	९८५८०३७७७७	नारायण प्रसाद ढकाल	९८५८०३०१३२
२	भैरव प्रसाद गण	श्याम शाही	९८५११७७१११	श्याम शाही	९८५११७७१११
३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	ईश्वर कार्की	९८५८०३५५५५	हेम शाही	९८५८०२७२९९
५	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल न.ं३१ गण	नर बहादुर रावत	९८५१२५९२६०	भिम बहादुर चौधरी	९८४८०२९१३३
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	हरि केशी	९८५८०२७१७७
७	राष्ट्रिय अनुसन्धान	जयेन्द्र प्र.उपाध्याय	९८५८०३८६६६	तोयानाथ वली	९८६८२५७५२९
८	डिभिजन वन कार्यालय	महेन्द्रराज वाग्ले	९८५८०२६६७७	दोण शर्मा	९८५८०२६६८४
९	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	बिष्णु प्रसाद श्रेष्ठ	९८६४७८२००१	असिम थापा	९८६४७८२००३
१०	जिआकासके ९म्भ्इऋ०	गौरीलाल बुढाथोकी	९८५८०२७५५१	भिम बहादुर रावत	९८५७८९०६९९

अनूसूचि ३ : गैढ्ढखाद्य सामाग्री र शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र स	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघिय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज	रमेश थिङ	९८५८०२०२६४	होमनाथ भुषाल	९८५८०२६३३६
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	सुनिता खड्का	९८५८०२२३६६
३	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ	शर्मा चौधरी	९८६८१०६५५५	भुमिराज लामिछाने	९८४८०३६८५९
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	ईश्वर कार्की	९८५८०३५५५५	योगेन्द्र खड्का	९८५८०२७२९९

५	प्लान नेपाल	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९
६	एक्सन एड नेपाल	विष्णु पौडेल	९८५५०५४४९०	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७
७	यूनिसेफ	राजेश मगर	९८५११५९१३५	राजेश मगर	९८५११५९१३५
८	डिभिजन वन कार्यालय	महेन्द्रराज वाग्ले	९८५८०२६६७७	दोण शर्मा	९८५८०२६६८४
९	गैसस माहासंघ	विष्णु प्र.तिमिल्सेना	९८५८०८१०००	विष्णुप्रसाद तिमिल्सेना	९८५८०८१०००
१०	थारु महिला उत्थान केन्द्र	प्रिज्मासिह थारु	९८५८०२१४५७	प्रिज्मासिह थारु	९८५८०२१४५७
११	कमैया महिला जागरण समाज	विरुणी थारु	९८१९५४८६१७	जितराम थारु	९८४८०५६६७७
१२	उद्योग वाणीज्य सघ गुलरिया	देवेन्द्र पाण्डे	९८५८०२३४५८	इन्द्र कुमार श्रेष्ठ	९८५८०२०१८४
१३	जिआकासके (DEOC)	गौरीलाल बुढाथोकी	९८५८०२७५५१	भिम बहादुर रावत	९८५७८९०६९९

अनूसूचि ४: खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क विवरण :

क्र.स.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	एकिकृत कृषि तथा पशुपंक्षी बिकास कार्यालय	बिनोद घिमिरे	९८५८०३५२०७	शन्तोष पाठक	९८४८०३५२०८
२	जिल्ला समन्वय समिति	शंकर प्रसाद थारु	९८५८०५४३१३	खेम प्रसाद चौधरी	९८५८०६२२२२
३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	ईश्वर कार्की	९८५८०३५५५५	हेम शाही	९८५८०२७२९९
४	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	कृष्ण प्र. गौतम	९८५८०३२७४९	सुनिता खड्का	९८५८०२२३६६
५	नेपाल खाद्य संस्थान, राजापुर	अनिल कुमार श्रेष्ठ	९८४७९७९५३८	अनिल कुमार श्रेष्ठ	९८४७९७९५३८
६	विश्व खाद्य कार्यक्रम नेपाल	पदम शाही	९८४८०२९६४०	पन्नामान महर्जन	९८५१०३०३०८
७	एक्सन एड नेपाल	विष्णु पौडेल	९८५५०५४४९०	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७
८	कमैया महिला जागरण समाज	विरुणी थारु	९८१९५४८६१७	जितराम थारु	९८४८०५६६७७
९	गैसस महासंघ	विष्णु प्र तिमिल्सेना	९८५८०८१०००	विष्णु प्र.तिमिल्सेना	९८५८०८१०००
१०	थारु महिला उत्थान केन्द्र	प्रिज्मासिह थारु	९८५८०२१४५७	प्रिज्मासिह थारु	९८५८०२१४५७

अनूसूचि ५ : खानेपानी तथा सरसफाइ विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क विवरण :

क्र.स.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	खापा तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय बाँके फिल्ड कार्यालय बर्दिया	भोला प्रसाद थापा	९८४१८६११५६	छबी बास्तोला	०८४-४२०११०, ९८४८०२४५३०
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	सुनिता खड्का	९८५८०२२३६६
५	बेस बर्दिया	विष्णु थारु	९८५८०२२७०२	जगदिस चौधरी	९८४८५७८३१७
६	जनजागरण महिला संघ	गोमा शर्मा	९८४८०२५७१३	साधना थापा	९८०२५३५९१६
७	यूनिसेफ	राजेश मगर	९८५११५९१३५	रुद्र खड्का	९८५५०५६२८६
८	प्लान नेपाल	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	दुर्गाकुमारी क्षेत्री	९८४८०२९७००
९	कमैया महिला जागरण समाज नेपाल	विरुणी थारु	९८१९५४८६१७	जितराम थारु	९८४८०५६६७७
१०	गेरुवा ग्रामिण जागरण समाज	कृष्णजँग शाह	९८५८०२१४२१	रामरुप कौशल	९८५८०२७९५४

अनूसूचि ६: संरक्षण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क विवरण :

क्र.स.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सन्त ब.सुनार	९८५८०३७७७७	नारायण प्र.ढकाल	९८५८०३०१३२
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	ईश्वर कार्की	९८५८०३५५५५	हेम शाही	९८५८०२७२९९
३	जिल्ला समन्वय समिति	शंकर प्र.थारु	९८५८०५४३१३	खेम प्रसाद चौधरी	९८५८०६२२२२
४	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	कृष्ण प्र.गौतम	९८५८०३२७४९	सुनिता खड्का	९८५८०२२३६६
५	यूनिसेफ	राजेश मगर	९८५११५९१३५	रुद्र खड्का	९८५५०५६२८६
६	प्लान नेपाल	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	दुर्गा कुमारी क्षेत्री	९८४८०२९७००
७	राधाकृष्ण थारु जनसेवा केन्द्र	दिनेश श्रेष्ठ	९८४८०२६२४६	निर्मल चौधरी	९८४८०३१८७३
८	कमैया महिला जागरण समाज	विरुणी थारु	९८१९५४८६१७	जितराम थारु	९८४८०५६६७७
९	माईति नेपाल	केशव कोइराला	९८५८०२४२७१	गायत्री रिमाल	९८४८२४४४९१
१०	बाँके युनेस्को क्लब, बर्दिया	सपना शर्मा	९८४८०२२१५३	सपना शर्मा	९८४८०२२१५३
११	भेरी वातावरणिय विशिष्टता समूह	डम्बर सुनार	९८५८०६७०१५	दिनेश चौधरी	९८४८०२२४९३
१२	स्याक नेपाल	शिवलाल पाण्डे	९८५८०२४८८५	शेषकान्त शर्मा	९८५८०८३३७०

अनूसूचि ७ : स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र.सं.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	स्वास्थ्य कार्यालय	गोकर्ण गिरी	९८५८०७००२७	जिवन रजौरे	९८६६९४२६६१
२	जिल्ला समन्वय समिति	शंकर प्रसाद थारु	९८५८०५४३१३	खेम प्रसाद चौधरी	९८५८०६२२२२
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	सुनिता खड्का	९८५८०२२३६६
४	आयूर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	डा.कलावती विश्वकर्मा	९८५८०३२०२२	लोकराज पाण्डे	९८५८०३२४२६
५	यूनिसेफ	राजेश मगर	९८५११५९१३५	रुद्र खड्का	९८५५०५६२८६
६	थारु महिला उत्थान केन्द्र	प्रिज्मा सिह थारु	९८५८०२१४५७	प्रिज्मा सिह थारु	९८५८०२१४५७
७	गेरुवा ग्रामिण जागरण समाज	कृष्णजँग शाह	९८५८०२१४२१	रामरुप कौशल	९८५८०२७९५४

अनूसूचि ८: आपतकालिन शिक्षा विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क विवरण :

क्र.सं.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	शिक्षा विकास समन्वय इकाई	रेविका अमात्य	९८५८०२०११३	शेर वहादुर रोक्का	९८५८०२०२२७
२	जिल्ला समन्वय समिति	शंकर प्रसाद थारु	९८५८०५४३१३	खेम प्रसाद चौधरी	९८५८०६२२२२
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	सुनिता खड्का	९८५८०२२३६६६
४	गै.स.स.महाँसंघ	विष्णु प्र.तिमिल्सेना	९८५८०८१०००	विष्णु प्र.तिमिल्सेना	९८५८०८१०००
५	युनिसेफ	राजेश मगर	९८५११५९१३५	रुद्र खड्का	९८५५०५६२८६
६	प्लान नेपाल	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	दुर्गाकुमारी क्षेत्री	९८४८०२९७००
७	एक्सन एड नेपाल	विष्णु पौडेल	९८५५०५४४९०	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७
८	राधा कृष्ण थारु जनसेवा केन्द्र	दिनेश श्रेष्ठ	९८४८०२६२४६	निर्मल चौधरी	९८४८०३१८७९

९	वेस बर्दिया	हरिद्धार चौधरी	९८४८३७१२०२	जगदिस चौधरी	९८४८५७८३१७
१०	कमैया महिला जागरण समाज ल	विरुणी थारु	९८१९५४८६१७	जितराम थारु	९८४८०५६६७७

अनूसूचि ९: पुन:स्थापना तथा पुन:निर्माण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क विवरण :

क्र.सं.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	शहरी विकास तथा भवन निर्माण बिभाग, संघिय आयोजना कार्यान्वियन इकाई नेपालगँज	रमेश थिङ	९८५८०२०२६४	होमनाथ भुषाल	९८५८०२६३३६
२	जिल्ला समन्वय समिति	शंकर प्रसाद थारु	९८५८०५४३१३	खेम प्रसाद चौधरी	९८५८०६२२२२
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	सुनिता खड्का	९८५८०२२३६६
५	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय बाँके सम्पर्क कार्यालय बर्दिया	भोला प्रसाद थापा	९८४१८६११५६	छबी बास्तोला	०८४-४२०११० ९८४८०२४५३०
९	नेपाल टेलिकम	जितराम श्रेष्ठ	९८५८०२३६९९	जितराम श्रेष्ठ	९८५८०२३६९९
१०	थारु महिला उत्थान केन्द्र	प्रिज्मासिह थारु	९८५८०२१४५७	प्रिज्मासिह थारु	९८५८०२१४५७
११	कमैया महिला जागरण समाज	विरुणी थारु	९८१९५४८६१७	जितराम थारु	९८४८०५६६७७
१२	प्लान नेपाल	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	दुर्गाकुमारी क्षेत्री	९८४८०२९७००
१३	एक्सन एड नेपाल	विष्णु पौडेल	९८५५०५४४९०	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७

अनूसूचि १० : जल तथा मौसम मापन केन्द्रहरुको सम्पर्क विवरण :

क्र.स.	सम्पर्क व्यक्ति	निकाय	मोवाइल नं.	वैकल्पिक सर्म्पक नं.
१	मोहन लाल जौशी	ववई जलमापन केन्द्र	९८१९५३२९०७	९८६८१५५८६९
२	कनैयालाल चौधरी	चेपाङ्ग प्रहरी चौकी	९८६९५४७६७०	९८५८०९००१७
३	पार्वती गुरुङ्ग	चिसापानी जल मापन केन्द्र	९८४४८९०१५२	०९१-४१४०४५
४	तुला तमटा	चिसापानी जल मापन केन्द्र	९८४८५३८५३०	०९१-४१४०४५
५	खगेन्द्र बस्याल	घूयावारी जलमापन केन्द्र	९७४८०४२९५१	९७४८६५३९६७
६	विष्णु चौधरी	भादा पुल गेज रिडर	९८०४५५८१४४	९८४८२२९४३२०
७	गिता खत्री	मान खोला गेज रिडर	९८४८०११७४७	

अनूसूचि ११ : बिभिन्न निकायसंग भएका दक्ष जनशक्तिको विवरण :

क्र. स.	दक्ष जनशक्ति	रेडक्रस	जिल्ला प्रशासन	समन्वय समिति	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी	नेपाली सेना	एक्सनएड / KMJS	प्राक्टिकल एक्सन/ CSDR	प्लान / RKJS	जम्मा
१.	प्राथमिक उपचारक	१८३४	०	०		२	१०	०	१०५	०	२०११
२.	विपद् जोखिम ता(लीम दिन सक्ने	३६	०	०		२	०	२	११	०	५१

३.	खोज तथा उद्धार गर्न सक्ने (CBERT)	९५८	०	०	३००	४६	६०	६०	२६२	२४९	१९३५
४.	पूर्व सूचना प्रणालमिा तालिम प्राप्त व्यक्ति	६०	०	०	०	०	२	०	२६८	०	३३०
५.	जुनियर रेडक्रस सर्कल	१४७४	०	०	०	०	०	०	०	०	१४७४
६.	NDRT	९	०	०	०	०	०	०	०	०	९
७	DDRT	१२८	०	०	०	०	०	०	०	०	१२८
८	स्वायंसेवक	१८०	०	०	०	०	०		४५०	०	६३०
९	ACT	१	१	१	०	०	०	०	०	०	३
१०	IRA/CHS/GESI	१०७	०	०	०	०	०	०	०	०	१०७
११	OSM	३०	०	०	०	०	०	०	०	०	३०

अनूसूचि १२ : नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया जिल्ला शाखा अर्न्तगत तालिम प्राप्त तथा प्रशिक्षण जन शक्ति

1. १.सर्बेक्षण तथा समन्वय टोली (ACT) : ३ जना
2. २.राष्ट्रिय विपद अनुक्रिया टोली सदस्य (NDRT) : ९ जना
3. ३.जिल्ला विपद अनुक्रिया टोली सदस्य (DDRT) : १२८ जना
4. ४.विपद व्यवस्थापन प्रशिक्षक : २० जना
5. ५.स्वास्थ्य सेवा प्रशिक्षक : ३ जना
6. ६.स्वयंसेवक व्यवस्थापन : ७ जना
7. ७.रेडक्रस प्रचार प्रसार, सुरक्षित पहुँच र ट्रेसिङ्ग सेवा : १७ जना
8. ८.प्राथमिक उपचार प्रशिक्षक : ५६ जना
9. ९.सामुदायिक प्रशिक्षक : ३० जना
10. १०.प्राथमिक उपचारक : १८५७ जना
11. ११.विपद व्यवस्थापन तालिम प्राप्त उद्धारक : ९५८ जना
12. १२.परियोजना प्रस्ताव लेखन प्रशिक्षक : ५ जना
13. १३.समुदायको अगुवाईमा पूर्ण सारसफाई प्रशिक्षक : ११ जना
14. १४.विपद् उत्थानसिलता प्रशिक्षक (V2R) : २ जना
15. १५.रक्तदाता उत्प्रेरणा प्रशिक्षक : १ जना
16. १६.ए लेभल प्रशिक्षक : ११ जना
17. १७.ए लेभल तालिम प्राप्त : ३४७ जना
18. १८.लेभल बि तालिम प्राप्त : ७२ जना
19. १९.लेभल सि तालिम प्राप्त : ४८ जना

२०.IRA Mobile Application : १०७ जना
२१.PASSA ToT : ३ जना

अनूसूचि १३ : निर्माण व्यवसायी संघ बर्दियामा आवद्ध निर्माण व्यवसायीहरुसंग रहेको हेभि उपकरणहरुको विवरण :

क्र. स.	संस्थाको नाम	व्यक्तिको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	साधन			
					टिप्पर	स्काभेटर	भ्याकुम लोडर	रोलर
१	जय बंगलामुखी महासेवा	भेषराज पौडेल	गुलरिया-५	९८५८०२०३६२	०	१	१	०
२	गिरी निर्माण सेवा	टिका गिरी	गुलरिया-५	९८४८०२८२५८	१	०	०	०
३	ब्ल्याक वक कन्स्ट्रक्सन	विमल के.सी.	गुलरिया-६	९८५१०९५८७६	३	१	०	०
४	विजय कन्स्ट्रक्सन	शिव कुमार श्रेष्ठ	बढैयाताल-९	९८४८१११५५४	२	०	१	०
५	मार्क कन्स्ट्रक्सन	रमेशप्रकाश गिरी	गुलरिया-५	९८५८०२८२५८	१	०	०	०
६	अमन कन्स्ट्रक्सन	अमन यादव	गुलरिया-४	९८४८०३८९२८	४	१	२	१
७	भादा कन्स्ट्रक्सन	अकवरलि गद्दी	गुलरिया-११	९८४८०२७२६६	०	०	१	२
८	भगवती निर्माण सेवा	बालान क्षेत्री	गुलरिया-६	९८४८३५२५००	०	०	२	०
९	मेनका निर्माण सेवा	तिलका लम्साल	ठाकुरबाबा-५		०	०	१	०
१०	लालीगुराँस निर्माण सेवा	प्रकाश श्रेष्ठ	गुलरिया-४	९८५१०३६१३१	०	०	१	०
११	यादव कन्स्ट्रक्सन	अशोक यादव	गुलरिया-७	९८५८०२३३०९	६	०	२	१
१२	देउती बज्यै निर्माण सेवा	देवलाल न्यौपाने	बाँसगढी-५		१०	१	३	१
१३	नेपाल विल्डर	जय बहादुर खत्री	गुलरिया-५	९८५८०२०६५५	१	०	१	०
१४	विरेन्द्रअमन निर्माण सेवा	यज्ञ बहादुर क्षेत्री	राजापुर	९८१६५८२७६५	०	१	२	०
१५	सुर्खेतीखड्का निर्माण सेवा	कुल ब. खड्का	बाँसगढी-३		०	०	१	०
१६	आदित्य निर्माण सेवा	तिर्थ आचार्य	बाँसगढी		१	०	१	०
१७	गौली निर्माण सेवा	रमेश गौली	ठाकुरबाबा-२		०	०	२	०
१८	एम.बी. विल्डर्स	रुद्र ब.खड्का	ठकुरबाबा-९		०	०	१	०
१९	जे.इ. निर्माण सेवा	जनकराज विष्ट	बारबर्दिया-९	९८०९८५३०९७	०	०	२	०

अनूसूचि १४ : जिल्लामा रहेका खोज तथा उद्धारमा प्रयोग हुने डुगाहरुको विवरण :

क्र. सं.	डुंगाको विवरण			डुंगा रहेको स्थान	डुंगाको स्वामित्व रहेको निकाय	सहयोग
	रबरबोट	मोटरबोट	जम्मा			
१	२	०	२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय DEOC	DDMC	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
२	१	०	१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मगरागाडी उपशाखा, बारबर्दिया वडा नं. ६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मगरागाडी उपशाखा	
३	१	०	१	वारवर्दिया नगरपालिकाको कार्यालय	वारवर्दिया नगरपालिका	
४	१	०	१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, बर्दिया	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
५	१	०	१	बएँ द्यइए राजापुर नपा वडा नं. ४	APF BOP राजापुर	
६	१	०	१	गेरुवा गाउँपालिका	APF BOP, गेरुवा गापा	
७	१	०	१	मधुवन नगरपालिका वडा नं.१ पथ्थरवोफी	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति वडा-१	CSDR

८	२	०	२	राजापुर नपा वडा नं. १० मझरा	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति-१	NRCS/CSDR
९	२	०	२	राजापुर नपा वडा नं. १ प्रेमनगर	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति-१	NRCS/CSDR
१०	१	०	१	राजापुर नपा वडा नं. ७ भिम्मापुर	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति-७	NRCS/CSDR
११	१	०	१	राजापुर नपा वडा नं. ४ संघर्षनगर	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति-४	NRCS
१२	०	१	१	सप्रब नेपाल ३१ नं गण हे.क्वा.	DDMC/DEOC	WFP सहयोग
१३	०	१	१	भैरवप्रसाद गण सुरक्षा गुल्म	DDMC/DEOC	WFP सहयोग
	१४	२				

अनूसूचि १५ : सुरक्षित आश्रय स्थलहरूको विवरण :

क्र.स.	नपा गापा	स्थान	वडा नं.	क्षमता प्रति जनामा	नदीको किनारा	कैफियत
१	राजापुर नपा	चख्खापुर	३	२००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
२	राजापुर नपा	नंगापुर	३	३००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
३	राजापुर नपा	सन्कटी	५	२००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
४	राजापुर नपा	टिहुनी	१	२००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
५	राजापुर नपा	प्रेमनगर वस्ती	१	१००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
६	राजापुर नपा	चनौरा	१	१००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
७	राजापुर नपा	शंकरपुर	६	१००	वुढी कुला	NRCS, CSDR, RKJS, PA
८	राजापुर नपा	भालुफाटाँ	४	१००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
९	राजापुर नपा	संर्धषनगर	४	१००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
१०	राजापुर नपा	मझरा	१०	१५०	गेरुवा नदी	LAPA
११	राजापुर नपा	भिम्मापुर	७	१५०	वुढी कुला	LAPA
१२	राजापुर नपा	थारु टोल	७	१५०	वुढी कुला	LAPA
१३	राजापुर नपा	खैरी	१०	२००	गेरुवा नदी	DWO
१४	गेरुवा गापा	राजिपुर	२	२००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
१५	गेरुवा गापा	सोनाहाफाटा	६	२००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
१६	गेरुवा गापा	बनक्टी	३	२००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
१७	गेरुवा गापा	दक्षिणपुरुवा	१	१००	गेरुवा नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
१८	गेरुवा गापा	खल्लागाउ	४	१००	गेरुवा नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
१९	गेरुवा गापा	सेउलीवजार	५	१००	गेरुवा नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
२०	गेरुवा गापा	बाचपुर	६	१५०	गेरुवा नदी	LAPA
२१	गेरुवा गापा	बाचपुर	६	१५०	गेरुवा नदी	LAPA

२२	गेरुवा गापा	दंगपुर	४	१५०	गेरुवा नदी	LAPA
२३	गेरुवा गापा	गुप्तीपुर	६	२००	गेरुवा नदी	DWO
२४	ठाकुरवावा नपा	गोदाना	३	१५०	बवई नदी	LAPA
२५	ठाकुरवावा नपा	गोदाना	३	१५०	बवई नदी	LAPA
२६	ठाकुरवावा नपा	खैरघारी	४	१५०	बवई नदी	RKJS
२७	ठाकुरवावा नपा	बरगद्दी	४	१५०	बवई नदी	RKJS
२८	ठाकुरवावा नपा	बगनाहा	३	१५०	बवई नदी	RKJS
२९	बारबर्दिया नपा	जब्दी	११	१००	बवई नदी	RKJS
३०	बारबर्दिया नपा	बारबट्टा	४	१००	बवई नदी	RKJS
३१	गुलरिया नपा	बालापुर	५	१००	बवई नदी	RKJS
३२	गुलरिया नपा	वेचैपुर	५	१००	बवई नदी	RKJS
३३	गुलरिया नपा	थपुवा	११	१००	बवई नदी	RKJS
३४	गुलरिया नपा	विक्र	१२	१००	बवई नदी	RKJS
३५	मधुवन नपा	सोनाहा	२	२००	अराही नदी	DWO
३६	गुलरिया नपा	वालापुर	५	३००	बबई नदी	गुलरिया नपा
३७	गुलरिया नपा	लटकनिया	१०	१५०	बबई नदी	गुलरिया नपा

अनूसूचि १६ : जिल्ला प्रहरी कार्यालय र मातहतका युनिटहरुको विवरण :

सि.नं	प्रहरी ईकाईको नाम	नामथर	दर्जा	सम्पर्क न	ईन्चार्ज न.
१	जि.प्र.का.वर्दिया	ईश्वर कार्की	प्रहरी उपरीक्षक	९८५८०३५५५५	
२	ई.प्र.का.सानोश्री	किसोर केसी	प्रहरी नायब निरिक्षक	९८५८०९०५३९	९८५१२८३९४२
३	सि.प्र.चौ.मथुरा	खडक बहादुर डागी	प्रहरी नायब निरिक्षक	९८६९९६८५९७	९८४४९४४१५८
४	स.प्र.से.वर्दिया	शान्तराज भारती	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८६९९६८६९९	९८४७८५२१७७
५	का.सु.गार्ड वर्दिया	प्रेम बहादुर थापा	प्रहरी नायब निरिक्षक	९८६९९६८८८९	९८४८२६२१०९
६	प्र.चौ.महम्मदपुर बर्दिया	झक्कु प्रसाद पौडेल	प्रहरी नायब निरिक्षक	९८६९९६८६८८	९८४३१३९५२७
७	प्र.चौ.सुरजपुर बर्दिया	कृष्ण प्रसाद कंडेल	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८६९९६८६८९	९८५७०९०२२६
८	प्र.चौ.खैरापुर (क) बर्दिया	श्याम कुमार कुमाल	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८६९९६८६९०	९८१२५०२५३३
९	प्र.चौ.खैरापुर (ख) बर्दिया	धर्म बहादुर बुढाक्षेत्री	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८६९९६८६९८	९८४८४४०७४२
१०	प्र.चौ.ताराताल बर्दिया	नयाराम कार्की	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८६९९६८६९१	९८४८८७२१८३
११	अ.प्र.पो.राधाकृष्ण चोक	कुल बहादुर बस्नेत	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८६९९६८६९२	९८००५४४६२१
१२	प्र.जि.अ.नि.गार्ड	भिम बहादुर रावत	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८६९९६८६९३	९८५७८९०६९९
१३	जि.अ.स.तथा सु.प्र.ई. बर्दिया	चुडामणि अधिकारी	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८६९९६८६९४	९८४१५७०३५७
१४	जि.ट्रा.प्र.का.बर्दिया	गोपाल ज्ञवाली	प्रहरी नायब निरिक्षक	९८५८०९०५२७	९८५८७९०००१
१५	ई.प्र.का.राजापुर	मिन बहादुर घले	प्रहरी नायब उपरिक्षक	९८५८०९०५३०	९८५१२८१९८२
१६	सि.प्र.चौ.गोडियाना	गोपाल जेठारा	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८५८०९०५४१	९८४२६६०८५४
१७	प्र.चौ.खैरिचन्दनपुर	अमर बहादुर थनेत	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८५८०९०५२०	९८४७४१५८५५
१८	प्र.चौ.भिम्मापुर बर्दिया	खुसीराम चौधरी	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८५८०९०५२१	९८४८१७२८६९

१९	ई.प्र.का.मैनापोखर बर्दिया	कपिलराज शर्मा	प्रहरी निरिक्षक	९८५८०४२१००	९८५१२८१६५७
२०	प्र.चौ.जमुनी बर्दिया	तेज बहादुर खड्का	प्रहरी नायब निरिक्षक	९८६९९६८८९०	९८४८०४२३३८
२१	प्र.चौ.कालिका बर्दिया	सन्त ब.पाल	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८५८०९०५१६	९८४८४६१०९५
२२	प्र.चौ.शितलाबजार बर्दिया	हर्क बहादुर तिरिवा	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८५८०४३१००	९८४८८७२१८३
२३	ई.प्र.का.वग्नाहा भुरिगाउ	कबिराज रोकाय	प्रहरी निरिक्षक	९८५८०४३०७७	९८५१२९४९१३
२४	प्र.चौ.सुर्यपटुवा	हरि बहादुर भुकाल	प्रहरी नायब निरिक्षक	९८५८०९०५२३	९८२३४४५९४०
२५	अ.प्र.पोष्ट ठाकुरद्वारा	दिल बहादुर गिरि	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८६९९६८६९५	९८५७८९०४७२
२६	अ.प्र.पोष्ट बकुवा	अब्दुल कलाम खाँ	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८५८०३५१६६	९८४४८८४३६४
२७	ई.प्र.का.बानियाभार	गोपीकृष्ण सुबेदी	प्रहरी निरिक्षक	९८५८०९०१०५	९८५१२८१४४९
२८	ई.प्र.का.जयनगर	केशबदत्त जोशी	प्रहरी नायब निरिक्षक	९८५८०९०५३४	९८५८०९३२१५
२९	ई.प्र.का.मोतिपुर	बिरेन्द्र सिह थापा	प्रहरी निरिक्षक	९८५८०९०५३७	९८५८०५६४४४
३०	प्र.चौ.कतर्नियाघाट	राम बहादुर शाही	प्रहरी नायब निरिक्षक	९८५८०९१३३३	९८४८४४०७४२
३१	प्र.चौ.चेपाङ्ग	जय प्रकाश भट्ट	प्रहरी नायब निरिक्षक	९८६९५४७६७०	९८६८८०६४२९
३२	प्र.चौ. लक्ष्मणा	निरक बहादुर बस्नेत	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८६४२८३२६५	९८५८०३०६१०
३३	अं.प्र.पोष्ट ककौरा	प्रेम ब.रोकाय	प्रहरी हवालदार	९८६९९६८६९६	९८४८०६९६३८
३४	ई.प्र.का. ढोढरी	राजन कुमार गौतम	प्रहरी निरिक्षक	९८५८०९०५२९	९८५८०९०१०७
३५	प्र.चौकी कोठियाघाट	भिम ब.वलि	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८५८०९०५२५	९८६८२२६०८०
३६	प्र.चौकी धनौरा	राम सामुद कुर्मी	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८५८०९०५१९	९८४४९५८२७७
३७	ई.प्र.का.पाताभार	सुरेश सुबेदी	प्रहरी निरिक्षक	९८५८०९०१११	९८५७०८६१८५
३८	प्रहरी चौकी मनाउ	लाल बहादुर साँउद	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८५८०९०५२२	९८६८७८२४३७
३९	प्र.चौ. पशुपतिनगर	रमेश चौधरी	प्रहरी सहायक निरिक्षक	९८५८०४७१००	९८४४९८४४९८

अनूसूचि १७ : जिल्लामा रहेका नेपाली सेनाका सम्पर्क सूची :

क.सं.	कार्यालयको नाम	पद	प्रमुखको नाम	फोन नं.	मोवाईल नं.
१	भैरवप्रसाद गण, सुरक्षा गुल्म गुलरिया	सेनानी	श्यामु शाह	०८४४२०६१०	९८५११७७१११
२	देविदत्त गण, ठाकुरद्वारा	प्रमुख सेनानी	दिनेश कार्की	०८४४२००४	९८५१२१३९४६

अनूसूचि १८ : देवदत्त गण अर्न्तगत सुरक्षा पोष्टहरुमा भएका कमाण्डीङ पोष्ट विवरण :

क्र.स.	निकाय	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१	गण हेडक्वाटर	दिनेश कार्की	प्रमुख सेनानी	९८५१२१३९४६
२	'क' गुल्म रम्भापुर	सेनानी	गणेश अमगाई	९८४१४३६९२०
३	बेतहनी पोष्ट	याकुब तमाङ	जमदार	९८४१७४७८३०
४	थुमनी	खँग राई	जमदार	९८४५११८६६६
५	भासताल	गणेशनाथ तिवारी	जमदार	९८४६०४८०८६
६	ढकेला	राजकिशोर चोधरी	गुल्म कार्य हुँदा (हवल्दार)	९८४६२९१५१८
७	परेवाओडार	राम बहादुर कुमाल	हुँदा	९८४६१३१७८६
८	'ख' गुल्म कर्णालीख	विपिन आचार्य	सह सेनानी	९८४६७५०८९२
९	लगुनामचान	बिर बहादुर थापा	हुँदा	९८६९२४४२४३

१०	बन्जरिया	मुक्तिनाथ भण्डारी	सहसेनानी	९८४१३८००३१
११	गैडामचान	प्रकाश लामा	जमदार	९८४१४६४७३७
१२	बनखेत	केशव जर्गा मगर	जमदार	९८४५५७०७०६
१३	हात्तिमचान	सन्तोष तामाङ	गुल्म कार्य हुँदा (हवल्दार)	९८६०८९६३०३
१४	ओखरिया	लोकेन्द्र ब.खड्का	जमदार	९८४८०८८६४३
१५	'ग' गुल्म गुठी रिचा	रिचर्ड प्रजापति	सह सेनानी	९८४१७५६४७५
१६	हर्रे	चक्र बहादुर शाही	सह सेनानी	९८६३४६७२८३
१७	खोतखोला	घनश्याम थापा	हुँदा	९८१०१६०२१५
१८	चेपाङ	नवराज कार्की	जमदार	९८६९७४५०२९
१९	ठुलोश्री	भरत कुमार कार्की	गुल्म कार्य हुँदा (हवल्दार)	९८६३२२५७९२
२०	कालिनारा	मनोज राई	जमदार	९८००९६५६८७
२१	लामिदमार	निम प्रसाद पन्थी	हुँदा	९८४६२१०२६२
२२	वासपानी	शिवराम थपलिया	जमदार	९८४६९०६०४२
२३	शिवपुर	नर बहादुर गाम	जमदार	९८४०००७२५२
२४	रातामाटा	जय बहादुर चन्द	जमदार	९८६६९०६३३४
२५	'घ' गुल्म अम्रेणी	प्रताप जँग कुवर	सेनानी	९८४६११९१५८
२६	सैनावार	केशव थापा मगर	गुल्म कार्य हुँदा (हवल्दार)	९८४७९९२१६३
२७	भुरिगाउँ	शँकर सिंह धामी	जमदार	९८६७३३४९२८
२८	खयरभट्टी	आदुत सिहं राई	जमदार	९८४६३११२७२
२९	ढाडवास	चन्द्र बहादुर कार्की	जमदार	९८४२१०७५९४
३०	डल्ला	गान बहादुर मोक्तान	हवल्दार	९८४९३४४३६२
३१	राजकाँडा	न्यूटन चौधरी	जमदार	९८४४८९८५११

अनूसूचि १९ : जिल्लामा रहेका सशस्त्र प्रहरी बल नं. ३१ गण हे.क्याव. र मातहतका युनिटहरूको विवरण :

क्र. सं.	युनिकटको नाम	प्रमुखको नाम	प्रमुखको CUG नं.	कार्यालय संचारको CUG नं.
१		नं.३१ गण हे.क्वा.बर्दिया	सप्रउ नर बहादुर रावत	९८५१२७२११८
२		नं.३१ गण हे.क्वा.बर्दिया	सप्रनाउ भिम बहादुर चौधरी	९८४८०२९१३३
३		नं.३१ गण हे.क्वा.बर्दिया	सप्रनाउ गोबिन्द ब. के.सी.	९८५१२५८९१३
४		आश्रित गुल्म रोल्पा	सप्रनाउ होमनाथ भट्टराई	९८५२०२८१३५
५		विओपि फुटाहा	सप्रनि भुवनेश्वर न्यौपाने	९८६८७४७८८३
६		विओपि कालाबन्जार	सप्रनि तेज बहादुर बोहरा	९८५८१२५८४२५
७		विओपि कट्टी	सप्रनि टिकाराम मैनाली	९८५११४४०२६
८		विओपि धनौरा	सप्रनि धन कुमार अधिकारी	९८५१२७२५४८
९		विओपि भगरैया	सप्रनि अस्मित चोहान	९८५१२८४०२७
१०		विओपि राजापुर	सप्रनि खेमराज बोगटी	९८४८१८०६२२

११		विओपि धर्मबस्ति	सप्रनि ईश्वरी बहादुर पुन	९८५१२५८९०१
१२		सुरक्षा बेश कतर्निया	सप्रनि नवराज शाही	९८५१२५९२०२
१३		सुरक्षा बेश सानोश्री	सप्रनि बिशाल पाण्डेय	९८५१२५९१५६
१४		सुरक्षा बेश तिला रोल्पा	हरि बहादुर पोखेल	
१५		बिओपी कण्ठपुर	सप्रनि नबिन बुढाथोकी	९८५१२५९३६५

अनूसूचि २० : सशस्त्र प्रहरी बल नेपालका युनिटहरुमा रहेका सवारी साधनहरुको विवरण :

सि.न	कार्यालयको नाम	सवारी साधनको नाम	प्रकार	क्षमता
१	स.प्र.बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा बर्दिया	ट्रक- १ थान	हेबि	४५ जना
		वानटन ट्रक- २ थान	हेबि	३० जना
		टु टन ट्रक- १ थान	हेबि	२५ जना
		स्कारपियो- १ थान	लाईट	७ जना
		टाटाटेल्को- १ थान	लाईट	७ जना
		मोटरसाईकल- ४ थान	लाईट	८ जना
२	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पि राजापुर	टाटाटेल्को- १ थान	लाईट	७ जना
		मोटरसाईकल- १ थान	लाईट	२ जना
३	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पि फुटाहा जमुनि	टाटाटेल्को- १ थान	लाईट	७ जना
४	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पि मधुवन धनौरा	मोटरसाईकल- १ थान	लाईट	२ जना
५	स.प्र.बल नेपाल सुरक्षा बेश सानोश्री	टाटाटेल्को- १ थान	लाईट	७ जना
६	स.प्र.बल नेपाल सुरक्षा बेश कतर्निया	टाटाटेल्को- १ थान	लाईट	७ जना

अनुसुची २१ : स्वास्थ्य कार्यालय र मातहतका स्वाथ्य केन्द्रहरुको विवरण :

क्रस	स्वास्थ संस्थाको नाम	ठेगाना	प्रमुखको नाम	सम्पर्क न.
१	बर्दिया अस्पताल	गुलरिया बर्दिया	डा.सुभाष पाण्डेय	९८५८०३२१७७
२	स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	गुलरिया नपा	गोकर्ण गिरी	९८५८०७))२७
३	स्वास्थ्य शाखा गुलरिया नगरपालिका	गुलरिया नगरपालिका	सुनिल पाण्डे	९८४८०२४७०२
४	स्वास्थ्य शाखा वारवर्दिया नगरपालिका	बारवर्दिया नगरपालिका	डिल्लीराज शर्मा	९८४४८४१०५३
%	स्वास्थ्य शाखा वाँसगढी नगरपालिका	वाँसगढी नगरपालिका	गिता घिमिरे	९८४४७५८८२२
६	स्वास्थ्य शाखा ठाकुरवावा नगरपालिका	ठाकुरवावा नगरपालिका	इन्द्रराज वंशी	९८५८०२५००२
७	स्वास्थ्य शाखा मधुवन नगरपालिका	मधुवन नगरपालिका	मनि आचार्य	९८५८०२५९९८
८	स्वास्थ्य शाखा राजापुर नगरपालिका	राजापुर नगरपालिका	गणेश अर्याल	९८४८०६५२९७
९	स्वास्थ्य शाखा बढैयाताल गाउपालका	बढैयाताल गाउपालका	बिष्णु पौडेल	९८५८०२००७९
१०	स्वास्थ्य शाखा गेरुवा गाउपालिका	गेरुवा गाउपालिका	नारायण भण्डारी	९८४८४४९१३४
११	मोहमदपुर स्वास्थ्य चौकी	गुलरियानगरपालिका	नारायणप्रसाद पोखरेल	९८४८०७९४८९
१२	पदनाहस्वास्थ्य चौकी	बारबर्दियानगरपालिका	रमेश पौडेल	९८६४९६९७०६
१३	मंगरागडी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	बारबर्दिया नगरपालिका	थीर बहादुरखडका	९८५८०४८४४४
१४	वानियाभार स्वास्थ्य चौकी	बारबर्दिया नगरपालिका	मधुज्ञवाली	९८४८०२३६५९
१५	धधवार स्वास्थ्य चौकी	बारबर्दिया नगरपालिका	जंग वहादुरचौधरी	९८४८०२७६८५
१६	ढोढरी स्वास्थ्य चौकी	मधुवन नगरपाकिला	ओम बहादुरचुनारा	९८६८२२०३११
१७	ताराताल स्वास्थ्य चौकी	मधुवन नगरपाकिला	केशवप्रसाद महतो	९८४८०३४२९१

१८	सुर्यपटुवा स्वास्थ्य चौकी	मधुवन नगरपाकिला	पूर्णवहादुर खत्री	९८५८०२६२६५
१९	सानोश्री स्वास्थ्य चौकी	मधुवन नगरपाकिला	टंक प्रसादगडतौला	९८५८०५९२६१
२०	राजापुर प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	राजापुर नगरपालिका	डा.ऋषिराज शर्मा	९८६८२१८५९४
२१	भिम्मापुर स्वास्थ्य चौकी	राजापुर नगरपालिका	राजेन्द्रशाह	९८६३१९९९६१
२२	वदालपुर स्वास्थ्य चौकी	राजापुर नगरपालिका	तेज वहादुरथारु	९८६८१११४१३
२३	नयागाउ स्वास्थ्य चौकी	राजापुर नगरपालिका	सुरेशकुमार चौधरी	९८४८०६६६१०
२४	मानपुरटपरा स्वास्थ्य चौकी	राजापुर नगरपालिका	भुवन दहित	९८४९९२२०१९
२५	खैरीचन्दनपुर स्वास्थ्य चौकी	राजापुर नगरपालिका	गंगारामचौधरी	९८४९६५१११५
२६	दौलतपुर स्वास्थ्य चौकी	राजापुर नगरपालिका	केशरवहादुर सिंह	९८४८४४३३९६
२७	पाताभार स्वास्थ्य चौकी	गेरुवा गाउँपालिका	भुपेन्द्रशाही	९८१२५३२४५०
२८	गोला स्वास्थ्य चौकी	गेरुवा गाउँपालिका	बसन्तीसिंह	९८६८५६४६२९
२९	मनाउ स्वास्थ्य चौकी	गेरुवा गाउँपालिका	राजेन्द्रप्रसाद शाह	९८५८०२०२९५
३०	पशुपतिनगर स्वास्थ्य चौकी	गेरुवा गाउँपालिका	तुलसादेवी भट्टराई	९८४८६३८२११
३१	मैनापोखर स्वास्थ्य चौकी	वढैयाताल गाउँपालिका	टोल प्रसाद लामिछाने	९८५८०२५३७५
३२	कालिका स्वास्थ्य चौकी	वढैयाताल गाउँपालिका	राजेन्द्र वहादुर थापा	९८४८०२५०१७
३३	सोरहवाप्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	वढैयाताल गाउँपालिका	किशोर श्रेष्ठ	९८४८२३६७५०
३४	जमुनीस्वास्थ्य चौकी	वढैयाताल गाउँपालिका	चेतनारायण काफ्ले	९८५८०२४५९०
३%	डेउडाकलास्वास्थ्य चौकी	वासगढी नगरपालिका	हुमनाथ देवकोटा	९८४८०७००२३
३६	मोतीपुरस्वास्थ्य चौकी	वासगढी नगरपालिका	बल बहादुरचौधरी	९८५८०७८३०७
३७	वेलवास्वास्थ्य चौकी	वासगढी नगरपालिका	हरिहरतिवारी	९८५८०२१७७४
३८	चेपाङ.आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	वासगढी नगरपालिका	लालवीरसार्की	९८४८३५९४०१
३९	नेउलापुरस्वास्थ्य चौकी	ठाकुरबाबा नगरपालिका	दिपक थापा	९८५८०२६२७७
४०	शिवपुरस्वास्थ्य चौकी	ठाकुरबाबा नगरपालिका	विष्णु ज्ञवाली	९८५८०२६१९९
४१	बगनाहस्वास्थ्य चौकी	ठाकुरबाबा नगरपालिका	कृपाराम गडतौला	९८६६८०१७५०
४२	ठाकुरद्धारास्वास्थ्य चौकी	ठाकुरबाबा नगरपालिका	राजेन्द्रप्रसाद सुवेदी	९८६८००५२४७

अनूसूचि २२ : नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखाहरूको विवरण :

क्र.सं.	उपशाखा	सभापति	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१	गुलरिया क	नारायण गौतम	गुलरिया ५	९८५८०२२४२५
२	गुलरिया ख	नियाज अहमद शेष	गुलरिया १२	९८५८०३१९९८
३	बढैयाताल	उद्धव सापकोटा	बढैयाताल ८	९८४८०२५९९५
४	बाँसगढी	गोविन्द प्र. शर्मा	बाँसगढी ५	९८५८०३००४७
५	बारबर्दिया	बिष्णु प्र ज्ञवाली	बारबर्दिया ६	९८४४८८३४२३
६	ठाकुरबाबा	यज्ञ प्र. नेपाल	ठाकुरबाबा १	९८५८०३०१२४
७	गेरुवा	दिल ब. वि.सी.	गेरुवा ४	९८६८५२८३४१
८	राजापुर क	माया भट्टराई	राजापुर ४	९८४८०६६६४३
९	राजापुर ख	मुक्तिनारायण पौडेल	राजापुर १०	९८४८०६६२३९
१०	मधुवन क	गोविन्द प्र. सिग्देल	मधुवन ४	९८६८१४११७२
११	मधुवन ख	टोप नारायण भुषाल	मधुवन ५	९८४८०६१६६६

अनूसूचि २३ : जिल्लामा सञ्चालनमा रहेका एम्बुलेन्सहरुको विवरण :

क्र स	एम्बुलेन्स नं.	चालकको नामथर	सम्पर्क नं.	एम्बुलेन्सको स्वामित्व भएको निकाय
१	भे१भ १९३	खिदुलाल चौधरी	९८४८२१७३९१	मोहम्मदपुर स्वास्थ्य चौकी
२	भे१भ १७७	श्याम प्रसाद चौधरी	९८४८०६६३१२	जिल्ला अस्पताल गुलरिया
३	भे१भ १२२७	बिजय थापा	९८६८१४१४१२	नेपल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया
४	भे१च ५२०	राज कुमार थारु	९८६८१४१४१३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी खैरीचन्दनपुर
५	भे१च २४०९	सन्तोष चौधरी	९८६४९५५३६५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी राजापुर
६	भे१च २२२०	रामचन्द्र चौधरी	९८४८२००७२२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मधुवन
७	भे१च १००३	असोक थारु	९८६८२५०९२५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मधुवन
८	भे१च २०५९	दिपुलाल थारु	९८४८०६७४७०	युनिक नेपाल मानपुरटपरा राजापुर
९	भे१भ २२५	भिषेराम थारु	९८४८१४५०७६	स्वास्थ्य चौकी बगनाहा बर्दिया
१०	बा२भ१७४२	चन्द्रीका लोहटी	९८६८१०६९८०	प्रा.स्वा.के. राजापुर
११	भे१च ११०६	चन्द्रबहादुर थारु	९८५८०२७६५४	शहिद प्रतिष्ठान नयाँगाउँ
१२	भे१च २७६२	रमेश थारु	९८००५८६५०४	माया सदन पोलिक्लिनक खाता, बर्दिया
१३	भे१च ७२३	अनन्तराज थारु	९८४८३५५६०७	उर्जासिल कृषि सहकारी स.लि.बर्दिया
१४	भे१भ २५७	बेल बहादुर क्षेत्री	९८२५५५०९३५	उपस्वास्थ्य चौकी ताराताल बर्दिया
१५	भे१च २१४६	फिरुवा थारु	९८४८०८३९८४	बगलामुखी सहकारी सस्था सानोश्री
१६	भे१च १३८४	अमिरअसन अन्सारी	९८१२५९७५५८	प्रा.स्वा. केन्द्र सोरहवा बर्दिया
१७	भे१भ २६७	जंग बहादुर थारु	९८६९९६६८०१	धधवार स्वास्थ्य चौकी वौदी
१८	बा६भ ३०९५	रामफल थारु	९८६४९७१४८०	स्वास्थ्य चौकी सुर्यपटुवा बर्दिया
१९	बा१च२४०२	डम्मरबहादुर थापा	९८६८०२२९५०	त्रिभुवन पुस्तकालय,ककौरा, बर्दिया
२०	भे१भ २८६	अन्सुल थारु	९८६९९६८९१०	पदनाहा स्वास्थ्य चौकी पदनाहा
२१	भे१च ९६१	कुलराम थारु	९८६९५१९१००	के.पी.पोलि क्लिनिक भुरीगाउँ

अनूसूचि २४ : सरकारी कार्यालयहरुसाग भएको साधन श्रोतको विवरण विवरण :

क्र. स.	सामाग्रीहरुको नाम	नेपाली सेना	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी बल	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	इलाका प्रशासन कार्यालय राजापुर	जलस्रोत तथा सिचाइ विकास डिभिजन कार्यालय बर्दिया	जिल्ला समन्वय समिति कार्यालय	प्रधानमन्त्रि कृषि आधुनिकीकरण बर्दिया	स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	राजापुर सिचाइ व्यवस्थाप कार्यालय गुलरिया	बबइ भादा औरहि नदि व्यवस्थाप आयोजना	बबइ सिचाइ आयोजना	नेपाल बिधुत प्राधिकरण	मालपोत कार्यालय	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	मधुवन नगरपालिका	राजापुर नगरपालिका	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बारबर्दिया नगरपालिका	बाँसगढी नगरपालिका
१	जिप	१३	१३	२	१	१	१	१	१	१	१	२	९	४	२	१	२	२	२	१	१
२	मोटरसाइकल	०	३७	२	१	१	३	७	७	५	५	४	१०	०	३	१	६	१७	१७	२७	१८
३	जेसिवि	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	२	०	१
४	रोलर	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	२	१	१	१
५	भ्याकुलोडर	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	१	१	१	१
६	स्कुटर	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	२	०	१
७	ट्याक्टर	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	०	२	०	२
८	साइकल	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९	ट्रक	०	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०
१०	टिपर	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०	१	१
११	एम्वुलेन्स	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२	दमकल																१	१			१

अनूसूचि २५ : विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रसाग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अर्न्तराष्ट्रिय गैह्रसरकारी सास्थाहरूको विवरण :

क्र.स	कार्यालय/निकाय	प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.	फोकल व्यक्ति	सर्म्पक नम्वर
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	हरी केशी	९८५८०२७१७७
२	गैसस महासंघ	विष्णु प्र तिमिल्सेना	९८५८०८१०००	विष्णु प्र तिमिल्सेना	९८५८०८१०००
३	नेपाल पत्रकार महासंघ	यादव आचार्य	९८४८०२७५५४	भावुक योगी	९८५८०५०९६१
४	युनिसेफ	राजेश मगर	९८५११५९१३५	रुद्र खड्का	९८५५०५६२८६
५	विश्व खाद्य कार्यक्रम	पदम शाही	९८४८०२९६४०	पन्नमान महर्जन	९८५१०३०३०८
६	एक्सन एड् नेपाल	विष्णु पौडेल	९८५५०५४४९०	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७
७	राधाकृष्ण थारु जनसेवा केन्द्र	दिनेश श्रेष्ठ	९८४८०२६२४६	दिनेश श्रेष्ठ	९८४८०२६२४६
८	थारु महिला उत्थान केन्द्र	प्रिज्मासिह थारु	९८५८०२१४५७	प्रिज्मासिह थारु	९८५८०२१४५७
९	प्लान नेपाल	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	दुर्गा कुमारी क्षेत्री	९८४८०२९७००
१०	कमैया महिला जागरण समाज	बिरुणी थारु	९८६६८९८८९२	जितराम थारु	९८४८०५६६७७
११	जनजागरण महिला संघ	गोमा शर्मा	९८४८०२५७१३	साधना थापा	९८०२५३५९१६
१२	सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र वाके	लालमणी भण्डारी	९८५८०२३७१४	सुरेन्द्र व. ठकुन्ना	९८६२४६४३९०
१३	कारीतास नेपाल	खम्वसिह वस्नेत	९८४८०२०७६७	ठेगराम चौधरी	९८४८२१९५७४
१४	वेस बर्दिया	हरिद्धार थारु	९८४८३७१२०२	हरिद्धार थारु	९८४८३७१२०२
१५	माईति नेपाल	केशव कोइराला	९८५८०२४२७१	गायत्री रिमाल	९८४८२४४४९१
१६	बाँके यूनेस्को क्लब	सपना शर्मा	९८४८०२२१५३	सपना शर्मा	९८४८०२२१५३
१७	केएर नेपाल	केशव दत्त भट्ट	९८४८४२६५४५	केशव दत्त भट्ट	९८४८४२६५४५
१८	भेरी वातावरणिय विशिष्टता समूह-विग्रुप	डम्बर सुनार	९८५८०६७०१५	दिनेश चौधरी	९८४८०२२४९३
१९	असल छिमेकी नेपाल	तेज शर्मा	९८४९१२३४७८	तेज शर्मा	९८४९१२३४७८
२०	स्याक नेपाल	शिवलाल पाण्डे	९८५८०२४८८५	शेषकान्त शर्मा	९८५८०८३३७०
२१	आड्रा नेपाल	तर्क थापा	९८५१२१४४३४	तर्क थापा	९८५१२१४४३४

अनूसूचि २६ : बबई नदी तटिय क्षेत्रका समुदायलाई बाढी पूर्व सूचना प्रदानक गर्ने व्यक्तिहरूको विवरण :

क्र. स.	न.पा./गा.पा.	स्थान	चेपाङ्गबाट को दुरी	चेपाङ्गबाट पानीको वहाव आइपुग्ने समय	साइरन बजाउने व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर	बैकल्पीक व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.
१	ठाकुरबाबा	वर्गदा	४०कि.मी	३ घन्टा	ओम प्रसाद राजवशी	९८४८०९०९०८	लक्ष्मी भण्डारी	९८४८१८७३९४
२		खैलार			कुल वहादुर वुढाथोकी	९८४८१४५६३३		
२		वनकटी			रमैया थारु	९८१६५९००२२		
३		शाहीपुर			राम किसुन थारु	९८१४४५५८३५		

३		दागपुर	४५ कि.मि.	३.३० घन्टा	गोवर्धन थारु	९८१२५३२८९०	कुकेश्वर थारु	९८१५५७८६५२
४		ढुग्रही			मोहन थारु	९८०४५७२८७१	अमसराम थारु	९८१४५९२६४०
४		कुम्रा गाउ			हिरालाल थारु	९८१६५१७६३६		
५		लालपुर, झक्कीपुर			भरथरी थारु		श्यामवहादुर थारु	९८१९५९४६४८
६	वार्दिया	वेपत्तापुर			अतिराम थारु	९८००५४३५५४	प्रदेशु थारु	९१४५३१३८०
७		बरवट्टा	५५ कि.मी	३:४५ घन्टा	मान वहादुर थारु	९७४८०१६८८९	भग्गु थारु	९८१९५३५८८२
८		गुरुवागाउ			विषराम थारु	९७४८०३२५०१	चन्द्रीका थारु	९८१६५९९२४१
९		खयरगारी			दिलवहादुर विक	९८०४५९७७९८		
१०		खुन्तीपुर	६५ कि.मी.	४:०० घन्टा	सितारानी थारु	९८४८०७९६१५		
११		जव्दी			राम प्रसाद थारु	९८४८१३५०१७		
१२		वगही		४:००	सुकदेव चौधरी	९८५८०२५४३९		
१३		सानो वेचैपुर			गुनु थारु	९७२८४४३३७३		
१४		रामपुर टापु			रुपकला भण्डारी	९८१४५२७९६९		
१५		वालापुर	६५ कि मी	४:३०	कालीप्रसाद थारु	९७४८०१८८७४	तिहार वहादुर चौधरी	९७४८०२१४४३
१६		कोठीया	७० कि.मी	५:००	मनोहरलाल थारु	९८५७९४०९४		
१७		मुक्तिनायायण			सुमि चौधरी	९८४८२००४९१		
१८	गुलरिया	सानो विक्की			तुल्सीराम थारु	९८४८१८२६७०		
१९		रत्नापुर			माखनलाल तेली	९८०४५६४६१८		
२०		म्हजिदिया	८० कि .मी	५:३०	राम केवल हर्जन	९८००५९८६३०	रामकेवल हरजन	९८००५९८६३०
२१		थपुवा			रमेश मल्लाह	९८१६५४०३३१	धनीराम थारु	९८४८३७०८३२
२२		इन्द्रपुर			सिता थापा	९८४८१७७०५६	वालकुमारी वुढाक्षेत्री	९८१२५७५१६०
२३		टडुवा	६५ कि मी	४:३०	मंगल वुढा	९८०४५०२४६६	धनी वुढाथोकी	९८१६५६६३३६
२४		भैसाही			किशोरीलाल थारु	९८४८२७०७४०		
२५		सुर्जिगौडी			साविर गद्धी	९८१५५०४७८६		

अनूसूचि २७ : कर्णाली नदी तटिय क्षेत्रका समुदायलाई बाढी पूर्व सूचना प्रदान गर्ने व्यक्तिहरुको विवरण :

क्र.स.	न.पा/गा.पा	वडा नं.	समुदाय	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	राजापुर	१	टिहुनी	आशाराम थारु	९८४४८३७३२३
२	राजापुर	१		सिता चौधरी	९८५८०४६००९
३	राजापुर	१		निरमाया चौधरी	९८६८१७९५९२
४	राजापुर	१	मुर्गहुवा	बन्धु प्रसाद थारु	९८२६५७३६४९
५	राजापुर	१		रजनि चौधरी	९८१९५८०२६०
६	राजापुर	१		सुमन चौधरी	९८६८०२११५५

क्र.स.	न.पा/गा.पा	वडा नं.	समुदाय	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
७	राजापुर	१	चनौरा	राम कुमारी माझि	९८१४५९२४०७
८	राजापुर	१		छेत्र प्रसाद उपाध्याय	९८४८४३३४११
९	राजापुर	१		ज्वति चौधरी	९८४४८८०५८७
१०	राजापुर	१		चिता सोनाहा	९८१२४७८०६५
११	राजापुर	१		बबिता चौधरी	९८४८१७७५५५
१२	राजापुर	३	प्रेमनगर नङ्गापुर	मन कुमारी थारु	९८०५४९६७३५
१३	राजापुर	३		सलिना थारु	९८१५५३९५४४
१४	राजापुर	३		सबिता चौधरी	९८१२४५९४३६
१५	राजापुर	३		माया चौधरी	९८४८२९६१०९
१६	राजापुर	३		सुगन्ति चौधरी	९८४८१५५४६७
१७	राजापुर	३	तिघ्रा	कुरुना चौधरी	९८१५६३९४२१
१८	राजापुर	३		शान्ति चौधरी	९८१२५७५०७०
१९	राजापुर	३	चक्खापुर टेडिया	भोजलाल थारु	–
२०	राजापुर	३		कलेश राम थारु	९८१२४४८६६०
२१	राजापुर	३		दिनेश चौधरी	९८१९५५२१४६
२२	राजापुर	४	अनन्तपुर	लक्ष्मि चौधरी	९८६६७६३२६१
२३	राजापुर	४		माया चौधरी	९८२५५०६०२९
२४	राजापुर	४		सरस्वति चौधरि	९८००५१३२३०
२५	राजापुर	४	दलही	बुधनी थारु	९८२२४५२७६१
२६	राजापुर	४		मिलुराम थारु	९८१४५४०४१३
२७	राजापुर	४		राधा थारु	९८१२५२७६२३
२८	राजापुर	४		जनजिर प्रसाद थारु	९८६८०५३१२१
२९	राजापुर	४	संघर्षनगर	राजु चौधरी	९८४८१५५४४५
३०	राजापुर	४		बिनोद थारु	९८४८२९१०५९
३१	राजापुर	७		मिना चौधरी	९८२२४९७९७२
३२	राजापुर	७		उमा देवी चौधरी	९८६४९९३७५९
३३	राजापुर	७	भालुफाँटा	गंगा बहादुर महतरा	९८०४५६४०३१
३४	राजापुर	७		अनिता राई	९८१४५९०८७५
३५	राजापुर	७	शंकरपुर	रेशमलाल राना	९८४८०३५५७४
३६	राजापुर	७		बबिता गुरुङ	९८४८०७३७८१
३७	राजापुर	४	लाहुरेटोल	हरिचरण चौधरी	९८४८११३६१५
३८	राजापुर	४		जनक थारु	९८४८०४५३६५
३९	राजापुर	९	मुक्तिकमैयाटोल दुर्गानगर	बन्धु थारु	९८४८२३८७००
४०	राजापुर	९		रामलाल थारु	९८४८२५६०८५
४१	राजापुर	९		गिता चौधरी	९८२२४१६२०५
४२	राजापुर	९		यम बहादुर शाही	९८१९५४६८८६
४३	राजापुर	९		राजकुमारी थारु	९८१२५१४६५०

क्र.स.	न.पा/गा.पा	वडा नं.	समुदाय	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
४४	राजापुर	३	चौनपुर	राजेन्द्र चौलागाँई	९८२२४८२१२९
४५	राजापुर	४		सकुन्ति मल्ल	९८००५०६०८७
४६	राजापुर	९	राजपुर्वा छोट्कीभिमापुर	अर्जुन चौधरी	९८१६५६५३९८
४७	राजापुर	९		पबित्रा चौधरी	९८२२४३०५३४
४८	राजापुर	९		सिता चौधरी	९८०१३४८४९४
४९	राजापुर	१०		ठाकुरराज थारु	९८१५५४८३५४
५०	राजापुर	१०		कालीमैया थारु	९८१५५४८५२२
५१	राजापुर	१०	लालपुर	रामनाथ गौतम	९८१५५९८६३३
५२	राजापुर	१०		राम नारायण चौधरी	९८१५५९८
५३	राजापुर	१०	झप्टी	बिपना थारु	९८१५४३०४५७
५४	राजापुर	११		गिता चौधरी	९८२४५९८७८८
५५	राजापुर	१०	मझारा पहाडिपुर	सिता चौधरी	९८२२४४८१७४७
५६	राजापुर	११		अर्जुन चौधरी	९८६६९७४५५८
५७	राजापुर	१२		मिलन घिमिरे	९८४८२७०!४०
५८	राजापुर	७		लाल बहादुर थारु	९८४८११३५२८
५९	राजापुर	७		धनबिर थारु	९८४८१५२१२८
६०	राजापुर	९	लाल्चिपुर गोडियाना	कृष्ण बहादुर जि.सी	९८४८२९६२२६
६१	राजापुर	९		कबिता चौधरी	९८१४५२११०९
६२	राजापुर	९		कमला आले	९८१२४०१५७०
६३	मधुवन	२		राम बहादुर चौधरी	९८१४६८६१४५
६४	मधुवन	२	सोनाहा	बुधना थारु	९८०४५३१९७३
६५	मधुवन	२		कसिया थारु	९८१९५४७९८५
६६	मधुवन	२	खैरेनी	कुलराम थारु	९८१६५११४२७
६७	मधुवन	२		श्रीराम थारु	९८०४५९४७६१
६८	मधुवन	१	बंगालिपुर	धनिराम थारु	९८४८२६६५६३
६९	मधुवन	१		मनिराम थारु	९८४४८४०६८६
७०	गेरुवा गा.पा	२	पथरबोझी	भरत थारु	९८४८६१३१४९
७१	गेरुवा गा.पा	२		कोपिला चौधरी	९८६८१११३६७
७२	गेरुवा गा.पा	३	बनघुसरा	आशाराम थारु	९८१४६३०२६५
७३	गेरुवा गा.पा	३	राजिपुर	रन्जु चौधरी	९८२५५०६४३६
७४	गेरुवा गा.पा	३	सोनाहा गाँउ	लक्ष्मी चौधरी	९८४८५७२१३४
७५	गेरुवा गा.पा	३	टुक्लिगार्ड	रुपा थारु	९८००५४११४४
७६	गेरुवा गा.पा	३	सनकट्टी	रामदुलारी थारु	९८२४५७७७३२
७८	गेरुवा गा.पा	४	बनकट्टी	नन्द बहादुर शाही	९८१४५०५३५२
७९	गेरुवा गा.पा	४	खुटेना	अक्राशेख	९८६८०८२४०३
८०	गेरुवा गा.पा	४	खल्लागाँउ	मिश्रु लाल थारु	९८१६५०२३२१
८१	गेरुवा गा.पा	४	दक्षिणपुर	राम बहादुर परियार	९८४८२९६०१२

क्र.स.	न.पा/गा.पा	वडा नं.	समुदाय	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
८२	गेरुवा गा.पा	४	दाङ्गपुर	प्रेमलाल थारु	९८४८४४७६५६
८३	गेरुवा गा.पा	५	राजिपुर	रन्जिता शाही	९८४८०६६२५२
८४	गेरुवा गा.पा	६	शान्तिपुर	जय बहादुर शाही	९८४८१५१२२२
८५	गेरुवा गा.पा	६	सेउलीबजार	बिर बहादुर चन्द	९८६७८३४४८

अनूसूचि १८ : सञ्चार कर्मीहरुहरुको सम्पर्क विवरण :

क्र.सं	नम	कार्यरत संचारमाध्यम	फोन नम्वर	ईमेल
१	यादव आचार्य	पत्रकार महासंघ (अध्यक्ष)/अन्नपूर्ण पोस्ट	९८४८०२७५५४	bardiyanews@gmail.com
२	कमल पन्थी	कान्तिपुर दैनिक	९८५८०२२२८१	kkpanthi@gmail.com
३	निर्मल घिमिरे	नागरीक दैनिक	९८४८०२३३५०	nirmal.ghimire@gmail.com
४	ज्योती पन्थी	न्यूज २४ टेलिभिजन	९८५८०२४०१०	jyotibardiya@gmail.com
५	डिल प्रकास गौतम्	नेपाल टेलिभिजन	९८४८०२११९६	gautam43dp@gmail.com
६	यज्ञ प्रसाद सापकोटा	नयाँ पत्रिका दैनिक	९८४८०९३०१०	sapkotapy@gmail.com
७	यमनाथ घिमिरे	लुम्विनीपत्र (कोषाध्यक्ष लुम्विनी प्रदेस)	९८५८०२१८८८	yam.ghimire@gmail.com
८	भावुक योगी	उज्यालो अनलाईन, टाईगर एफ.एम.	९८४८०५०९६१	vabukbfmnews@gmail.com
९	दुर्गा आचार्य	एभी न्यूज टेलिभिजन	९८५८०२७०५३	durgadrl@gmail.com
१०	दिपक शर्मा	हिमालय टाईम्स दैनिक	९८४८०७९७००	newsdeepak@yahoo.com
११	शितल थापा	रामज्ञानु एफएम	९८४८०९६१९१	thapasital41@yahoo.com
१२	दीपक श्रेष्ठ	माउन्टेन टेलिभिजन	९८५८०७७७७५	ppdk.rs@gmail.com
१३	मेनका चौधरी	रासस	९८५८०२२०१३	menka.bardia@gmail.com
१४	विष्णु तिमिल्सेना	समाचार पत्र दैनिक	९७४८००४५५०	bishnutimilsina@gmail.com
१५	सुदीप अधिकारी	राजधानी दैनिक	९८४८०२२६०८	sudipbfm@gmail.com
१६	मेघराज सिग्देल	हाम्रो भावना दैनिक	९८५८०२२२५७	meghrajsigdel@gmail.com
१७	संजय आचार्य	रेडीयो नेपाल	९८४८०२२७४२	sanjayacharya730@gmail.com
१८	मुरली गोडीया	सगरमाथा टेलिभिजन	९८६८०८११६४	murlinirdosh123@gmail.com
१९	मुकुन्द सुवेदी	हिमालय टेलिभिजन	९८४८०३५३६२	mukunda39@gmail.com
२०	वालकृष्ण ओली	बर्दिया टाईम्स दैनिक	९८५८०२१९०४	bardiya_times@yahoo.com
२१	पुष्पा चौधरी	गुर्वावा एफ.एम.	९८४८०२९७१८	puspagurbaba@gmail.com
२२	शिवा शर्मा	कृषि टेलिभिजन	९८६८९६००३३	siwasharma2076@gmail.com
२३	मिन अधिकारी	रेडीयो साथी एफएम	९८६४३५४००५	
२४	राकेश वश्याल	चुरेकुञ्ज साप्ताहिक	९८४८०२५२३७	kpbrakesh@gmail.com
२५	विष्णु अधिकारी	शोधपत्र दैनिक	९८५८०३८३६९	bishnuabs@gmail.com
२६	केशव कोईराला	ईमेज टेलिभिजन	९८४८२२२२३५	koirala.news@gmail.com
२७	रामप्रसाद चौहान	फरक समाचार	९८६८६८२०९२	
२८	कृष्ण भण्डारी	बढैयाताल टुडे	९८४८०६७३८३	bhandarikrishan123@gmail.com
२९	शरम चौधरी	प्राईम टिभी	९८४८०९५९७७	
३०	टिकाराम चौधरी	बबईन्यूज डटकम	९८५८०६०५१६	
३१	भिम उचै ठकुरी	प्रेस संगठन नेपाल	९७५८०००११९	bhimabctv@gmail.com
३२	सन्तोष पौडेल	गेरुवा कर्णाली पोष्ट	९८५८०६५८१८	spbardiya@gmail.com

३३	गान्दिप कायस्त	कोठियाघाट साप्ताहिक	९८६०२८०६४४	bikaramkayastha55@gmail.com
३४	हरी गुरुर	नेपाल कागज	९८६८९८४०४८	gurunghari254@gmail.com
३५	मान वहादुर चौधरी	अख्वारी पाक्षिक	९७४८०१८५८८	maninsec@gmail.com
३६	प्रशान्त टण्डन	बर्दिया न्यूज	९८५८०२०१००	ptandan2042@gmail.com
३७	होमेन्द्र थापा	बबई साप्ताहिक	९८४८१३२०४०	

अनूसूचि २९ : हेलीप्याड र हेलिकप्टर बस्न सक्ने स्थानहरूको विवरण :

क) हेलीप्याड विवरण :

क्र.स.	स्थानिय तहहरु	वडा नं.	हेलि स्थान	अवस्थिति
१	गुलरिया नगरपालिका	४	नेपाली सेनाको क्याम्प	२८.१३.२४.६५ N ८१.२०.०३.८१ L
२	बारबर्दिया नगरपालिका	१	बानियाभार	२८.२१.२१.०४ N ८१.२०.२४.१२ L
३	राजापुर नगरपालिका	६	अ.स.द.च.मावि.को खुल्ला मैदान	२८.२५.४४.०६ N ८१.०५.३९.८९ L

ख) हेलिकप्टर बस्न सक्ने स्थानहरूको विवरण :

क्र.स.	स्थानिय तहहरु	वडा नं.	हेलिकप्टर वस्न सक्ने स्थान
१	गुलरिया नगरपालिका	२	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र
२		४	कवर्ड हल खेल मैदान
३		५	सिचाइ कार्यालयको मैदान
४		६	गुलरिया न.पा. खेल मैदान
५		१२	कुम्भर प्रा.वि.विक्री, नेरामावि भैसाहीको मैदान
६	बारबर्दिया नगरपालिका	३	वडा नं. ३ को कार्यालयको मैदान
७		४	पञ्जयन्य मा.वि. पदनाहा
८		६	अंशुवर्मा मा.वि. जयनगर, सदाशिव बहुमुखी क्यापस
९		९	वैदी खेल मैदान
१०	मधुवन नगरपालिका	१	सरस्वती प्रा.वि.पथरवोभ्mी, त्रिभुवन मा.वि.सूर्यपटुवा
११		३	सामुदायिक भवन भगैयाको कम्पाउण्ड
१२		६	गुराँस मा.वि.को खुल्ला मैदान
१३		८	सुक्र मा.वि.को खुल्ला मैदान
१४		९	धर्म ज्योति मा.वि.को खुल्ला मैदान
१५	ठाकुरबावा नगरपालिका	१	त्रिभुवन मा.वि.भुरीगाउँ
१६		३	चुरे मा.वि.को खेल मैदान
१७		६	सारदा मा.वि.को खेल मैदान
१८		९	ठाकुरबाबा मन्दिर परिसर, शिव दल गणको खुल्ला मैदान
१९	राजापुर नगरपालिका	४	अ.स.द.च.मावि.को खुल्ला मैदान
२०		१०	जनचेतना मा.वि. मंगलपुर
२१	बासँगढी नगरपालिका	५	ने.रा.मा.वि. लक्ष्मणपुर

२२	गेरुवा गाउँपालिका	२	एकप्रयि उ.मा.वि.पाताभार
२३		३	कालिका प्रा.वि.पाताभार
२४		४	जनता मा.वि. गोला,ने.रा.मा.वि.गोला
२५		६	जनकल्यण प्रा.वि.मनाउ, नेरा गणेश प्रा.वि.मनाउ
२६		१	अमर ज्योति मा.वि.जमुनि , विरभद्र मा.वि.जमुनि
२७	बडैयाताल गाउँपालिका	५	खैरेनी फाटाँ सामुदायिवन को खेल मैदान
२८		६	सर्वेदय नि.मा.वि. खेल मैदान
२९		७	पशुपतिबजार खेल मैदान
३०		९	मुनाल वस्तीको खुल्ला मैदान

अनूसूचि ३० : दमकलहरूको विवरण :

निकाय	कार्यालयको फोन न+	चालकको नाम	मोबाइल न.	चालकको व्यक्तिगत नं
गुलरिया नगरपालिका	०८४-४२०४४४	सरिफ अहमद जोलाह	९८१२४४४९३७	९८१२४४४९३७
मधुवन नगरपालिका	०८४-४४०१११	राम बहादुर चौधरी	९८४८२१९००२	९८१४५०७७४०
राजापुर नगरपालिका	०८४-४६०१११	इन्द्र बहादुर चौधरी	९८६८२३६८४४	९८१४५७१७०७
बाँसगढी नगरपालिका	०८४-४०००० २	मनोज चौधरी	९८६९७०५०६५	

अनूसूचि ३१ : क्रियाशिल राजनैतिक दलहरूको सम्पर्क विवरण :

पार्टीको नाम	नामथर	पद	सम्पर्क नं.
नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	लालबहादुर श्रेष्ठ	अध्यक्ष	९ ८ ५ ८ ० २ ५ ९ ४ ५
नेपाली कांग्रेस	संजय गौतम मिश्रीलाल यादव जीवन मल्ल	केन्द्रीय सदस्य/सभापति उपसभापति सचिव	९८५८०२११२३ ९८४८१४३२४७ ९८५८०२२८९९
नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (मायोबादी केन्द्र)	भवनकुमार थारु	अध्यक्ष	९ ८ ५ ८ ० २ ० ९ ७ १
जनता समाजबादी पार्टी	मोहनलाल चौधरी कृष्णप्रसाद यादव केशव पौडेल	अध्यक्ष केन्द्रीय सदस्य केन्द्रीय सदस्य	९८४८०२२९०६ ९८५८०२७३९० ९८५८०३०४१२
राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी	बाशुदेव शर्मा लिला पौडेल सुकदेव पौडेल	अध्यक्ष सचिब युवा सदस्य	९८४८१०१९४१ ९८६८००६६००

अनुसूचि ३२ : खोज तथा उद्धारका सामाग्रीहरुको विवरण:

क) जिल्लामा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरुको विवरण:

SN	Particular	Unit	Nepal Army Gulariya		Nepal Police		Nepal Armed Police		Nepal Army Thakurdwara	DEOC		Total	
			Total Stock	Need /Gaps	Total Stock	Need /Gaps	Total Stock	2021 Need	Stock	Stock	Need /Gaps	Stock	Need/ Gaps
1	Aluminum Ladder	Pc	1	1	0	10	2	0	0	2	3	5	14
2	Blanket	Pc	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Carlson Hand Pump 4"	Pc	0	3	0	0	0	0	0	3	0	3	3
4	Carabineer (With Lock)	Pc	5	15	5	10	10	0	0	7	20	27	45
5	Climbing Rope	Roll	1	2	1	0	1	0	1	6	4	9	6
6	Crowbar 22mm	Pc	0	0	0	0	0	0	0	8	0	8	0
7	Dispensary Tents	Set	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0
8	Fire Extinguisher (ABC)	Pc	1	5	2	6	2	15	0	11	5	16	31
9	First Aid Kit	Pc	1	5	1	37	1	5	1	3	4	6	51
10	Foldable Table and Chair Set	Set	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
11	Foot Pump	Pc	0	0	0	0	2	3	0	2	2	4	5
12	Gloves	Pair	22	0	30	0	32	0	10	30	94	114	94
13	Held Search Light	Pc	6	1	5	40	5	20	0	2	16	18	77
14	Handing Siren	Pc	1	0	0	0	0	0	0	20	1	21	1
15	Invertor	Pc	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0
16	Life Buoy	Pc	0	0	0	0	0	0	0	4	0	4	0
17	Life Jackets	Pc	60	0	145	50	65	50	10	49	280	319	380
18	Megaphone	Pc	3	2	8	10	7	20	2	19	20	37	52

SN	Particular	Unit	Nepal Army Gulariya		Nepal Police		Nepal Armed Police		Nepal Army Thakurdwara	DEOC		Total	
			Total Stock	Need /Gaps	Total Stock	Need /Gaps	Total Stock	2021 Need	Stock	Stock	Need /Gaps	Stock	Need/ Gaps
19	Metal Bucket	pc	20	0	50	100	40	50	10	27	120	137	270
20	Paddles	Pc	0	0	0	0	0	0	0	18	0	18	0
21	Pick Axe	Pc	20	0	25	20	20	20	0	5	65	70	105
22	Rescue Hammer	Pc	5	0	15	5	10	0	5	9	35	39	40
23	Rescue Vest	Pc	0	0	0	0	0	0	0	10	0	10	0
24	Rubber Boat	Pc	0	3	0	0	1	1	10	3	11	4	15
25	Rubber Gumboot	Pair	20	20	35	50	30	100	0	34	24	119	194
26	Rubber Tube	pc	1	9	20	20	15	10	0	24	24	60	63
27	Shovel	Pc	33	0	65	40	55	50	10	14	24	167	114
28	Static Rope	Roll	2	2	0	0	20	0	0	3	7	25	9
29	Steel Container	Pc	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
30	Still Box	Pc	0	0	0	0	0	0	0	7	10	7	10
31	Stretcher	Pc	9	0	15	25	10	0	2	7	12	41	37
32	Tarpaulin	pc	30	0	0	0	30	20	0	18	60	78	80
33	Torch Light	Pc	10	0	40	20	30	10	10	3	24	83	54
34	Umbrella	Pc	0	0	0	0	0	0	0	29	0	29	0
35	Axe(Bancharo)	Pc	9	0	16	15	15	0	5	2	45	42	60
36	Big aari	Pc	6	0	10	0	6	10	0	0	22	22	32
37	Firefighting Cloth Set	Pc	3	0	0	0	0	0	0	5	3	8	3

SN	Particular	Unit	Nepal Army Gulariya		Nepal Police		Nepal Armed Police		Nepal Army Thakurdwara	DEOC		Total	
			Total Stock	Need /Gaps	Total Stock	Need /Gaps	Total Stock	2021 Need	Stock	Stock	Need /Gaps	Stock	Need/ Gaps
38	Diging Tools (Faruwa)	Pc	16	0	42	40	39	50	10	9	100	106	190
39	Sheet Harness	Pc	0	0	0	0	10	0	0	5	10	15	10
40	Gal	Pc	10	0	12	10	5	0	0	11	20	38	30
41	Mask	Pc	25	15	0	0	25	0	0	0	50	50	65
42	Head Light	Pc	7	0	5	0	8	0	0	1	12	21	12
43	Raincoat	Pc	15	25	30	100	25	150	10	33	24	103	299
44	Aaria	Pc	2	2	0	0	3	0	0	0	6	5	8
45	Tent Big Inner	Pc	4	0	0	0	5	0	0	0	12	9	12
46	Tent Big Outer	Pc	4	0	0	0	5	0	0	0	12	9	12
47	Electric chain airy	Pc	1	2	2	0	1	2	1	1	6	5	10
48	Through bag	Pc	2	9	2	0	2	10	0	20	24	26	43
49	Gal	Pc	5	0	0	0	0	0	0	5	12	10	12
50	Hasiya	Pc	5	0	15	50	10	50	5	0	12	30	112
51	Safety helmet	Pc	10	30	40	40	20	0	10	44	24	114	94
52	GPS	Pc	0	0	0	0	0	0	0	2	6	2	6
53	Mobile	Pc	0	0	0	0	0	0	0	8	10	8	10

ख) स्थानीय तहमा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरुको विवरणः

क्र. स.	सामाग्रीहरुको नाम	इकाई	गेरुवा गापा	राजापुर नपा	बारवर्दिया नपा	ठाकुरवावा नपा	मधुवन नपा	गुलरिया नपा	वडैयाताल गापा	बासँगढी नपा
1	Life Jackets	थान	92	145	99	26	23	26	3	3
2	Siren	थान	19	33	5	0	0	0	0	0
3	Megaphone	थान	20	46	37	6	5	2	1	1
4	Rope -M_	मिटरु	1000	1498	7200	100	50	100	50	50
5	Carbineer	थान	0	5	2	0	0	0	0	0
6	Boat Wood	थान	2	6	1	0	0	0	0	0
7	Shovel	थान	11	26	64	6	3	6	3	3
8	Bucket	थान	14	57	26	24	12	24	12	12
9	Pick AXE	थान	1	1	57	0	0	0	0	0
10	Whistle	थान	17	22	190	44	38	12	6	6
11	Working gloves	जोर	12	20	188	20	12	16	8	8
12	First aid kit bag -small	थान	3	5	61	4	2	4	2	2
13	Rubber Tube	थान	4	6	6	8	6	4	2	2
14	Torch Light	थान	1	1	1	32	32	0	0	0
15	Stretcher	थान	2	3	3	6	5	2	1	1
16	Jerkin	थान	10	24	6	4	2	4	2	2
17	Foot ÷Head lamp	थान	1	2	2	6	6	2	1	1
18	Still Box	थान	4	11	30	2	1	2	1	1
19	hammer	थान	1	10	30	2	1	2	1	1
20	Gal	थान	5	13	4	4	2	4	2	2
21	Mask	थान	6	12	180	12	6	12	6	6
22	Crowbar	थान	3	6	62	6	3	6	3	3
23	Gumboot	जोर	6	12	180	12	6	12	6	6
24	Rain coat	जोर	6	12	180	12	6	12	6	6
25	Safety helmet	थान	6	12	180	12	6	12	6	6
26	Hasiya	थान	1	2	2	2	1	2	1	1
27	Wire cutter	थान	0	0	28	0	0	0	0	0
28	Backpack	थान	0	0	168	0	0	0	0	0
29	Spray paint	थान	0	0	28	0	0	0	0	0
30	Pry bar	थान	0	0	56	0	0	0	0	0
31	Hack saw	थान	0	0	56	0	0	0	0	0
32	Hand washing soap	थान	0	0	336	0	0	0	0	0
33	Water guard	थान	0	0	112	0	0	0	0	0
34	Medical glove	जोर	0	0	196	0	0	0	0	0
35	Mask -surgical	थान	0	0	336	0	0	0	0	0

क्र. स.	सामाग्रीहरुको नाम	इकाई	गेरुवा गापा	राजापुर नपा	बारवर्दिया नपा	ठाकुरवावा नपा	मधुवन नपा	गुलरिया नपा	वडैयाताल गापा	बासँगढी नपा
36	Oral Rehydration Salt	थान	0	0	336	0	0	0	0	0
37	Zinc Tablet	पत्ता	0	0	168	0	0	0	0	0
38	Apron	थान	0	0	28	0	0	0	0	0
39	Kit Bag	थान	0	0	168	0	0	0	0	0
40	Head Light	थान	0	0	168	0	0	0	0	0
41	Rubber Boat Set	थान	1	0	0	0	2	1	0	0

अनूसूचि ३३ : संकटासन्न क्षेत्र र सो क्षेत्रसम्म पुग्न लाग्ने समय विवरण :

बाढी वाट उच्च जोखिममा रहेका नगरपालिका	बाढीवाट उच्चजोखिममा रहेका वडहरु	बाढी वाट उच्चजोखिममा रहेका समुदाय	फौज तैनाथ स्थान	दुरी (किमी)	समय (मिनेट)	
					भेहिकल	पैदल
गुलरिया नपा	२, ३, ४, १०, ११, १२	मिलन टोल, पचासखल्ला, गुजहराना, संगमबस्ती, पण्डीतपुर, निमकोठीया, लटकनीया, खैरी, कट्टी, राम्पुरटापु, वगही, वेचैपुर, गिरीटोल, टपरा, कैलाशनगर, बालापुर, शान्तोषिटोल, महजिदिया, लट्कनिया, लालपुर, इन्द्रपुर, डाँडालालपुर, सूर्यगौडी, टडुवा, दुद्या, भैसाही, विक्री	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	०-१०	५-२०	३०-१२०
बारबर्दिया नपा	१, २, ३, ४, ५, ११	मुर्गिया र कुशुमडाँडा, डुङ्ग्रही, कुमरा गाँउ, रामपुर र लक्ष्मणपुर , भैशाखानी , जब्बरपुर	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	१३-२०	१०-४०	९०-१८०
ठाकुवावा नपा	१, २, ३, ४, ७, ८, ९	भुरिगाँउ वजारक्षेत्र, कर्मला खोदाउ कर्मला, रानिपुर, वेसर्माफाटा मिर्चैया सुकुम्वासिफाँटा, नेउलापुर, चटकपुर, जुडपानी गोदाहाना, जम्ति बावननपुर, खैलार, भदेलि, कालिगौडी, सुजानपुर चिटकैया, गोव्रेला, सुखाड, सुतैया ठाकुरद्वारा, खुशालपुर, वनतरिया, शिवपुर र हात्तिसार	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२२ देखि ५८	१५ देखि ६० मिनेट	१८० देखि ६०० मिनेट
मधुवननपा	१, २, ३	कैलाशि, पथ्थरवोभी, छोटकीटडुवा, कुशुम्म खाता, खैरेनी, वंगालीपुर, सोनाहा, रजवारा, भगरैया, भगतपुर, कोठियाघाट	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२४- ३७	३२-४५ मिनेट	२००-४००
राजापुर नपा	१,३,४,७,९,१०	टिहुनी, दौलतपुर, चनौरा, भदाली टोल, प्रेमनगर, मुर्गहवा, सोनाहा, दुर्गानगर, धोविनपुर, मैलाबरगद्दी, सिन्द्रा , सिन्द्रा, मुरैया, बसन्ता, तिघ्रा, रजपुरुवा, टेडीया, चखापुर संघर्षनगर, दलई, अनन्तपुर, खल्लाटोल, शंकरपुर, भालुफाँटा, लालचीपुर, बेलासा, , मैलानाला, ईश्वरीगञ्ज,दलैपुर, बनियापुर, चैनपुर, दुर्गानगर, गोडीयाना, लालपुर, भप्टी, ढुण्डीपुर, मझरा, पहाडीपुर , संघर्षनगर, दलई, अनन्तपुर, खल्लाटोल	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	३० देखि ५८	४ ५ देखि ८० मिनेट	२४० देखि ६०० मिनेट

बासँगडी नपा	१,३,८,९	चेपाङ्ग, बाटुले(पहिरो), भंगाहा, माहादेवा, सल्यानीटोल, फल्कापुर, पुष्पनगर, उत्तर वखारी , कुनैठी, दुर्गाफाँटा, तोरैंया, माछागढ	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२६ देखि १००	३ ० देखि१५० मिनेट	२२० देखि १२०० मिनेट
गेरुवागापा	१,२,३,४,६	सरखोल, भठेरा, वनखेत, वघैपुर, टिकुलीगड, राजिपुर, वनघुश्रा सनक्टी , वनक्ट्री , लोहारपुर डिकुनिया, गद्टिोल ,खल्लागाँउ, खोल्टी वजार, सोनहाफाँटा, गुप्तीपुर, सैजनावाचपुर हात्तिखल्ला	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	३ ३ देखि ७० केमि	४ ० देखि ९० मिनेट	२५० देखि ८०० मिनेट
बडैयातालगापा	१,३,९	शान्तिपुर, सतपतिया, भोलागौडि पुष्पनगर, टेसनपुर	गुलरिया नपा-४	१०-३०	१५-४५	१२०-३६०

अनूसूचि : ३४ बाढी बिपद् प्रतिकार्य तालिका :

समायावधि	प्रतिकार्यका लागी गतिबिधिहरु	जिम्बेवारी	न्युन प्रभाव	उच्च
० देखी १ दिन	बिपद्‌बाट भएको प्रभावको प्रारम्भिक सुचना लिने	DEOC	√	√
	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने, बिपद् सुचना अधिकारी सुनिश्चित गर्ने, पूर्ब सुचना प्रणालीलाई सक्रिय बनाउने, जिल्ला आपत्‌कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई, कार्यसंचालन कार्यबिधि अनुसार सक्रिय बनाउने,	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने, स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन र खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल, नेरेसो	√	√
	स्थल मार्गबाट उद्धार गर्न नसकिने प्रभावितहरुलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागी प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	DDMC		√
	प्राथमिक उपचारक, एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानिय तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति	√	√
	बिषयगत क्षेत्रगत निकायहरुसँग समन्वय बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	DDMC /DEOC Cluster Lead/Co-Lead		√
	स्थानिय तहको समन्वयमा बिस्थापितहरु रहेको स्थानबारे जानकारी लिने	Local Level/DDMC/DEOC	√	√
	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखाका लागी टोली परिचालन	DDMC/Local Level	√	√
	प्रभावित समुदायहरुलाई बिपद प्रतिकार्यका लागी भए गरेका प्रयासहरु तथा सावर्जनिक आह्वान विषयक सूचनाहरु प्रवाह गर्ने ।	DEOC/FNJ/Local Media/FM	√	√
	बिस्थापितहरुलाई तयारी खाना, पानीको ब्यवस्था गरी बितरण गर्ने	Local Level/cluster		√
	बिस्थापितहरुलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रय स्थलको ब्यवस्था मिलाउने	Local Level/DDMC/Private Sector /Custer/NRCS/other actors	√	√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे NEOC/PEOC/LEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√

दोस्रो दिन				
	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM/local Media	√	√
	राहत बितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्धार प्रणाली मार्फत बितरणको प्रबन्ध गर्ने	DDMC/Local Level/Cluster		√
	बिस्तापितहरुलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप ब्यवस्था गर्ने	Local Level /DDMC/FNCCI/Cluster	√	√
	बिस्थापितहरुलाई गैह्खाद्य सामाग्री थप बितरण गर्ने	NRCS/Local Level	√	
	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT) परिचालनका लागी NEOC सँग अनुरोध गर्ने	DDMC/DEOC	√	√
	बिस्थापित भएकाहरुलाई अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	Local level/DUDBC/NRCS/ Private Sector	√	√
	प्रभावितहरुको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरुलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित साम्राग्री र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत उपलव्ध गराउने	DDMC	√	√
	घाईते तथा बिरामीहरुको उपचारको निःशुल्क उपचारको ब्यवस्था मिलाउने	DPHO		√
	CRRT/RRT समुहको बैठक बसी टोलि परिचालन गर्ने	DPHO		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
तेस्रो दिन				
	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias	√	√
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वर्मोजिम मृत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति		√
	राहत बितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तर्ता दिने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	√	√
	जिल्ला बिपद प्रतिकार्य टोली (DDRT) लाई परिचालन गर्ने	नेरेसो	√	√
	अति संकटासन्न अबस्थामा रहेका समुहहरुलाई बिशेष निगरानी तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा		√
	प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिसांका गतिविधिका सम्वन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा वालवालिका, जेष्ठ नागरीक, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुलाई विशेष सरंक्षणको प्रवन्ध मिलाउने	स्थानिय तहका महिला तथा बालवालीका शाखा, जिल्ला बाल कल्याण समिति जेष्ठ नागरिक तथा अपांगता भएका ब्यक्तिहरुका लागी कार्य गर्ने निकायहरु		√
	खाद्य तथा गैह् खाद्य सामाग्रीहरु,सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना बितरण गर्ने	स्थानिय तह, नेरेसो, जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय,अन्य सहयोगी निकायहरु		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DDMC/DEOC		√

चौथो दिन				
	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias	√	√
	राहत बितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	DDMC/Local level		√
	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिबिधिहरु संचालन गर्ने	खापा तथा सरसफाई डि. कार्यालय स्थानिय तह		√
	बिपदबाट अबरुद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरि तत्कालका लागी संचालनमा ल्याउने	सडक डिभिजन कार्यालय स्थानिय तह		√
	प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्विकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानिय तह	√	√
	मरेका पशुका शवहरु संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्थानिय तह		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
पाचौं दिन				
	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias	√	√
	प्रभावितहरुको पहूँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरुमा थप राहत बितरणको ब्यवस्था गर्ने	Local Level/DDMC		√
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभुत क्षेत्रमा विद्यतुीय सेवा उपलब्ध गराउने	बिधुत प्राधिकरण कार्यालय,		√
	थप आबश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे DEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
छैठौ दिन				
	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias		√
	थप आबश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√

सातौं दिन				
	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	थप आबश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	प्रभाावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लङ्गैगिक हिसां नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला तथा बालवालीका शाखा		√
	गैह्खाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	NRCS/Local Level	√	√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे DEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
	आबश्यकताको आधारमा बिपद लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरुलाई सक्रिय बनाउने	DDMC/Luster Lead and Co-Lead		√
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने र तथ्याङ्कको उचित प्रवन्ध र व्यवस्था गने	Local Level/DDMC/ DEOC	√	√

अनुसुचि : ३५ विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम नमुना :

विस्तृत सर्वेक्षण (घरधुरी सर्वेक्षण) फाराम

फाराम न. ३ (४ देखि १० दिन)

जिल्ला :

न.पा./गा.पा.: वार्ड न. टोल

१) विपद्को प्रकारः २) विपद् परेको मितिः ३) समयः

४) घरमूलीको नामः पेशाः जाती रजनजाती :

५) परिवार संख्याः महिला संख्याः पुरुष संख्याः जम्मा संख्याः

नाम	उमेर	लिङ्ग	अपाङ्गता भएका व्यक्ति (PWD)	गर्भवती	कैफियत

६. उमेर समूह अनुसारको परिवार सङ्ख्याः

उमेर समूह	महिला	पुरुष	जम्मा
५ बर्ष सम्म			
६ -१८ बर्ष			

१९ -५९ बर्ष			
६० बर्षभन्दा माथि			
कुल जम्मा			

७. परिवारको किसिमः क) महिला घरमुली भएको परिवार : ख) अन्य :

८) सङ्कटासन्न व्यक्ति :

भर्खर जन्मेका बच्चाहरू		वृद्धरबृद्धा		अशक्तता भएका व्यक्तिहरू (PWD)		गर्भवती	सुत्केरी	विशेष विरामीहरू (HIV/AIDS,TB, र अन्य रोगीहरू)
महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष			

९) क्षतिको विस्तृत विवरण : मानवीय क्षति

विवरण	क्षति	संख्या		जम्मा संख्या
		महिला	पुरुष	
मानवीय क्षति	मृत्यु			
	हराएको			
	घाइते			

- वासस्थान क्षति

क्षतिको अवस्था			जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु.मा	कैफियत
पूर्ण क्षति तथा प्रयोग गर्न नसकिने अवस्था	आंसिक क्षति तथा मर्मत गरी प्रयोग गर्न सकिने	घरायसी सामग्री क्षति		

- जीविकोपार्जनको क्षेत्रहरुमा भएको क्षति

जीविकोपार्जनका क्षेत्रहरू	जीविको पार्जनका सम्पत्तिहरु		क्षतिको अवस्था	जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु.मा
	सम्पत्तिहरू	परिमाण तथा एकाई		
कृषि	जमिन			
पशुपालन	भैंसी			
भण्डारीत खाद्यन्न	धन			
	मकै			
व्यापार				
अन्य				

- स्वास्थ्य तथा सरसफाइको क्षेत्रमा भएको क्षति

खानेपानी तथा सरसफाई	क्षतिको अवस्था	जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु.मा	कैफियत
धारा			

ईनार			
ट्यूववेल			
रिजरभाएर ट्याङ्की			
शौचालय			
अन्य			

१०. यस अघि कुनै निकायबाट सहयोग प्राप्त भएको भएः

क्र.सं.	राहत सहयोगको प्रकार	परिमाण	वितरण गर्ने संस्था	कैफियत
१	तयारी खाना			
२	नियमित खाना			
	चामल			
	दाल			
	तेल			
	नून			
३	गैर खाद्य सामग्री			
	नेरेसो राहत सामग्री सेट			
	थप त्रिपाल			
	पानी शुद्धिकरण गर्ने औषधी			
५	अन्य			

११. आवश्यकता पहिचान

क्र.सं.	राहत सहयोगको प्रकार	परिमाण	वितरण गर्ने संस्था	कैफियत
१	तयारी खाना			
२	नियमित खाना			
	चामल			
	दाल			
	तेल			
	नून			
३	गैर खाद्य सामग्री			
	नेरेसो राहत सामग्री सेट			
	थप त्रिपाल			
४	खानेपानी			
५	सरसफाइ सुविधाहरू			

६	शैक्षिक सहयोग			
७	स्वास्थ्य			
८	अन्य			

१२) तत्कालको लागि अस्थायी आवास र पुनर्लाभ (Recovery) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सिफारिस :

क.सं.	गतिविधिहरुको विवरण		
१	जीविकोपार्जन	ततकालको लागि	लामो समयका लागि
२	घर निर्माण तथा मर्मत		
३	खाद्यन्न तथा बिउ विजन तथा कृषि औजार		
४	खानेपानी तथा सरसफाई		
५	शिक्षा		
६	स्वास्थ्य र सरसफाई		

तयार गर्नेको हस्ताक्षर : स्थानिय तह, रेडक्रस र नेपाल प्रहरी प्रतिनिधि

अनुसूचि ३६ः तिन दिने बाढी पूर्वानुमान र पूर्वतयारी कार्यसञ्चालन विधि :

मौसम पूर्वानुमान गरि नदी तटिय समुदायका वासिन्दाहरु लाइ वाढी आउनु पूर्व सजग गराइ जिउधनको सुरक्षा गर्ने उद्देश्यका साथ यस जिल्लामा पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य संचालन विधी (SOP) बर्दिया, नेपाल तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ।

- कार्य सञ्चालन विधि जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना र नीतिका विद्यमान संचालन परिधि भित्र रहेर कार्यान्वयन गरिनेछ । पूर्वानुमानमा आधारित लगानीमा मानवीय कार्य सञ्चालन मोडेलमा नौलो भएतापनि कार्य सञ्चालन विधिले सम्बन्धित सस्थाहरुलाई सुम्पिएको जिम्मेवारी र राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन संचालन गर्ने नियम, कानून, स्तर तथा नीतिका बीच प्रत्यक्ष सम्बन्ध छ भन्ने सुनिश्चित गर्दछ। पूर्वानुमानमा आधारित प्रत्येक कार्यका निम्ति कोष विनियोजित र प्रत्याभूत गरिएको छा यसका लागि या तअलग्गै पूर्व तयारी कोषको स्थापना गरिएका छन् वा विद्यमान केन्द्रीय र लाइन एजेन्सीहरुका राहत कोष प्रारम्भिक स्रोत परिचालनमा हुने व्यय लागतका निम्ति उपयोग गरिनेछ।
- पूर्वानुमानका साधनहरु उपलब्ध छन् र योजनावद्द प्रारम्भिक प्रक्रिया तथा तयारी गतिविधिहरुका लागि पर्याप्त विश्वसनीय छन् । स्थानीय सन्दर्भमा पूर्वानुमान जानकारी बारे व्यापक बुझाइ छ।
- निश्चित कार्य प्राथमिकताका आधारमा छनौट गरिन्छन् ता कि पूर्वानुमानमा आधारित लगानीले बर्दिया जिल्लामा कम लागतमा विनाशकारी बाढीको जोखिम रोकथाम तथा कम गर्नेछ।
- पूर्वानुमान प्रविधि र तथ्याङ्कमा हालै भएका उपलब्धिहरु निश्चित क्षेत्रका लागि समाविष्ट गर्न, पहिचान गरिएका कमी कमजोरी र प्रतिक्रिया सहित विपद्को समय र विपद् पहिले गरिएका कार्यबाट सिकेका कुराहरु समावेश गर्न हरेक वर्ष वा आवश्यकता अनुसारकार्यसंचालन विधि नवीकरण र अद्यावधिक गरिनेछ।
- कार्य सञ्चालन विधिले दीर्घकालीन तथा अल्पकालीन मौसम र बाढी पुर्वानुमानको उपयोग गरेको छ, ती अनिश्चित हुन्छन् । अनिश्चितता हटाउन र पूर्वानुमानमा सुधार गर्न धेरै चुनौतीहरू छन् ।

कार्य सञ्चालन विधि (SOP) जिल्लाको पुरानो प्रशासनिक संरचनालाई ध्यानमा राखेर विकसित गरिएको हो । तथापि, नेपाल सरकारले हालै स्थानीय तहमा मुख्य प्रशासनिक निकायका रुपमा गाउँपालिका र नगरपालिकालाई गठन गरेर स्थानीय निकायहरु पुनर्गठन गरेको छ। जिल्लातहमा यो नयाँ प्रशासनिक संरचनाले यस कार्य सञ्चालन विधिको तत्काल कार्यान्वयनमा अनिश्चितता र जटिलता ल्याउने सम्भावना छ। त्यसकारण, नयाँ प्रशासनिक संरचना प्रान्तीय, जिल्ला, ग्रामीण तथा शहरी तहमा क्रियाशील बनेपछि यसकार्य सञ्चालन विधिको संशोधन आवश्यक हुन सक्छ। नेपाल बाढीको पुर्वानुमान प्रणाली विकासको सन्दर्भमा प्रारम्भिक चरणमा छ। आजसम्म पनि नदी जलाधार सम्बन्धी निर्धारणात्मक हाइड्रोलोजिकल मोडेल संचालित भएका छैनन् । त्यसैले बर्दिया र देशको अन्य बाढी जोखिम क्षेत्रहरुमा संचालित पूर्व सूचना प्रणाली पूर्ण रुपले नदी र वर्षाको तात्कालिक अनुगमनमा आधारित छन् । यस सामान्य प्रणालीको एक प्रमुख कमजोरी विशेष गरी भिरालो पहाडी क्षेत्रदेखि उत्पन्न भएका नदीहरुमा विपद् प्रतिकार्यका लागि ज्यादै कम समय(२(३ घण्टा भन्दा पनि कम) उपलब्ध हुनु हो । पूर्व सूचनाको निम्ति अग्रिम समय बढाउन हालको प्रयासले विद्यमान पूर्व

सूचना प्रणालीमा वर्षा पूर्वानुमान सम्मिलित गर्ने तर्फ ध्यान केन्द्रित गरिरहेको छ। बर्दिया जिल्लाको लागि उपलब्ध पूर्वानुमान प्रणाली (विश्वव्यापी र स्थानीय मोडेल) मा आधारित छ।

यस कार्य संचालन विधिको कार्यान्वयन मुख्यतया बर्दिया जिल्लाको हालको जिल्ला पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना पूर्व सूचना प्रणाली निर्देशिकाको संयोजनमा हुनेछ। हाल विद्यमान अन्य सबै क्लस्टर निर्दीष्ट आपत्कालिन योजना, प्रतिकार्य योजनाहरु वा कार्य संचालन विधिको पुरकको रुपमा भविष्यमा निरुपित गरिनेछन् वा कमसेकम कार्य संचालन विधिको सहयोगी बनाइने छ। यस कार्य संचालन विधिको कार्यान्वयन अलग अलग पूर्वानुमान समयको लागि प्रदान गरिएको पूर्व निर्धारित तयारी र आपत्कालिन प्रतिकार्य गतिविधिहरु अनुसार हुनेछ। सम्पूर्ण सरोकारवाला संस्थाहरु वा बर्दियाको जिल्लापूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य टोलीद्वारा मुख्यरुपले पहिचान गरेको यस दस्तावेजमा निर्धारण गरिए अनुसार आफ्ना गतिविधिहरु सम्पन्न गर्न आवश्यक छ।

विभिन्न समयको पूर्वानुमान र सम्भाव्यता स्तरको ट्रिगर मेनुः

पूर्वानुमान (समय)	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	निम्न सम्भाव्यता
सिजनल	सामान्य भन्दा माथि	सामान्य	सामान्य भन्दा कम
१५ दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%)	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०(७०)%	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%)
१० दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%) वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमिटर भन्दा बढी(>७०%)	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०(७०)% वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमिटरभन्दा बढी५०(७०)% १५० मिलिमिटरभन्दा बढी ९>७०%	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%) वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमिटरभन्दा बढी९<५०%० १५० मिलिमिटरभन्दा बढी(५०(७०)%
३ दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%) क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा >१४० मिलिमिटर ३ दिनको संचित वर्षा >१८० मिलिमिटर	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०(७०)% क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा >(६० (१४०) मिलिमिटर ३ दिनको संचित वर्षा >(१४०(१८०) मिलिमिटर	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%) क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा <६० मिलिमिटर ३ दिनको संचित वर्षा ६० मिलिमिटर

१ दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%) क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा ९<१४००मिलिमिटर वर्षा निगरानी 1. >६० मिलिमिटर १ घण्टा 2. >८० मिलिमिटर ३ घण्टा 3. >१०० मिलिमिटर ६ घण्टा 4. >१२० मिलिमिटर १२ घण्टा 5. >१४० मिलिमिटर २४ घण्टा नदी निगरानी पानीको सतह सतर्कता स्तरभन्दा माथि र बढिरहेको संभाव्य पूर्वानुमान मोडेल पानीको सतह खतराको स्तरभन्दा माथि तथा बढिरहेको(>७० %०	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०(७०)% क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा >(६०(१४०) मिलिमिटर वर्षा निगरानी 1. ३०(६० मिलिमिटर १ घण्टा 1. ६०(८० मिलिमिटर ३ घण्टा 1. ८०(१०० मिलिमिटर ६ घण्टा 2. १००(१२० मिलिमिटर १२ घण्टा 3. १२०(१४०मिलिमिटर २४ घण्टा नदी निगरानी पानीको सतह > ४.५ मिटर र बढिरहेको बबई नदी पानीको सतह > ८ मिटर र बढिरहेको कर्णाली नदी संभाव्य पूर्वानुमान मोडेल पानीको सतह खतराको स्तरभन्दा कम तथा बढिरहेको(५०(७०)%	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%) क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा ९श्र६००मिलिमिटर वर्षा निगरानी ९>६००मिलिमिटर नदी निगरानी पानीको सतह सामान्य र स्थिर संभाव्य पूर्वानुमान मोडेल पानीको सतह खतराको स्तरभन्दा कम तथा घटिरहेको(<५०%)

(क) ट्रिगर संयन्त्र

पूर्वानुमानका श्रोतहरु	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	न्युन सम्भाव्यता
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग र क्षेत्रीय एकीकृत बहुप्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली (RIMES)	३ दिनमा १८० मिलिमिटर भन्दा बढी वर्षा हुने	३ दिनमा ६०(१८० मिलिमिटर वर्षा हुने	३ दिनमा ६० मिलिमिटर भन्दा कम वर्षा हुने
विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली (GloFAS) र जल तथा मौसम विज्ञान विभाग	३ दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ७०% भन्दा बढी	३ दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ५०-७०%	३ दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ५०% भन्दा कम

(ख) भूमिका तथा उत्तरदायित्व तालिका

गर्नु पर्ने कार्यहरुको विवरण (के)	जिम्मेवार निकायहरु (को)
उच्च	
उच्च, मध्यम र न्युन संभाव्यताको लागि साधारण पूर्व तयारी र १० दिने पूर्व तयारीका सम्पूर्ण गतिविधिहरु सबै सम्भाव्यता स्तरका लागि सम्बन्धित निकायहरुद्वारा सम्पन्न गरिएको सुनिश्चित गर्ने ।	DDMC, DEOC, DCC, DAO र स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)

समन्वय, सूचना तथा संचार • जल तथा मौसम विज्ञान विभागले जारी गरेको मौसम पूर्वानुमानबारे जिल्ला र स्थानीय स्तरका सम्पूर्ण सरोकारवालाहरु र क्लस्टर प्रमुख जानकारी गराउने । • DDMC बोलाउने हरेक क्लस्टरका लागि समन्वय बैठक गर्ने । • स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने । • समन्वयकारी रणनीतिक प्रतिकार्य योजना तयारीका निम्तिक्लस्टर बैठक बस्ने • स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारी, विषयगत समुहका सदस्य, सबैलाई बिदामा नबस्न निर्देशन गर्ने । • निर्माण ब्यवसायी, मेडिकल तथा प्रहरी प्रशासनसँग आवश्यक समन्वय गर्ने । • भए गरेका निर्णयहरुको अनुगमन गर्ने ।	जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
खोज तथा उद्दार • जिल्ला एवं स्थानीय स्तरमा खोज तथा उद्दार प्रतिकार्य प्रणाली स्थापना, कायम र प्रबन्ध गर्ने । • कमान्डपोस्टको विकास गर्ने, असुरक्षित परिवारसम्म पुग्ने सम्पूर्ण मौजूदामार्गको पहिचान गर्ने । • समुदायको नजिकै तयारी अवस्थामा बसेका खोज तथा उद्धार टोली, उनीहरुका पहुँच र स्रोत साधन अनुगमन गर्ने • जिल्ला विपद् प्रतिकार्य टोलीको परिचालन, सम्भावित बाढीको खतरा भएको गाउँहरु, अस्थायी आश्रयस्थल र शिविरहरुमा चिकित्साटोली परिचालन गर्ने ।	सुरक्षानिकायहरु, स्थानीयतह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
खाद्य सुरक्षा, कृषि र जीविकोपार्जन/अस्थायी आवास र गैर खाद्यपदार्थ • आवश्यक देखिएको खण्डमा अस्थायी शिविर र टेण्ट सुरक्षित स्थानमा तयारी अवस्थामा राख्ने । • विपद् प्रभावित रहेको आश्रयस्थल र शिविरहरुमा १ देखि ३ दिनसम्म पुग्ने पर्याप्त ड्राईफुड स्थान्तरित गर्ने (मानवीय र पशुपंक्षीहरुको लागी समेत) • खाद्यपदार्थको अभाव हुन नदिन खाद्य सामाग्री बेचबिखन गर्ने संस्था, उद्योग वाणिज्य संघलाई सजग गर्ने । • राहत सामाग्रीहरु संभावित विपद क्षेत्रमा नै पुर्‍याई सुरक्षित स्थानमा भण्डारण गरिराख्ने । • जनशक्तिलाई तयारी अवस्थामा राख्ने र • अन्तर विषयगत समूहको समन्वय वैठक गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), नेपाल खाद्य संस्थान, उद्योग वाणिज्य/व्यापार सङ्घ, , सुरक्षा निकायहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
स्वास्थ्य र पोषण, शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाई • सङ्कटासन्न समुदायलाई प्राथमिक उपचार किट, मष्नलष्तथ किट र पानी निर्मलीकरण घोल वितरण गर्ने । • घुम्ती क्लिनिकको परिचालनका लागि सम्पूर्ण आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने । • किटजन्य रोगबाट बाच्नको झुल वितरण कार्यक्रम । • पानी प्रदुषणजाचँ सम्बन्धमा फिल्ड टेष्टकिट सहित तालिम प्राप्त प्राविधिकहरुको परिचालन । • बाढीको उच्च जोखिमबारे स्वास्थ्यकर्मी च्च्त र ऋ(च्च्त लाई जानकारी गराई वृद्ध, बालबालिका, गर्भवती र सुत्केरी आमाआदिको लागी सुरक्षित वासस्थान तथा खान बस्न, व्यबस्था मिलाउने । • आवश्यक सामाग्रीहरुलाई स्थानीय सेवाप्रदायक संस्था र वंडा कार्यालयहरुमा पुऱ्याउने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह (खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय इकाई), नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैर सरकारी संस्थाहरु

संरक्षण • अति संकटासन्न क्षेत्रका वृद्धवृद्धा, अपाङ्गता भएका र खाँचोमा परेका मानिसहरुका लागि अन्यत्र सार्ने प्रक्रिया शुरु गर्ने । • अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बृद्धबृद्धा, गर्भवती, सुत्केरी, स्तनपान गराइराखेका आमाहरु, बालबालिका, महिला आदि प्रति विशेष सरंक्षण प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह (महिला तथा बालबालिका शाखा), नेपाली सेना, नेपालप्रहरी र सशस्त्रप्रहरी बल नेपाल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैर सरकारी संस्थाहरु
मध्यम	
समन्वय, सूचना तथा संचार • अनुगमन तथा मूल्याङ्कन टोली गठन गर्ने ।	DDMC, DEOC, DCC, DAO र स्थानीय तह
खाद्य सुरक्षा, कृषि र जीविकोपार्जन/अस्थायी आवास र गैर खाद्य पदार्थ • खाद्य आपूर्ति भण्डारणको निम्ति पानी नछिर्ने झोला सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिलाई वितरण गर्ने । • नागरिकता प्रमाण पत्र, राहदानी, जग्गाधनी पुर्जा प्रमाणपत्र, सवारी चालक अनुमतिपत्र, शैक्षिक प्रमाणपत्र आदि जस्ता महत्वपूर्ण कागजातहरु राख्नको निम्ति पानी नछिर्ने थैली सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिलाई वितरण गर्ने । • न्युनतम उद्धार सामाग्री सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिलाई वितरण गर्ने । • महत्वपूर्ण कागजातहरुलाई पानी नछिर्ने थैलीमा राख्न र खाद्यपदार्थ लगायत अन्य वस्तुहरु पानी नछिर्ने झोलामा राख्न सहजीकरण गर्ने । • घरपालुवा पशुहरूलाई पहिचान गरिएका सुरक्षित स्थानमा सार्ने ।	जिल्लाविपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीयतह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), नेपालखाद्य संस्थान, उद्योग वाणिज्य/व्यापार संघ, सुरक्षा निकायहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
स्वास्थ्य र पोषण,शिक्षा, खानेपानीर सरसफाई • पोषण आहार प्याकेट वितरणको ब्यवस्था मिलाउने • सङ्कटासन्न समुदायलाई प्राथमिक उपचार किट र पानी नर्मलीकरण घोल वितरण गर्ने । • गर्भवती, सुत्केरी तथा नर्सिङ्ग आमाहरुलाई स्वास्थ्य किट वितरण गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह (खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय शाखा), नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैर सरकारी संस्थाहरु

पूर्वानुमान सूचनाको लागिटोल फ्रि सम्पर्क नम्बर : ११५५

अनूसूचि ३७ विपद प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (IRA) फारम

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम (Initial Rapid Assessment-IRA)

१. घटनास्थलको जानकारी

प्रदेशको नाम :	जिल्लाको नाम :	गाउँ/नगरपालिकाको नाम :
वडा नम्बर :	सूचना संकलन मिति :	गते/महिना/साल :

२. घटनास्थलको वस्तुस्थिति

विपद्को प्रकार	घटना घटेको मिति	घटना घटेको समय	

मौसमको वर्तमान अवस्था कस्तो छ ?	सामान्य प्रतिकुल
सदरमुकामबाट अनुमानित दुरी	

मृतकसंख्या	बेपत्तासंख्या	घाइते संख्या	जम्मा प्रभावित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :	जम्मा विस्थापित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :
महिला :	महिला :	महिला :		
पुरुष :	पुरुष :	पुरुष :		
वालवालिका :	वालवालिका :	वालवालिका :		
अन्य :	अन्य :	अन्य :		
जम्मा :	जम्मा :	जम्मा :		

खोज तथा उद्धारको अवस्था	भइरहेको नभएको उद्धार संख्या

विस्थापितहरु हाल बसिरहेको ठाँउ/संरचना	विद्यालयः संख्या .... सार्वजनिक भवन संख्या .... सडक छेउ संख्या .... वन क्षेत्रः संख्या .... आफन्तरछिमेकीः संख्या .... अन्य (उल्लेख गर्ने) संख्या	

अहिले प्रभावित स्थानसम्म आवत-जावतको अवस्था	ठिक छ कठिन छ वन्द छ	सामान्य अवस्थामा यातायात सेवाको पहुँच छ छैन	सवारी साधन/यातायात सेवा	अवरुद्ध भएको अवरुद्ध नभएको
नजिकै चालु हेलीप्याडको अवस्था चालु अवरुद्ध छैन				

संचार सेवा	अवरुद्ध भएको अवरुद्ध नभएको
विधुत सेवा उपलब्ध	अवरुद्ध भएको अवरुद्ध नभएको
प्रभावित परिवारको संचित खाद्य सामग्री	क्षति भएको (घरधुरी संख्या ....) क्षति नभएको (घरधुरी संख्या ....)
स्वास्थ्य सेवा	सञ्चालनमा भएको (संख्या ....) सञ्चालनमा नभएको (संख्या......) तत्काल उपचारका लागि स्थानान्तरण गर्नुपर्ने भएमा, संख्याः .....
सञ्चालित स्वास्थ्य सेवाकोलागि आवश्यक औषधी	उपलव्ध छ उपलव्ध छैन
बिद्यालय	सञ्चालनमा भएको (संख्या) सञ्चालनमा नभएको (संख्या) प्रभावित विद्यार्थीहरुको संख्या ....

खानेपानीको आपूर्ती	सुचारु (पर्याप्त) (संख्याः ...) अपरियार्प्त (संख्याः ...) प्रभावित धरधुरी संख्याः ...
भौतिक संरचना	
निजी घर	पूर्ण क्षति (संख्या ....) आशिंक क्षति (संख्या ....)
सरकारी कार्यालय / भवन	पूर्ण क्षति (संख्या ....) आशिंक क्षति (संख्या ....)
सामुदायिक भवन	पूर्ण क्षति (संख्या ....) आशिंक क्षति (संख्या ....)
कृषि बालीको क्षति	क्षति (अनुमानित क्षेत्रफल .... (विघा। रोपनी
पशु चौपाया क्षति	(अनुमानित संख्या...........)
पंक्षी क्षति	(अनुमानित संख्या...........)
अन्य क्षति	पूर्ण क्षति (संख्या ....) आशिंक क्षति (संख्या ....)

फोहोर मैला व्यवस्थापनको अवस्था कस्तो छ ?	सामान्य छ महामारीको संभावना छ
शौचालयको व्यवस्था छ ?	सामान्य थप व्यवस्था गर्नुपर्छ (घरधुरी संख्या ......)

विशेष आवश्यकता (Special Requrement) भएका प्रभावितहरुको अनुमानित संख्या	
गभर्वती तथा सुत्केरी महिलाहरुको लागि आवश्यक सामग्रीहरु (मर्यादा सामग्री (Dignity kit) अन्य सेवा आवश्यक..................................	आवश्यक भएको आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.............
५ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि आवश्यक पौष्टिक आहारा तथा सामग्रीहरु	आवश्यक भएको आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
५ वर्ष भन्दा माथिका बालबालिकाको लागि आवश्यक सामग्रीहरु - (जस्तै शैक्षिक तथा वालमैत्री स्थल (Child friendly space)	आवश्यक भएको आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
ज्येष्ठ नागरिकहरुका लागि आवश्यक सहयोग	आवश्यक भएको आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
अपांगता भएकाहरुका लागि आवश्यक सहयोग	आवश्यक भएको आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
असहाय/अशक्त विरामीको संख्याः	

३. हालसम्म भएको राहत वितरणको अवस्था

राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत वितरण गरिएका सामग्रीहरुको नाम र परिमाण (पाल, त्रिपाल, चामल, कपडा, भाडाकुडा आदि)	
नगद/राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) पाउने परिवार संख्या :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) नपाएका प्रभावित परिवार संख्या :	

४. तत्काल गर्नुपर्ने

स्थानान्तरण गर्न	आवश्यक पर्ने संख्या .... आवश्यक नपर्ने	
खाद्य तथा गैरखाद्य सामाग्री	परिवार (Family) टेन्ट संख्या...... त्रिपाल संख्या..... गुन्द्री (म्याट्रेस) संख्या........ कम्वल संख्या.... कपडा संख्या..... भाडाकुँडा संख्या...... तयारी खाना (दालमोठ, चिउरा, भुजा, चाउचाउ, विस्कुट कतिजना)	खाद्यान्न (दाल, चामल, नून, तेल) परिमाण...............कति जना पिउने पानी............ अन्य..............
प्रभावित क्षेत्रमा कुनै अवाञ्छित गतिविधि	भएको नभएको भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या	
लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा	भएको नभएको भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या	
चोरी, लुटपाट)	भएको नभएको भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या	
राहतकालागि नगद सहयोग गर्न उपयुक्त अवस्था	छ छैन	

५ सूचना संकलनहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम, थर :	पद /संस्था :	सम्पर्क नम्बर :	सूचना संकलन गरेको समयावधि (मिति र समय)	हस्ताक्षर
१.	टाली प्रमुख				
२.	सदस्य				
३.	सदस्य				
४	सदस्य				

६ टोलीको थप Observation

७. फारम भर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु

- एउटा घटना/वडाको लागि एउटा लेखाजोखा फारमको प्रयोग गरिने छ।
- विपद् भएको २४ घण्टा भित्र स्थानिय तह, सम्बन्धित वडा तथा नगरपालिकाका प्रतिनिधि, नेपाल प्रहरी तथा स्थानीय रेडक्रसका प्रतिनिधि रहेको (लेखाजोखा) टोलीले फारम भर्नुपर्ने छ।
- टोलीले प्रभावित क्षेत्रको अवलोकन गरी सकेसम्म प्राथमिक सूचना संकलन गर्नुपर्ने छ। द्धितिय सूचनाका लागि घटनाका जानकारसंग अन्तरवार्ता लिइ सूचना सकंलन गर्नुपर्ने छ। यस टोलीमा तालिम प्राप्त सदस्य सेवक समावेश समेत गरिन सक्नेछ।
- प्राप्त सूचनामा द्धिविधा भएमा टोलीले छलफल गरी अवस्थाका आधारमा अनुमानित विवरण फारममा भर्नुपर्ने छ।
- माथि उल्लिखित विकल्प बाहेक अन्य कुरा भर्नुपर्ने भए टोलीले भर्न सक्ने छ।

अनूसूचि ३८ : पालिका स्तरिय स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति/विषयगत शाखाहरूको बिवरण :

१ गुलरिया नगरपालिका				
क्र.स.	नाम	पद	सम्पर्क नम्वर	शखा
१	मुक्तिनाथ यादव	नगर प्रमुख	९८५८०२६२९५	
२	शुशिला गिरी	उपप्रमुख	९८४८०२५४६७	
३	रामचन्द्र पौडेल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५८०२२९२२	
४	मुकुन्द अर्याल	बरिष्ठ शाखा अधिकृत	९८५८०२५६६०	
५	सुनिल पाण्डे	शाखा प्रमुख	९८४८०२४७०२	श्वास्थ्य शाखा
६	महादेव शाखा	शाखा प्रमुख	९८४८०६१७६१	कृषि शाखा
७	भरत लम्साल	शाखा प्रमुख	९८४७०२०४३५	पशु सेवा
८	निलकण्ठ रेग्मी	शाखा प्रमुख	९८४८०२३९३८	शिक्षा शाखा
९	शिला शाह	शाखा प्रमुख	९८४८०३३९२९	महिलाा विकास शाखा
१०	बिष्णु पौडेल	शाखा प्रमुख	९८५८०४४९५६	प्राविधिक शाखा
२) मधुवन नगरपालिका				
१	गणेश बहादुर के.सी.	नगर प्रमुख	९ ८५८०७३१११	
२	शुभरानी थारु	उपप्रमुख	९ ८६८१४१७११	
३	गोपाल प्रसाद तिमिल्सिना	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९ ८५८०७०१११	
४	आनन्दलाल सुनार	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति	९८५८०२१२३२	
५	हरीहर सापकोटा	शाखा प्रमुख	९८५८०२७९४६	स्वास्थ्य शाखा
६	एकराज वली	शाखा प्रमुख	९८४९१४२१०४	कृषि शाखा
७	सन्दिप रोका	शाखा प्रमुख	९८१४५८५३५२	पशु सेवा
८	पुण्य प्रसाद न्यौपाने	शाखा प्रमुख	९८४१११५६३२	शिक्षा शाखा
९	इन्द्रा चुनारा	शाखा प्रमुख	९८४८८९ ३५३६	महिला विकास शाखा
१०	राजकुमार चौधरी	शाखा प्रमुख	९८५८०८८१५२	प्राविधिक शाखा
३) राजापुर नगरपालिका				
१	शिव प्रसाद थारु	नगर प्रमुख	९ ८५८०२७१६७	
२	मनकला चौधरी	उप प्रमुख	९ ८१२४६६७८५	
३	बसन्तराज अधिकारी	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९ ८५८०६ ९ १११	
४	खुसीराम थारु	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति (IT Oficer)	९ ८४८१७ ९ ५८१	
५	गणेश अर्याल	शाखा प्रमुख	९ ८४८०६५२ ९ ७	स्वास्थ्य शाखा
६	मदन राज भट्ट	शाखा प्रमुख	९ ८६८५२०३७०	कृषि शाखा
७	सुमन कुमार दत्त	शाखा प्रमुख	९ ८५८०३६४३६	पशु सेवा
८	दलवहादुर चौधरी	शाखा प्रमुख	९ ८४ ९ ५७२३७६	शिक्षा शाखा
९	प्रतिभा महतरा पुन	शाखा प्रमुख	९ ८४४८४१७४६	महिलाा विकास शाखा

१०	रमेश भण्डारी	शाखा प्रमुख	९ ८४ ९ २१५२१४	प्राविधिक शाखा
४) ठाकुरवावा नगरपालिका				
१	घननारायण श्रेष्ठ	नगर प्रमुख	९ ८६६५३४५५०	
२	कृष्णकुस्मा थारु	उपप्रमुख	९ ८४८१२५०२८	
३	चेत प्रसाद उप्रेति	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५८०७२१११	
४	ईन्द बहादुर राजबंशी	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति	९८५८०२५००२	स्वास्थ्य शाखा
५	विरेन्द्र रावत	शाखा प्रमुख	९८४८२६०३२४	कृषि शाखा
६	जिवन कडेल	शाखा प्रमुख	९८४८१३५२९३	पशु सेवा
७	सीता भण्डारी	शाखा प्रमुख	९८४८१३२७४७	शिक्षा शाखा
८	गोगनसरा आचार्य	शाखा प्रमुख	९८४८०७०४४९	महिला विकास शाखा
९	हिक्मत वि.सि.	शाखा प्रमुख	९८६३८५९९३४	प्राविधिक शाखा
५) बासागढी नगरपालिका				
१	शालिकराम अधिकारी	नगर प्रमुख	९८५८०२७१०६	
२	शुष्मा चौधरी	उप प्रमुख	९८५८०३३२३०	
३	अम्मर राज खत्री	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५८०७११११	
४	शेरबहादुर के.सि.	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति	९८५८०२९७११	
५	सुरेश कुमार रेग्मी	शाखा प्रमुख	९८५८०२०१६८	स्वास्थ्य शाखा
६	भिम लाल चौधरी	शाखा प्रमुख	९८५८०३७८११	कृषि शाखा
७	डा.प्रेम कुमार मण्डल	शाखा प्रमुख	९८५८०४०३४४	पशु सेवा
८	मन प्रसाद रेग्मी	शाखा प्रमुख	९८५८०५४६६०	शिक्षा शाखा
९	उषा पुन	शाखा प्रमुख	९ ८४८१५७०३०	महिला विकास शाखा
१०	वलराम पौडेल	शाखा प्रमुख	९८५११९५८९ ८	प्राविधिक शाखा
६) बारबर्दिया नगरपालिका				
१	दुर्गा वहादुर चौधरी	नगर प्रमुख	९८५८०२३९५२	
२	अञ्जु दहित	उप्रमुख	९८४४८२०६५७	
३	चुरामणि पन्थी	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५८०६८३३५	
४	टेकबहादुर बि.क.	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति	९८५८०३७७००	
५	डिल्लीराज शर्मा	शाखा प्रमुख	९८४४८४१०५३	स्वास्थ्य शाखा
६	राजेश वली	शाखा प्रमुख	९८४८७३५४१५	कृषि शाखा
७	हिम प्रसाद शर्मा	शाखा प्रमुख	९८४३०१७८९४	पशु सेवा
८		शाखा प्रमुख		शिक्षाशाखा
९	गिता वकावल	शाखा प्रमुख		महिला विकास शाखा
१०	संजोग कुमार चौधरी	शाखा प्रमुख		प्राविधिक शाखा

७) गेरुवा गाउपालिका				
१	जमान सिंह के.सि.	अध्यक्ष	९८५८०३८१११	
२	हेमाचौधरी	उपाध्यक्ष	९८४४८३७०५०	
३	धर्मराज न्यौपाने	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५७६२०६७४	
४	प्रकाश शर्मा	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति	९८५८०३८१३३	सूचना प्रविधि अधिकृत
५	नारायण प्रसाद भण्डारी	शाखाप्रमुख	९८४८४४९१३४	स्वास्थ्य शाखा
६	पदमराज पाण्डे	शाखा प्रमुख	९८५८०३७११८	कृषि शाखा
७	इन्द्र बहादुर थारु	शाखा प्रमुख	९८५८०४२००८	पशु सेवा
८	नवराज अधिकारी	शाखा प्रमुख	९८४६३६०२५३	शिक्षा शाखा
९	रमा पुनमगर	शाखाप्रमुख	९८५८०८८८१८	महिला विकास शाखा
१०	दिपक चौधरी	शाखा प्रमुख	९८५८०४२००७	प्राविधिक शाखा
८) बढैयाताल गाउपालिका				
१	लाल बहादुर श्रेष्ठ	अध्यक्ष	९८५८०२५ ९ ४५	
२	दिपा गौतम	उपाध्यक्ष	९८४४८२२६४ ९	
३	अर्जुन सुवेदी	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५८०३८८८८	
४	बिष्णु पौडेल	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति	९८४८०२२०६०	स्वास्थ्य शाखा
५	दुर्गादत्त वसौला	शाखा प्रमुख	९८४८२००२९२	कृषि शाखा
६	अशोक कुमार उपाध्याय	शाखा प्रमुख	९८४८०००९५९	पशु सेवा
७	विष्णु ढकाल	शाखा प्रमुख	९८५८०६३३३३	शिक्षा शाखा
८	तारा सिंह	शाखाप्रमुख	९८४८२२११७६	महिला विकास शाखा
९	सुमन कँडेल	शाखाप्रमुख	९८४८०११२२८	प्राविधिक शाखा

अनूसूचि ३९: सकंटासन्न क्षेत्रसम्म पुग्न लाग्ने समय विवरण :

उच्च जोखिममा रहेका नगरपालिका	बाढी वाट उच्च जोखिममा रहेका वडा हरु	बाढी वाट उच्च जोखिममा रहेका समुदायहरु	फौज तैनाथ स्थान	दुरी	समय	
					भेहिकल	पैदल
गुलरिया नगरपालिका	२,३,४,१०, ११,१२	मिलनटोल, पचासखल्ला, गुजहराना, संगमबस्ती, पण्डीतपुर, निमकोठीया, लटकनीया, खैरी, कट्टी, राम्पुरटापु, वगही, वेचैपुर, गिरीटोल, टपरा, कैलाशनगर,बालापुर, शान्तोषिटोल, महजिदिया, लट्कनिया, लालपुर, इन्द्रपुर, डाँडालालपुर, सूर्यगौडी, टडुवा, दुद्या, भैसाही, विक्री	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	०-१० किलोमिटर	५-२० मिनेट	३०-१२० मनेट

बारबर्दिया नगरपालिका	१,२,३,४,५,११	मुर्गिया र कुशुमडाँडा ,डुङ्गग्रही, कुमरा गाँउ, रामपुर र लक्ष्मणपुर , भैशाखानी , जब्वरपुर	गुलरिया नपा -४	१३-२० किलोमिटर	१०-४० मिनेट	९०-१८० मिनेट
ठाकुवावा नगरपालिका	१,२,३,४,७,८,९	भुरिगाँउ वजारक्षेत्र, कर्मला खोदाउ कर्मला, रानिपुर, वेसर्माफाटा मिर्चैया सुकुम्वासिफाँटा, नेउलापुर, चटकपुर, जुडपानी गोदाहाना, जम्ति बावननपुर, खैलार , भदेलि, कालिगौडी, सुजानपुर चिटकैया, गोव्रेला, सुखाड, सुतैया ठाकुरद्वारा, खुशालपुर, वनतरिया, शिवपुर, हात्तिसार	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२२-५८ किलोमिटर	१५-६० मिनेट	१८०-६०० मिनेट
मधुवन नगरपालिका	१,२,३	कैलाशि, पथ्रवोभी, छोटकीटडुवा, कुशुम्म खाता, खैरेनी, वंगालीपुर, सोनाहा, रजवारा भगरैया, भगतपुर, कोठियाघाट	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२४-३७ किलोमिटर	३२-४५ मिनेट	२००-४०० मिनेट
राजापुर नगरपालिका	१,३,४,७,९,१०	टिहुनी, दौलतपुर, चनौरा, भदाली टोल, प्रेमनगर, मुर्गहवा, सोनाहा, दुर्गानगर, धोविनपुर, मैलाबरगद्दी, सिन्द्रा , सिन्द्रा, मुरैया, बसन्ता, तिघ्रा, रजपुरुवा, टेडीया, चख्खापुर संघर्षनगर, दलई, अनन्तपुर, खल्लाटोल, शंकरपुर, भालुफाँटा, लालचीपुर, बेलासा, , मैलानाला, ईश्वरीगञ्ज,दलैपुर, बनियापुर, चैनपुर, दुर्गानगर, गोडीयाना, लालपुर, भप्टी, ढुण्डीपुर, मभरा, पहाडीपुर, संघर्षनगर, दलई, अनन्तपुर, खल्लाटोल	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	३०-५८ किलोमिटर	४५-८० मिनेट	२४०-६०० मिनेट
बासँगडी नगरपालिका	१,३,८,९	चेपाङ्ग, बाटुले(पहिरो), भंगाहा, माहादेवा, सल्यानीटोल, फल्कापुर, पुष्पनगर, उत्तर वखारी , कुनैठी, दुर्गाफाँटा, तोरैँया, माछागढ	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२६-१०० किलोमिटर	३०-१५० मिनेट	२२०-१२०० मिनेट
गेरुवा गाउँपालिका	१,२,३,४,६	सरखोल, भठेरा, वनखेत, वघैपुर, टिकुलीगड, राजिपुर, वनघुश्रा सनक्टी , वनक्ट्टी , लोहारपुर डिकुनिया, गद्दिटोल , खल्लागाँउ, खोल्टी वजार, सोनहाफाँटा, गुप्तीपुर, सैजनावाचपुर हात्तिखल्ला	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	३३-७० किलोमिटर	४०-९० मिनेट	२५०-८०० मिनेट
बडैयाताल गाउँपालिका	१,३,९	शान्तिपुर, सतपतिया, भोलागौडि पुष्पनगर, टेसनपुर	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	१० ३० किलोमिटर	१५-४५ मिनेट	१२०-३६० मिनेट

अनुसूचि : ४० बाढी बिपद् प्रतिकार्य तालिका :

समायावधि	प्रतिकार्यका लागी गतिबिधिहरु	जिम्मेवारी	न्युन प्रभाव	उच्च
० देखि १ दिन				
	बिपद्बाट भएको प्रभावको प्रारम्भिक सुचना लिने	DEOC	√	√
	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने बिपद् सुचना अधिकारी सुनिश्चित गर्ने, पूर्ब सुचना प्रणालीलाई सक्रिय बनाउने, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई कार्यसंचालन कार्यबिधि अनुसार सक्रिय बनाउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने, स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन, खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल, नेरेसो	√	√
	स्थल मार्गबाट उद्धार गर्न नसकिने प्रभावितहरुलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागी प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	DDMC		√
	प्राथमिक उपचारक, एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानिय तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति	√	√
	बिषयगत क्षेत्रगत निकायहरुसँग समन्वय बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	DDMC /DEOC Cluster Lead/Co-Lead		√
	स्थानिय तहको समन्वयमा बिस्थापितहरु रहेको स्थानबारे जानकारी लिने	Local Level/DDMC/DEOC	√	√
	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखाका लागी टोली परिचालन	DDMC/Local Level	√	√
	बिपद प्रतिकार्यका लागी भए गरेका प्रयासहरु तथा सावर्जनिक आह्वान विषयक सूचनाहरु प्रवाह गर्ने ।	DEOC/FNJ/Local Media/FM	√	√
	बिस्थापितहरुलाई तयारी खाना, पानीको ब्यवस्थान गर्ने	Local Level/cluster		√
	बिस्थापितहरुलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रय स्थलको ब्यवस्था मिलाउने	Local level/ DDMC/ Private Sector/Custer /NRCS/ other actors	√	√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे NEOC/PEOC/LEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√

दोश्रो दिन				
	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM/local Media	√	√
	राहत बितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्धार प्रणाली मार्फत बितरणको प्रबन्ध गर्ने	DDMC/Local Level/Cluster		√
	बिस्तपितहरुलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप ब्यवस्था गर्ने	Local Level /DDMC/FNCCI/Cluster	√	√
	बिस्थापितहरुलाई गैह्खाद्य सामाग्री थप बितरण गर्ने	NRCS/Local Level	√	
	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT) परिचालनका लागी NEOC सँग अनुरोध गर्ने	DDMC/DEOC	√	√
	बिस्थापित भएकाहरुलाई अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	Local level/DUDBC/NRCS/ Private Sector	√	√
	प्रभावितहरुको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरुलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित साम्राग्री र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत उपलव्ध गराउने	DDMC	√	√
	घाईते तथा बिरामीहरुको उपचारको निःशुल्क उपचारको ब्यवस्था मिलाउने	DPHO		√
	CRRT/RRT समुहको बैठक बसी टोलि परिचालन गर्ने	DPHO		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
तेश्रो दिन				
	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias	√	√
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वर्मोजिम मृत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति		√
	राहत बितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तर्ता दिने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति र स्थानीय तहहरु	√	√
	जिल्ला बिपद प्रतिकार्य टोली (DDRT) लाई परिचालन गर्ने	नेरेसो	√	√
	अति संकटासन्न अबस्थामा रहेका समुहहरुलाई बिशेष निगरानी तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा		√
	प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिसांका गतिविधिका सम्वन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा वालवालिका, जेष्ठ नागरीक, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुलाई विशेष सरंक्षणको प्रवन्ध मिलाउने	स्थानिय तहका महिला तथा बालवालीका शाखा, बाल कल्याण समिति, जेष्ठ नागरिक तथा अपांगता भएका व्यक्तिहरुका लागी कार्य गर्ने निकायहरु		√
	खाद्य तथा गैह् खाद्य सामाग्रीहरु,सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना बितरण गर्ने	स्थानिय तह, नेरेसो, जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय,अन्य सहयोगी निकायहरु		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DDMC/DEOC		√

चौथो दिन				
	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias	√	√
	राहत बितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	DDMC/Local level		√
	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिबिधिहरु संचालन गर्ने	खापा तथा सरसफाई डि. कार्यालय र स्थानिय तहहरु		√
	बिपदबाट अबरुद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरि तत्कालका लागी संचालनमा ल्याउने	सडक डिभिजन कार्यालय र स्थानिय तहहरु		√
	प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्विकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति र स्थानिय तहहरु	√	√
	मरेका पशुका शवहरु संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्थानिय तहहरु		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
पाँचौं दिन				
	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias	√	√
	प्रभावितहरुको पहूँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरुमा थप राहत बितरणको ब्यवस्था गर्ने	Local Level/DDMC		√
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभुत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराउने	बिधुत प्राधिकरण कार्यालय,		√
	थप आबश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
छैठौं दिन				
	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias		√
	थप आबश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
सातौं दिन				
	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	थप आबश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	प्रभाावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लङ्गिक हिसां नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला तथा बालवालीका शाखा		√

	गैह्खाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	NRCS/Local Level	√	√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
	आबश्यकताको आधारमा बिपद लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरुलाई सक्रिय बनाउने	DDMC/Luster Lead and Co-Lead		√
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने र तथ्याङ्कको उचित प्रवन्ध र व्यवस्था गर्ने	Local Level/DDMC/ DEOC	√	√

अनुसूचि : ४१ भुकम्पीय बिपद् प्रतिकार्य तालिका :

प्रतिकार्यका लागी गतिबिधिहरु	जिम्मेवारी	कैफियत
० देखी १ दिन		
भुकम्पीय बिपद्को जानकारी दिने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरु	
बिपद्बाट भएको प्रभावको प्रारम्भिक सुचना लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल, सडक डिभिजन, स्थानीय तह, निर्माण ब्यवसायी ,	
जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने बिपद् सुचना अधिकारी सुनिश्चित गर्ने, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई कार्यबिधि अनुसार सक्रिय बनाउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन, खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानिय तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति	
घाईतेहरुलाई तत्काल उपचारको ब्यवस्था मिलाउने	स्वास्थ्य कार्यालय, निजि अस्पतालहरु	
स्थल मार्गबाट उद्धार गर्न नसकिने प्रभावितहरुलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागी प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
थप खोज उद्धार टोलीको लागी गृह मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति	
बिषयगत क्षेत्रगत निकायहरुलाई सक्रिय बनाउने, समन्वय गर्ने बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति बिषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
स्थानिय तहको समन्वयमा बिस्थापितहरु रहेको स्थान बारे जानकारी लिने	स्थानीय तह, जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखाका लागी टोली परिचालन	स्थानीय तहका प्रमुख, DDMC	
प्रभावित क्षेत्रसम्मको पहुँचको बारेमा जानकारी लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	

प्रभावित समुदायहरुलाई बिपद प्रतिकार्यका लागी भए गरेका प्रयासहरु तथा सावर्जनिक आह्वान विषयक सूचनाहरु प्रवाह गर्ने ।	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र पत्रकार महासंघ/सञ्चार माध्यमहरु	
बिस्थापितहरुलाई तयारी खाना, पानीको ब्यवस्था गरी बितरण गर्ने	स्थानीय तह, उधोग बाणिज्य संघ	
बिस्थापितहरुलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रय स्थलको ब्यवस्था मिलाउने	स्थानीय तह/नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आयोजना	
प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द(NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
दोश्रो दिन		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पनबाट आउनसक्ने जोखिम सम्वन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरु	
प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न थप टोली परिचालनलाई निरन्तर्ता गर्ने, खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	DDMC,स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक थप टोली परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
DDRT/NDRT/RDRT टिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
राहत बितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्धार प्रणाली मार्फत बितरणको प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थान समिति	
विस्थापितहरुलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप ब्यवस्था गर्ने	स्थानिय तह/ DDMC/उद्योग बाणिज्य संघ	
बिस्थापितहरुलाई गैह्खाद्यसामाग्री र तयारी खाना पानी थप बितरण गर्ने	उद्योग बाणिज्य/व्यापार संघ, नेरेसो	
प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT)परिचालनका लागी राष्ट्रिय आपत् कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC) सँग अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा प्रतिबेदन तयार गर्ने र DDMC मा पेश गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
बिस्थापित भएकाहरुलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आयोजना/नेरेसो	
प्रभावितहरुको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरुलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित साम्राग्री र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत उपलब्ध गराउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
घाईतेहरुको उपचारको निःशुल्क उपचारको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, निजि अस्पतालहरु	
सामुदायीक र जिल्ला द्रुत प्रतिकार्य टोली(CRRT/RRT) समुहको बैठक बसी टोलि परिचालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति	
शिबिरहरुमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	

तेश्रो दिन		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पनबाट आउनसक्ने जोखिम सम्वन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरु	
बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन निरन्तर्ता गर्ने खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल,	
बढि प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज, उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने, पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरुको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
DDRT/NDRT/RDRTटिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	DDMC,स्थानीय तह, सडक डिभिजन, निर्माण ब्यवसायी संघ	
बिस्थापित भएकाहरुलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह, सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति	
राहत बितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तर्ता दिने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
जिल्ला बिपद प्रतिकार्य टोली(DDRT) लाई परिचालन गर्ने	नेरेसो	
अति संकटासन्न अबस्थामा रहेका समुहहरुलाई बिशेष निगरानी तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	
प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिसांका गतिविधिका सम्वन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा वालवालिका, जेष्ठ नागरीक, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुलाई विशेष सरंक्षणको प्रवन्ध मिलाउने	स्थानिय तहका महिला बालवालीका तथा सामाजिक बिकास शाखा, जेष्ठ नागरीक तथा अपांगता भएका ब्यक्तिहरुका लागी कार्य गर्ने निकायहरु	
खाद्य तथा गैह्र खाद्य सामाग्रीहरु, सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना बितरण गर्ने	स्थानिय तह, नेरेसो, स्वास्थ्य कार्यालय, अन्य सहयोगी निकायहरु	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
भग्नाबशेषलाई पन्छाउने कार्य गर्ने	सडक डिभिजन, निर्माण ब्यवसायी संघ	
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
शिबिरहरुमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
चौथो दिन		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्वन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरु	
बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन निरन्तर्ता गर्ने, खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल,	

हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	DDMC, स्थानीय तह, सडक डिभिजन, निर्माण ब्यवसायी संघ	
बढि प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने र पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरुको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
DDRT/NDRT/RDRT टिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
राहत बितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थान समिति, स्थानीय तह	
खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिबिधिहरु संचालन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डि. कार्यालय, स्थानीय तह	
बिपदबाट अबरुद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरि तत्कालका लागी संचालनमा ल्याउने	सडक डिभिजन, स्थानीय तह	
बिस्थापित भएकाहरुलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह, सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्विकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
मरेका पशुका शवहरु संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
प्रतिकार्यका लागी गतिबिधिहरु	जिम्मेवारी	कैफियत
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
शिबिरहरुमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
पाँचौं दिन		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्वन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरु	
बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने, खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल,	
बढि प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन, खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने, पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरुको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
DDRT/NDRT/RDRTटिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	DDMC, स्थानीय तह, सडक डिभिजन, निर्माण ब्यवसायी संघ	
बिस्थापित भएकाहरुलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह, सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
प्रभावितहरुको पहूँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरुमा थप राहत बितरणको ब्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति,	

अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभुत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा र सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने	नेपाल बिधुत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
थप आबश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
शिबिरहरुमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र(NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
छैटौं दिन		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्वन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय, सञ्चार मा(ध्यमहरु	
बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने, खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	DDMC, स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
बढि प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन, खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने, पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरुको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
DDRT/NDRT/RDRT टिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
बिस्थापित भएकाहरुलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
प्रतिकार्यका लागी गतिबिधिहरु	जिम्मेवारी	कैफियत
स्विकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने ,थप आबश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी माग गर्ने र बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र(NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
सातौं दिन		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्वन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरु	
बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल,	
बढि प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन, खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक टोली परिचालन र पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरुको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	

DDRT/NDRT/RDRTटिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
बिस्थापित भएकाहरुलाई थप त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह, सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आयोजना/नेरेसो	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
स्विकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने र थप आबश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
प्रभाावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेष गरी लङ्गैिक हिसां नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालवालीका तथा सामाजिक बिकास शाखा	
बिस्थापितहरुलाई गैह्खाद्य र खाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय तह, खाद्य सुरक्षा नेतृत्व गर्ने निकाय, बिश्व खाद्य कार्यक्रम	
जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति	
आवश्यकताको आधारमा बिपद लेखाजोखा मार्गदर्शन, २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरुलाई सक्रिय बनाउने (MIRA/CSDA)	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, बिषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु र सहयोगी निकायहरु	
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्यु भएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय तह, जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति, जिल्ल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र	
प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र(NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
दोश्रो हप्ता		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्वन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरु	
बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने, खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल,	
बढि प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने, पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरुको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
DDRT/NDRT/RDRT टिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह, सडक डिभिजन, निर्माण ब्यवसायी संघ	
बिस्थापित भएकाहरुलाई थप त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	

जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
थप आबश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी स्विकृत मापदण्ड बमोजिम बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	
प्रभाावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लङ्गैिक हिसां नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालवालीका तथा सामाजिक बिकास शाखा	
थप गैह्खाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह	
थप अस्थायी शिबिर ब्यवस्थापन गर्ने	आवाश बिषयगत क्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, अन्य सहयोगी निकायहरु	
मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति	
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्यु भएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
मरेका पशु चौपायाको ब्यवस्थापन गर्ने	पशु अनुसन्धान केन्द्र	
बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) को तथ्यांक संकलन तथा अभिलेखिकरण गर्ने र बिषय क्षेत्रगत बिस्तृत लेखाजोखा (CSDA) लाई सक्रिय बनाउन गृह मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने	DDMC, बिषय क्षत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु र सहयोगी निकायहरु, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
बिस्थापित तथा प्रभावितहरुका लागी खाद्यान्न बितरण गर्ने राहतका थप कार्यलाई निरर्न्ता दिने	स्थानीय तह, खाद्यान्न नेतृत्व गर्ने बिषय क्षेत्रगत निकाय र सहयोगी निकाय, DDMC	
स्विकृत मापदण्ड अनुसार प्रभावितहरुलाई नगद तथा अन्य अत्याबश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	

अनुसूचि : ४३ जिल्लाको विभिन्न जोखिमहरुको नक्शांकन :

१. बाँढी जोखिम नक्शांकन :

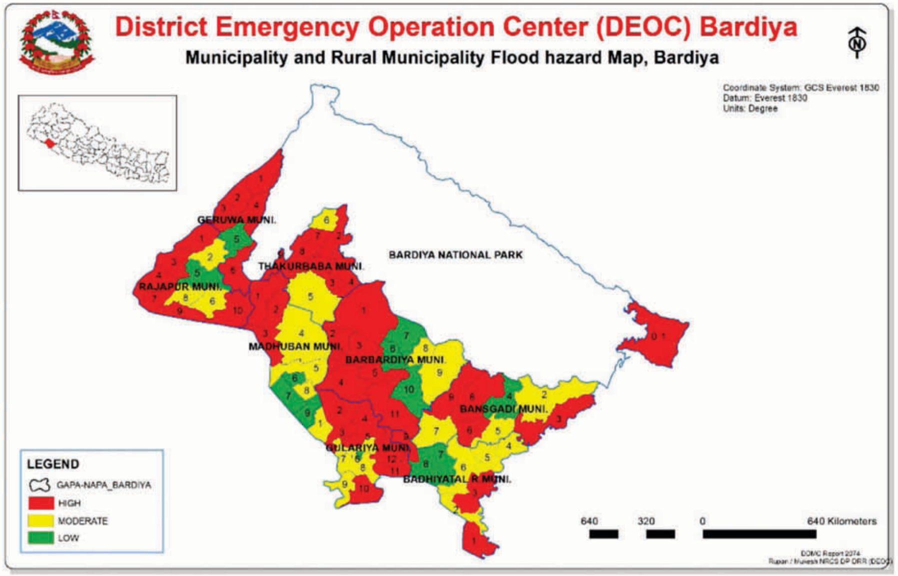

२. आगलागी जोखिम नक्शांकन :

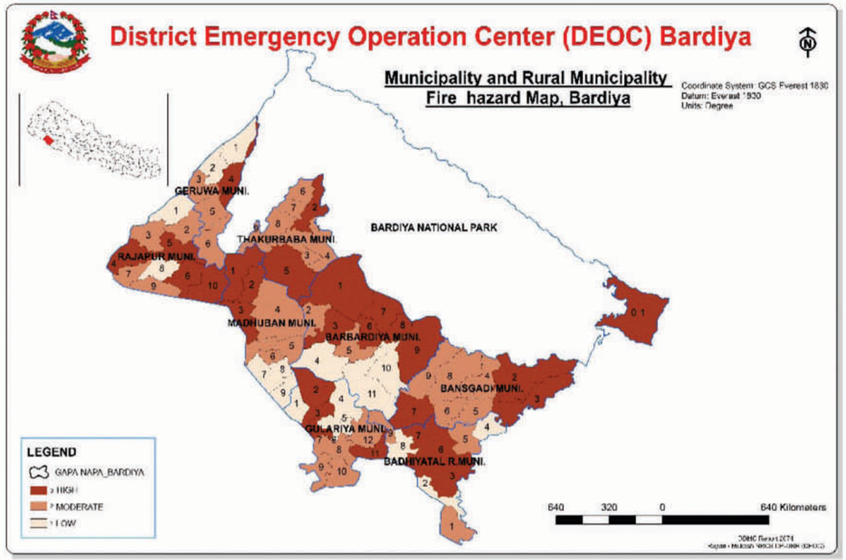

३. जंगली जनावर आक्रमण जोखिम नक्शांकन :

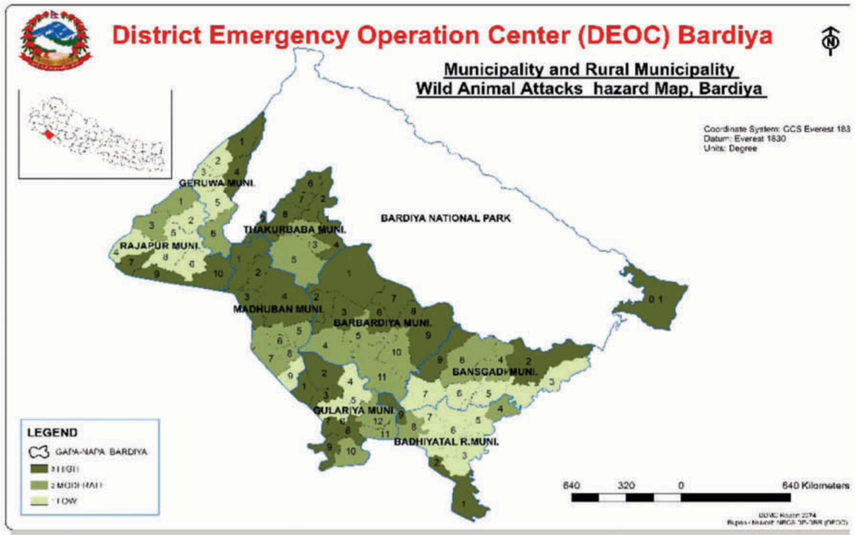

४. सडक दुर्घटना जोखिम नक्शांकन

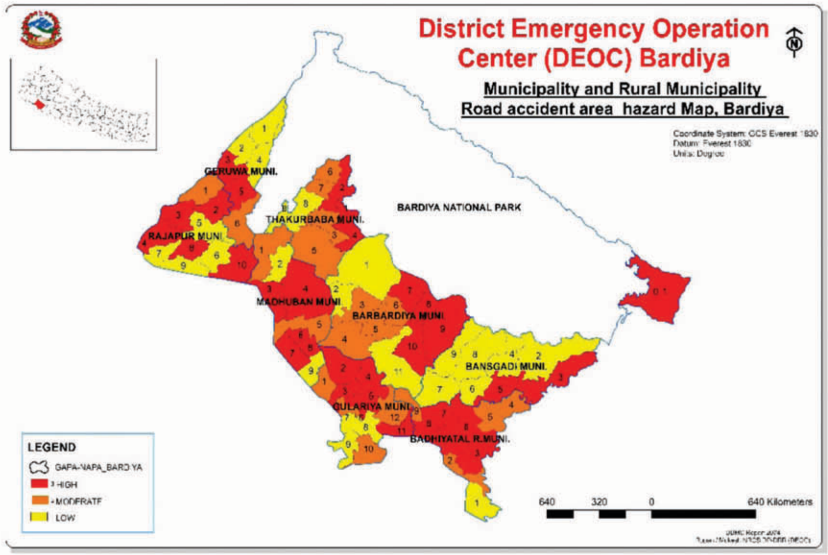

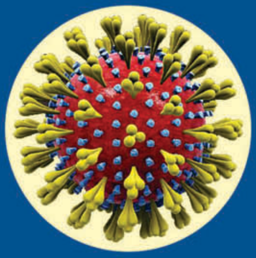

कोरोना भाइरस रोग-२०१९ (कोभिड-१९)

हाल विश्वभरी फैलिरहेका नयाँ कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट लागेको रोगलाई विश्व स्वास्थ्य संगठनले "कोभिड १९" को नाम दिएको छ र यसलाई विश्वव्यापी महामारी रुपमा घोषणा गरिसकेको छ ।

कोरोना भाइरस श्वाशप्रश्वाशको माध्यमबाट सर्ने रोग हो । यो संक्रमित व्यक्तिले खोक्दा वा हाछ्युँ गर्दा नाक वा मुखबाट निस्कने छिट्टाको माध्यमबाट एक व्यक्तिबाट अर्को व्यक्तिमा सर्दछ ।

कोरोना भाइरस रोगको मुख्य लक्षणहरु

ज्वरो आउने

खोकि लाग्ने

श्वाश फेर्न गाह्रो हुने

यस्ता लक्षणहरु देखा परेमा नजिकको तोकिएको स्वास्थ्य केन्द्रमा सम्पर्क गर्ने ।

यस रोगको संक्रमणको जोखिमबाट बच्नको लागि निम्न उपायहरु अपनाउनुपर्छ ।

ज्वरो र खोकी लागेको व्यक्तिबाट टाढा रहने वा आफूलाई ज्वरो र खोकी लागेको छ भने पनि अरू व्यक्तिबाट टाढा रहने र मास्कको प्रयोग गर्ने

खोक्दा हाछ्युँ गर्दा नाक मुख टिस्यू पेपर वा कुहिनाले छोप्ने र प्रयोग गरेको टिस्यू पेपरलाई बिर्को भएको फोहर फाल्ने भाँडोमा फाल्ने र साबुन पानीले मिचिमिचि हात धुने वा अल्कोहल भएको स्यानिटाइजर प्रयोग गर्ने

भिडभाडमा नजाने र अरूलाई पनि नजान सुझाव दिने, हात मिलाउनुको सट्टा नमस्कार गर्ने

बेलाबेलामा साबुन पानीले मिचिमिचि हात धुने वा अल्कोहल भएको स्यानिटाइजर प्रयोग गर्ने

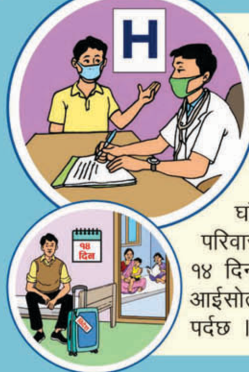

कोरोना प्रभावित देशबाट आएको व्यक्तिहरु माथिका लक्षणहरु देखिएमा स्वास्थ्य केन्द्रमा तुरून्त जानुपर्दछ । घरैमा बस्दा परिवारका सदस्यहरूबाट १४ दिन सम्म छुट्टै आईसोलेसनमा बस्नु पर्दछ ।

कोरोना भाइरस रोगका वारेमा थप जानकारीको लागि **१११५** वा **९८५१२५५८३९, ९८५१२५५८३७, ९८५१२५५८३४** मा सम्पर्क गरौं ।

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा सञ्चार केन्द्र

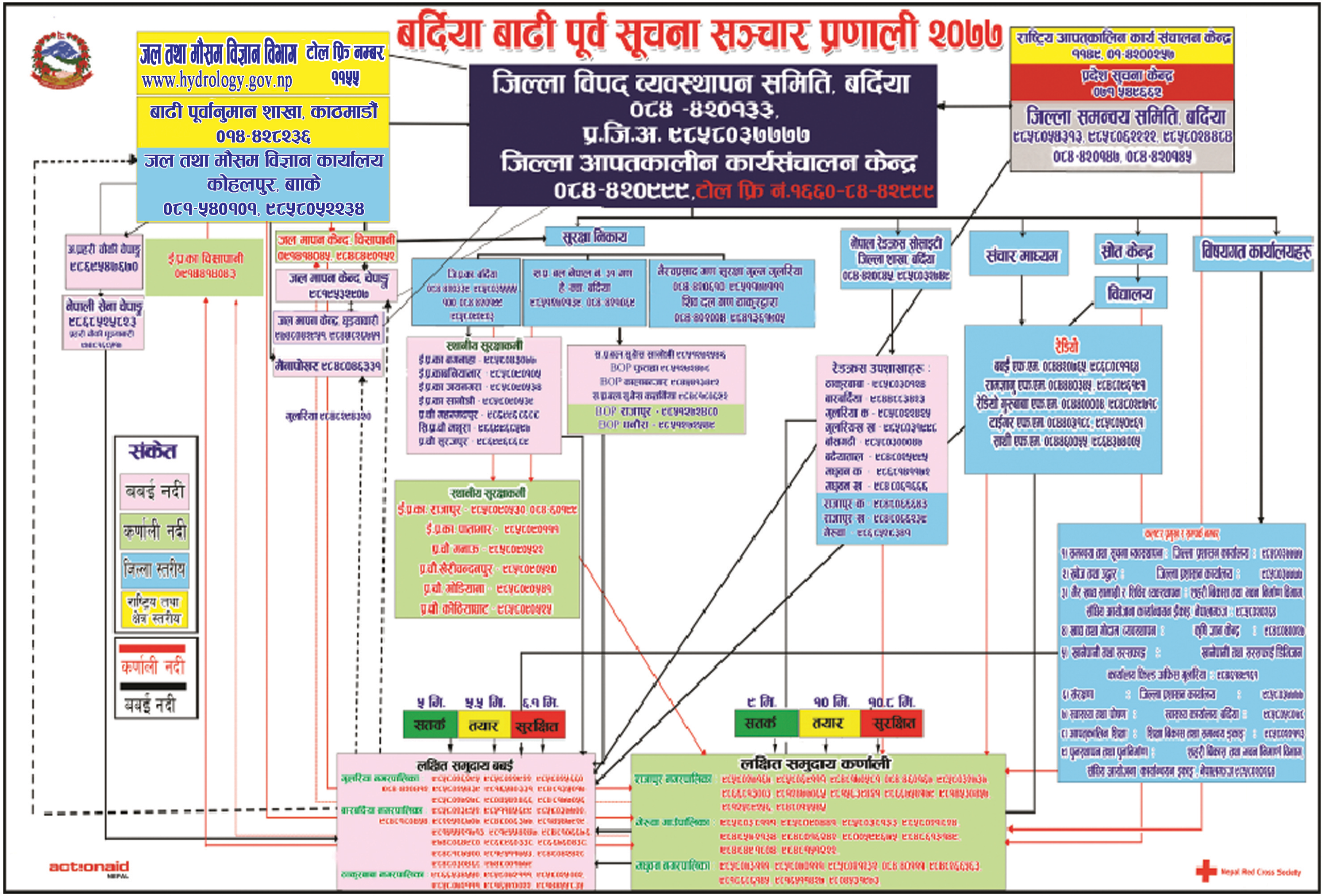

बर्दिया बाढी पूर्व सूचना सञ्चार प्रणाली २०७७
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग टोल फ्रि नम्बर
www.hydrology.gov.np ११५५
बाढी पूर्वानुमान शाखा, काठमाडौं
०१४-४२८२३६
जल तथा मौसम विज्ञान कार्यालय कोहलपुर, बाके
०८१-५४०१०१, ९८५८०५२२३४
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बर्दिया
०८४ -४२०१३३,
प्र.जि.अ. ९८५८०३७७७७
जिल्ला आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र
०८४-४२०९९९, टोल फ्रि नं.१६६०-८४-४२९९९
राष्ट्रिय आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र
प्रदेश सूचना केन्द्र
जिल्ला समन्वय समिति, बर्दिया
सुरक्षा निकाय
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा, बर्दिया
संचार माध्यम
स्रोत केन्द्र
विद्यालय
विषयगत कार्यालयहरु
रेडियो
रेडक्रस उपशाखाहरु :
स्थानीय सुरक्षाकर्मी
संकेत
बबई नदी
कर्णाली नदी
जिल्ला स्तरीय
राष्ट्रिय तथा क्षेत्र स्तरीय
५ मि. ५.५ मि. ६.१ मि.
सतर्क तयार सुरक्षित
लक्षित समुदाय बबई
९ मि. १० मि. १०.८ मि.
सतर्क तयार सुरक्षित
लक्षित समुदाय कर्णाली
actionaid
Nepal Red Cross Society

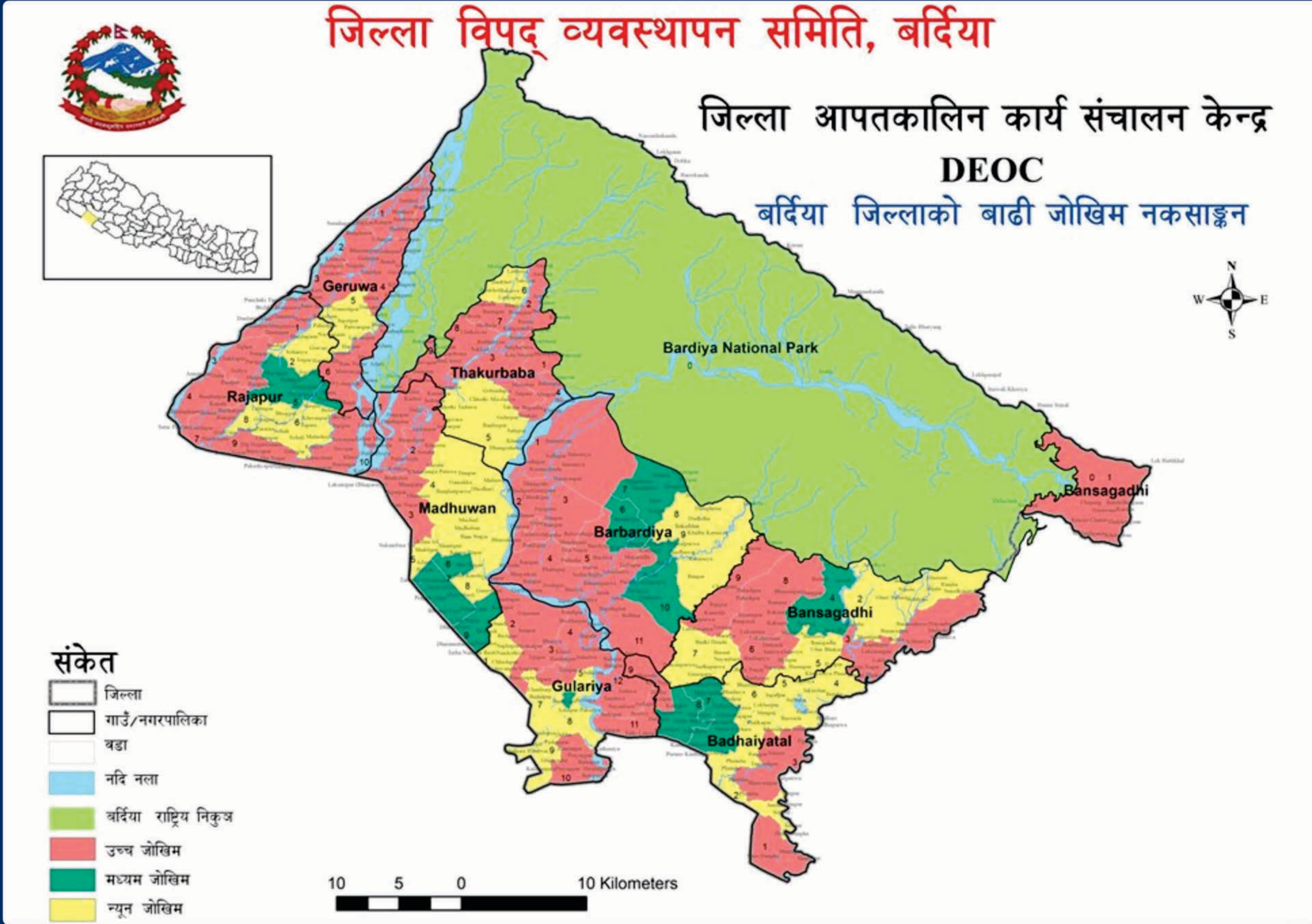
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बर्दिया
जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र
DEOC
बर्दिया जिल्लाको बाढी जोखिम नकसाङ्कन
N
W
E
S
Bardiya National Park
Geruwa
Rajapur
Thakurbaba
Madhuwan
Barbardiya
Gulariya
Bansagadhi
Badhaiyatal
Bansagadhi
संकेत
जिल्ला
गाउँ/नगरपालिका
वडा
नदि नला
बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज
उच्च जोखिम
मध्यम जोखिम
न्यून जोखिम
10
5
0
10 Kilometers